

Heemstede

Samen werken aan
een mooi, duurzaam,
veilig en sociaal
Heemstede

Rekening 2020

Jaarstukken 2020

INHOUDSOPGAVE JAARSTUKKEN 2020

DEEL A: ALGEMEEN

Inleiding

1. Financieel resultaat 2020	:	3
2. Verschillen ten opzichte van eerdere prognoses	:	3
3. Voorstel tot resultaatbestemming 2020	:	5
4. Recapitulatie: overzicht lasten en baten	:	8
5. Analyse mutaties in reserves 2020	:	8
6. Overige financieel relevante punten	:	9
7. Verklaring accountantscontrole	:	10
8. Leeswijzer	:	10
9. Samenstelling van het gemeentebestuur	:	11
10. Kerngegevens	:	12

DEEL B: JAARVERSLAG

Verantwoording per programma

Opbouw programma's	:	15
Programma 0: Bestuur en ondersteuning	:	16
Programma 1: Veiligheid	:	30
Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat	:	36
Programma 3: Economie	:	43
Programma 4: Onderwijs	:	46
Programma 5: Sport, cultuur en recreatie	:	50
Programma 6: Sociaal domein	:	55
Programma 7: Volksgezondheid en milieu	:	67
Programma 8: Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	:	74
Recapitulatie programma's en Overzicht lasten en baten	:	80

Paragrafen

Paragraaf 1: Lokale heffingen	:	83
Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en risicobeheersing	:	89
Paragraaf 3: Onderhoud kapitaalgoederen	:	102
Paragraaf 4: Financiering	:	107
Paragraaf 5: Bedrijfsvoering	:	111
Paragraaf 6: Verbonden partijen	:	119
Paragraaf 7: Grondbeleid	:	135
Paragraaf 8: Taakstellingen	:	137
Paragraaf 9: Corona	:	138

DEEL C: JAARREKENING

Jaarrekening

Balans en toelichting	:	152
-----------------------	---	-----

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten	:	177
Tabel begrotingsrechtmatigheid	:	180
Recapitulatie	:	181
Overzicht incidentele baten en lasten per programma	:	183
Verschillenanalyse per programma	:	185
WNT-verantwoording	:	196

Single Information Single Audit (SISA)

Sisa verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen 2020	:	199
--	---	-----

Controleverklaring	:	203
--------------------	---	-----

DEEL D: BIJLAGEN

Bijlage 1: Overzicht lopende en afgesloten kredieten	:	205
Bijlage 2: Rapportage Sociaal Domein – Wmo en Jeugd	:	207
Bijlage 3: ENSIA verklaring	:	215

Raadsbesluit	:	218
---------------------	---	-----

DEEL A: ALGEMEEN

INLEIDING

INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag over 2020 van de gemeente Heemstede. Hiermee leggen wij, het college van B&W, verantwoording af over het gevoerde beleid, en de daaruit voortvloeiende financiële lasten en baten, van de gemeente in 2020.

Corona

In 2020 heeft het corona virus in alle hevigheid toegeslagen met een aanzienlijke impact op de economie, het sociale leven en de werkgelegenheid. We kunnen dan ook spreken van een corona crisis. Om het virus en de crisis zo goed mogelijk te bestrijden heeft het kabinet het afgelopen jaar de alom bekende maatregelen getroffen en financiële steunpakketten ingezet. In de paragraaf corona komen we hier uitgebreid op terug wat dit voor Heemstede in 2020 (financieel) heeft betekend en in de risicoparagraaf welke verwachtingen we ten aanzien van het financieel risico hebben.

De corona crisis heeft ook impact gehad op de uitvoering in 2021. In jaarrekening zien we dit ook terug bij het aantal budgetoverhevelingen. De oorzaak is tweeledig. Projecten zijn doorgeschoven vanwege corona, omdat uitvoering niet mogelijk was of uitvoering is vertraagd. En er is nog veel onzekerheid over de uitkomsten van de corona crisis. Bijvoorbeeld de uitvoering van TONK en Tozo regeling (ondersteuning ondernemers en zzp'ers) lopen door en de problematiek die ons staat te wachten achter de corona steunpakketten is nog onduidelijk. Daarom zijn in de budgetoverhevelingen ook alle budgetten rondom inkomensondersteuning en re-integratie voor inwoners meegenomen.

1. Financieel resultaat 2020

De jaarrekening 2020 sluit met een positief saldo voor resultaatbestemming van afgerond € 788.000. Voorgesteld wordt een bedrag van € 1.013.000 over te hevelen naar 2021 en een bedrag van € 225.000 te onttrekken aan de algemene reserve. Samengevat geeft de jaarrekening het volgende beeld:

(+ = voordeel, - = nadeel)	x € 1.000	2020	2019
Baten		€ 98.719	€ 56.992
Lasten		€ -65.126	€ -56.564
Gerealiseerd saldo van baten en lasten (excl. reservemutaties)		€ 33.593	€ 428
Onttrekkingen reserves		€ 5.565	€ 6.754
Toevoegingen reserves		€ -38.370	€ -5.873
Saldo van reservemutaties		€ -32.805	€ 881
REKENINGRESULTAAT voor bestemming (incl. reservemutaties)		€ 788	€ 1.309
RESULTAATBESTEMMING:			
Over te hevelen naar volgend jaar		€ -1.013	€ -565
Onttrekking(+)/ toevoeging(-) aan de algemene reserve		€ 225	€ -745
REKENINGRESULTAAT na bestemming		€ -	€ -

De mutaties in de reserves zijn door de raad bij de begroting, via tussentijdse besluiten en de voor- en najaarsnota, al bepaald. Dit is een standaard werkwijze, de hoogte van de mutaties in de reserves is niet afhankelijk van de actuele financiële positie.

Voor een nadere specificatie van de mutaties in de reserves wordt verwezen naar paragraaf 5 van deze Inleiding en het bijlagenboek.

2. Verschillen ten opzichte van eerdere prognoses

In de begrotingsraad van 8 november 2019 is een sluitende begroting 2020 vastgesteld. In het kader van de planning- en controlcyclus is in 2020 twee keer gerapporteerd over de financiële positie van 2020. Dit heeft plaatsgevonden bij de voorjaarsnota (juni 2020) en de najaarsnota (oktober 2020). In beide documenten is een prognose afgegeven van de financiële positie van het afgelopen jaar op basis van actuele inzichten.

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

Begroting 2020 vastgesteld in (nov 2019)	1e prognose 2020 Voorjaarsnota (juni 2020)	2e prognose 2020 Najaarsnota (nov 2020)	Rekeningresultaat 2020
€ 246 positief	€ -277 negatief	€ -7 negatief	€ 788 positief

De jaarrekening 2020 laat een positief resultaat zien. Het totale rekeningoverschot 2020 valt € 795.000 positiever uit dan de prognose in de najaarsnota 2020. Dit heeft op hoofdlijnen onder andere de volgende achtergrond (de toelichtingen staan in de Verschillenanalyse vanaf blz. 186):

- Het sociaal domein sluit 2020 af met een voordeel van € 806.000. Met als grootste post meer voordelen dan nadelen (per saldo € 494.000 voordeel) op de Inkomensregelingen (Tozo, Participatiewet), voordelen op de Maatwerkdienstverlening 18+ en de Arbeidsparticipatie. Daar stonden ook enkele nadelen tegenover op de Maatwerkvoorzieningen en de Maatwerkdienstverlening 18-
- Minder uitgaven op initiatieven regulier budget (€ 219.000 voordeel)
- Gemeentefonds. De begroting is gebaseerd op de septembercirculaire 2020 en de werkelijke cijfers in de jaarrekening op de decembercirculaire 2020. Dit geeft een voordeel van € 161.000. Na aftrek van de geormerkte posten bedraagt het netto voordeel € 94.000.
- In de Overige baten en lasten zijn diverse voor- en nadelen verwerkt (per saldo € 241.000 nadeel) door onder andere:
  - Stelpost voor MJOP bruggen en beschoeiingen moet vrijvallen (€ 100.000 voordeel);
  - BTW Re-integratie 2015 t/m 2019 (€ 156.000 voordeel)
  - Oversteekplaats Adriaan Pauwlaan is van exploitatie overgezet naar krediet (€ 25.000 voordeel)
  - Storting voorziening pensioenen en wachtgelden (€ 474.000 nadeel)
  - Storting voorziening dubieuze debiteuren (€ 165.000 nadeel) en overig (€ 3.000 nadeel)
- Diverse voor- en nadelen op Openbaar groen en (openlucht) recreatie, per saldo € 192.000 nadeel door voornamelijk: gestegen kosten wandelplaatsen en plantsoenen door hogere bestekkosten en droogte en plagen door klimaatverandering
- Diverse reservemutaties € 155.000 nadeel (zie ook Toelichting Reserves en voorzieningen in het bijlagenboek.)
- Lager ontvangen dividend van de BNG (€ 101.000 nadeel).
- Voorts is in 2020 ook een voordeel van ongeveer € 983.000 ontstaan als gevolg van incidentele budgetten die in 2020 nog niet zijn uitgegeven, omdat de uitvoering nog noodzakelijk is, wordt voorgesteld om in ieder geval deze budgetten mee te nemen naar 2021.
- In het kader van corona zijn kosten gemaakt die niet onttrokken zijn uit de opgebouwde corona reserve. Er zijn naast de uitgaven bekostigd uit de toegekende corona rijksbudgetten in 2020 ook corona gerelateerde uitgaven gedaan die niet allemaal binnen het doel waarvoor het Rijk de compensatie beschikbaar heeft gesteld vallen. Deze uitgaven bestaan uit kosten voor project- en crisisorganisatie, aanpassingen van het gebouw, (thuis)werkplekken en buitendienst, maatregelen zoals de campagne Klein Geluk, tegemoetkoming voor leerlingenvervoer en de inkomstenderving van de gemeente exclusief de huurderiving. (nadeel € 201.070).

Een doorkijk naar 2021 en volgende jaren

In hoeverre de voor- en nadelen in de jaarrekening 2020 effect hebben voor 2021 en volgende jaren wordt meegenomen in de voorjaarsnota 2021 en de Kadernota 2022-2025.

Voor een integraal overzicht van alle voor- en nadelen (groter dan € 25.000) welke bij hebben gedragen aan het voordelig resultaat wordt verwezen naar de uitgebreide toelichting bij het onderdeel 'wat heeft het gekost' bij de programma's. Voor een beknopte toelichting wordt verwezen naar het onderdeel jaarrekening.

3. Voorstel resultaatbestemming 2020

In de samenvatting is reeds aangegeven dat wordt voorgesteld het rekeningresultaat van € 788.000 als volgt te bestemmen:

- a. € 1.013.000 over te hevelen naar 2021 (zie tabel: Budgetoverheveling);
- b. € 53.500 budgetneutraal over te hevelen naar 2021 door een onttrekking aan de algemene reserve van € 5.000 en de voorziening riool te belasten voor € 48.500 (zie tabel: Budget neutrale overheveling).

Het rekeningresultaat 2020 is lager dan de naar 2021 over te hevelen budgetten (zie a.). Voorgesteld wordt het tekort van € 225.000 te onttrekken aan de algemene reserve.

Ad a)

Tabel: Budgetoverheveling

Nr.	Pr.	Omschrijving voorstellen overheveling van 2020 naar 2021	I S	Besluit	€
1	2	<u>Inspecties bruggen en beschoeiingen</u> In 2020 is een inspectie uitgevoerd waarna bleek dat er meer onderzoek naar de constructieve veiligheid nodig is. Dit wordt in 2021 verder uitgevoerd. In het raadsvoorstel bruggen en beschoeiingen 2021 is met dit bedrag reeds rekening gehouden.	S		30.000
2	5	<u>Actualiseren groenbeleidsplan</u> Het groenbeleidsplan volgt op het ecologisch beleidsplan. Omdat dat nog niet gereed is verschuift het naar 2021.	I		15.000
3	5	<u>Speelterrein C. Huygenslaan</u> De provincie Noord-Holland moet de grond overdragen (2021).	I		4.000
4	6	<u>Project Kansrijke start</u> Voor 2020 heeft de gemeente in de loop van 2020 middelen toegekend gekregen van het rijk in het kader van het project 'Kansrijke start'. Door Corona zijn deze middelen in 2020 nog niet besteed. De inzet in 2021 voor dit onderdeel versterken.	I		7.200
5	6	<u>3^e Steunpakket decembercirculaire 2020 Corona</u> Het 3e steunpakket uit de decembercirculaire 2020 bedraagt voor Heemstede voor 2020 € 67.000.	I		67.000
6	6	<u>Combinatiefuncties</u> O.b.v. de nota reserves en voorzieningen en buurtsportcoaches 2019-2022) ontstond er in 2019 een voordeel van € 62.000 door vrijval opheffen voorziening combinatiefuncties. Dit overschot is via resultaatbestemming bij de Jaarrekening 2019 meegenomen naar 2020 voor het exploitatiebudget brede impuls combinatiefuncties. Deze middelen zijn in 2020 nog niet aangesproken.	I		78.000
7	6	<u>Voorleesexpres</u> Abusievelijk is in 2019 2x een bijdrage in de kapitaallasten overgemaakt. Dit bedrag is teruggevorderd en dient beschikbaar te zijn in 2021 t.b.v. Voorleesexpres.	I		4.500
8	6	<u>Brede dak- en thuisloosheid</u> Het kabinet wil dak- en thuisloosheid zoveel mogelijk voorkomen en heeft voor de aanpak van dak- en thuisloosheid een financiële impuls beschikbaar gesteld. In de meicirculaire 2020 is dit aangekondigd en inmiddels heeft er parlementaire besluitvorming plaatsgevonden.	I		32.000
9	6	<u>Budget uitvoeringskosten IASZ Tozo 2020</u> Betreft het Heemstedse deel € 132.000 van het totale uitvoeringsbudget Tozo (€ 250.000). Voor Heemstede is € 120.000 uitgegeven (in totaal € 225.000). De Tozo regeling loopt naar volgend jaar.	I		12.000
10	6	<u>Restant vacaturepot IASZ 2020</u> Het overschot op de vacaturepot IASZ bedroeg in 2020 € 26.000 (Heemstedse deel € 14.000). Deze vacaturepot wordt gevuld door besparing op salarislasteren bij oningevulde vacatures en wordt betaald door Heemstede en Bloemendaal samen. De vacaturepot wordt gebruikt bij onvoorziene veranderingen in het personeelsbestand om tijdelijke personele ondersteuning in te huren. Met het oog op een goede voortgang van de bedrijfsvoering wordt voorgesteld het overschot mee te nemen naar 2021.	I		14.000
11	6	<u>Rijks gelden implementatie nieuwe Wet inburgering</u> De invoering van de nieuwe Wet inburgering is uitgesteld naar 1 januari 2022 in plaats van de eerdere datum van 1 juli 2021. Van het budget van € 54.000 is in 2020 € 2.000 ingezet t.b.v. personele kosten ter voorbereiding van de nieuwe Wet inburgering.	I		52.000
12	6	<u>Stelpost gelden gemeentefonds veranderopgave Inburgering (verhoging taalniveau statushouders)</u> Betreft de 2e tranche 2020 van € 31.500 Rijks gelden veranderopgave inburgering. Deze middelen zijn bedoeld om inburgeringsplichtigen, die te maken hebben met de onvolkomenheden van de huidige Wet inburgering, 15 activiteiten aan te bieden met meer kansen op snelle en duurzame integratie en participatie in de samenleving.	I		31.500
13	6	<u>Stelpost uitvoeringskosten IASZ Tozo 2020</u> Bij de najaarsnota is de geraamde rijksvergoeding voor uitvoeringskosten Tozo Heemstede van € 419.000 voor € 132.000 ingezet voor inhuur IASZ en voor 15% (€ 63.000) ingezet voor inhuur overige afdelingen. Het restant van	I		224.000

Nr.	Pr.	Omschrijving voorstellen overheveling van 2020 naar 2021	I S	Besluit	€
		€ 224.000 is gereserveerd als stelpost inhuur IASZ maar is in 2020 niet aangesproken. De Tozo regeling loopt door naar volgend jaar.			
14	6	<u>Overschot afrekening Tozo uitvoeringskosten 2020</u> Het van het Rijk te ontvangen budget voor uitvoeringsbudget Tozo is op basis van de werkelijke besluiten Tozo berekend op € 446.000. Dat is € 27.000 hoger dan begroot.	I		27.000
15	6	<u>Stelpost gelden gemeentefonds 2018 t/m 2020 schulden en armoede</u> Volgens het beleidsplan schuldhulpverlening 2021-2024 "Samen tegen schulden" wordt dit bedrag meegenomen naar 2021 ter dekking van de meerkosten 2021.	I		13.400
16	6	<u>Restant budget re-integratielasten 2020</u> Het re-integratiebudget voor 2020 bedroeg € 333.000, de uitgaven bedragen € 201.000, restant € 132.000. Door de uitbraak van het coronavirus en de beperkende maatregelen van de overheid is een deel van de arbeidsmarkt verstoord. Het is lastig gebleken om voor nieuwe instromers een beschikbare baan te vinden in 2020. Van de klanten die in 2020 nieuw zijn ingestroomd verwachten wij bij 14 klanten dat er trajectkosten t.l.v. 2021 gaan komen. Wij houden rekening met een gemiddeld bedrag van € 2.000 per plek, wat neerkomt op een totaalbedrag van € 28.000 . Naast de re-integratie opgave is dit jaar ook gebleken dat de trajecten "nieuw beschut" duurder zijn dan verwacht. De kosten liggen per plaats maximaal € 13.000 hoger dan de gemeente aan vergoeding ontvangt van het rijk. De prognose voor 2021 bedraagt 7 plaatsen wat neerkomt op een totaalbedrag van € 91.000 . Vrijval € 13.000.	I		119.000
17	6	<u>Jeugd aan zet</u>			4.700
18	7	<u>Jaja-sticker</u> De raad heeft in 2020 besloten tot invoering van de Jaja-sticker. Hier is mee gestart in 2020 maar dit loopt door naar 2021.	I		15.200
19	7	<u>Klimaatgelden</u> In de december circulaire 2019 heeft het rijk Klimaatgelden aan de gemeente verstrekt van € 237.100. In 2020 is € 36.100 uitgegeven. Het vastgestelde uitvoeringsplan loopt door naar 2021.	I		201.000
20	7	<u>Duurzaamheidsprojecten inclusief communicatie</u> Voor deze projecten is een uitvoeringsplan 2020 – 2021 vastgesteld dat doorloopt naar 2021. Van het budget van € 104.000 is € 43.000 uitgegeven.	I		61.000
				TOTAAL	1.012.500

Ad b)

Tabel: Budget neutrale overheveling

Nr.	Pr.	Omschrijving voorstellen overheveling van 2020 naar 2021	I S	Besluit	€
23	5	Ecologisch beleidsplan Met het ecologisch beleidsplan is gestart in 2020 en loopt door naar 2021.			5.000
24	0	Onttrekking aan algemene reserve Het ecologisch beleidsplan wordt gedekt uit de algemene reserve op basis van de begroting 2019.			-/- 5.000
25	7	Opstellen GRP 2022-2026 In 2020 is gestart met de aanbesteding voor het nieuwe GRP. Dit kan echter pas in het 1 ^e kwartaal 2021 tot uitvoering komen.			25.000
26	7	Maatregelen klimaatadaptatie Project uit het GRP 2017-2021 dat verschuift van 2020 naar 2021.			13.500
27	7	Drainage effect kaart Project uit het GRP 2017-2021 dat verschuift van 2020 naar 2021.			10.000
28	7	Onttrekkingen aan voorziening riool <ul style="list-style-type: none"> Opstellen van het GRP (25) wordt betrokken bij de voorziening riool. GRP-projecten (26 en 27) zijn betrokken in de rioolheffing en worden daarmee ten laste gebracht van de voorziening wanneer zij verschuiven naar een ander boekjaar. 			-/- 48.500
TOTAAL					0

4. Recapitulatie: overzicht baten en lasten

Hierna wordt een overzicht gepresenteerd van baten en lasten per programma van de begroting 2020 na wijziging en de rekening 2020.

(* = voordeel, - = nadeel)	x € 1.000	Begroot 2020 ultimo			Rekening 2020			Verschil
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	
Programma 0 Bestuur en ondersteuning		€ 80.048	€ -17.045	€ 63.003	€ 80.065	€ -16.999	€ 63.066	€ 63
Programma 1 Veiligheid		€ 5	€ -2.154	€ -2.149	€ 6	€ -2.066	€ -2.060	€ 89
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat		€ 63	€ -5.119	€ -5.056	€ 206	€ -5.360	€ -5.154	€ -98
Programma 3 Economie		€ 50	€ -198	€ -148	€ 54	€ -206	€ -152	€ -4
Programma 4 Onderwijs		€ 117	€ -2.600	€ -2.483	€ 113	€ -2.495	€ -2.382	€ 101
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie		€ 522	€ -4.972	€ -4.450	€ 521	€ -5.049	€ -4.528	€ -78
Programma 6 Sociaal domein		€ 9.064	€ -23.762	€ -14.698	€ 9.624	€ -23.516	€ -13.892	€ 806
Programma 7 Volksgezondheid en milieu		€ 7.096	€ -8.195	€ -1.099	€ 7.216	€ -7.901	€ -685	€ 414
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		€ 932	€ -1.494	€ -562	€ 914	€ -1.534	€ -620	€ -58
Saldo van baten en lasten		€ 97.897	€ -65.539	€ 32.358	€ 98.719	€ -65.126	€ 33.593	€ 1.235
Mutaties reserves		€ 5.639	€ -38.004	€ -32.365	€ 5.565	€ -38.370	€ -32.805	€ -440
REKENINGRESULTAAT		€ 103.536	€ -103.543	€ -7	€ 104.284	€ -103.496	€ 788	€ 795

Een uitgebreide verschillenanalyse met toelichtingen op (sub-)taakveldniveau staat vanaf blz. 181.

5. Analyse mutaties in reserves 2020

In het Besluit Begroting en Verantwoording worden mutaties in reserves niet gezien als baten of lasten. Daarom is voorgeschreven dat zowel bij de begroting als bij de rekening eerst een overzicht wordt gegeven van het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten (exclusief mutaties reserves). Daarna wordt het gerealiseerde resultaat (incl. mutaties reserves) bepaald.

In 2020 heeft de gemeente Heemstede € 98.719.000 ontvangen en € 65.126.000 uitgegeven. De mutaties in de reserves zijn door de raad bij de begroting en via tussentijdse besluiten, zoals de voor- en najaarsnota, reeds bepaald. Per saldo wordt een bedrag van € 32.805.000 (€ 38.370.000 minus € 5.565.000) toegevoegd aan de

reserves. In deze toevoeging is de verkoopopbrengst in 2020 van de Eneco-aandelen (€ 36,7 miljoen) verwerkt. De nagekomen reserve mutaties na opstellen boekwerk zijn hierin nog niet verwerkt.

Tabel: Mutaties reserves in 2020

(+ = voordeel, - = nadeel)	x € 1.000	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Saldo
1.1 Mutaties Algemene reserve		€ 37.598	€ -3.590	€ 34.008
1.2 Mutaties rekeningresultaat		€ -	€ -1.310	€ -1.310
2.1-2.5 Mutaties bestemmingsreserves ter dekking kapitaalslasten		€ -	€ -223	€ -223
3.1-3.12 Mutaties Overige bestemmingsreserves		€ 772	€ -442	€ 330
Totaal Mutaties		€ 38.370	€ -5.564	€ 32.806
Totaal Mutaties (excl. Rekeningresultaat 2019)		€ 38.370	€ -4.254	€ 34.116

Hieronder de TOP-5 grootste (bestemmings)reserves

Voor een onderbouwing van de mutaties wordt verwezen naar de Toelichting reserves en voorzieningen in het bijlagenboek (vanaf blz. 16).

1 - Algemene reserve (1.1) - € 38,7 miljoen

De algemene reserve heeft op 31 december 2020 (exclusief resultaatbestemming) een omvang van afgerond € 38,7 miljoen. Dit betreft een toename van € 34 miljoen ten opzichte van de stand per 1 januari 2020.

2 – Bestemmingsreserve IHP (3.11) - € 4,2 miljoen

De bestemmingsreserve IHP heeft op 31 december 2020 een omvang van € 4,2 miljoen. In 2020 zijn geen mutaties op de reserve gedaan.

3 – Bestemmingsreserve Sociaal domein (3.8) – € 3,7 miljoen

De bestemmingsreserve Sociaal domein heeft op 31 december 2020 een omvang van afgerond € 3,7 miljoen. In 2020 zijn geen mutaties op de reserve gedaan.

4 – Bestemmingsreserve Centralisatie gemeentelijke huisvesting (2.1) - € 3 miljoen

De bestemmingsreserve Centralisatie gemeentelijke huisvesting is een reserve ter dekking van kapitaalslasten en heeft op 31 december 2020 een omvang van afgerond € 3,0 miljoen. Dit betreft een afname van € 130.000 ten opzichte van de stand per 1 januari 2020 ten gevolge van een onttrekking voor afschrijvingen met betrekking tot de verbouwing en uitreding raadhuis.

5 – Bestemmingsreserve kapitaalslasten haven (2.5) - € 2 miljoen

De bestemmingsreserve kapitaalslasten haven is een reserve ter dekking van kapitaalslasten en heeft op 31 december 2020 een omvang van € 2,0 miljoen. In 2020 zijn geen mutaties op de reserve gedaan, de afschrijvingen starten vanaf 2021.

6. Overige financieel relevante punten

Riool- en afvalexploitatie

De rioolexploitatie sluit met een positief saldo van € 59.200. Dit wordt verrekend met de voorziening riolering. De stand van de voorziening bedraagt per 31-12-2020 € 594.000. De afvalexploitatie sluit met een negatief saldo van € 208.000. Omdat de voorziening afvalstoffen per 31-12-2019 reeds leeg was kon er geen onttrekking aan deze voorziening plaatsvinden. Het nadelig saldo is daardoor ten laste van de algemene middelen gekomen. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de Paragraaf lokale heffingen.

Investeringsen

In het jaar 2020 is voor € 2,3 miljoen geïnvesteerd in de gemeente. De belangrijkste investeringen zijn gedaan in de damwand Jachthaven van Merlenlaan (€ 362.000), kruispunt Heemsteedse Dreef-Camplaan (€ 237.000), Renovatie openbare verlichting (€ 232.000), Riolering Burgemeester van Lennepweg (€ 223.000), restauratie grafkapel van Vollenhoven (€ 159.000), ontwikkeling Haven (€ 125.000), renovatie plantsoenen (€ 123.000), riolering Slottuin (€ 114.000) en laanbeplanting J. van Ruijsdaellaan en omgeving (€ 110.000).

Er zijn subsidies ontvangen voor de Herenweg (€ 326.000) en het aanpassen van bushaltes (€ 87.000).

Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar bijlage 1.

7. Verklaring accountantscontrole

De externe accountant moet een expliciet oordeel uitspreken over de rechtmatige totstandkoming van de in de jaarrekening opgenomen baten, lasten en balansmutaties.

8. Leeswijzer

De jaarstukken over 2020 bestaan uit verschillende onderdelen. Deze onderdelen worden hierna kort toegelicht. Bij de samenstelling van het jaarverslag 2020 is aansluiting gezocht bij de begroting van het overeenkomstige jaar. Dit betekent dat er verantwoording wordt afgelegd over de in de begroting 2020 gepresenteerde programma's, aangevuld met een aantal paragrafen.

Jaarverslag

In dit deel wordt verslag gedaan van het gerealiseerde beleid van de 9 programma's, waarmee in Heemstede in 2020 werd gewerkt. Ook wordt aandacht geschonken aan de 9 paragrafen. Er is namelijk ten opzichte van 2019 een 9^e paragraaf toegevoegd met betrekking tot Corona.

Jaarrekening

Dit deel bestaat uit een recapitulatie van de baten en lasten per programma, de balans per 31 december 2020 en per 31 december 2019 en de ontvangen controleverklaring van onze accountant Astrium Overheids-accountants. Voorts wordt in dit deel aandacht geschonken aan de zogenaamde SISA-verantwoording. De afkorting SISA staat voor Single Information en Single Audit. De invoering van SISA is bedoeld om de administratieve lasten te verminderen. Tot slot is in dit onderdeel de WNT (Wet Normering Topinkomens) - verantwoording opgenomen. Het doel van de WNT is het tegengaan van bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi)publieke sector.

Bijlagen

Voorts bevatten de jaarstukken enkele bijlagen:

- Overzicht lopende kredieten;
- Overzicht afgesloten kredieten;
- Overzicht incidentele baten en lasten jaarrekening 2020;
- Collegeverklaring ENSIA.

Tot slot is het raadsbesluit over de vaststelling van de jaarstukken 2020 opgenomen.

9. Samenstelling van het gemeentebestuur

Samenstelling van de gemeenteraad

Het aantal leden van een gemeenteraad is afhankelijk van het aantal inwoners. De raad van Heemstede telt 21 leden (zetels) die om de vier jaar door de kiesgerechtigde inwoners worden gekozen. De huidige gemeenteraad van Heemstede is gekozen op 21 maart 2018. De zetelverdeling is als volgt:

HBB:	7 raadsleden
VVD:	5 raadsleden
D66:	3 raadsleden
GroenLinks:	3 raadsleden
CDA:	2 raadsleden
PvdA:	1 raadsleden

Samenstelling van het College van Burgemeester en Wethouders

mw. mr. A.C. (Astrid) Nienhuis

Burgemeester

Portefeuille:

- Veiligheid, openbare orde en integrale handhaving
- Ambtelijke samenwerking
- Coördinatie regionale samenwerking
- Bedrijfsvoering excl. financiën
- Dienstverlening
- Omgevingswet
- Duurzaamheid
- Bestuurlijke vernieuwing en participatie

mw. drs. A.P. (Annelies) van der Have

HBB-wethouder

Portefeuille:

- Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
- Openbare ruimte en onroerend goed
- Omgevingswet (coördinerend portefeuillehouder)
- Duurzaamheid en afval
- Bestuurlijke vernieuwing en participatie (coördinerend portefeuillehouder)

mw. drs. N.F. (Nicole) Mulder

GroenLinks wethouder

Portefeuille:

- Financiën
- Verkeer, vervoer en waterstaat
- Economie, incl. vertegenwoordiging in deelnemingen
- Landschap, natuur en recreatie
- Omgevingswet
- Duurzaamheid en milieu, incl. energietransitie (coördinerend portefeuillehouder)
- Bestuurlijke vernieuwing en participatie

dhr. drs. J.F. (Sjaak) Struijf

PvdA wethouder

Portefeuille:

- Sociaal domein
- Sport en cultuur
- Onderwijs
- Omgevingswet
- Duurzaamheid
- Bestuurlijke vernieuwing en participatie

10. Kerngegevens

	2017 werkelijk	2018 werkelijk	2019 werkelijk	2020 werkelijk
A. Sociale structuur				
aantal inwoners per 1 januari	26.936	27.080	27.286	27.234
aantal uitkeringsgerechtigden per 1 januari	254	254	241	240
B. Fysieke structuur				
oppervlakte gemeente	965 ha.	965 ha.	965 ha.	965 ha.
waarvan:				
binnenwater	16 ha.	16 ha.	16 ha.	16 ha.
aantal woonruimten per 1 januari	12.808	12.874	12.860	12.879
lengte van landwegen	88 km.	88 km.	88 km.	88 km.
lengte van de waterwegen	4 km.	4 km.	4 km.	4 km.
openbaar groen	132 ha.	132 ha.	132 ha.	132 ha.
waarvan:				
wandelpaatsen en plantsoenen	46 ha.	46 ha.	46 ha.	46 ha.
wandebos "Groenendaal"	76 ha.	76 ha.	76 ha.	76 ha.
begraafplaats	10 ha.	10 ha.	10 ha.	10 ha.
C. Financiële structuur (bedragen x € 1.000)				
uitgaven exploitatie ultimo boekjaar (exclusief mutaties reserves, inclusief resultaat)	53.609	54.606	57.874	65.853
opbrengst onroerende zaakbelastingen	6.272	6.207	6.240	6.372
algemene uitkering gemeentefonds ultimo boekjaar	27.387	28.021	30.674	32.743
boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven (per 1 januari)	56.640	58.364	60.538	59.731
waarvan:				
- materiële vaste activa met economisch nut	40.080	40.378	42.402	41.837
- materiële vaste activa met maatschappelijk nut	14.283	15.707	15.941	15.718
- immateriële vaste activa	0	0	0	0
- financiële vaste activa	2.277	2.279	2.195	2.176
vaste schuld (per 1 januari)	26.082	23.280	28.705	33.357
aflossing langlopende geldleningen o/g:				
- reguliere aflossing	2.802	2.575	2.348	10.348
reserves van de algemene dienst (per 1 januari)	20.072	22.372	22.616	23.044
voorziening van de algemene dienst (per 1 januari)	10.766	9.013	9.203	9.730

DEEL B: JAARVERSLAG

VERANTWOORDING PER PROGRAMMA

Opbouw programma's

Inleiding

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) dient een jaarverslag opgesteld te worden die bestaat uit programma's en paragrafen. Voorts dienen de ramingen van het begrotingsjaar 2020 en de jaarrekeningcijfers 2020 in beeld gebracht te worden. Ook is het verplicht om de jaarrekeningcijfers van het voorgaande jaar (2019) op te nemen. In de begroting 2020 en het jaarverslag 2020 van de gemeente Heemstede wordt gewerkt met 9 landelijk uniforme programma's en 9 paragrafen. Dit jaar is er voor het eerst een Paragraaf 9: Corona

Elk programma is als volgt ingedeeld:

- **Wat hebben we bereikt?**
Hierin wordt aangegeven wat de ambities zijn per programma. Daarnaast wordt aangegeven welke beleidsnotities en verordeningen op de uitvoering van het programma van toepassing zijn.
- **Wat hebben we ervoor gedaan?**
Per programma wordt het gerealiseerde beleid 2020 beschreven per beleidsdoel. Elk beleidsdoel is vertaald in concrete activiteiten.
- **Wat hebben we gemeten?**
Het gerealiseerde beleid 2020 is zoveel mogelijk voorzien van te leveren prestaties/indicatoren. Naast de "eigen" beleidsindicatoren zijn ook de wettelijk verplichte indicatoren per programma opgenomen. De wettelijke indicatoren zijn afkomstig uit www.waarstaatjegemeente.nl. Het zijn geen streefwaarden, maar waarden op een bepaald meetmoment. Het jaar van meting verschilt per indicator.
- **Wat heeft het gekost?**
Bij dit onderdeel wordt aangegeven hoeveel geld is uitgegeven om het gemeentelijk beleid in 2020 te realiseren. De lasten en baten per programma zijn nader onderverdeeld naar de wettelijk verplichte taakvelden. De wettelijke taakvelden zijn vervolgens nader uitgesplitst naar de gemeentelijke subtaakvelden. Financiële afwijkingen op taakveldniveau tussen begroting 2020 en rekening 2020 groter of gelijk aan € 25.000 worden toegelicht.
De totale lasten en baten per programma worden grafisch uitgedrukt in een zogenoemde "taartpunt". De lasten en baten per programma in deze grafiek zijn inclusief de mutaties in de reserves.

Aandachtspunt: De (algemene) overheadkosten staan conform de BBV-wetgeving, centraal verantwoord in de begroting en het jaarverslag (programma 0). Onder (algemene) overheadkosten wordt verstaan: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces (lasten ondersteunende afdelingen zoals financiën, P&O, facilitair, hiërarchisch leidinggevenden primair proces, huisvesting, ICT etc). De overheadkosten primair proces (personeelskosten afdelingen primair proces) worden -conform wetgeving- wel toegerekend aan de subtaakvelden.

Daarnaast wordt in de paragrafen via dwarsdoorsneden ingegaan op belangrijke beheersmatige aspecten die niet onder één programma vallen. Opgenomen zijn de voorgeschreven paragrafen: lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid, alsmede de paragraaf taakstellingen op advies van onze toezichthouder Provinciale Staten Noord-Holland en de eerder genoemde extra paragraaf Corona..

De wereld om ons heen verandert snel. De rol van de overheid verandert en we hebben te maken met steeds verdergaande digitalisering. Ook kampen we met omvangrijke maatschappelijke vraagstukken die wij als gemeente niet alleen kunnen oplossen. Daarom moeten we nadenken over nieuwe vormen van democratie, waarin ruimte is voor participatie. Excellente en voor iedereen toegankelijke dienstverlening blijft hierbij het uitgangspunt. Daarnaast stimuleert de digitalisering van de samenleving de digitale transformatie van onze organisatie. Dit vraagt om een gemeentelijke organisatie die wendbaar is, met weerbare professionals en een stevige bedrijfsvoering. In dit programma Bestuur en ondersteuning kijken we hiernaar vanuit de context van een duurzaam verantwoord financieel beleid.

In dit programma vindt u een terugblik op achtereenvolgens de gemeentelijke dienstverlening, participatie, de organisatieontwikkeling en ICT. Over elk van deze thema's leest u steeds wat we hebben bereikt, wat we daarvoor hebben gedaan en wat we daarvan hebben gemeten op de beleidsindicatoren. Aan het eind van dit programma vindt u een financieel overzicht van de kosten van het programma Bestuur en ondersteuning als geheel.

1 DIENSTVERLENING

Wat hebben we bereikt?

Net als voorgaande jaren was in 2020 excellente dienstverlening ons uitgangspunt. We volgen daarbij de aanbevelingen uit het onderzoek 'Relatie burger overheid 2030' van de Nationale ombudsman. Hierin komt naar voren dat mensen het contact met de overheid vooral ingewikkeld, ver weg en complex vinden. We willen als gemeente dicht bij onze inwoners staan. Daarom sturen we mensen niet van het kastje van naar de muur en stimuleren we onze medewerkers om in begrijpelijke taal te communiceren. Ons uitgangspunt is om transparant, betrouwbaar en oplossingsgericht te zijn met maatwerk als de situatie daar om vraagt.

Ondertussen moesten we ons ook voorbereiden op de invoering van de nieuwe Omgevingswet. Hiervoor zijn verschillende werkgroepen ingesteld die in beeld brengen hoe we inwoners vanaf 1 januari 2022 eenvoudig (online) een omgevingsvergunning kunnen laten aanvragen. Daarbij hoort ook ruimte bieden aan hoe inwoners in de geest van de nieuwe wet initiatieven kunnen opstarten.

Tot slot had de coronacrisis in 2020 uiteraard grote gevolgen voor de gemeentelijke dienstverlening. Ondanks de beperkende maatregelen hebben onze loket- en baliemedewerkers onafgebroken de fysieke diensten verleend. Ook op andere fronten zijn er stappen gezet in onze dienstverlening, zoals u hieronder terugziet.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Met dienstverlening snel en zorgvuldig ingesprongen op maatregelen

Met de komst van corona moesten we de gemeentelijke dienstverlening stevig aanpassen. Dit is voortvarend gedaan. De publiekshal en de achterliggende backoffices zijn ingericht volgens de anderhalvemeterrichtlijnen van het RIVM. Ook hebben we vooral op afspraak gewerkt en de openingstijden aangepast in lijn met de routekaart van de Rijksoverheid. Daarnaast is er een ondernemersloket opgericht om ondernemers snel te helpen bij het aanvragen van landelijke en lokale steun. Hierdoor kon Heemstede als een van de eerste gemeenten financiële bijdragen uitkeren.

Optimalisering meldingenapplicatie verschoven naar 2021

Als gemeente vinden we het belangrijk dat inwoners duidelijke feedback krijgen op hun meldingen over de openbare ruimte. In 2020 wilden we daartoe de meldingenapplicatie optimaliseren, zodat inwoners een persoonlijke en duidelijke reactie krijgen op hun melding. We zijn daar niet aan toegekomen. Deze aanpassing staat nu voor 2021 op de planning.

Inzicht in gevolgen vergunningsproces Omgevingswet voor onze dienstverlening

De invoering van de nieuwe Omgevingswet heeft consequenties voor onze dienstverlening. Voorop staat dat we advies op maat willen leveren en dat het makkelijk moet zijn een omgevingsvergunning aan te vragen. Binnen het programma Nieuwe Omgevingswet hebben we daarom in beeld gebracht in hoeverre onze huidige dienstverlening voldoet aan de eisen van de nieuwe wet. Nu onderzoeken we hoe we de landelijke 'serviceformules' (snelservice-, ontwerp-, ontwikkel- en toezichtformule) vertalen naar onze dienstverlening.

Thuisbezorgen reisdocumenten blijkt niet rendabel

Gaan we in de toekomst reisdocumenten thuisbezorgen? Hierover hebben we verkennende gesprekken gevoerd met gecertificeerde leveranciers. Hieruit concluderen we dat de toegevoegde waarde ervan onvoldoende lijkt ten opzichte van de kosten. Dat komt mede doordat de gemeente compact is, centraal ligt en een goed bereikbaar gemeentehuis heeft. Ook blijkt dat inwoners in andere gemeenten maar beperkt gebruikmaken van deze service (in Haarlemmermeer bijvoorbeeld maar 2 procent van de aanvragen).

Onderzoek herinrichting publiekshal geparkeerd; wel enkele aanpassingen

Voor 2020 stond onderzoek naar herinrichting van de publiekshal op de rol. In verband met de corona-perikelen en daardoor andere prioriteiten is dit onderzoek tijdelijk geparkeerd, maar dit wordt in 2021 weer hervat. Of we de inrichting van het gemeentekantoor moeten aanpassen, hangt af van verschillende zaken. Ten eerste willen we de uitkomsten weten van de Quickscan lokale democratie (en hiermee samenhangende nieuwe wensen voor participatie en contact). Daarnaast is de voortschrijdende digitalisering van invloed én de impact van de coronacrisis op het kantoorconcept. Bovendien speelt mee voor welke dienstverleningskanalen we uiteindelijk gaan kiezen.

In 2020 is wel de geluidsakoestiek van de publiekshal verbeterd, waardoor we de privacy van bezoekers tijdens klantgesprekken aan de balies beter kunnen waarborgen. Daarnaast is de luchtzuivering verbeterd in de werkruimtes van team Handhaving en het CJG.

Pilot gestart voor chatkanaal gericht op jongeren

In 2020 is voor het CJG een pilot gestart waarin jongeren via een chatfunctie kunnen communiceren met de gemeente. Afhankelijk van de ervaringen hiermee besluiten we of we dit kanaal definitief invoeren. Wat we nu al weten is dat we de optie om te chatten meer moeten promoten. De pilot loopt nog en dit jaar sluit Publiekszaken hier ook bij aan.

In beeld welke teamontwikkeling nodig is voor dienstverlening publiekszaken/burgerzaken

Het vakgebied publiekszaken/burgerzaken is sterk in ontwikkeling. Deels wordt de dienstverlening verder gedigitaliseerd en deels wordt deze complexer, onder andere door nieuwe eisen die aan informatiebeveiliging en adres- en persoonsfraude gesteld worden. Daarnaast neemt het klantcontact via andere kanalen zoals social media toe. Dit vraagt om het aanpassen van werkprocessen en het door ontwikkelen van kennis en vaardigheden bij medewerkers. In 2020 is een scan gemaakt van de teamontwikkeling die nodig is om met onze werkprocessen, kennis en vaardigheden 'bij' te blijven. Vervolgens hebben we op basis van de scan een ontwikkelplan opgesteld. Hiermee starten we in de loop van 2021.

Wat hebben we gemeten?

Beleidsindicatoren

Dienstverlening	2015	2017	2019	(landelijk)
Oordeel dienstverlening door burger (totaal beleving)			7,4	(6,7)
Oordeel dienstverlening aan de balie	8,3	8,5	8,5	(-)

*) Bron: VNG-benchmark Waarstaatjegemeente.nl. Dit onderzoek voert onderzoeksbureau PON & Telos om het jaar uit. In 2019 is gestart met een nieuwe onderzoeksopzet. Daardoor kunnen we die cijfers niet vergelijken met eerdere jaren. Het balieonderzoek voert het bureau op eigen initiatief uit en maakt geen deel uit van de benchmark. Het volgende onderzoek is in het najaar van 2021.

2 PARTICIPATIE

Wat hebben we bereikt?

In 2018 en 2019 stond het ontwikkelprogramma participatie en nieuwe democratie vooral in het teken van verkenning. Verkenning met als doel te komen tot beleid en acties die passen bij de behoefte van de samenleving. In 2020 wilden we vaststellen en uitvoeren.

Het is inderdaad gelukt een aantal belangrijke beleidsstukken vast te stellen. Maar door de coronacrisis zijn minder initiatieven van de grond gekomen. Het 'samen doen' is bij initiatieven ontzettend belangrijk; in tijden van corona is dat lastig tot onmogelijk. Daar staat tegenover dat er door deze crisis ook mooie nieuwe initiatieven zijn ontstaan; initiatieven die vaak zonder financiële hulp van de gemeente gerealiseerd zijn. In de volgende paragraaf leest u meer hierover.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Nieuw participatiebeleid ingesteld en al deels uitgevoerd

In mei 2020 is het nieuwe participatiebeleid vastgesteld, met daarin de visie op en uitgangspunten voor participatie. Onderdeel van dit beleid is de verbetering van de website www.wijmakenheemstede.nl en de aanpassing van de ambtelijke werkwijze. Met beide zijn we in 2020 gestart. In december is vanuit het beleid bovendien het proceskader voor complexe opgaven vastgesteld. Dit kader helpt om de participatie bij complexe opgaven vorm te geven. In 2021 gaan we in vier projecten volgens dit kader werken en kunnen we op basis daarvan het proceskader evalueren.

Bedrag Nieuwe initiatieven is verdeeld over twee initiatief stimulerende budgetten

In 2020 is vastgesteld hoe we het budget Nieuwe Initiatieven (€ 200.000) verdelen. Het grootste deel van dit bedrag, € 150.000, vormt het nieuwe budget 'Heemstede maakt het mogelijk'. Dit budget is bedoeld voor initiatieven van inwoners die om een hogere bijdrage vragen. Of voor initiatieven van inwoners waarbij de gemeente een belangrijke rol heeft in de uitvoering. Meteen aan het begin van 2020 zijn hiervoor drie initiatieven aangemeld. Aan twee van deze initiatieven is de bijdrage uitgekeerd, de derde volgt in 2021. We verwachten ook in 2021 nog een aantal aanvragen voor dit budget.

Van het totale budget van € 200.000 is € 50.000 toegevoegd aan het Stimuleringsbudget, dat eind 2019 is ingesteld. Het Stimuleringsbudget is bedoeld voor kleinere initiatieven van inwoners die zij (nagenoeg) volledig zelf uitvoeren. In februari 2020 is de regeling voor het Stimuleringsbudget aangepast op basis van de ervaringen in 2019. Belangrijke aanpassing is dat de maximale bijdrage is verhoogd van € 3.000 naar € 6.000. We wilden het budget gaan promoten zodra de regeling was aangepast. Uiteindelijk startte de promotie na de zomer, maar die heeft niet veel nieuwe aanvragen opgeleverd. Eind 2020 is ook vanuit de campagne Klein Geluk aandacht gegeven aan het budget. Daarnaast is eind 2020 gestart met het verbeteren van de website www.wijmakenheemstede.nl. Dit zorgt er hopelijk voor dat meer mensen het budget weten te vinden.

Beide budgetten zijn gericht op het 'samen doen'. In tijden van corona is dit lastig tot onmogelijk gebleken. Gevolg is dat er minder geld is gebruikt dan van tevoren werd verwacht.

Nieuw beleid sluit aan op landelijke ontwikkelingen

Ons nieuwe participatiebeleid en het bijbehorende proceskader sluiten aan op de uitgangspunten van de Omgevingswet. Wel moet de wetgeving rondom Right to Challenge nog een plek krijgen in de nieuwe participatieverordening. Het wetsvoorstel hiervoor ligt nog voor advies bij de Raad van State.

Wat hebben we gemeten?

De methodiek van de weergave van de beleidsindicatoren is per 2020 gewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. Voor de beleidsindicatoren wordt verwezen naar 'Waar staat je gemeente', Burgerpeiling gemeente Heemstede.

De burgerpeiling is te vinden onder deze link:

https://www.heemstede.nl/fileadmin/heemstede/Afbeeldingen/Nieuws_2020/Rapport_WSJG_19_Heemstede_Burgerpeiling.pdf

3 ORGANISATIEONTWIKKELING

Wat hebben we bereikt?

De ambtelijke organisatie moet een waardevolle en krachtige organisatie zijn voor inwoners en bestuur. Gefundeerd op drie pijlers: wendbare organisatie, weerbare en lenige professionals en een stevige basis. Als kleine gemeente is samenwerking met de regio hiervoor noodzakelijk.

Deze ambitie wilden we in 2020 verder vormgeven, maar de langdurige coronacrisis heeft de organisatie op 'zijn kop gezet'. Medewerkers zijn uitgedaagd in hun wendbaarheid en weerbaarheid. Ze moesten steeds opnieuw schakelen en extra gemeentelijke taken oppakken die volgden uit de crisis. Toch is het gelukt om de dienstverlening het afgelopen jaar te continueren en een crisisorganisatie corona op te zetten. Ook zijn alle extra gemeentelijke taken vanwege de coronacrisis uitgevoerd (denk aan handhaving, toekennen Tozo-uitkeringen, openbare orde en veiligheid). Daarnaast hebben we de raad en het college blijvend ondersteund. Bovendien is de in de begroting 2020 vastgestelde uitbreiding van formatie ingevuld en is de eerste fase in de taakstelling (€ 30.000) structureel gerealiseerd. Tot slot is verdere samenwerking in de regio gezocht. In de volgende paragraaf gaan we uitgebreider in op al deze acties.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Coronacrisis had grote impact op organisatie

Vanaf maart 2020, toen velen plotsklaps van de ene op de andere dag vanuit huis moesten werken, kwam de focus volledig te liggen op het faciliteren van thuiswerken/werken op afstand. Indrukwekkend snel zijn we allemaal digitaal gaan werken. En op meer fronten viel de wendbaarheid van de organisatie en de medewerkers op. Zo toonden medewerkers uit vele verschillende delen van de organisatie zich flexibel door zich in te zetten voor ander werk dan 'normaal'. Bijvoorbeeld bij het tijdelijke nieuwe ondernemersloket, bij het onlinecommunicatieteam en bij de kinderboerderij. Ook is er langdurig in weekenden en avonden gewerkt als de Rijksoverheid nieuwe maatregelen aankondigde. In de eerste periode is dit zo veel mogelijk opgevangen door eigen personeel, maar de rek is er op enig moment uit. Daarom is in het tweede deel van het jaar ook meer ingehuurd.

In de loop van de eerste golf is het reguliere werk (voor projecten en beleid) weer meer op gang gekomen. Bij de tweede golf heeft het reguliere werk volwaardig door kunnen gaan. Terwijl inmiddels ook is gebleken dat corona (en de gevolgen ervan) voor de komende jaren structurele inzet van ons vraagt. Dit heeft een nieuw spanningsveld gegeven in de toedeling van de beschikbare capaciteit.

Coronacrisis vroeg aandacht voor thuiswerken én voor (weer) op kantoor werken

In mei 2020 is een enquête gehouden onder alle medewerkers over hun beleving van het werken tijdens corona. Hieruit blijkt dat medewerkers verwachten dat thuiswerken in bepaalde mate een structureel onderdeel blijft van het gemeentelijk werkconcept. Naar aanleiding van de enquête hebben we ook een thuiswerkbeleid opgesteld en met instemming van de Ondernemingsraad in juli ingevoerd. Hierin is onder andere aandacht voor een Arbo verantwoorde inrichting van de thuiswerkplek, privacy- en informatiebeveiligingsaspecten. Daarnaast is er aandacht besteed aan een juiste balans werk-privé en het (grote) gemis aan livecontact met collega's. Hieruit volgde een routekaart die ruimte geeft om soms op kantoor te werken of als team elkaar te ontmoeten.

Veel aandacht voor vitaliteit en ontwikkeling medewerkers

Medewerkers hebben dit jaar regelmatig een digitale nieuwsbrief gekregen ('corona-update') waarin actuele ontwikkelingen werden gedeeld en maatregelen toegelicht. In het najaar is bovendien een vitaliteitsprogramma's aangeboden om medewerkers te faciliteren in het thuiswerken en het samenwerken op afstand. Alle leidinggevenden hebben een workshop 'sturen op afstand' gedaan. Daarnaast is er extra geïnvesteerd in de ontwikkeling van recent ingestroomde medewerkers en liepen de reguliere opleidingsinspanningen op individueel, organisatie- en teamniveau door. Hierdoor is het opleidingsbudget in beperkte mate overschreden (circa 10 procent).

Ziekteverzuimcijfers minder representatief

Door de coronacrisis is het ziekteverzuimcijfer minder betrouwbaar dan andere jaren; mensen moesten uit voorzorg veel eerder thuisblijven dan regulier aan de orde zou zijn. Wel kende Heemstede een relatief hoog aantal mensen met langdurend verzuim. Voor een groot deel met medische oorzaak, maar ook voor een deel werk gerelateerd. Hierbij was overbelasting een belangrijke factor, wat nog eens werd versterkt door de werkomstandigheden door de coronacrisis (zie ook paragraaf bedrijfsvoering).

Uitbreiding basisformatie en flexbudget is ingezet voor weerbaar- en wendbaarheid

Om knelpunten in de basisbezetting op te vangen is deze voor € 279.000 uitgebreid met vaste formatie volgens de begroting 2020.

Op dit moment is er in sommige taakvelden (zoals financiën en technische functies) krapte op de arbeidsmarkt. Daardoor is er in deze taakvelden relatief meer verloop én zijn juist deze vacatures lastiger te vervullen.

Hierdoor waren de wervingskosten hoger en is langdurigere inhuur noodzakelijk geweest.

In preventieve zin is extra ingezet op arbeidsmarktcommunicatie en de inzet van stagiaires, immers onze potentiële medewerkers van de toekomst, los nog van onze maatschappelijke verantwoordelijkheid ruimte te bieden voor stages.

In de begroting 2020 is tevens een flexibel inhuurbudget toegevoegd. Ter financiering heeft de organisatie een taakstelling van € 250.000 te realiseren over 3 jaarschijven. De opgave is om 'slimmer werken' vorm te geven. De ambtelijke taakstelling voor 2020 van € 30.000 (eerste schijf) is door het herstructureren van de leidinggevende structuur van de organisatie gerealiseerd. Deze herstructurering was een onderdeel van organisatieverandering binnen de ambtelijke organisatie die per 15 september formeel is afgerond met een positief advies van de OR.

Verschillende activiteiten voor uitgevoerd regionale samenwerking

In 2020 waren er verschillende activiteiten die de regionale samenwerking stimuleren, waaronder:

- Aan de paragraaf bedrijfsvoering is een rapportage toegevoegd over de samenwerking in de vervlochten teams met Bloemendaal.
- Met de regio Zuid-Kennemerland is een traject gestart voor gemeenschappelijke governance. Wij zijn trekker van dit traject en samen met een regionale ambtelijke projectgroep geven we hieraan vorm.
- Heemstede neemt samen met de negen gemeenten uit de veiligheidsregio deel aan een regionaal programmateam corona. Op verschillende niveaus werken we hierin ambtelijk samen.
- Regionaal kijken we of HRM-samenwerking ons kan helpen in de aanpak van arbeidsmarktknelpunten, bijvoorbeeld op het gebied van verkeer/mobiliteit.

Wat hebben we gemeten?

In 2020 is € 30.000 van de ambtelijke taakstelling gerealiseerd. Daarnaast zijn de programma's ambtelijk in voldoende mate en binnen de afgesproken kaders (o.a. kwaliteit en termijnen) gefaciliteerd. Dit is gelukt met de (beperkte) aanvulling op vast personeel en het flexibele budget voor inhuur.

4 ICT

Wat hebben we bereikt?

De informatievoorziening en digitalisering van de gemeentelijke dienstverlening groeien, verbreden en veranderen. Inwoners en maatschappelijke partners krijgen een stevigere informatiepositie en willen meekijken met en meedenken over de dienstverlening van de gemeente. Hieruit volgt een vraag naar transparantie van informatie, informatiedeling met inwoners en ketenpartners, een veilige informatiehuishouding en altijd en overal toegang tot (openbare) informatie. Hiervoor moeten we op een nieuwe manier dienstverlenend denken. Ook vraagt dit om wendbaarheid in de organisatie, een open organisatie en een organisatie die betrouwbaar is op het gebied van privacy en informatiebeveiliging. We haken daarbij aan op landelijke programma's en maatregelen vanuit het Rijk en de VNG. Ook sluiten we aan op Europese en landelijke wet- en regelgeving, zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de Wet Hergebruik Overheidsinformatie en de Omgevingswet (Digitale Stelsel Omgevingswet).

In 2020 stonden we voor de grote opgave van het outsourcen van het ICT-beheer én hadden we te maken met de coronacrisis. Daardoor heeft 2020 voor Informatisering en GRIT vooral in het teken gestaan van continuïteit, betrouwbaarheid en ondersteuning van het digitale werken. Continuïteit was nodig voor de digitale dienstverlening. Betrouwbaarheid is van belang voor de informatiehuishouding. Daarnaast is door diverse ontwikkelingen op het gebied van privacy en regelgeving extra aandacht besteed aan het op orde brengen en houden van de informatiebeveiliging van de gemeente.

Wat hebben we ervoor gedaan?

ICT-beheer is volledig uitbesteed; GRIT bewaakt ICT-contracten en –service

In 2020 is het volledig technisch beheer van alle servers en de ICT-infrastructuur ondergebracht bij een externe partij. Deze transitie is in de zomer van 2019 gestart en in oktober 2020 geheel binnen budget afgerond. Het totale ICT-beheer is nu overgedragen. Nu de GRIT-organisatie geen ICT-beheer meer doet, transformeert deze zich naar een regieorganisatie. GRIT richt zich hierbij op het contract- en servicemanagement van onze (ICT-)

organisatie. Hierdoor is er een sturende interface ontstaan tussen de organisatie, de outsourcingspartij en leveranciers.

Organisatie vliegensvlug omgeschakeld naar (vooral) digitaal werken

Met de intrede van corona moest de gemeente bliksemsnel een organisatie worden waar medewerkers overal, altijd en nagenoeg volledig digitaal kunnen werken. Hier is snel op geanticipeerd. Dankzij de introductie van een digitale vergadertool kon de gemeente ook snel en eenvoudig digitaal gaan vergaderen en samenwerken. De vergadertool is inmiddels ook ingezet voor commissie- en raadsvergaderingen. Daarnaast zijn faciliteiten voorbereid en aangeboden om thuis te kunnen werken met een laptop, groot scherm en waar nodig een tweede scherm. Voor telefonie is samen met de leverancier een nieuw systeem uitgerold, zodat de receptie en TIC-medewerkers vanuit huis het werk konden voortzetten.

Digitale producten verbeteren dienstverlening en integraal (samen)werken

In 2020 zijn ook diverse nieuwe digitale dienstverleningsproducten toegevoegd aan het portfolio van de gemeente. Zo is de dienstverlening van de begraafplaatsen van beide gemeenten verbeterd en geharmoniseerd in één informatiesysteem. De grafplaatsen zijn gevirtualiseerd en openbaar gesteld via een online plattegrond. Er is een nieuw informatiesysteem in gebruik genomen. Hiermee kan de gemeente namens gedupeerden online oproepen tot verloren en gevonden voorwerpen aanbieden. Daarnaast zijn diverse informatiesystemen op elkaar afgestemd, zoals de ruimtelijke objectregistratie, het dienstverleningsloket van Samenleving en het gegevensmagazijn van GBKZ.

Op 1 januari 2022 gaat de Omgevingswet in. Samen met domein Dienstverlening bereiden we ons hierop voor. Vanuit de afdeling Informatisering realiseren we de functionele inrichting in de informatiesystemen en de aansluitingen op het landelijk Digitale Stelsel Omgevingswet. Dit programma is gestart in 2020 en loopt door in 2021. Vanaf 1 januari 2022 is de gemeente ook verplicht de WOZ-taxaties van woningen te baseren op de gebruiksoppervlakte. In opdracht van de Waarderingskamer en in samenwerking met GBKZ passen we daarom de informatiesystemen BAG en GBKZ aan. Dit is nodig zodat we de juiste data kunnen uitwisselen voor de WOZ-aanslag. Net als het vorige loopt ook dit programma door in 2021.

Verder zijn we gestart met het programma 'Procesmanagement en -ontwikkeling'. Het doel hiervan is dat we beter integraal kunnen samenwerken. Hiervoor moeten we de gemeentelijke processen digitaal in beeld brengen; virtualiseren dus. Daarmee krijgt de gemeente meer grip op hoe zij werkt en welke informatiehuishouding en informatiearchitectuur daarbij nodig zijn. Dit programma loopt door in 2021.

Aandacht besteed aan architectuur en informatiebeveiliging

De informatiesystemen van de gemeente werken volgens een strikte 'architectuur'. De systemen zijn gebouwd volgens de architectuurprincipes van GEMMA (Gemeentelijke Model Architectuur). Dat betekent dat we de landelijke overheidsrichtlijnen volgen op het gebied van informatiearchitectuur. Deze richtlijnen waren reden om afgelopen jaar eIDAS in te zetten als Europees erkend inlogmiddel voor diverse informatiesystemen en dienstverleningsproducten. Ook zijn beide gemeenten overgestapt naar de nieuwe landelijke voorziening NHR en BAG 2.0. Inmiddels is het toetsen op architectuurprincipes een vast en integraal onderdeel van ons werkproces rondom informatiebehoefte en informatiesystemen.

In 2019 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) veranderd. Daarom hebben we in 2020 de gemeentelijk strategie rondom informatiebeveiliging aangepast. Dit deden we tegelijkertijd met de aanpassingen die nodig waren voor het outsourcen van het ICT-beheer. Sinds de aanpassing is er meer aandacht voor backup- & recoverymaatregelen die 'gijzeling' van de ICT-infrastructuur tegengaan. Ook zijn 'pen-en-hacktesten' uitgevoerd op de gemeentelijke websites. Deze moeten ongeoorloofd toegang tot de ICT-infrastructuur of data tegengaan. Bovendien is er een uitgebreide e-learning campagne gevoerd om medewerkers meer bewust te maken van de risico's van digitaal werken, zoals 'phishing' en online identiteitsfraude. Sowieso is bewustzijn over privacy en beveiliging van de data nu een vast onderdeel in ons werkproces rondom informatiebehoefte en informatiesystemen.

Ieder jaar ondergaat de gemeente de ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). Deze audit toetst de mate van informatiebeveiliging en privacy maatregelen in de informatiesystemen en -processen. Deze audit is verplicht voor alle gemeenten. Het doel is om alle verschillende audits op gebied van informatiebeveiliging en privacy te bundelen tot een eenmalige actie. Eén audit over alle onderwerpen, en eenmaal per jaar rapporteren naar alle interne en externe instanties.

Programma voor informatiegestuurde gemeente verschoven naar 2021

In de afgelopen jaren is er veel aandacht geweest voor data ontsluiten via het landelijke dataportaal. Daarnaast is echter ook tijd en aandacht nodig voor datagedreven sturing in de gemeente. Hiervoor wilden we in 2020 een

programma opstellen, maar dit staat nu op de agenda voor 2021. Voor een informatiegestuurde gemeente zijn namelijk kennis en vaardigheden nodig bij iedereen, van bestuur tot medewerkers. Het bestuur en de directie moeten begrijpen wat de mogelijkheden zijn van een informatiegestuurde gemeente en hierover goede vragen kunnen formuleren. Het programma draagt hieraan bij. Het dient als startpunt om te kunnen uitgroeien tot een informatiegestuurde gemeente.

Doorontwikkeling IV-organisatie

In 2020 is een manager Informatievoorziening aangesteld. Een belangrijke taak van deze manager is de toekomstige IV-organisatie door ontwikkelen. De IV-organisatie verandert van beheer naar regie, nu het ICT-beheer overgedragen is. Deze organisatie gaat een vraaggerichte dienstverlening met een externe oriëntatie bieden. De komende jaren gaat haar aandacht uit naar informatiemanagement, architectuur, portfoliomanagement, contractmanagement, servicemanagement en datamanagement. Ook zijn we een geactualiseerde Gemeenschappelijk Regeling voor Informatisering en Automatisering aan het voorbereiden. Deze moet in 2021 leiden tot één ICT-uitvoeringsorganisatie voor Heemstede en Bloemendaal.

5 FINANCIËEL BELEID

Wat hebben we bereikt?

Ondanks dat de gemeentelijke financiën door autonome ontwikkelingen en maatschappelijke opgaven onder druk staan hebben we een duurzaam verantwoord financieel beleid gevoerd en goed gestuurd op de gemeentelijke uitgaven. De structurele uitgaven en inkomsten zijn met elkaar in balans. We hebben de lokale lasten in evenwicht gebracht met de opgaven waar we voor staan. De leges zijn kostendekkend en meegegroeid met het prijspeil. De ozb is in 2020 verhoogd zoals in de (meerjaren)begroting 2020-2023 is voorgesteld.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Lokale belastingen met een duidelijke tegenprestatie kostendekkend doorberekenen

In 2020 is onderzoek gedaan naar de kostendekkendheid van onze leges (o.a. bouwleges). De in de begroting opgenomen taakstelling extra legesopbrengst van € 20.000 is behaald (zie paragraaf lokale heffingen)

Indexatie parkeerbelasting

In 2020 is de parkeerbelasting niet geïndexeerd en in de begroting 2020 is daarom geen rekening gehouden met de extra opbrengsten uit indexatie (€ 100.000). Daarnaast is de raming in 2020 nog met € 201.000 omlaag bijgesteld op basis van de verwachte inkomstenderving door de Corona-crisis. Uiteindelijk is de werkelijke parkeerbelasting € 148.000 lager uitgevallen en dus € 53.000 hoger dan de *bijgestelde* raming in 2020.

Voldoende reserves

De weerstandsratio was ultimo 2019 2,1 (Jaarrekening 2019). Doordat de verkoopopbrengst van de Eneco-aandelen in 2020 is toegevoegd aan de algemene reserve is de weerstandsratio ultimo 2020 gestegen naar 18,9 (zie paragraaf Weerstandsvermogen).

Afschaffing hondenbelasting

De hondenbelasting is vanaf 2021 volledig afgeschaft. Hiervoor was bij de begrotingsbehandeling een amendement ingediend en aangenomen.

Aandeelhouderschap Eneco

In 2020 zijn de aandelen Eneco verkocht voor € 36,7 miljoen. Hiermee is structureel de dividenduitkering van € 437.500 komen te vervallen. De dekking hiervoor is gevonden door 3 leningen buitencontractueel af te lossen per 16 november 2020 en voor 5 leningen per 16 november 2020 een couponverlaging door te voeren naar 0%. De boeterente door de buitencontractuele aflossing en couponverlaging (totaal afgerond 3,3 miljoen euro) is ten laste van de algemene reserve gebracht.

Gemeentefonds

De berekening van het gemeentefonds is gebaseerd op de decembercirculaire 2020. In de financiële toelichting bij dit programma wordt een nadere uitleg gegeven. De in het gemeentefonds opgenomen coronagelden zijn gebaseerd op de vastgestelde decembercirculaire 2020. Gelden die aangekondigd zijn in de decembercirculaire 2020 zijn hier nog niet in verwerkt.

Afbouw stelpost onderuitputting kapitaallasten

De in de begroting opgenomen stelpost van € 100.000 voordeel - omdat jaarlijks in werkelijkheid de kapitaallasten lager uitvallen - is voor geheel ingelost. Het lager uitvallen van de kapitaallasten is veroorzaakt doordat investeringsuitgaven later hebben plaats gevonden dan begroot.

Onvoorzien

De post onvoorzien (wettelijke verplichting) van € 20.000 is voor € 14.000 belast i.v.m. verdiepend onderzoek corona. Een bedrag ad. € 6.000 valt vrij.

Betrokkenheid verbonden partijen

- Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid (GBKZ): legt de aanslagen op van alle heffingen die op dit programma verantwoord worden.
- Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (St. Rijk): verzorgt de inkoopfunctie.
  - Bank Nederlandse Gemeenten (BNG): is onze huisbankier. Het betalingsverkeer en financiering is bij de BNG ondergebracht. De gemeente is ook aandeelhouder van de BNG en ontvangt jaarlijks dividend. Het dividend wordt op dit programma verantwoord.
- De Meerlanden: op dit programma staan de dividendinkomsten van De Meerlanden verantwoord.
- Stedin Groep: op dit programma staan de dividendinkomsten van Stedin verantwoord.
- Eneco Groep: op dit programma staan de dividendinkomsten van Eneco. NB. Heemstede heeft in 2020 haar aandelen in Eneco verkocht.

Wat hebben we gemeten?

Met behulp van verschillende rapportages geven we voortdurend inzicht in de status, kwaliteit en beveiliging van geleverde ICT-diensten. Deze rapportages helpen ons ook om de kosten beter te beheersen en hierop te kunnen sturen. Een klantportaal biedt realtime informatie over de voortgang van alle meldingen. Jaarlijks leggen we verantwoording af over de behaalde doelstellingen uit het informatiebeleidsplan. Ook formuleren we dan nieuwe doelstellingen voor het komende jaar.

Beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar laatste meting	Waarde
Formatie	fte per 1.000 inwoners	2019	6	2020	6,47
Bezetting	fte per 1.000 inwoners	2019	6	2020	6
Apparaatskosten	Kosten per inwoner (in €)	2019	565	2020	618
Externe inhuur	% van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2019	15%	2020	9%
Overhead	% van totale lasten	2019	15%	2020	18%

*) Peildatum 31 augustus 2019.

**) Begroting 2019 inclusief 1^e begrotingswijziging 2019.

2020

repressief toezicht

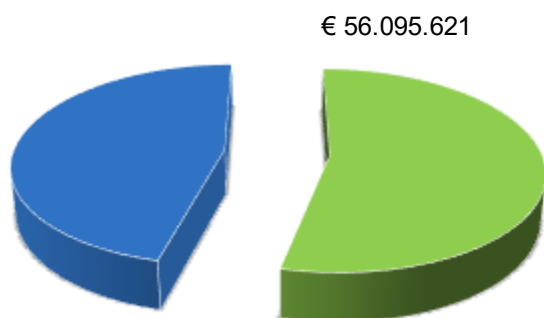
Beoordeling financiële positie door provincie Noord-Holland *)

*) De provincie Noord-Holland beoordeelt - als toezichthouder - jaarlijks de financiële positie van de gemeente Heemstede. Naar aanleiding hiervan bepaalt de provincie of er sprake moet zijn van preventief dan wel repressief toezicht. In haar brief van 14 december 2018 heeft de provincie Noord-Holland aangegeven dat voor 2020 het repressieve toezicht geldt.

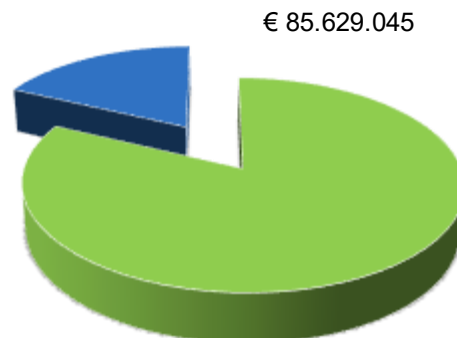
6 Wat heeft het gekost?

(x € 1.000)	rekening	begroting	rekening
	2019	2020	2020
Lasten	21.168	55.042	56.157
Baten	49.173	85.687	85.629
Resultaat programma	28.005	30.645	29.472

Lasten programma 0

Baten programma 0

Aandeel programma in totale rekening van € 104.284.230

Detailtabel programma 0 – Bestuur en ondersteuning (x € 1.000)

taakveld	omschrijving taakveld	rekening 2019	begroting 2020	rekening 2020
Lasten, uitgesplitst per taakveld				
0.1	<i>Bestuur</i>	1.315	1.595	1.320
0.2	<i>Burgerzaken</i>	839	729	723
0.4	<i>Overhead</i>	10.652	10.785	10.812
0.5	<i>Treasury</i>	-89	-133	-126
0.61	<i>OZB woningen</i>	372	425	389
0.62	<i>OZB niet-woningen</i>	0	0	0
0.63	<i>Parkeerbelasting</i>	0	0	0
0.64	<i>Belastingen overig</i>	15	18	15
0.7	<i>Algemene en overige uitkeringen</i>	72	73	73
0.8	<i>Overige baten en lasten</i>	809	3.553	3.793
0.9	<i>Vennootschapsbelasting</i>	0	0	0
0.10	<i>Mutaties reserves; stortingen</i>	5.873	38.004	38.370
0.11	<i>Resultaat van de rekening</i>	1.310	-7	788
Totale lasten van het programma		21.168	55.042	56.157

taakveld	omschrijving taakveld	rekening 2019	begroting 2020	rekening 2020
Baten, uitgesplitst per taakveld				
0.1	<i>Bestuur</i>	0	0	0
0.2	<i>Burgerzaken</i>	415	342	336
0.4	<i>Overhead</i>	2.018	1.810	1.781
0.5	<i>Treasury</i>	1.574	38.041	37.948
0.61	<i>OZB woningen</i>	4.860	5.021	5.014
0.62	<i>OZB niet-woningen</i>	1.380	1.375	1.358
0.63	<i>Parkeerbelasting</i>	732	599	652
0.64	<i>Belastingen overig</i>	365	278	271
0.7	<i>Algemene en overige uitkeringen</i>	30.674	32.582	32.743
0.8	<i>Overige baten en lasten</i>	400	0	-38
0.9	<i>Vennootschapsbelasting</i>	0	0	0
0.10	<i>Mutaties reserves; stortingen</i>	6.755	5.639	5.564
0.11	<i>Resultaat van de rekening</i>	0	0	0
Totale baten van het programma		49.173	85.687	85.629
Saldo programma		28.005	30.645	29.472

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 0.1 Bestuur

Het voordeel bedraagt € 275.000 en bestaat uit:

- Bij de raad en commissies is van diverse vergoedingen in 2020 geen gebruik gemaakt. Daarom zijn de salarislasten € 16.000 lager uitgevallen (€ 16.000 voordeel);
- De Rekenkamercommissie heeft haar budget in 2020 niet volledig benut. (€ 10.000 voordeel)
- Diverse kosten voor de griffie zijn hoger uitgevallen. (€ 11.000 nadeel) Daarvan wordt € 2.000 betrokken bij de bestemmingsreserve corona en is daarom budgetneutraal;
- De salarislasten van het college B&W zijn lager uitgevallen (€ 33.000 voordeel). Het opslagpercentage voor de salarissen van het college van B&W is tijdens het opstellen van de begroting nog niet bekend. Daarom is uitgegaan van een inschatting;
- Lagere uitgaven op studiekosten college B&W (€ 4.000 voordeel);
- Lagere kosten APPA-verzekering (pensioenpremie) voor wethouders (€ 4.000 voordeel);
- In 2020 is naast het budget van € 117.500 voor participatie (nieuwe initiatieven 2018-2022) € 175.000 beschikbaar gesteld vanuit de bestemmingsreserve nieuwe initiatieven 2018-2022. Van het totaalbudget 2020 van € 292.500 voor participatie is € 74.000 uitgegeven. Dit leidt tot een voordeel van € 218.500. Van de totale uitgaven is € 12.500 uitgegeven aan nieuwe initiatieven. Conform het raadsvoorstel van 27 februari 2020 zal € 12.500 onttrokken worden uit de bestemmingsreserve. Het restant van de bestemmingsreserve zal in 2021 beschikbaar zijn voor nieuwe initiatieven.

Taakveld 0.4 Overhead

Algemeen: overheadkosten

De (algemene) overheadkosten –conform de BBV-wetgeving- worden centraal verantwoord op het taakveld “04 overhead”. Onder (*algemene*) *overhead* verstaat de wetgeving: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het taakveld “overhead” is in de Heemsteedse begroting en jaarrekening onderverdeeld in 7 subtaakvelden, namelijk: personeelskosten, ICT-kosten, huisvestingskosten, overige bedrijfsvoeringskosten, publieksvoorlichting, representatie en GRIT.

Ter informatie: In de wetgeving wordt een onderscheid gemaakt tussen (algemene) overhead en overhead primair proces. Bij overhead primair proces gaat het om lasten die rechtstreeks toewijsbaar zijn aan de prestaties die de gemeente levert aan inwoners. Bijvoorbeeld de salarislasten van medewerkers die de verstrekking van paspoorten of rijbewijzen verzorgen. Deze salarislasten vallen niet onder de (algemene) overhead maar worden rechtstreeks (of via een verdeelsleutel) verantwoord op de betreffende (sub)taakvelden. Onder personeelskosten vallen de salarislasten (algemene) overhead, kosten werving en selectie, opleidingskosten, bedrijfsgeneeskundige zorg (ARBO), kosten ondernemingsraad etc.

Het nadeel op overhead is € 26.000 en bestaat uit:

- Lagere personeelskosten algemene overhead (€114.000 voordeel). Dit bestaat uit:
  - Hogere kosten werving en selectie. Wegens krapte op de arbeidsmarkt en verloop was het lastiger vacatures te vervullen. Dit vraagt extra wervingsinspanningen (€ 22.000 nadeel);
  - Hogere kosten opleidingen. Er is extra geïnvesteerd in de ontwikkeling van recent ingestroomde medewerkers naast de reguliere opleidingsinspanningen op individueel, organisatie- en teamniveau (€ 17.000 nadeel);
  - Onderschrijding op overige kosten personeel (€ 61.000 voordeel);
  - Lagere uitgaven voor verschillende budgetten die te maken hebben met arbeidsvoorwaarden zoals afdelingsuitjes, loonheffing werkkostenregeling, diverse vergoedingen voor arbeidsvoorwaarden (€ 76.000 voordeel);
  - Minder gebruik van de vitaliteitsregeling dan verwacht (€ 30.000 voordeel);
  - Hogere kosten bedrijfsarts (€ 14.000 nadeel).
- Hogere uitgaven ICT kosten. Dit wordt met name veroorzaakt door extra inzet van landmeetkundige diensten bij GEO informatiebeheer als gevolg van oplevering van nieuwbouw woningen en enkele overige verschillen op ICT kosten (€ 25.000 nadeel);
- De huisvestingskosten zijn hoger uitgevallen. De kosten klein onderhoud gebouwen raadhuisplein 1 zijn € 29.000 hoger uitgevallen. De kosten van onderhoud werf Cruquiusweg zijn € 15.000 hoger uitgevallen (€ 44.000 nadeel);
- Overige bedrijfsvoeringskosten (€ 18.000 nadeel);
- Hogere kosten publieksvoorlichting. Dit heeft voornamelijk te maken met kosten die gemaakt zijn als gevolg van de coronacrisis (€ 60.000). Dit betreft voornamelijk campagne- en voorlichtingskosten met betrekking tot corona. De overschrijding van € 60.000 zal betrokken worden bij de bestemmingsreserve corona en is daarmee budgetneutraal. De oorzaken van het overige verschil van € 6.000 zijn divers (€ 66.000 nadeel);
- Minder kosten representatie (€ 6.000 voordeel);
- Minder kosten GRIT (€ 7.000 voordeel).

Toelichting op de salarissen

De totale salarislasten over 2020 bedragen € 13,5 miljoen, waarvan € 4,9 miljoen (algemene) overhead. Conform de hierboven beschreven wettelijke kaders staat het bedrag van € 4,9 miljoen centraal op programma 0, een bedrag van € 8,6 miljoen (overhead primair proces) is versleuteld over de diverse programma's.

In totaal bedragen de salarislasten en de inhuur (inclusief GRIT) samen € 15.680.000. Begroot was € 15.079.000 zodat het verschil € 601.000 nadelig is. Dit nadeel wordt voor € 324.000 gedekt door bijvoorbeeld de rioolheffing, de afvalstoffenheffing, uit bijdragen derden zoals bij de samenwerking met Bloemendaal, uit reserves en voorzieningen. Een bedrag van € 227.000 wordt betrokken bij de reserve corona. Gemeentebreed sluit het resultaat op de salarislasten (inclusief inhuur), dat wil zeggen zowel de algemene overhead als de overhead primair proces op € 50.000 nadelig.

In de raad van 8 november 2019 is de motie 'Inhuur externen terugdringen' aangenomen. In deze motie is onder meer gevraagd inzicht te geven in het totale budget zowel voor vast personeel als inhuur op aantal fte en totale loonsom, op jaarbasis en dit inzicht jaarlijks aan het eind van het jaar aan te leveren. De werkelijke inhuur bedraagt € 772.000 exclusief de vacaturepot. De vacaturepot betreft inhuur die ten laste van de salarisbegroting 2020 wordt gebracht en wordt gedekt uit (tijdelijk) nog niet ingevulde vacatures. Ten laste van de vacaturepot is € 1.437.000 ingehuurd. Het totaal van de inhuur bedraagt daarmee € 2.209.000. Hiervan wordt € 50.000 niet gedekt door de (salaris)begroting. Dit bedrag wordt ten laste gebracht van het exploitatieresultaat 2020.

Taakveld 0.5 Treasury

Op dit subtaakveld wordt het renteresultaat zichtbaar. Dit betreft het verschil tussen de totaal geraamde rentekosten te betalen voor externe financieringsmiddelen aan banken en de doorberekende rentelasten naar de diverse taakvelden. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de Paragraaf financiering.

Taakveld 0.61 OZB woningen

De uitvoeringskosten voor de OZB zijn lager uitgevallen (€ 36.000 voordeel).

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Algemene baten en lasten

Diverse stelposten functioneel verantwoord	140.000	V
Stelposten onvoorzien	20.000	N
Storting in de voorziening wachtgelden en pensioenen	474.000	N
Stelpost uitwerking beheerplan bruggen en beschoeiingen	100.000	V
BTW BCF over re-integratie	156.000	V
Verlagen exploitatiebudget	25.000	V
Storting in voorziening dubieuze debiteuren	165.000	N
Overig	3.000	N
	<u>241.000</u>	N

Nadere toelichting (per onderdeel):

Diverse stelposten zijn functioneel verantwoord

Op dit product is in totaal een bedrag van € 141.000 aan diverse stelposten opgenomen:

Stelpost pensioenpremie	124.000	V
Stelpost dekkingsplan (kostendekkendheid leges)	20.000	N
Heffingsrente BTW aangifte	19.000	V
Stelpost gemeentefonds brede aanpak dak- en thuislozenbeleid	17.000	V
	<u>140.000</u>	V

In de jaarrekening zijn de stelposten niet centraal op dit product verantwoord, maar verdeeld over de diverse subtaakvelden. Hierdoor wordt op dit subtaakveld een voordeel zichtbaar.

Onvoorzien

In de begroting is een bedrag van € 20.000 opgenomen voor diverse kleine onvoorzien uitgaven. Opname van een post onvoorzien is wettelijk verplicht; de gemeente is vrij in het bepalen van de hoogte van het bedrag. Conform het collegebericht van 24 juni 2020 zijn kosten voor het verdiepend onderzoek naar de impact corona van € 14.000.

De begroting 2020 van Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid (GBKZ) is aangepast t.o.v. zoals opgenomen in de begroting van de gemeente Heemstede. Het gaat om een positieve bijstelling van in totaal € 26.000

Storting in voorziening wachtgelden en pensioen

De voorziening pensioenen en wachtgelden dient overeenkomstig het besluit begroting en verantwoording (BBV) precies toereikend te zijn voor de onderliggende verplichtingen. In 2020 is daarom een extra storting noodzakelijk van € 474.000 ter dekking van de wachtgeldverplichtingen aan voormalig bestuur.

Stelpost uitwerking beheerplan bruggen en beschoeiingen (€ 100.000).

Het meerjarenonderhoudsplan (beheerplan) voor bruggen en beschoeiingen dient geactualiseerd te worden. Een actueel onderhoudsplan is wettelijk verplicht als basis voor de voorziening bruggen en beschoeiingen. In de jaarrekening 2019 is op basis van het lopende beheerplan een bedrag van € 400.000 vrijgevallen uit de voorziening bruggen en beschoeiingen. Hierbij is een bedrag van € 100.000 als stelpost beschikbaar gehouden mocht uit de inspecties blijken dat de voorziening aangevuld dient te worden. Inmiddels is duidelijk dat er meer onderzoek nodig is om de constructieve veiligheid nader te beschouwen. De beschikbaar gehouden € 100.000 dient daarom vrij te vallen in de jaarrekening 2020. In 2021 zal een nieuw beheerplan worden voorgelegd met daarin de benodigde jaarlijkse storting.

BTW BCF over re-integratie (€ 156.000).

In 2020 is onder begeleiding van een advieskantoor gestart met een BTW controle over de administratie 2019. Hierbij is ook nieuwe jurisprudentie betrokken. Op basis hiervan zijn de kosten van re-integratie bij de IASZ doorgelicht over de periode 2015 tot en met 2019. Dit heeft geleid tot een teruggave van € 156.264 aan BTW voor de gemeente Heemstede en vormt een voordeel ten opzichte van de begroting.

Oversteekplaatsen (taakveld 2.1 Verkeer en vervoer) (€ 25.000)

Voor oversteekplaatsen is jaarlijks een bedrag van € 50.000 beschikbaar waarvoor 2 oversteekplaatsen verkeersveilig gemaakt worden. In 2020 is gebleken dat de oversteekplaats Adriaan Pauwlaan – Herenweg aanzienlijk duurder uit zou vallen waardoor er sprake werd van een investering in plaats van onderhoud onder meer door de toepassing van een verkeersregelinstallatie en herinrichting van de weg. Een raadsvoorstel daartoe is in november 2020 aangenomen. Hierin is besloten om het voor de oversteekplaats gereserveerde bedrag van € 25.000 incidenteel te verlagen in 2020.

Storting in voorziening dubieuze debiteuren

Het doel van deze voorziening is het opvangen van oninbare vorderingen. Er zijn in 2020 vorderingen ontstaan die naar alle waarschijnlijkheid niet geïnd gaan worden. Deze vorderingen bedragen totaal € 165.000.

Taakveld 0.10 Mutaties reserves; stortingen

Mutatie reserves

Voor een toelichting op de mutaties in de reserves wordt verwezen naar het bijlagenboek. Daar worden alle mutaties per reserve toegelicht.

Taakveld 0.11 Resultaat van de rekening

Resultaat

Op dit subtaakveld wordt het saldo van de rekening verantwoord. Om boekhoudkundig evenwicht te verkrijgen (inkomsten en uitgaven dienen gelijk te zijn) wordt een positief rekeningresultaat aan de kostenkant geboekt. Daardoor betekent een negatief verschil op dit subtaakveld juist een voordeel.

Baten

Taakveld 0.4 Overhead

Het nadeel op overhead is € 30.000 en bestaat uit:

- Doorbelasting financieel personeel aan de gemeente Bloemendaal als gevolg van einde dienstverband (€ 44.000 nadeel);
- Doorbelasting GRIT aan de gemeente Bloemendaal (€ 6.000 voordeel);
- Diverse verschillen (€ 8.000 nadeel).

Taakveld 0.5 Treasury

Aandelen

Conform de voorjaarsnota 2020 was de dividendopbrengst 2019 van de BNG gesteld op € 156.000.

Op 15 december jl. heeft de Europese Centrale Bank (ECB) de banken aanbevolen om tot 30 september 2021 af te zien van dividenden of deze te beperken. BNG Bank heeft besloten gebruik te maken van de ruimte die de ECB biedt en een bedrag van circa EUR 25 miljoen aan dividend over 2019 uit te keren (ongeveer EUR 0,45 per aandeel).

Het uit te keren bedrag is slechts een deel van het door aandeelhouders op 16 april 2020 goedgekeurde dividend over 2019. Het resterende bedrag (EUR 46 miljoen) blijft gereserveerd voor uitkering. De uitkering van dit restant zal op basis van de ECB-aanbeveling niet vóór 30 september 2021 plaatsvinden en is onderworpen aan mogelijke toekomstige aanbevelingen van de ECB. Rekening wordt gehouden met een dividendopbrengst van € 55.000. Het bovenstaande leidt op dit taakveld tot een nadeel van € 101.000.

Treasury

Op dit subtaakveld zijn o.a. de rentebaten over verstrekte geldleningen verantwoord. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de Paragraaf financiering.

Taakveld 0.6 Belastingen

06301-Fiscaal Parkeren

Het voordeel bedraagt € 53.000. Gedurende het jaar werd in verband met de corona-crisis een inkomstenderving op deze post ingeschat van € 71.000 in de voorjaarsnota en € 30.000 in de najaarsnota. In totaal dus € 101.000 die ten laste van het compensatiepakket van het rijk voor coronakosten gebracht zou worden. In werkelijkheid blijkt het nadeel uit te komen op € 48.000. Het verschil van € 53.000 is daarmee een voordeel ten opzichte van de begroting 2020 op dit taakveld. Uiteraard wordt ook slechts € 48.000 ten laste van het compensatiepakket gebracht.

Taakveld 0.7 Algemene en overige uitkeringen

00701-Gemeentefonds

De op dit subtaakveld verantwoorde baten van de algemene uitkering zijn € 161.000 hoger dan begroot. De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de septembercirculaire 2020 en de werkelijke cijfers op de decembercirculaire 2020. De decembercirculaire 2020 is niet meer in de begroting 2020 verwerkt, maar wel in de jaarrekeningcijfers 2020. Dit geeft een voordeel van € 161.000. Na aftrek van de geormerkte posten bedraagt het netto voordeel € 94.000. Onderstaand de uitsplitsing naar uitkeringsjaren.

v = voordeel; n = nadeel	begroting 2020	rekening 2020	verschil bruto	geormerkt	verschil netto
algemene uitkering 2020	32.566.000	32.567.000	1.000 v	67.000 n	-66.000 n
algemene uitkering 2019	30.244.000	30.248.000	4.000 v		4.000 v
algemene uitkering 2018	28.201.000	28.360.000	159.000 v		159.000 v
algemene uitkering 2017	27.570.000	27.570.000	0		0
algemene uitkering 2016	27.989.000	27.986.000	-3.000 n		-3.000 n
			161.000 v	67.000 n	94.000 v

- De uitkeringsjaren 2016 en 2017 zijn definitief vastgesteld en geven een nadeel van € 3.000. Het uitkeringsjaar 2018 geeft een voordeel van € 159.000 voornamelijk als gevolg van de definitieve vaststelling van de belastingcapaciteit 2018.
- Het uitkeringsjaar 2019 geeft een voordeel van € 4.000 als gevolg van actualisatie van de maatstaven.
- Het uitkeringsjaar 2020 geeft een voordeel van € 1.000. Bij de decembercirculaire 2020 is gedeeltelijk het 3^e corona steunpakket verwerkt. Van een aantal regelingen uit het 3^e steunpakket is een vooraankondiging gedaan. Deze zijn nog niet verwerkt in de decembercirculaire. Het bedrag van € 67.000 wat beschikbaar is gesteld is geormerkt en zal via resultaatbestemming 2020 worden meegenomen naar 2021.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Algemene baten en lasten

Conform het collegebesluit van 24 november 2020 is de huur aan twee ondernemers kwijtgescholden wegens verplichte sluiting door landelijke coronamaatregelen. Door het college is bepaald dat deze voor individuele ondernemers getroffen compensatie niet ten laste van de coronacompensatie (die de hele gemeente ten goede dient te komen) gebracht mag worden. Het vormt hiermee een incidenteel nadeel in 2020 van € 38.500.

Taakveld 0.10 Mutaties reserves; onttrekkingen

Mutatie reserves

Voor een toelichting op de mutaties in de reserves wordt verwezen naar het bijlagenboek. Daar worden alle mutaties per reserve toegelicht.

Dit programma gaat over de openbare orde en veiligheid in de gemeente. Hieronder valt ook leefbaarheid; openbare orde gaat immers over het ordentelijk verloop van het maatschappelijk verkeer in de openbare ruimte.

Hieronder leest u eerst wat we op de genoemde thema's hebben bereikt (paragraaf 1). Vervolgens gaan we in op wat we hiervoor daadwerkelijk hebben gedaan in 2020 (paragraaf 2). Daarna vindt u in paragraaf 3 een tabel van gemeten resultaten op beleidsindicatoren en tot slot staan in paragraaf 4 de kosten voor dit programma.

1. Wat hebben we bereikt?

Heemstede moet een veilige en leefbare gemeente blijven om in te wonen. Daarom besteden we aandacht aan preventie van veelvoorkomende criminaliteit en ondermijning. Ook zetten we ons in om de informatiepositie van de gemeente te versterken en de informatie-uitwisseling tussen de partners te verbeteren. Dan kunnen we samen effectiever handelen. Daarnaast stimuleren we cohesie en zelfredzaamheid door informatie te delen en partnerschap te creëren met onder meer inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers en politie. Heemstedenenaren kennen elkaar en hun wijk immers het beste en spelen daarmee een cruciale rol in hun buurt; zij zijn 'de oren en de ogen' in de wijken.

Verder is het van belang dat we de integrale samenwerking tussen het sociaal domein en veiligheid versterken. Zo kunnen we problemen vroegtijdig herkennen en passende interventies inzetten. Deze werkwijze vergt flexibiliteit, wendbaarheid en kennis van elkaars rollen en mogelijkheden. Dit geldt ook voor belangrijke partners zoals de politie, het Openbaar Ministerie, het Zorg & Veiligheidshuis en Veilig Thuis. Juist in 2020, waarin corona het veiligheidsbeeld beheerste, hebben we met deze partijen de samenwerking geïntensiveerd. Ook hebben we aandacht besteed aan hoe we als gemeente en inwoners elkaar kunnen informeren over wat er speelt.

Relevante beleidsnota's

- Actieplan Integraal Veiligheid 2019-2023
- VTH Beleid Heemstede 2019-2022
- Beleidsplan Veiligheidsregio Kennemerland 2019-2022 (VRK)

2. Wat hebben we ervoor gedaan?

Corona beïnvloedt veiligheidsbeeld; samenwerken blijft op alle fronten noodzaak

Het veiligheidsbeeld voor 2020 is in grote mate beïnvloed door de coronacrisis. Zo zien we een sterke daling van high-impact crime (inbraken, overvallen, straatroven, geweld) en ongevallen op de weg. Het aantal winkeldiefstallen is daarentegen toegenomen. Wat in ieder geval niet veranderde in 2020 is het belang van samenwerking op verschillende niveaus.

Toename cybercriminaliteit noopt tot landelijke samenwerking

In 2020 steeg het aantal gevallen van digitale fraude, wat de actualiteit en noodzaak van de focus op dit thema onderstreept. De burgemeester is in de politie-eenheid ambassadeur voor het thema Cybercriminaliteit. Onder die noemer is landelijk de City Deal Lokale Weerbaarheid getekend, waarin landelijk zeventien projecten zijn ondergebracht. Doel is om de cyberweerbaarheid van inwoners en bedrijven te vergroten. Ook is de pilot Hackshield gestart. Dit is een leerzaam cybersecurityspel voor kinderen, dat hen wapent tegen de gevaren op internet. Deze pilot is inmiddels landelijk uitgerold. Al met al merken we dat de impact van cybercriminaliteit

steeds groter wordt en de professionaliteit toeneemt. Daarom is het initiatief genomen om landelijk de krachten te bundelen met alle cyberburgemeesters.

Instrumenten ingericht om samenwerking zorg en veiligheid te verbeteren

Daarnaast zijn de eerste stappen gezet voor een betere samenwerking tussen de domeinen zorg en veiligheid. Er is een lokaal portefeuillehouderoverleg opgezet, zodat we lokaal kunnen sturen op onderwerpen op het snijvlak van zorg en veiligheid. In het verlengde daarvan is een lokaal casusoverleg opgezet, waarin professionals casuïstiek integraal kunnen benaderen. Voordat dit overleg van start ging, zijn enkele sessies gehouden met de interne professionals die betrokken zijn bij de casuïstiek. Dit was nodig voor een gezamenlijk beeld van de opgave, de kansen en de uitdagingen die hierbij komen kijken. Hiermee is intern een basis gelegd voor de samenwerking. De versterking van de samenwerking met de ketenpartners is door corona vooruitgeschoven naar 2021.

De gemeenten van de Veiligheidsregio Kennemerland (met uitzondering van Uitgeest) hebben een eerste aanzet gedaan om een gezamenlijke governancestructuur op te zetten voor Zorg en Veiligheid. Dit zetten zij door in 2021. Meer hierover leest u in programma 6 onder 'Intensivering afstemming tussen Zorg en Veiligheid lokaal en regionaal'.

Ook betere samenwerking tussen gemeente en wijkagenten

Onder regie van de politie is de samenwerking tussen de gemeentelijke handhavingsteams en de wijkagenten verstevigd. Dit sluit zowel aan bij de vraag om meer blauw op straat, als bij de ambitie van politie om meer gebiedsgebonden te werken.

Veiligheidsprioriteiten in diverse plannen vastgelegd

De regionale prioriteiten op het gebied van veiligheid staan in het Meerjaren Integraal Veiligheidsplan van de Politie-eenheid 2019-2023. De lokale prioriteiten zijn in mei 2020 vastgelegd in het Actieplan Integrale Veiligheid 2019-2023. Op basis daarvan is de inhoud van het Uitvoeringsplan integrale veiligheid 2020/2021 bepaald. Van die uitvoering is een apart verslag opgesteld en aan de raad aangeboden.

Voor veilige leefomgeving moeten inwoners en gemeente elkaar informeren

Behalve veiligheid op straat is ook veiligheid in de eigen leefomgeving van belang. Als de overheid en inwoners over en weer informatie delen, weten alle betrokkenen beter wat er in de woonomgeving speelt. Zo kan iedereen bijdragen aan de lokale veiligheid. Een belangrijk instrument hiervoor is de HeemstedeApp. Inwoners die hierop zijn aangesloten, ontvangen informatie van de politie en gemeente over actualiteiten. Daarnaast verspreidt de afdeling Communicatie relevante informatie via sociale media. Nieuwe inwoners krijgen informatie over Burgernet om te stimuleren dat zij zich hiervoor aanmelden.

Inwoners en ondernemers kunnen overlast melden op de website via de knop 'Melding doen'. Ook kunnen inwoners vermeende misstanden in de ondermijnings sfeer melden via 'nietpluis@heemstede.nl'. Op dit e-mailadres zijn in 2020 geen meldingen ontvangen. Daarnaast is Heemstede voor dit soort meldingen sinds begin 2020 aangesloten bij 'meldmisdaadanoniem.nl'. Via deze website zijn het afgelopen jaar tien meldingen binnengekomen.

Oog voor ondermijning in Damocles- en Bibob-beleid en diverse overleggen

Begin 2020 zijn voor diverse doelgroepen bewustwordingsbijeenkomsten georganiseerd over ondermijning. Daarnaast is ondermijning opgenomen in de prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties. In het afgelopen jaar hebben we via verschillende beleidskoersen ondermijning bestreden.

Nieuw Damoclesbeleid gecommuniceerd en gevolgd

Sinds 1 augustus 2019 is het Damoclesbeleid van de gemeente aangescherpt. Dit beleid gaat over de bevoegdheid om lokalen en woningen te sluiten bij drugscriminaliteit. Het nieuwe beleid is specifiek gecommuniceerd richting de sectoren die actief zijn in de sector vastgoed: verhuurders vastgoed, makelaardij en notariaat. Hierbij hebben we deze doelgroepen gewezen op hun eigen maatschappelijke verantwoordelijkheid om ondermijning tegen te gaan. In 2020 is er in één particuliere woning een hennepkwekerij aangetroffen; met een bestuurlijke maatregel is deze woning drie maanden gesloten.

Slechts enkele keren toets nodig vanuit Bibob-beleid

Sinds 1 januari 2020 geldt het uitgebreide Bibob-beleid (Wet bevordering integriteitsbeoordeling openbaar bestuur). Dit beleid gaat over de integriteit van de gemeente en is zo breed dat deze ook invloed heeft op omgevingsvergunning, milieuvergunning en aanbestedingen. In 2020 is vanuit dit beleid vier keer een lichte toets uitgevoerd. Drie keer bij de aanvraag van een drank- en horecaverunning en één keer bij de aanvraag

van een omgevingsvergunning. De toets gaf geen aanleiding voor uitgebreider onderzoek naar de aanvragers. In 2020 was het aantal vergunningaanvragen overigens beduidend lager dan in andere jaren.

Vruchtbare samenwerking in diverse overleggen

In december 2020 is ook gestart met het vierwekelijkse Lokaal OndernemingsOverleg. Hierin bespreken we signalen van ondermijning en als dat nodig is gaan we integraal over tot handhaving. We werken hierbij samen met partners zoals het RIEC (Regionaal Informatie & Expertise Centrum), de politie en de belastingdienst.

Daarnaast is in 2020 het woonfraudeoverleg voortgezet (Landelijke Aanpak Adreskwaliteit en woonfraude). Hierin bespreken burgerzaken, sociaal domein, openbare orde en veiligheid en handhaving, elke vier weken casuïstiek. Als dat nodig is, plegen zij interventies.

Team Handhaving heeft zich succesvol doorontwikkeld

Sinds 2017 werken de teams Handhaving van Heemstede en Bloemendaal steeds intensiever samen. Hierdoor is een vervlochten team ontstaan. In 2020 ging de aandacht opnieuw uit naar integraal handhaven. Zo is er een breder perspectief ontstaan door de intensievere samenwerking met de politie en het contact met de boswachters van PWN en het Hoogheemraadschap. In het handhavingsteam zijn taakaccenten toebedeeld, zoals jeugd, honden of grote voertuigen. Hierdoor is er de focus op deze onderwerpen en zijn ze hierbij meer betrokken. Ook zijn de relaties met de verschillende domeinen binnen de gemeente aangehaald, zoals de buitendienst, BWT, sociale zaken en publiekszaken. Dit verbetert onze dienstverlening en zo kunnen we inwoners efficiënter en klantvriendelijker helpen.

Het aantal handhavingsmeldingen is in 2020 met 43,5 procent toegenomen. Dit was geen probleem dankzij de samenwerking met Bloemendaal en de extra inzet van toezichthouders. Met de nieuwe pda's kunnen handhavers bovendien meer digitaal werken, waardoor ze productiever zijn en minder administratief werk hoeven doen op kantoor.

Om vanuit handhaving breder te leren kijken heeft het team de training 'Effectief waarnemen' gevolgd. Vanuit de politie is er een presentatie gegeven over Outlaw Motorcycle Gangs en ondermijning, zodat signalen breder opgepakt en gedeeld kunnen worden.

Sinds oktober 2020 is het fietsproject (weesfietsen, fietswrakken en foutgeparkeerde fietsen) rondom het station Heemstede-Aerdenhout integraal opgepakt. Hierin werken de buitendienst, team Verkeer, team Handhaving en de politie nauw samen. Hierdoor is meer parkeercapaciteit beschikbaar, oogt het stationsgebied opgeruimder en veiliger en is het beter bereikbaar.

Vanwege corona is er regionale afstemming binnen de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) en zet de gemeente extra toezichthouders in. Zo kunnen we proactief optreden om te zorgen dat inwoners de snel veranderende maatregelen naleven. Dit heeft geleid tot minder processen-verbaal en waarschuwingen, omdat we aan de voorkant acteren en het gesprek met inwoners en ondernemers aangaan.

Veiligheidsregio geregeerd door crisis, maar toch doorgetraind

In 2020 is ondanks de coronacrisis het trainings- en oefenprogramma ter voorbereiding van incidenten zo veel mogelijk doorgezet via nieuw ontwikkelde digitale tools. Een groot deel van het jaar is er vanwege deze crisis landelijk en ook in onze veiligheidsregio sprake geweest van een GRIP 4-situatie. Daarom heeft een groot aantal crisisfunctionarissen vanaf maart 2020 in verschillende gremia veelal dagelijks bijgedragen aan de bestrijding van de crisis op bestuurlijk, beleidsmatig en uitvoerend niveau.

Verder voorbereid op een nieuwe bluswatervoorziening

Vanaf 1 januari 2022 gaat de VRK waterwagens gebruiken als bluswatervoorziening. Dat betekent dat we vanaf dan geen gebruik meer maken van brandkranen. In 2020 hebben we de implementatie van het blussen met waterwagens verder voorbereid. Het aanbestedings- en aanschaftraject van materieel is gestart, de standplaatsen van de waterwagens zijn bepaald en de medewerkers zijn getraind. Door de coronacrisis is deze opleiding van medewerkers wel vertraagd. Verder is besloten dat de VRK versterkt uitrukt bij incidenten in de overbruggingsperiode tussen 1 januari 2022 en de ingangsdatum van het gebruik van de nieuwe bluswatervoorziening.

Grandprix Formule 1 is verschoven naar 2021

In 2020 kon de Grandprix Formule 1 niet doorgaan. Wel kunnen de plannen voor 2020 grotendeels gebruikt worden voor de Grand Prix in 2021. Het evenement staat voorsnog gepland op 5 september.

Met welke partijen werken we aan dit programma?

De VRK zorgt voor samenwerking bij de voorbereiding op een ramp, grote brand of ernstig ongeluk en bij het bestrijden ervan.

De OmgevingsDienst IJmond (ODIJmond) draagt bij aan het bereiken en in stand houden van een veilige en duurzame fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit binnen het werkgebied.

3. Wat hebben we gemeten?

Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 04/03/2020)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar meting	Waarde
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	2018	107	2019	138
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2018	0,9	2019	1,1
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2018	1,7	2019	1,8
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2018	3,5	2019	4,4
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2018	4,2	2019	3,8

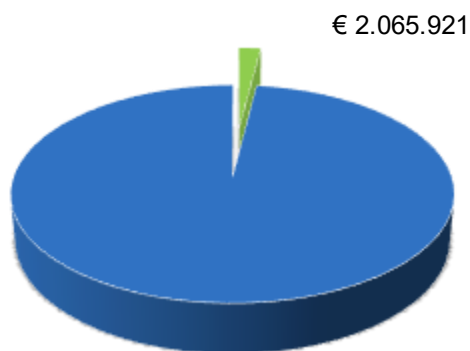
Overige beleidsindicator

Aantal woninginbraken naar jaar	2015	2016	2017	2018	2019	verschil	% t.o.v. 2018
	143	77	88	94	62	-32	-34%

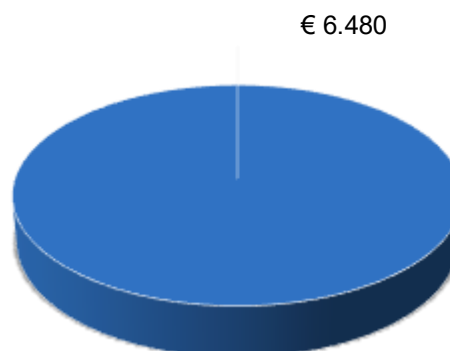
4. Wat heeft het programma gekost?

(x € 1.000)	rekening	begroting	rekening
	2019	2020	2020
Lasten	1.968	2.154	2.066
Baten	10	5	7
Resultaat programma	-1.958	-2.149	-2.059

Lasten programma 1

Baten programma 1

Aandeel programma in totale rekening van € 104.284.230

Detailtabel programma 1 – Veiligheid (x € 1.000)

taakveld	omschrijving taakveld	rekening 2019	begroting 2020	rekening 2020
Lasten, uitgesplitst per taakveld				
1.1	<i>Crisisbeheersing en brandweer</i>	1.579	1.678	1.673
1.2	<i>Openbare orde en veiligheid</i>	389	476	393
Totale lasten van het programma		1.968	2.154	2.066
Baten, uitgesplitst per taakveld				
1.1	<i>Crisisbeheersing en brandweer</i>	0	0	0
1.2	<i>Openbare orde en veiligheid</i>	10	5	7
Totale baten van het programma		10	5	7
Saldo programma		-1.958	-2.149	-2.059

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

10202- Toezicht naleving APV/bijzondere wetten

Het voordeel bedraagt € 43.000 en bestaat uit:

- De salarislasten zijn € 3.000 hoger uitgevallen;
- Conform de najaarsnota 2020 is rekening gehouden met extra kosten voor toezicht op naleving van coronaregels. De kosten voor dit extra toezicht zijn € 46.000 lager uitgevallen.

10203- Openbare orde en veiligheid

Het voordeel bedraagt € 39.000 en bestaat uit:

- De salarislasten zijn € 26.000 lager uitgevallen vanwege een vacature;
- Er is bij de raming 2020 rekening gehouden met activiteiten en onderzoeken. Wegens coronamaatregelen zijn diverse activiteiten niet doorgegaan. Daarom zijn uitgaven € 13.000 lager uitgevallen.

1 Wat hebben we bereikt?

2 Wat hebben we ervoor gedaan?

3 Wat hebben we gemeten?

4 Wat heeft het programma gekost?

Dit programma omvat het aanleggen en beheren van wegen, paden, bruggen, watergangen en havens. Daarnaast zijn onderdeel hiervan het zorgdragen voor de verkeersveiligheid, de bereikbaarheid, het parkeerbeleid en het ligplaatsenbeleid in watergangen. Het rioolbeheer en omgang met oppervlaktewater vallen deels ook onder programma 7 Volksgezondheid en Milieu.

Hieronder leest u eerst wat we op de genoemde thema's hebben bereikt (paragraaf 1). Vervolgens gaan we in op wat we hiervoor in 2020 hebben gedaan (paragraaf 2). Daarna benoemen we in paragraaf 3 gemeten resultaten en tot slot staan in paragraaf 4 de kosten voor dit programma.

1 Wat hebben we bereikt?

We vinden het belangrijk dat onze openbare ruimte uitnodigt tot lopen, fietsen, buitenspelen en ontmoeten. Daarnaast is de kwaliteit van onze wegen belangrijk voor de verkeersveiligheid en een prettige leefomgeving. We willen dus een openbare ruimte van hoge kwaliteit. We willen een leefbare gemeente zijn, die goed bereikbaar is en waar tegelijkertijd de verkeersdruk afneemt. Ondertussen zoeken we naar innovatieve en duurzame oplossingen voor onderhoud en renovatie, als antwoord op de klimaatvraagstukken die op ons afkomen. We werken toe naar schone en duurzame mobiliteit, maar nemen veiligheid en overlast nadrukkelijk mee in onze afwegingen. Zowel bij mobiliteitsvraagstukken als voor klimaatadaptatie kijken we naar lokale kansen, maar we zoeken ook de regionale samenwerking. Dit heeft zijn weerslag op wegen en parkeerplaatsen, maar ook op fietspaden en voorzieningen voor bus- en railvervoer. Hiervoor is een omgevingsvisie nodig, van waaruit we kunnen gaan werken.

Daarnaast willen we dat inwoners en bezoekers kunnen genieten van gezond oppervlaktewater, waarlangs en waarop zij fijn kunnen recreëren. De mogelijkheden en kansen hiervoor bekijken we per project, vanuit overkoepelende plannen of strategieën. Na eerdere onderzoeken naar grondwater (overlast en droogte) en de capaciteit van de riolering, krijgen we nu inzicht in het gedrag van afstromend water via het maaiveld. Ook hebben we inzicht in wat er gebeurt in tijden van extreme droogte. We gaan beleid en een uitvoeringsagenda opstellen voor de hieruit voortkomende opgave om anders met ons water en hitte om te gaan in de toekomst.

In 2020 hebben we op verschillende plekken in de gemeente de veiligheid van kruisingen verbeterd. Ook hebben we gewerkt aan planning, bespreking en uitvoering van diverse fietsverbindingen. Daarnaast zijn diverse wegen, bruggen en watergangen onderhouden. We zijn bovendien verdergegaan met de onderzoeken naar de gevolgen van klimaatverandering. De prognoses van de gevolgen van klimaatverandering zijn berekend en op de kaart gezet. Vervolgens zijn er interne risicodialogen gevoerd om de uitkomsten te bespreken, te beoordelen en te prioriteren. Daarbij is aangegeven of het een gemeentelijke taak is of niet. En zo niet wie dan wel verantwoordelijk is. We willen dat woningen en trottoirs in een zwaar weersituatie vrijblijven van water. Ook moeten ontsluitingswegen en wegen nabij zorginstellingen begaanbaar blijven.

Relevante beleidsnota's

▪ Wegbeheer: Ontwikkeling Voorziening wegen	2018 - 2027
▪ Beleidsplan Openbare verlichting	2018 - 2022
▪ Beleidsplan Bruggen en beschoeiingen	2016 - 2020
▪ Baggerplan	2015 - 2024
▪ Regionale bereikbaarheid Zuid-Kennemerland	Visie en Jaarplan 2020

2 Wat hebben we ervoor gedaan?

In grote lijnen zijn onze werkzaamheden onder te verdelen in twee thema's. Enerzijds is dat werken aan mobiliteit en verkeersveiligheid, anderzijds is dat (water)wegen en bijbehorende bouwwerken beheren. Hieronder leest u voorbeelden van wat we op deze thema's hebben gedaan.

Welke stappen hebben we gezet in mobiliteit en verkeersveiligheid?

Samen pakken we verkeersdruk en –overlast aan

Heemstede probeert hinder en overlast van (doorgaand) gemotoriseerd verkeer zo veel mogelijk terug te dringen. Hiervoor werken we samen met buurgemeenten, in de MRA en in de gemeenschappelijke regeling Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland. Vanuit het doorlopende Actieplan Aanpak Verkeersdruk Heemstede (www.heemstede.nl/verkeer) pakken we met meerdere projecten de toenemende verkeersdruk en de regionale verkeersproblematiek aan. Een van die projecten is de nieuwe regionale routing van het verkeer en nieuwe bewegwijzerde routes. Dit project is in 2020 regionaal voorbereid en wordt vanaf 2021 uitgevoerd.

Regionale visie bereikbaarheid Zuid-Kennemerland nog niet vastgelegd

Sinds 2019 werken we aan een nieuwe regionale mobiliteitsvisie bereikbaarheid Zuid-Kennemerland. Deze is in 2020 voorgelegd aan raden van de betrokken gemeenten, maar nog niet vastgesteld in Heemstede en Zandvoort. De visie moet hiervoor nog op een aantal punten worden herzien. In 2021 wordt de nieuwe versie opnieuw voorgelegd aan de raden van de vier deelnemende gemeenten.

Heemstede denkt op landelijk niveau mee over groeiende mobiliteit en verkeersveiligheid

De mobiliteit groeit in Nederland en door die extra verkeersbewegingen is meer aandacht nodig voor verkeersveiligheid. Het Rijk speelt hierop in met het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (SPV). Heemstede is een van de partijen die zijn uitgenodigd om hierover mee te denken. Het SVP krijgt een regionale uitwerking in een plan op regionaal/lokaal niveau. Op basis van verkeersongevallen in Heemstede brengen we hiervoor onder andere de risicofactoren en objectieve verkeersonveiligheid in beeld.

Extra aandacht voor veilige oversteekplekken voor fietsers en voetgangers

Voor een betere veiligheid is ook in 2020 aandacht besteed aan drukke oversteekplaatsen voor voetgangers en fietsers, met name in routes naar basisscholen. Hiervoor is ook een prioriteitenlijst opgesteld en vastgesteld. Zo ontstaan er steeds meer veilige fietsroutes en oversteekplaatsen. Jaarlijks voorzien we minimaal één oversteekplaats voor voetgangers van led-signalering. Dit combineren we zo veel mogelijk met geplande projecten in uitvoering.

In de begroting van 2019 is jaarlijks een budget van € 25.000 beschikbaar gesteld voor veilige oversteekplaatsen. Dit bedrag is in 2020 nog eens verdubbeld dankzij de motie 'Benut structurele meevallers om extra ambitie te realiseren'. Dat betekent dat de komende jaren steeds € 50.000 beschikbaar is.

Vanuit samenwerking met omwonenden een veiliger kruispunt Heemsteedse Dreef-Camplaan

Het kruispunt Heemsteedse Dreef-Camplaan was al langer een lastig kruispunt voor veel weggebruikers. Dit struikelblok is opgepakt als participatieproject. In dit project is samen met omwonenden en andere geïnteresseerden gekeken hoe de kruising veiliger kan. In 2020 zijn de suggesties die hieruit volgden, doorgevoerd. Hierbij zijn de oversteekplaatsen ook voorzien van led-signalering in het wegdek.

Op weg naar veilige oversteek Herenweg-Adriaan Pauwlaan-Laan van Rozenburg

Daarnaast is gestart om de oversteek Adriaan Pauwlaan-Laan van Rozenburg over de Herenweg veiliger te maken. In 2020 waren er meerdere werksessies met de participatiegroep die hierbij betrokken is. De aanbevelingen hieruit zijn overgenomen. Dat betekent dat de oversteekplaats wordt heringericht en aan de oostzijde verkeerslichten krijgt. Het krediet is in 2020 beschikbaar gesteld; in 2021 volgt de uitvoering.

Voorlopig nog geen oplossing voor kruising Kerklaan-Provinciënlaan

Verder heeft de gemeente oplossingen gezocht voor het veiliger maken van de kruising Kerklaan-Provinciënlaan. Alleen is nog onduidelijk hoe het voormalige politiebureau in de toekomst gebruikt gaat worden. Ook is er discussie over wegategorisering. Daardoor is de aanpak van deze kruising voorlopig uitgesteld.

Proef voor eenrichtingsverkeer in zuidelijk deel Burgemeester van Lennepweg geëvalueerd

Ondanks het smalle profiel van de Burgemeester van Lennepweg tussen de Oude Posthuisstraat en Kerklaan, is hier autoverkeer toegestaan in twee richtingen. Dit zorgt door de combinatie met de Icarusschool regelmatig voor gevaarlijke verkeerssituaties. Samen met omwonenden wordt gekeken of we eenrichtingsverkeer kunnen instellen voor auto's (niet voor fietsers). In 2019 is hiervoor een proef uitgevoerd die we in 2020 hebben geëvalueerd. Begin 2021 wordt besloten of er een tweede proef komt.

Toewerken naar meer fietsenstalling bij het station

Als we willen dat het aantal treinreizigers groeit, is het belangrijk dat er goede fietsparkeervoorzieningen zijn bij het station. Wij werken daarom samen met ProRail en NS aan een plan om het stallingsprobleem op te lossen. De ambitie is om eind 2021 te starten met het uitbreiden van het aantal fietsplekken. Het doel is om ieder geval tot aan 2030 voldoende stalling te hebben.

Betere fietsverbinding Leidsevaartweg-Zuid komt steeds dichterbij

Het vrijliggende fietspad tussen station Heemstede en de gemeentegrens Bloemendaal (Bennebroek) is in slechte staat vanwege de tegelverharding met slechte fundering. Vanaf de Amstelbrug richting het zuiden is het fietspad relatief smal. In 2019 is het plan vastgesteld voor asfaltering van dit fietspad en verbreding van het pad vanaf de Amstelbrug richting het zuiden. De uitvoering hiervan werd echter geblokkeerd door de stikstofproblematiek. Medio 2020 heeft de provincie voor tijdelijke en geringe stikstofdeposities nieuw beleid geformuleerd. Hierdoor konden we het werk onder voorwaarden aanbesteden. De uitvoering start nu in het vroege voorjaar van 2021. De provincie draagt bij aan dit plan vanuit de subsidieregeling voor aanpak van fietsknelpunten.

Verbinding Leidsevaartweg-Noord wordt fietsstraat

Als participatieproject is nagedacht over de verbetering van de ventweg Leidsevaartweg tussen station Heemstede en gemeentegrens Haarlem. In 2020 is hiervoor het plan vastgesteld om deze om te vormen naar fietsstraat. Dit plan wordt in de loop van 2021 uitgevoerd.

Met verkeersbureau en inwoners nagedacht over fietsverbinding Cruquiusweg

De zuidelijke ventweg Cruquiusweg is onderdeel van een belangrijke fietsverbinding tussen Haarlem/Heemstede en Hoofddorp. Deze fietsverbinding willen we verder verbeteren. Hiervoor werken we samen met een extern verkeersbureau en inwoners. Voor het ontwerp willen we inzetten op (een variant van) een fietsstraat. In 2020 heeft het externe bureau hiervoor een uitgangspuntennotitie opgesteld. In 2021 kunnen we het voorlopig ontwerp opstellen. In 2022 verwachten we dit plan te gaan uitvoeren.

In 2022 verharde hellingbanen bij Cruquiusbrug

Veel fietsers gebruiken de Cruquiusbrug en de onverharde hellingbanen tussen Cruquiusweg en de fietsroute langs Oude Slot en Ringvaart. In 2016 hebben we besloten een bijdrage te verstrekken van € 75.000 aan de provincie Noord-Holland om bij de brug verharde hellingbanen te realiseren. Dit bedrag is opgenomen in het investeringsprogramma voor het jaarschijf 2022. In haar plannen om de brug te vervangen, heeft de provincie de verharding van de hellingbanen meegenomen. Dit is voorbereid in 2020 en wordt waarschijnlijk in 2022 gerealiseerd.

Provincie werkt aan fietspad Westelijke Randweg en aansluiting Vogelpark

De provincie Noord-Holland gaat Vogelpark aansluiten op de Westelijke Randweg en een nieuwe fietsbrug aanleggen over de Leidsevaart. In 2020 hebben we samen met de provincie gekeken hoe we het Vogelpark bij die bouwwerkzaamheden kunnen ontzien. Zodra dit duidelijk is, kan de provincie het bouwproces voortzetten.

Aanleg nieuwe oost-westverbinding: fietsroute Haarlemmermeer – Heemstede – Zandvoort

In de regionale bereikbaarheidsvisie zijn verschillende (varianten)studies en ontwerpen opgenomen voor bereikbaarheid. In 2020 hebben we een deel hiervan opgepakt om een nieuwe duurzame oost-westverbinding te creëren voor fietsers en wandelaars vanuit de Haarlemmermeer, door Heemstede naar de Oase. Vooralsnog kijken we opnieuw hoe we de verbinding tot aan Zandvoort kunnen maken of verbeteren.

Drieherenlaan wordt omgevormd naar eenrichtingsverkeer

Vanuit inwoners is het idee gekomen om van de Drieherenlaan een eenrichtingsweg te maken. De gemeente stond positief tegenover dit initiatief. Daarom hebben we dit in 2020 als plan voorbereid en uitgewerkt. In 2021 wordt het plan uitgevoerd.

Parkeertarieven in 2020 niet geïndexeerd

In de begroting 2020 is rekening gehouden met het indexeren van de parkeerbelasting. Daarvoor is vanaf 2020 een bedrag ingeboekt van € 100.000. Deze indexering is echter uitgesteld.

Openbaar vervoer in Heemstede

Een fijnmazig netwerk van openbaar vervoer is belangrijk om de verkeersdruk te verminderen. Ook heeft het een sociale functie voor de mobiliteit van ouderen. Toch heeft de vervoerder in 2020 de concessie gewijzigd vanwege het lage aantal reizigers. De inzet van de lijnen 4, 9 en 14 is vereenvoudigd. Als schakel naar de regio blijven we ons station Heemstede-Aerdenhout zien als een waardevol OV-knooppunt. Gebruikers van dit OV-knooppunt kunnen via openbaar vervoer goed de regio bereiken.

Voor een verbetering van de luchtkwaliteit en duurzaamheid zijn het afgelopen jaar de bussen van Connexion, voor zover dat nog niet was niet gebeurd, omgebouwd naar elektrische bussen.

Hoe hebben we de wegen, bruggen en watergangen onderhouden?

Onderhoud wegen is geïnspecteerd; nu nieuwe onderhoudsplannen nodig

Wij inspecteren het gehele wegennet eens per twee jaar volgens daarvoor geldende landelijke normen. Bij de gemeentebrede inspectie in 2020 is de kwaliteit van het wegennet gemonitord. Op basis hiervan gaan we nu de onderhoudsplannen bijstellen. Deze onderhoudsplannen moeten voorzien in het wegwerken van onderhoudsachterstand. Alleen dan kunnen we de kwaliteit van de wegen terugbrengen op juiste niveau. Zie hiervoor ook paragraaf 3 onderhoud kapitaalgoederen.

In 2020 onderhoudsprojecten rondom Heemsteedse Dreef voorbereid

In 2021 vervangen we de drie verkeerslichteninstallaties Heemsteedse Dreef-Johan Wagenaarlaan (K2), Heemsteedse Dreef-Julianaplein (K3) en Heemsteedse Dreef-Lanckhorstlaan (K4). Dit combineren we met asfaltonderhoud in de Heemsteedse Dreef tussen Wipperplein en Johan Wagenaarlaan, en met het herstel van de riolering in de Heemsteedse Dreef. Deze plannen zijn in 2020 grotendeels voorbereid. De Heemsteedse Dreef tussen Zandvaart en Postlaan-Van den Eijndekade krijgt bovendien een geluidreducerende asfaltdeklaag.

Gewerkt aan vervanging riolering en verouderde armaturen

In de Burgemeester van Lennepweg is de riolering vervangen in het deel tussen Oude Posthuisstraat en Koediefslaan. De weg is heringericht en de oude betonklinkerverharding is vervangen door nieuwe straatbakstenen. Daarnaast hebben we het project Riolering Van Merlenlaan voorbereid. We kijken of we van deze verbinding ook een 30 km/uur-zone kunnen maken. Hierbij betrekken we de Campaan-West en de Valkenburgerlaan-Noord. Tot slot hebben we in de gemeente ruim 800 armaturen van de openbare verlichting vervangen door nieuwe LED-armaturen.

Onderhoud bruggen en watergangen onder de loep in nieuwe beheerplan

In 2019/2020 zijn alle bruggen en beschoeiingen opnieuw geïnspecteerd. Op basis hiervan is in 2020 een nieuw beheerplan bruggen en beschoeiingen opgesteld voor de periode 2021-2025. Uiteraard zijn hierin de beleidsuitgangspunten meegenomen uit het Beleids- en beheerplan bruggen en beschoeiingen 2015-2020. Verder is in 2020 het groot onderhoud aan bruggen en beschoeiingen en het baggeren van vaarten uitgevoerd zoals gepland.

Diverse onderhoudsprojecten

Tot slot liepen in 2020 nog de volgende onderhoudsprojecten:

- De voetgangersbrug in het IJsbaanpad is in 2020 vervangen en verhoogd.
- De plannen voor een betere pontverbinding bij Meermond in de Cruquiushaven zijn eind 2020 uitgewerkt door de aannemer die de aanbesteding heeft gewonnen. De uitvoering start in de zomer van 2021.
- In de winter 2019/2020 zijn de beschoeiing en de aanlegsteigers van de Van Merlenhaven vervangen. De dekken van de aanlegsteigers zijn uitgevoerd in duurzaam bamboecomposiet.

Nieuwe ligplaatsen Wagnerkade bieden ruimte voor experiment

In 2020 zijn aan de Wagnerkade acht nieuwe ligplaatsen gerealiseerd. De belangstelling voor deze plekken was enorm. Op deze plek experimenteren we ook met het toestaan van iets grotere boten, namelijk 6,5 meter in plaats van 6 meter. De uitkomsten van dit experiment nemen we mee, als we het ligplaatsenbeleid van de gemeente herzien.

Technisch ontwerp gemaakt voor nieuwbouw haven

In het ontwerp van het Havenlab staan de plannen voor de nieuwbouw in de haven. In 2020 zijn deze plannen vertaald naar een technisch ontwerp, zodat de bouw gestart kan worden. Het werk is in 2020 aanbesteed en begin 2021 gaat de winnende aannemer starten met de bouw van de haven. Ook is een havenreglement opgesteld, een boten-te-waterlaatplek bedacht aan de Ringvaartlaan en nagedacht over verhuur van boten in de nieuwe haven. Hieraan werken we verder in 2021. We willen dat het havenreglement is vastgesteld voor de opening van de haven.

Uitbaggeren haven Heemstede is voorbereid en aanbesteed

De voorbereiding van baggerwerk heeft een tijd stil gelegen. Er was namelijk onduidelijkheid over de stort- en verwerkingsmogelijkheden van baggerspecie door het tijdelijk handelingskader rond PFAS. Inmiddels zijn de voorbereidingen weer in volle gang. In 2020 is het baggeren van de haven van Heemstede voorbereid en aanbesteed. Dit is ook een test voor de voorbereiding van overig baggerwerk dat op de planning staat.

Toekomstblik extreme weersomstandigheden is startpunt voor beleid richting 2050

Uit berekeningen blijkt wat wij in 2050 kunnen verwachten aan extreme omstandigheden rond de thema's hitte, droogte en wateroverlast. Voor waterveiligheid (overstromingsgevaar) zijn in 2020 de huidige risico's in kaart gebracht. Nu onze opgave voor de toekomst helder is, moeten we beleid en een maatregelenplan gaan opstellen. We willen als gemeente de weersomstandigheden die voorspeld worden, ook op termijn het hoofd kunnen bieden. Het doel is om te komen tot een klimaatbestendig Heemstede in 2050, waar het prettig wonen,

werken, ondernemen en recreëren is. In programma 7 Volksgezondheid en Milieu vindt u meer informatie over deze klimaatadaptatie.

Met welke partijen werken wij aan dit programma?

Met Meerlanden delen we uitvoeringstaken bij het onderhoud in de openbare ruimte.

Gemeenschappelijke Regeling Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland. Vanuit deze samenwerking verbeteren we het fietsparkeren bij stations, de regionale doorstroming en de doorstroming van openbaar vervoer. Ook denken we na over regionale routekeuzes door bewegwijzering en oplossingen voor infrastructurele knelpunten.

3 Wat hebben we gemeten?

Met een vergelijking van wegininspecties monitoren we de technische staat van de wegverharding. Eind 2020 is daarnaast een nieuwe gemeentebrede inspectie uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de onderhoudstoestand van de wegen in de afgelopen twee jaren niet is verbeterd. Voor de komende periode wordt ingezet op extra onderhoud. Hiertoe wordt in 2021 een nieuw beheerplan opgesteld.

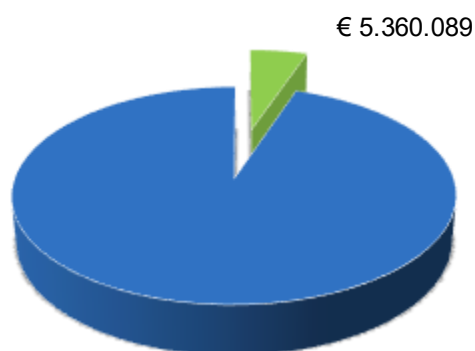
Verkeersdruk monitoren we per met verkeerstellingen. De uitkomsten hiervan verwerken we in het verkeersmodel. In 2021 komt er een grote update van het huidige verkeersmodel. Hiervoor zijn in 2020 verkeerstellingen gehouden.

Het gebruik van het openbaar vervoer in Heemstede monitoren wij niet zelf. Dit doen de concessiehouders (de huidige busvervoerders in Heemstede zijn Connexion en Arriva) en de concessieverleners (provincie Noord-Holland, provincie Zuid-Holland en Vervoerregio Amsterdam). Incidenteel krijgt de gemeente informatie over het aantal reizigers en stemmen we hierover af met betrokken partijen.

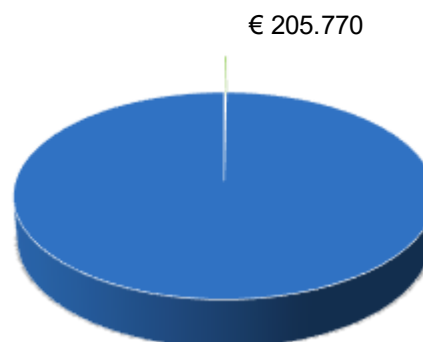
4 Wat heeft het programma gekost?

(x € 1.000)	rekening	begroting	rekening
	2019	2020	2020
Lasten	5.187	5.119	5.360
Baten	139	63	206
Resultaat programma	-5.048	-5.056	-5.154

Lasten programma 2

Baten programma 2

Aandeel programma in totale rekening van € 104.284.230

Detailtabel programma 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat (x € 1.000)

taakveld	omschrijving taakveld	rekening 2019	begroting 2020	rekening 2020
Lasten, uitgesplitst per taakveld				
2.1	Verkeer en vervoer	4.405	4.407	4.663
2.2	Parkeren	396	346	342
2.3	Recreatieve havens	0	6	6
2.4	Economische havens en waterwegen	386	360	349
Totale lasten van het programma		5.187	5.119	5.360
Baten, uitgesplitst per taakveld				
2.1	Verkeer en vervoer	119	37	179
2.2	Parkeren	20	20	20
2.3	Recreatieve havens	0	6	7
2.4	Economische havens en waterwegen	0	0	0
Totale baten van het programma		139	63	206
Saldo programma		-5.048	-5.056	-5.154

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 256.000. Dit bestaat uit:

- Waterschapsbelasting wegen (€ 10.000 nadeel);
- Klein onderhoud wegen (€ 37.000 nadeel);
- Inritten en straatwerk (€ 20.000 nadeel). Hier staan ook inkomsten van derden tegenover (zie baten);
- Storting van een subsidie voor groot onderhoud aan de Provinciënlaan in de voorziening wegen (€ 78.000 nadeel) omdat de lasten voor dit groot onderhoud in 2019 zijn verantwoord in deze voorziening. Tegenover deze storting staat de ontvangst van de provincie (zie baten);
- Onderhoud straatkolken, schoonhouden wegen en zwerfafval (€ 29.000 nadeel);
- Nadere onderzoeken voor bruggen en beschoeiingen konden niet geheel uitgevoerd worden in 2020. Dit wordt in 2021 verder opgepakt. Voorgesteld wordt dit via resultaatbestemming mee te nemen naar 2021 (€ 30.000 voordeel);
- Energiebelasting openbare verlichting over de periode 2016-2019 (€ 80.000 nadeel);
- Schades openbare verlichting (€ 28.000 nadeel). Hier staan ook inkomsten tegenover (zie baten);
- Klein onderhoud en vandalismehherstel straatmeubilair (€ 13.000 nadeel)
- Electra-afrekening voorgaande boekjaren verkeersregelinstallaties (€ 39.000 voordeel);
- Energiebelasting verkeersregelinstallaties 2016-2019 (€ 14.000 nadeel);
- Oversteekplaats Glipperdreef en Kerklaan niet aangelegd in 2020. (€ 30.000 voordeel);
- Minder salarislasten door o.a. opheffing bureau Planning en Control en vacatureruimte (€ 35.000 voordeel);
- Hier staat tegenover kosten voor inhuur ten laste van de vacaturepot (€ 81.000 nadeel).

Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen

Het voordeel bedraagt € 12.000 en is weliswaar lager dan de rapportagegrens van € 25.000 maar is belangrijk om te melden in verband met de samenstelling. De opbouw luidt als volgt:

- Nadeel op blad- en kroosvissen (€ 42.000): dit betreft naast het blad- en kroosvissen ook de schouw en het verwijderen van waterplanten. Door de extreem warme zomers is er sprake van uitbundige plantengroei en kroosvorming in de watergangen waardoor de recreatievaart moeilijkheden ondervindt. Een deel van de overschrijding is structureel. Hierop zal worden teruggekomen in de rapportagecyclus 2021 en de begroting 2021;
- Electra-afrekening voorgaande boekjaren gemalen (€ 8.000 voordeel);
- Klein onderhoud pompen (€ 13.000 voordeel);
- Klein onderhoud beschoeiingen (€ 5.000 voordeel);
- Strategische wateragenda (€ 30.000 voordeel). De projecten voor deze agenda zijn uitgevoerd op kosten van het waterschap;
- Inhuur ten laste van de vacaturepot (€ 2.000 nadeel). De vacaturepot vormt op dit taakveld een overschrijding maar wordt betrokken in het resultaat op de salarisbegroting 2020. Dekking van de vacaturepot ontstaat uit vrijvallende salarislasten die vanuit alle taakvelden worden samengevoegd. Het managementteam beslist over de aanwending.

Baten

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Het voordeel bedraagt € 141.000 en bestaat uit:

- Inkomsten uit inritten en straatwerk (€ 24.000 voordeel);
- De ontvangst van een subsidie voor groot onderhoud Provinciënlaan uit 2019 (€ 78.000 voordeel);
- Vergoeding van zwerfafval (€ 16.000 nadeel). Dit ontstaat omdat de vergoeding eerst in 2021 aangevraagd kan worden. Geraamd was een vergoeding in het lopend boekjaar;
- Schadevergoedingen voor o.a. lichtmasten (€ 55.000 voordeel).

Inhoud programma

Het programma Economie richt zich onder meer op recreatie, bedrijventerreinen, winkelgebieden, zorginstellingen en economische profilering van Heemstede.

Hieronder leest u eerst wat we op deze thema's hebben bereikt (paragraaf 1). Vervolgens gaan we in op wat we hiervoor in 2020 hebben gedaan (paragraaf 2). Daarna vindt u in paragraaf 3 een tabel van gemeten resultaten op beleidsindicatoren en tot slot staan in paragraaf 4 de kosten voor dit programma.

1 Wat hebben we bereikt?

De coronacrisis heeft de economie in een heel ander perspectief geplaatst, ook als het gaat om evenementen en het verblijven in Heemstede. Een aanpak voor de ondernemers op regionaal niveau is van groot belang om na corona opnieuw een sterke economie te hebben en behouden in de regio. In de paragraaf corona staat meer hierover.

Dit jaar stond in ieder geval in het teken van samen met ondernemers op zoek gaan naar passende maatregelen en tegemoetkomingen. Daarom onderhielden we veel contact met ondernemers. We hielpen samen met regio Zuid-Kennemerland en de Metropool Amsterdam (MRA) de economie door deze coronacrisis en bouwen deze gezamenlijk weer op. Verder is in 2020 de stichting Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Raadhuisstraat-Binnenweg Heemstede opgericht. Ook is het evenementenbeleid en het verblijfsaccommodatiebeleid vastgesteld.

Relevante beleidsnota's

- Economisch Actieprogramma Heemstede 2016-2020
- Economische foto Heemstede
- Visie winkelcentra Heemstede en bijbehorend uitvoeringsprogramma
- Evenementenbeleid 2020
- Verblijfsaccommodatiebeleid 2020 Heemstede
- Motie It Giet Oan

2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Oprichting BIZ Raadhuisstraat-Binnenweg

De oprichting van de stichting BIZ Raadhuisstraat-Binnenweg was een 'team effort'. Een groep ondernemers heeft een informatiebrochure over BIZ opgesteld, om zo het gesprek aan te gaan met alle ondernemers aan de Raadhuisstraat-Binnenweg. Dit heeft voor een grote gezamenlijkheid gezorgd. Dit is in deze tijden van de coronacrisis van grote waarde, omdat bedrijven door gezamenlijk op te trekken de winkelgebieden levendig kunnen houden. Door corona is de officiële oprichting van BIZ uitgesteld tot in 2021.

Actief contact met ondernemers Heemstede rondom coronamaatregelen

Vanaf maart 2020 stond de economie van Heemstede in het teken van de coronamaatregelen. In reactie hierop hebben we samen met gemeente Bloemendaal een ondernemersloket opgezet. Deze had als doel de ondernemers goed te informeren over alle coronamaatregelen en ondersteuningsmaatregelen (lokaal, regionaal en vanuit het rijk). Ook wilden we een luisterend oor bieden aan ondernemers in moeilijkheden. Er is doorlopend

samen opgetrokken met horecaondernemers in Heemstede. We maakten afspraken rondom terrassen, de 'anderhalvemeterinrichting', het gebruik van de openbare ruimte en financiële tegemoetkomingen. Dit is een onderdeel van de algehele aanpak rondom de coronacrisis in Heemstede. Deze is verder beschreven in de andere programma's en in de paragraaf corona.

Onderzoek gedaan naar motie Iet Giet Oan

In 2020 is onderzocht welke rol de gemeente kan hebben in de realisatie van een natuurlijke ijsbaan, zoals beschreven in de motie Iet Giet Oan. Het college wil graag faciliteren als iemand hiervoor het initiatief neemt.

Mogelijkheden exploitatie haven onderzocht

De ontwikkeling van de haven zorgt voor een mooie impuls in de plaatselijke economie. Deze trekt namelijk passanten en dagjesmensen aan. In 2020 hebben we gekeken welke mogelijkheden er zijn voor ondernemerschap in de haven en wat nodig is om dat te realiseren.

Beleid verblijfsaccommodaties is in 2020 vastgesteld

In 2020 is het Verblijfsaccommodatiebeleid 2020 voor Heemstede vastgesteld binnen het kader van de MRA Strategische agenda Toerisme. Heemstede draagt hiermee bij aan ruimte voor toerisme, maar bewaakt daarbij de balans tussen wonen en recreëren in Heemstede. Ons verblijfsaccommodatiebeleid sluit aan bij het beleid van de omliggende gemeenten.

Evenementenbeleid 2020 Heemstede

Met ons evenementenbeleid verhelderen we welke mogelijkheden er zijn voor evenementen in Heemstede. De gemeente streeft hiermee naar goed georganiseerde, veilige en over het jaar gespreide evenementen.

Regionale samenwerking maakt van economie hoofdpogave

Heemstede heeft in 2020 samen met andere gemeenten in de regio Zuid-Kennemerland de Zuid-Kennemer agenda vastgesteld. Hierin is economie een van de vijf hoofdpogaven. De uitgangspunten van deze hoofdpogave zijn het beter benutten van ons economisch kapitaal, gerichte groei van duurzaam toerisme, het aanscherpen van ons economisch profiel en het stimuleren van nieuwe bedrijvigheid.

3 Wat hebben we gemeten?

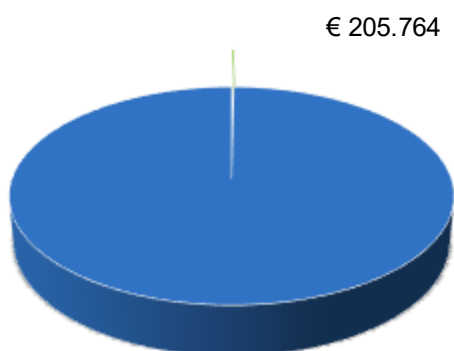
Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 04-03-2020)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar meting	Waarde
Funciemenging	%	2018	40,4	2019	40,9
Vestiging (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tm 64 jr	2018	135,9	2019	179,7

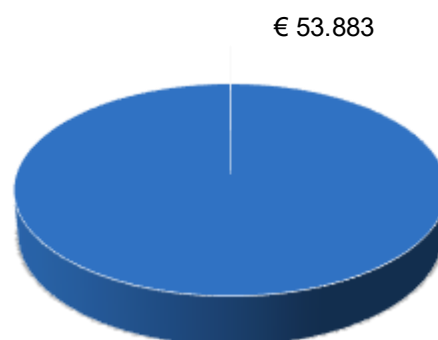
4 Wat heeft het programma gekost?

(x € 1.000)	rekening	begroting	rekening
	2019	2020	2020
Lasten	173	198	206
Baten	48	50	54
Resultaat programma	-125	-148	-152

Lasten programma 3

Baten programma 3

Aandeel programma in totale rekening van € 104.284.230

Detailtabel programma 3 – Economie (x € 1.000)

taakveld	omschrijving taakveld	rekening 2019	begroting 2020	rekening 2020
Lasten, uitgesplitst per taakveld				
3.1	<i>Economische ontwikkeling</i>	124	147	154
3.3	<i>Bedrijfsloket en -regelingen</i>	49	51	52
Totale lasten van het programma		173	198	206
Baten, uitgesplitst per taakveld				
3.1	<i>Economische ontwikkeling</i>	4	14	19
3.3	<i>Bedrijfsloket en -regelingen</i>	44	36	35
Totale baten van het programma		48	50	54
Saldo programma		-125	-148	-152

Toelichting op de financiële cijfers:

Er zijn geen mutaties boven de rapportagegrens van € 25.000.

Het programma Onderwijs bestaat uit taken die voortvloeien uit de onderwijswetgeving en uit het lokale onderwijsbeleid. Hieronder vallen het onderwijshuisvestingsbeleid, het toezicht op naleving van de leerplicht, de schoolbegeleiding, de instandhouding en verhuur van gemeentelijke gymnastiekaccommodaties, het zorgdragen voor leerlingenvervoer, het aanbieden van schoolzwemmen, vakleerkrachten gymnastiek, muziekonderwijs, talentontwikkeling jeugd en voorschoolse voorzieningen voor peuters.

Hieronder leest u eerst wat we op de genoemde thema's hebben bereikt (paragraaf 1). Vervolgens gaan we in op wat we daarvoor in 2020 hebben gedaan (paragraaf 2). Daarna vindt u in paragraaf 3 een tabel van gemeten resultaten op beleidsindicatoren en tot slot staan in paragraaf 4 de kosten voor dit programma.

1 Wat hebben we bereikt?

Onderwijs is het fundament van onze samenleving. Kinderen doen op school kennis en vaardigheden op die ze in hun latere leven in staat stellen om volwaardig deel te nemen aan de maatschappij. In 2020 moesten de scholen door corona tot tweemaal toe de deuren sluiten. Zo startte het afstandsonderwijs in combinatie met noodopvang voor kwetsbare kinderen en kinderen van ouders met een cruciaal beroep. Inmiddels wordt er steeds meer bekend over de impact die dit heeft op de leerprestaties en de mentale gezondheid van kinderen. De coronacrisis heeft het belang van onderwijs voor de samenleving en de lokale inzet meer dan ooit aangetoond.

Ondertussen zijn we in 2020 gestart met de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Basisscholen (IHP). Twee projecten stonden hierbij centraal: de mogelijke verhuizing van de Nicolaas Beetsschool en de oplossing voor het ruimtetekort bij De Evenaar. Daarnaast was er in 2020 aandacht voor inspectie van de voorschoolse educatie en voor de talentontwikkeling van onze jeugd.

Relevante beleidsnota's

- Beleidsplan Sociaal Domein
- Beleidsnotitie Peuteropvang 2018
- Integraal Huisvestingsplan Basisscholen

2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Hoe hebben we gewerkt aan voldoende en adequate huisvesting van het onderwijs?

Nicolaas Beetsschool verhuist mogelijk naar terrein polikliniek

Het schoolbestuur van de Nicolaas Beetsschool heeft in december 2019 een plan ingediend dat uitgaat van nieuwbouw op de huidige locatie. Kort daarna is een alternatieve locatie voor de Nicolaas Beetsschool in beeld gekomen: het Lorentz De Haas Laboratorium en het aangrenzende terrein (polikliniek). In 2020 is deze variant onderzocht. Het voordeel van deze locatie is dat het huidige schoolgebouw van de Nicolaas Beetsschool gebruikt kan worden als wissellocatie voor de overige scholen.

Na de zomer van 2021 wordt besloten of de Nicolaas Beetsschool gaat verhuizen. Vanwege deze mogelijke verhuizing is het project Kerklaan 61 (oude politiebureau) stilgelegd in afwachting van het besluit.

Geen aanpassing bij De Ark, maar verbouwing bij De Evenaar

In de Voorjaarsnota 2019 is budget beschikbaar gesteld voor een interne aanpassing bij De Ark voor De Evenaar. Dit moest het ruimtetekort bij De Evenaar oplossen. Maar al snel bleek dat een eenvoudige, interne aanpassing en verbouwing niet mogelijk was, doordat het leerlingenaantal van De Ark is gestegen. Daarom zijn er aan beide schoolbesturen diverse opties gepresenteerd (zoals een noodlokaal) voor de oplossing van het ruimtetekort. Geen van de opties kon rekenen op steun van beide schoolbesturen. De Evenaar heeft vervolgens voorgesteld op het dak van de school een constructie te plaatsen, waardoor er extra ruimte ontstaat. Dit duurder voorstel lost het ruimtetekort op. De gemeente stelt € 250.000 beschikbaar voor de verbouwing en het schoolbestuur financiert de meerkosten.

Inspectie wijst op verbeterpunt voorschoolse educatie

De gemeente ontvangt een rijksuitkering voor voorschoolse educatie. Aan deze rijksuitkering zijn voorwaarden verbonden. De Inspectie van het Onderwijs houdt hierop toezicht en heeft Heemstede in 2020 nader onderzocht. Op de meeste onderdelen voldoet de gemeente aan de voorwaarden. Alleen op het onderdeel resultaten scoort Heemstede onvoldoende. Wij gaan met de schoolbesturen en de aanbieders van voorschoolse educatie afspraken maken, zodat deze onvoldoende weer een voldoende wordt.

Gesprekken aangegaan voor talentontwikkeling jeugd

Door scholen en jeugd meer te betrekken bij maatschappelijke vraagstukken, willen wij bijdragen aan talentontwikkeling van jeugd. De coronacrisis heeft op dit gebied ook voor een positieve ontwikkeling gezorgd. Via de subsidieregeling Jeugd aan Zet is het gesprek met jongeren op gang gekomen (zie ook programma 6 Sociaal domein). Dit willen we vasthouden en uitbouwen.

Met welke partijen werken wij aan dit programma?

De Stichting Openbaar Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ) draagt zorg voor het openbaar onderwijs.

De Gemeenschappelijke Regeling en Voortijdig Schoolverlaten West-Kennemerland verzorgt de leerplichtadministratie, leerplichthandhaving en RMC (regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten).

3 Wat hebben we gemeten?

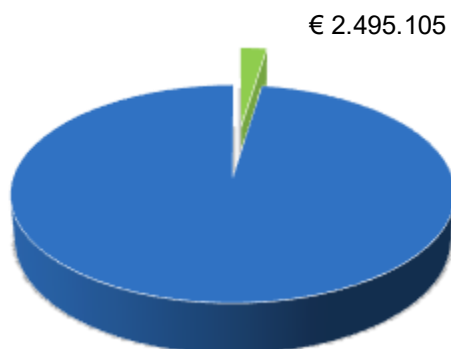
Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 04-03-2021)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar meting	Waarde
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2017	0,91	-	-
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2018	15,46	2019	18
Voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers van het vo- en mbo-onderwijs	2017	1,4	2019	1,3

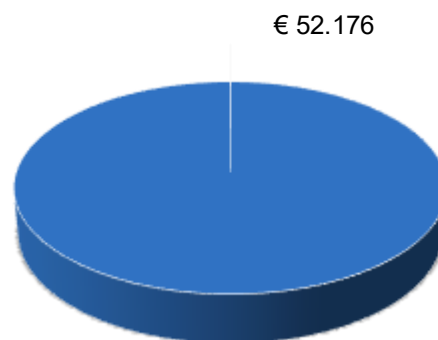
4 Wat heeft het programma gekost?

(x € 1.000)	rekening	begroting	rekening
	2019	2020	2020
Lasten	2.358	2.600	2.495
Baten	89	117	113
Resultaat programma	-2.269	-2.483	-2.382

Lasten programma 4

Baten programma 4

Aandeel programma in totale rekening van € 104.284.230

Detailtabel programma 4 – Onderwijs (x € 1.000)

taakveld	omschrijving taakveld	rekening 2019	begroting 2020	rekening 2020
Lasten, uitgesplitst per taakveld				
4.1	Openbaar basisonderwijs	30	35	32
4.2	Onderwijshuisvesting	1.388	1.476	1.470
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	940	1.089	993
Totale lasten van het programma		2.358	2.600	2.495
Baten, uitgesplitst per taakveld				
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	29	31	31
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	60	86	82
Totale baten van het programma		89	117	113
Saldo programma		-2.269	-2.483	-2.382

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

40301 Basisonderwijs, financiën

Het voordeel van € 76.000 is enerzijds tot stand gekomen door het later aanwenden van het uitvoeringsbudget lokaal sportakkoord ad € 20.000. Anderzijds wordt analoog aan de vaststelling van de jaarstukken 2019 voorgesteld het budget ad € 62.000 brede impuls combinatiefuncties mee te nemen naar 2021 voor het exploitatiebudget brede impuls combinatiefuncties.

40307 Overige lokaal bestuurlijke taken

Het nadeel van € 40.000 is veroorzaakt door eenmalige extra lasten in het boekjaar 2020 als gevolg van het feit dat de lasten muziek/gym van het openbaar en bijzonder onderwijs over het kalenderjaar in plaats van het schooljaar worden genomen. Dit vanuit het uitgangspunt van uniformiteit.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Portefeuillehouders: Sjaak Struijf/Annelies van der Have/Nicole Mulder

[1 Wat hebben we bereikt?](#)

[2 Wat hebben we ervoor
gedaan?](#)

[3 Wat hebben we gemeten?](#)

[4 Wat heeft het programma
gekost?](#)

Dit programma bestaat uit taken die voortkomen uit het vastgestelde beleid op het gebied van cultuur, sport en recreatie. Daarnaast valt hieronder het aanleggen en onderhouden van het openbaar groen, het in stand houden van het Wandelbos Groenendaal en de kinderboerderij 't Molentje.

Hieronder leest u eerst wat we op de genoemde thema's hebben bereikt (paragraaf 1). Vervolgens gaan we in op wat we hiervoor in 2020 hebben gedaan (paragraaf 2). Daarna vindt u in paragraaf 3 een tabel van gemeten resultaten op beleidsindicatoren en tot slot staan in paragraaf 4 de kosten voor dit programma.

1 Wat hebben we bereikt?

Als gemeente Heemstede willen we dat onze voorzieningen voldoen aan de behoeften van inwoners. Deze voorzieningen voor sport, cultuur en recreatie dragen bij aan de gezondheid en sociale participatie van inwoners en zijn voor iedereen toegankelijk. Daarnaast willen we het groene karakter van Heemstede behouden en zorgen voor een openbare ruimte die bijdraagt aan het prettige leefklimaat van Heemstede. Ook benutten we dit groene karakter actief voor duurzame (buiten)recreatie en buitensporten - deze voorzieningen zijn goed en bereikbaar.

Park Meermond, het Wandelbos Groenendaal en onze kinderboerderij zijn belangrijke groene locaties. Hier kunnen mensen elkaar ontmoeten in de buitenlucht, maar ook zelfstandig genieten van de frisse buitenlucht. Op deze en andere plekken in de gemeente sluiten we aan bij initiatieven in de regio die recreatief wandelen en fietsen stimuleren. Ondertussen werken we aan een betere biodiversiteit en ecologie en we bevorderen recreatieve verbindingen in de regio. Dit doen we samen met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en met buurtbewoners.

Niet eerder was het gebruik van onze groene buitenruimte zo intensief als in 2020. Door de beperkingen maakten veel inwoners (opnieuw) kennis met het groen in de eigen woonomgeving. Uiteraard was dit deels ook omdat er geen andere mogelijkheden waren. Hoe dan ook is het groene karakter van Heemstede actief benut voor duurzame (buiten)recreatie en buitensporten. Verder is het bestaande sloepennetwerk benut voor waterrecreatie. Het plan was om in 2020 ook de diverse subsidieverordeningen op elkaar af te stemmen. Deze harmonisatie is echter uitgesteld naar het subsidiejaar 2022. In paragraaf 2 leest u verder hoe we vanuit onze beleidsdoelen actief hebben bijgedragen aan het intensieve maar zorgvuldige gebruik van de buitenruimte.

Relevante beleidsnota's:

- Cultuurnota
- Nota Sport en bewegen
- Nota Subsidiebeleid/subsidiebeleidskader
- Groenbeleidsplan 2014 - 2023
- Beheerplan Wandelbos Groenendaal 2015 - 2032

2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Hoe hebben we sportbeoefening gestimuleerd met sport- en recreatievoorzieningen?

Combinatiefuncties (buurtsportcoaches) voortzetten

In 2020 hebben we besloten de combinatiefuncties voor buurtsportcoaches voort te zetten. Hiervoor maken we gebruik van de Rijkssubsidieregeling Brede Impuls Combinatiefuncties. De regeling is breder inzetbaar geworden. Dit betekent dat we de combinatiefunctionarissen ook breder gaan inzetten voor:

- deelnemen aan cultuur voor iedereen mogelijk maken;
- duurzaam versterken en innoveren van sport-, beweeg- en cultuuraanbieders;
- lokale verbindingen tot stand brengen en uitbouwen.

Hiervoor zijn diverse overleggen gevoerd met partners.

Samen met sport- en beweegaanbieders lokaal sportakkoord voorbereid

Met de ambities uit het Nationaal Sportakkoord als uitgangspunt hebben we in 2020 een lokaal sportakkoord voorbereid. Dit deden we samen met sport- en beweegaanbieders en andere (potentiële) partners in Heemstede. In het sportakkoord is ook aandacht voor ongeorganiseerd sport en bewegen in de openbare ruimte. Verder bekijken we met betrokkenen partners welke beleidsindicatoren voor sport we kunnen opnemen. We bespreken het lokaal sportakkoord in 2021 met de raad.

Blijvend aandacht voor buitensport en duurzaam recreëren

Het CBS stelt dat 87 procent van de Nederlanders graag buiten sport en recreëert. In 2020 werd dit noodgedwongen door de coronamaatregelen zelfs de norm. Dankzij het groene karakter van Heemstede hebben wij veel mogelijkheden voor duurzame recreatie en buitensport. Een goede infrastructuur is hierbij van belang, met name voor fietsers en wandelaars. Daarom hebben we een actieve rol in het wandel- en fietsnetwerk Noord-Holland. Ook stimuleren we buitenrecreatie met het sportevenement De Heemstede Loop. Helaas kon de editie van 2020 niet doorgaan.

Vorbereid op actualisering Actieplan Spelen

De gemeente wil een aantrekkelijke openbare ruimte, met voldoende ruimte voor bewegen, buitenspelen en ontmoeting. Hieraan werken we onder andere met het Actieplan Spelen. In 2020 hebben we ons voorbereid op een actualisatie van dit plan. Participatie en duurzaamheid spelen in het nieuwe plan een belangrijkere rol. Ook sluiten we in het nieuwe plan aan op de motie 'speeltuinen verbinden'. We leggen het Actieplan Spelen 2021-2023 in het voorjaar 2021 voor aan de raad.

Hoe hebben we cultuurbehoud, -participatie en -educatie gestimuleerd?

Frisse blik op cultuurbeleid voor nieuwe Cultuurnota

In 2020 hebben we de nieuwe Cultuurnota voorbereid. De focus hierin is cultuurbehoud, cultuurparticipatie en cultuureducatie. De cultuursector had het door het coronavirus zwaar in 2020. Het Rijk heeft vervolgens budget vrijgemaakt om de culturele infrastructuur te versterken, ook voor Heemstede. Hoe we dit budget inzetten, nemen we mee in de Cultuurnota 2021-2024. Daarnaast kijken we op basis van welke beleidsindicatoren we het cultuurbeleid in Heemstede beter kunnen meten. Dit doen we samen met betrokkenen tijdens het tot stand komen van de nieuwe Cultuurnota.

Aandacht voor gemeentelijke monumenten

Landelijk zijn 3,3 objecten op de 1.000 inwoners een gemeentelijk monument. In Heemstede is het cijfer op deze beleidsindicator lager, namelijk 1,9 per 1.000 inwoners. We willen voldoen aan het landelijke gemiddelde en streven er daarom naar om in 2021 minimaal twee monumenten aan te wijzen als gemeentelijk monument.

Bibliotheek biedt geïntegreerde voorzieningen aan

De bibliotheek is onderdeel van de partijen die vanuit Plein 1 een geïntegreerd voorzieningenaanbod leveren. In 2020 is dit aanbod bij de bibliotheek verder ontwikkeld, mede ingegeven door corona. Zoals de afhaalbieb en bieb aan huis. Maar ook digitale participatie door het bieden van een hulplijn.

Hoe hebben we gewerkt aan de beleidsdoelen

Groen & recreatie

Wandelnetwerk Zuid-Kennemerland voorbereid

We staan op het punt om een compleet wandelnetwerk in geheel Zuid-Kennemerland uit te rollen. Samen met Haarlemmermeer, Haarlem, Velsen en Bloemendaal ontstaat daarmee een regionaal wandelnetwerk. Eind 2020 hebben alle betrokken gemeenten hiervoor de samenwerkingsovereenkomst ondertekend met Recreatie Noord-Holland. Nu de uitvoering dichterbij komt, hebben we in 2020 ook gekeken waar in de regio we Toeristische Overstap Punten (TOP's) kunnen realiseren. De werkzaamheden voor het wandelnetwerk starten in 2021.

Start voorbereiding Nota Ecologie

In 2020 hebben we de Nota Ecologie voorbereid. In deze nota komt te staan hoe we integraal kunnen omgaan met ecologische waarden in het beheer van onze groene buitenruimte. Samen met Natuurlijke Zaken zijn hiervoor de huidige ecologische waarden binnen de gemeente verkend. Afhankelijk van de keuzes die de gemeente maakt, zijn aanvullende onderzoek- en uitvoeringsbudgetten nodig. De resultaten van de Nota Ecologie worden gebruikt bij de aanstaande update van het Groenbeleidsplan in 2021.

Inhaalslag openbaar groen

In 2020 zijn diverse plantsoenen gerenoveerd, bijvoorbeeld aan de Beethovenlaan, het Waterpark en de C. Huygenslaan. De renovaties zijn afgestemd met andere projecten en gekoppeld met het programma wegen. Er is hierbij rekening gehouden met de inhaalslag openbaar groen in het investeringsprogramma.

Brede samenwerking in groenonderhoud

In 2020 is het groenonderhoud en het schoonhouden van de openbare ruimte meer wijkgericht en integraal opgepakt. Dit deden we samen met inwoners. Hierbij is sneller geschakeld en beter ingehaakt op initiatieven uit de directe woonomgeving. Ook is gekeken hoe we met het beheer kunnen aansluiten bij de wijkgerichte aanpak. Dit deden we samen met bestaande partners zoals stichting MEERGroen, IVN, Meerlanden, De Hartekamp, Landschap Noord-Holland en Paswerk. We zoeken continu naar nieuwe oplossingen om voldoende capaciteit beschikbaar te hebben voor het onderhoud.

Gesprekken gevoerd over bouw Belvédère

Het Wandelbos Groenendaal is al ruim 100 jaar een geliefde locatie voor veel inwoners om te bezoeken. Recreatie, cultuurhistorie en ecologisch beheer komen hier samen. In 2020 waren er diverse gesprekken over de concrete bouw en vormgeving van een nieuwe toren. In 2021 staat de bouw van deze nieuwe Belvédère in de planning. Hiervoor is een particuliere gift beschikbaar.

Kinderboerderij heeft ook in 2020 belangrijke maatschappelijke functie

Kinderboerderij 't Molentje in wandelbos Groenendaal is de oudste kinderboerderij van Noord-Holland. Veel mensen, van jong tot oud, bezoeken de kinderboerderij. Op een recreatieve en educatieve manier maken we hen vertrouwd met de dieren en werkzaamheden op de kinderboerderij. Ook zijn op de kinderboerderij steeds meer duurzame technieken te ontdekken uit het dagelijks leven.

In 2020 was de kinderboerderij opnieuw een vertrouwd adres voor mensen die wat extra begeleiding nodig hebben. Zij kunnen zich er actief inzetten en krijgen begeleiding waar dat nodig is. Daarvoor is net als voorgaande jaren samengewerkt met de Hartekamp Groep. Ook voor andere partijen binnen het sociaal domein biedt de kinderboerderij mogelijkheden. Mensen met een beperking en/of grote afstand tot de arbeidsmarkt kunnen er een maatschappelijke bijdrage leveren.

Met welke partijen werken wij aan dit programma?

Meerlanden NV (openbare ruimte)

3 Wat hebben we gemeten?

Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 04-03-2021)

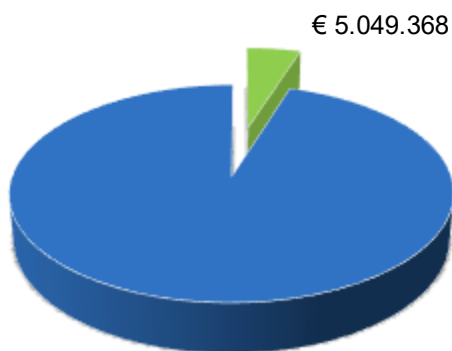
Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar meting	Waarde
Niet-sporters	%	2016	31,8	Volgende meting in 2020	

* Bron: Gezondheidsenquête (CBS, RIVM). Dit onderzoek wordt om de vier jaar uitgevoerd.

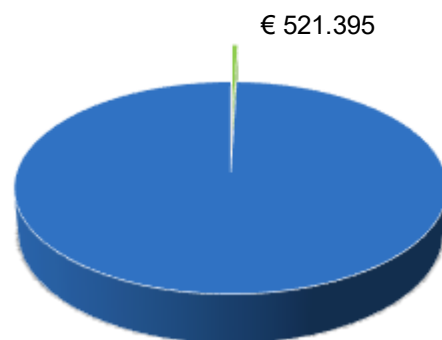
4 Wat heeft het programma gekost?

(x € 1.000)	rekening	begroting	rekening
	2019	2020	2020
Lasten	4.866	4.972	5.050
Baten	501	522	522
Resultaat programma	-4.365	-4.450	-4.528

Lasten programma 5

Baten programma 5

Aandeel programma in totale rekening van € 104.284.230

Toelichting op de financiële cijfers:

taakveld	omschrijving taakveld	rekening 2019	begroting 2020	rekening 2020
Lasten, uitgesplitst per taakveld				
5.1	<i>Sportbeleid en activering</i>	222	233	225
5.2	<i>Sportaccommodaties</i>	860	867	854
5.3	<i>Cultuurpresentatie, -productie en -participatie</i>	295	340	294
5.4	<i>Musea</i>	0	10	3
5.5	<i>Cultureel erfgoed</i>	17	16	17
5.6	<i>Media</i>	1.175	1.218	1.176
5.7	<i>Openbaar groen en (openlucht) recreatie</i>	2.297	2.288	2.481
Totale lasten van het programma		4.866	4.972	5.050

taakveld	omschrijving taakveld	rekening 2019	begroting 2020	rekening 2020
Baten, uitgesplitst per taakveld				
5.1	<i>Sportbeleid en activering</i>	0	0	0
5.2	<i>Sportaccommodaties</i>	171	195	196
5.3	<i>Cultuurpresentatie, -productie en -participatie</i>	0	0	0
5.4	<i>Musea</i>	0	0	0
5.5	<i>Cultureel erfgoed</i>	0	0	0
5.6	<i>Media</i>	234	264	264
5.7	<i>Openbaar groen en (openlucht) recreatie</i>	96	63	62
Totale baten van het programma		501	522	522
Saldo programma		-4.365	-4.450	-4.528

Lasten

Taakveld 5.6 Media

50602 Multifunctioneel pand Julianaplein 1 (Plein 1)

Het voordeel van € 35.000 komt grotendeels door lagere lasten als gevolg van een verminderde openstelling vanwege corona.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 192.000. Dit bestaat uit:

- Minder doorberekende salarislasteren door o.a. opheffing bureau Planning en Control en vacaturerimte (€ 40.000 voordeel);
- Hier tegenover staat inhuur ten laste van de vacaturepot (€ 88.000 nadeel). De vacaturepot vormt op dit taakveld een overschrijding maar wordt betrokken in het resultaat op de salarisbegroting 2020. Dekking van de vacaturepot ontstaat uit vrijvallende salarislasteren die vanuit alle taakvelden worden samengevoegd. Het managementteam beslist over de aanwending;
- Minder uitgaven aan evenementen (€ 4.000 voordeel);
- Onderhoudslasteren bedrijfsmiddelen (€ 5.000 nadeel);
- Ecologisch beleidsplan loopt deels door in 2021 (€ 5.000 voordeel). Voorgesteld wordt dit bedrag mee te nemen naar 2021 door resultaatbestemming;
- Er is sprake van een structureel tekort op wandelplaatsen en plantsoenen (€ 177.000 nadeel). Dit budget staat al enkele jaren onder druk door o.a. de gestegen kosten van bestekken (zoals maaien en groenonderhoud) maar ook omdat door de droge zomers extra water moet worden gegeven en plagen zoals de processierups voorkomen. Ook slaat hierdoor niet alle nieuwe beplanting aan en is het daardoor soms nodig de aanplant nogmaals te vervangen. Het budget voor wandelplaatsen en plantsoenen wordt verder onderzocht en in de P&C documenten 2021 en/of de begroting 2022 zal een voorstel worden gedaan tot structurele verhoging. Het budget moet aansluiten bij het door de raad vastgestelde onderhoudsniveau;
- Minder uitgaven kinderboerderij (€ 9.000 voordeel);
- Minder uitgaven aan het wandelbos Groenendaal (€ 10.000 voordeel);
- Aankoop grond C. Huygenslaan nog niet gerealiseerd door de provincie Noord-Holland (€ 4.000 voordeel). Omdat dit in 2021 plaats zal vinden wordt voorgesteld dit bedrag via resultaatbestemming meegenomen naar 2021;
- Minder uitgaven incidentele vervanging speeltoestellen (€ 6.000 voordeel)

Baten

-

Programma 6 Sociaal domein

Portefeuillehouder: Sjaak Struijf

[1 Wat hebben we bereikt?](#)

[2 Wat hebben we ervoor
gedaan?](#)

[3 Wat hebben we gemeten?](#)

[4 Wat heeft het programma
gekost?](#)

Het programma Sociaal Domein richt zich op taken op het gebied van hulp of ondersteuning en werk en inkomen. Leidend hierbij zijn de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet en de Participatiewet. Daarnaast hebben we hierbij te maken met de Wet sociale werkvoorziening (Wsw), de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs), Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers (IOAW), Inkomensvoorziening oudere en arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ) en Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz). In 2020 hadden we bovendien te maken met de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo).

Hieronder leest u eerst wat we op de genoemde thema's hebben bereikt (paragraaf 1). Vervolgens gaan we in op wat we hiervoor in 2020 hebben gedaan (paragraaf 2). Daarna vindt u in paragraaf 3 een tabel van gemeten resultaten op beleidsindicatoren en tot slot staan in paragraaf 4 de kosten voor dit programma.

1 Wat hebben we bereikt?

We zetten ons in voor een inclusieve samenleving. Iedereen, van jong tot oud, van arm tot rijk, kan hierin meedoen en zich in Heemstede ontplooiën binnen een stevige sociale basisinfrastructuur. Om inwoners hierbij te ondersteunen bieden we een breed palet aan voorzieningen aan, variërend van preventief tot (zeer) specialistisch en van algemeen tot individueel. Dit aanbod is samenhangend, laagdrempelig en integraal toegankelijk; we organiseren de voorzieningen dicht bij de inwoner. Maatwerk is ons uitgangspunt. Waar dat kan, werken we volgens de principes van 'de Nieuwe Route'.

Een sterke sociale basisinfrastructuur zorgt voor preventie, vroegsignalering en dat inwoners zo zelfstandig mogelijk participeren in de samenleving. We ondersteunen kwetsbare inwoners die dat niet op eigen kracht of via hun sociale netwerk kunnen. Samen zoeken we dan een tijdsbesteding die hun structuur en zingeving biedt en die hun zelfredzaamheid vergroot. Bijvoorbeeld met groepsactiviteiten (steeds meer voor en door bewoners) die in sociale accommodaties worden aangeboden. Onze maatschappelijke partners, zorgaanbieders, inwoners en ondernemers hebben hierin een belangrijke rol. Ook zetten we sociale accommodaties zoals Plein 1 in voor de sociale basisinfrastructuur.

Ons uitgangspunt is dat we inwoners zo veel mogelijk ondersteunen vanuit de algemene voorzieningen, naast hun eigen verantwoordelijkheid en eigen netwerk. Pas als de algemene ondersteuning niet toereikend is, gaan we over tot een individuele voorziening. We optimaliseren de ondersteuning aan inwoners door integraal te werken op de diverse taakgebieden (bijvoorbeeld zorg en veiligheid).

In 2020 bleek weer dat het sociale fundament in Heemstede staat. Inwoners ervaren en beoordelen de geboden ondersteuning en voorzieningen in Heemstede over het algemeen positief. Wel heeft de coronacrisis een grote impact gehad binnen het sociaal domein. Veel taken waren gericht op het omgaan met de nieuwe situatie en het ondersteunen van onze samenwerkingspartners hierin. Enerzijds ontstonden hierdoor nieuwe initiatieven om inwoners in deze situatie zo goed mogelijk te ondersteunen. Anderzijds zorgde de crisis ervoor dat we onze doelen voor 2020 moesten aanpassen.

Ook kwam het Rijk met een uitgebreid steunpakket voor economisch getroffen. Onze Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken (IASZ) moest een deel daarvan uitvoeren. De IASZ heeft in korte tijd een groot aantal aanvragen om ondersteuning van ondernemers behandeld. Daarnaast nam ook het aantal mensen in de reguliere bijstand toe. Al met al was het dus een roerig jaar. Toch is het ook gelukt om verschillende beleidsdoelen te bereiken. In paragraaf 2 leest u meer over wat we hiervoor op de verschillende beleidsterreinen hebben gedaan.

Relevante beleidsnota's:

- Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023
- Beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2024
- Uitvoeringsprogramma Re-integratiebeleid
- Beleidsplan minimabeleid 2020-2023
- Notitie Mantelzorgondersteuning

2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Hoe hebben we de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie bevorderd?

Nieuwe afspraken gemaakt voor stevige sociale basis 2020-2023

Zoals gezegd staat de sociale basisinfrastructuur stevig. Toch moeten we deze ieder jaar continueren en doorontwikkelen. In 2020 hebben we hierover afspraken gemaakt met de Stichting WIJ Heemstede en de Bibliotheek Zuid-Kennemerland voor de periode 2020-2023. In deze (inhoudelijke en financiële) afspraken volgen we de uitgangspunten van het nieuwe Beleidsplan sociaal domein. Hiermee continueren we ook het algemeen maatschappelijk werk.

Budget en aandacht voor vrijwilligersplatform en -werk

Sinds 2018 coördineert Stichting WIJ Heemstede het online vrijwilligersplatform WeHelpen. In 2020 is in de budgetsubsidie 2020-2023 vastgesteld dat de stichting die werkzaamheden kan voortzetten. WIJ Heemstede rapporteert jaarlijks over de voortgang van het vrijwilligersplatform. Daarnaast geeft zij in 2021 een presentatie aan de raad over het 'budgetcontact halverwege', waarin aandacht is voor WeHelpen.

In 2020 is ook het vrijwilligerswerk vanuit de Participatiewet voortgezet. De Vrijwilligersprijs en het Vrijwilligersfeest waren door de coronapandemie anders dan andere jaren, maar zijn wel doorgegaan onder het thema 'Betrokken vrijwilliger van het jaar'.

Deskundigheidsbevordering op een laag pitje; veel ruimte voor netwerken en verbinden

De coronamaatregelen hebben in 2020 gezorgd voor meer samenwerking en verbinding tussen de verschillende maatschappelijke partners, zorgaanbieders en informele netwerken in Heemstede. Daarnaast zijn digitale middelen op innovatieve manieren ingezet om inwoners te kunnen blijven bereiken. De focus lag steeds op het ondersteunen van kwetsbare personen. Vanwege deze focus hebben we ons in 2020 minder in kunnen zetten op deskundigheidsbevordering volgens de nieuwe route en de sociale benadering. Wel hebben we onze samenwerkingspartners ondersteund om de benodigde voorzieningen zo goed mogelijk op te zetten in samenwerking met andere partijen. Waar nodig hebben we meegedacht over alternatieven. Zo is bij Plein1 tijdelijk een tent neergezet, waardoor sommige activiteiten ondanks de beperkingen toch konden doorgaan.

Ook wijkanalyses doorgeschoven naar 2020

Door corona hebben we in 2020 moeten prioriteren op beleidsdoelen. Hierdoor zijn de wijkanalyses doorgeschoven naar 2021. Komend jaar willen we hiermee inzicht krijgen in de vraagstukken die in de verschillende wijken spelen. Zo kunnen we de (preventieve) sociale activiteiten afstemmen op die vraagstukken.

Sociale burgerinitiatieven gestimuleerd vanuit participatieprogramma

In 2020 werkten we voor de sociale initiatieven in Heemstede integraal samen met het programma Participatie. Hier zijn meerdere acties uit voortgekomen. Zo heeft een inwoner het initiatief genomen om kwetsbare jongeren in deze tijd een hart onder de riem te steken.

Diverse activiteiten vanuit de lokale inclusieagenda

In het kader van de routekaart Heemstede Regenbooggemeente heeft in 2020 de Roze Kunstlijn geëxposeerd in de raadzaal. Daarnaast is gedurende het jaar op verschillende momenten (zoals op Paarse Vrijdag) de regenboogvlag gehesen. Ook is de werkgroep 'Gezond Heemstede' aan de slag gegaan met de motie openbare toiletten. Deze werkgroep komt voort uit de Wmo klankbordgroep en vraagt aandacht voor de inclusieve samenleving in Heemstede.

Verder is in 2020 de werkgroep Toegankelijkheid opgestart, die bestaat uit vijf inwoners. Samen met diverse partners en de gemeente heeft de werkgroep bewustwording gecreëerd rondom toegankelijkheid. Ook heeft de werkgroep hiervoor verbeterpunten aangedragen.

Tot slot zijn in 2020 weer stappen gezet op weg naar een rookvrije generatie. Zo zijn sinds augustus 2020 alle schoolpleinen rookvrij. Met de sportverenigingen is overleg geweest over rookvrije sportterreinen. De meeste verenigingen zijn goed op weg. Plein 1 is inmiddels ook rookvrij.

Parttime werken gestimuleerd met regeling en folder

Begin 2020 is de raad akkoord gegaan met het extra stimuleren van parttime arbeid. Parttime werk is voor uitkeringsgerechtigden namelijk vaak een opstap naar fulltime werk en uitstroom uit de uitkering. Voor anderen kan parttime werk, vanwege persoonlijke omstandigheden, het maximaal haalbare zijn. Uitkeringsgerechtigden die parttime werken, mogen tijdelijk een deel van het geld dat ze verdienen, houden. Dit wordt dus niet gekort op hun uitkering. We hebben deze regeling financieel aantrekkelijker gemaakt om het parttime werk te stimuleren. Daarnaast is voor de doelgroep de folder 'parttime werken met een uitkering' gemaakt. Hierin leggen we uit wat het betekent om parttime te werken naast de uitkering. In het raadsvoorstel is afgesproken om het resultaat van de versoepelingen na twee jaar te evalueren.

Grote ontwikkelingen in Paswerk/Participatiebedrijf

In 2020 zijn de ontwikkelingen rondom het Participatiebedrijf in een stroomversnelling gekomen. De besluitvorming is voorbereid en in alle deelnemende gemeenten is groen licht gekomen voor de oprichting van het bedrijf. Dit betekent dat de Gemeenschappelijke Regeling Paswerk en onderdelen van de Werkpas Holding worden samengevoegd. De focus van het Participatiebedrijf wordt de organisatie van en toeleiding naar betaald werk.

Overeenkomst re-integratiepartner verlengd in afwachting van besluitvorming

Re-integratie is een van de kerntaken van de IASZ. Hiervoor zijn met meerdere partners overeenkomsten afgesloten. Doordat er nog geen besluit was over het Participatiebedrijf, is de overeenkomst met re-integratiepartner Pasmatch in 2020 met een jaar verlengd. Pasmatch doet de arbeidsbemiddeling van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Nieuwe aanpak arbeidsmarkt opgesteld

Door de coronacrisis moeten we de re-integratiehulpverlening intensiveren en verbreden. De regiogemeenten in Zuid-Kennemerland en IJmond hebben hiervoor een aanpak opgesteld samen met UWV, werkgevers- en werknemersorganisaties en het onderwijs. Dit is de Regionale Aanpak Arbeidsmarkt Zuid-Kennemerland en IJmond 2020-2022. Deze aanpak bestaat uit regionale en lokale acties die bijdragen aan structurele oplossingen voor werkenden en werkzoekenden in de regio. De financiering komt onder meer vanuit de steunpakketten van het Rijk.

Wet inburgering voorbereid, maar ingangsdatum is verschoven

In 2020 is de nieuwe Wet inburgering voorbereid. Hierin staat dat gemeenten weer de regie over inburgering krijgen. Vooruitlopend op deze nieuwe wet hebben gemeenten in 2020 extra middelen van het Rijk ontvangen voor de ondersteuning en begeleiding van inburgeraars. Met dit extra geld moeten we de huidige inburgeraars naar een hoger taalniveau begeleiden, waardoor een betere kans op werk ontstaat. Eind 2020 is bekend geworden dat de ingangsdatum van de wet is verschoven naar 1 januari 2022.

Hoe hebben we bijgedragen aan kinderen en jongeren die gezond en veilig opgroeien en zich ontplooien?

Jongeren op weg geholpen vanuit project Jongeren in Beeld

Sinds 2019 is het wettelijk mogelijk rapporten te ontvangen met gegevens van jongeren tussen de 23 en 27 jaar oud die 'thuis zitten'. Dit zijn jongeren zonder startkwalificatie, inschrijving in het onderwijs, werk of uitkering. Vanuit het project 'Jongeren in Beeld' hebben wij deze jongeren actief benaderd en wanneer relevant hulp aangeboden. Een aantal jongeren blijkt geen hulp nodig te hebben, bijvoorbeeld vanwege een eigen bedrijf. Maar andere jongeren kunnen we echt helpen, bijvoorbeeld met een aanbod vanuit het RMC of met bemiddeling naar een baan. In 2021 zetten we dit project daarom voort.

Eerste activiteiten vanuit Jeugd aan Zet

In 2020 is een subsidieaanvraag voor Jeugd aan Zet toegekend. In dit project kunnen jongeren zich opgeven om mee te helpen bij het opzetten en uitvoeren van jongerenactiviteiten. Of om mee te helpen bij een online platform waar jongeren met elkaar in gesprek gaan. Voor de herfstvakantie hebben jongeren uit Heemstede Epic Youth benaderd voor het organiseren van een game-event. Dit hebben we meegefinancierd vanuit de subsidie Jeugd aan Zet.

Contracten voor individuele jeugdhulpvoorzieningen met één jaar verlengd

Soms zijn het sociaal netwerk, het algemene voorzieningenniveau en de opvoed- en opgroei-ondersteuning vanuit het CJG niet voldoende om kinderen en jongeren (en hun ouders) te ondersteunen. In dat geval kan vanuit de Jeugdwet de inzet van individuele (specialistische) voorzieningen vereist zijn. Voor deze jeugdhulp hebben we sinds 2018 driejarige contracten gesloten met instellingen. Hiervoor hebben we een regionaal inkooptraject doorlopen. Daarnaast hebben we in 2018 driejarige overeenkomsten gesloten met vrijgevestigde aanbieders (Jeugd-GGZ en dyslexiezorg). In deze contracten is een verlengingsoptie opgenomen. In 2020 is besloten de huidige contracten voor de individuele voorzieningen Jeugdwet met instellingen en vrijgevestigden

met één jaar te verlengen tot en met 31 december 2021. In de tweede helft van 2020 is de verwerving van een nieuw aanbod voorbereid.

Welke kwalitatief hoogwaardige ondersteuning en voorzieningen hebben we geboden?

Verschillende activiteiten vanuit minimabeleid

Eind 2019 is het Beleidsplan minimabeleid 2020-2023 vastgesteld. Hierin zijn bestaande regelingen voortgezet, nieuwe regelingen toegevoegd en is meer maatwerk mogelijk gemaakt. Onderdeel van dit beleidsplan is het instrument 'Bereken uw recht', dat in 2020 in gebruik is genomen. Met dit instrument wordt anoniem en snel duidelijk of iemand wel of niet in aanmerking komt voor inkomensondersteunende regelingen. In 2020 is ook weer de kledingcadeaukaart verstrekt aan de minima. Daarnaast zijn gratis wasbare mondkapjes uitgedeeld.

Beleidsplan schuldhulpverlening vastgesteld

Eind 2020 is het Beleidsplan schuldhulpverlening 2021-2024 vastgesteld. Hierin is besloten tot een aanpak vroegsignalering schulden. Daarnaast komt er aanvullende dienstverlening beschikbaar voor ondernemers. Ook voor jongeren met geldzorgen is extra aandacht. Ondanks corona is het aantal trajecten schuldhulpverlening in 2020 nog niet toegenomen, maar de verwachting is dat dit nog wel gaat komen. Hiermee is in het beleidsplan rekening gehouden, voor zowel particulieren als zelfstandigen.

Doorontwikkeling van de integrale werkwijze

De medewerkers in het Loket, het CJG Heemstede en de IASZ werken vanuit een integrale vraagverheldering. Dit is een werkwijze om duidelijk te krijgen wat de (werkelijke) zorg- of hulpvraag van iemand is, de 'vraag achter de vraag'. Deze werkwijze is in 2020 verder geborgd en doorontwikkeld. Doel is dat de inwoner nog beter integraal, dus vanuit alle invalshoeken, ondersteund kan worden.

Aanbod maatwerkvoorzieningen WMO

Soms is voor passende ondersteuning van inwoners een individuele voorziening nodig. Dit soort maatwerkvoorzieningen zijn vereist vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning. Voor de maatwerkvoorzieningen Huishoudelijke ondersteuning en Kortdurend verblijf hebben we sinds 2018 driejarige contracten gesloten met instellingen. Hiervoor hebben we een regionaal inkooptraject doorlopen. In 2020 is besloten deze contracten te verlengen met één jaar.

De voorzieningen Begeleiding ambulante en Dagbesteding bieden we sinds 2018 alleen nog in specifieke gevallen aan als individuele voorziening of maatwerkvoorziening. Voor deze voorzieningen zijn we in 2021 nieuwe overeenkomsten aangegaan.

Algemene voorzieningen Begeleiding en Dagbesteding

De voorzieningen Begeleiding ambulante en Dagbesteding bieden we sinds 2018 dus vooral aan in de vorm van algemene voorzieningen (kanteling). Een groot gedeelte van dit aanbod bieden we dichtbij aan vanuit Plein1. Hiervoor is aan vijf aanbieders een driejarige budgetsubsidie verleend. In 2020 is besloten de afspraken van 2018-2020 te verlengen tot eind 2021.

Wijziging verordening vanwege abonnementstarief Wmo-voorzieningen

Per 1 januari 2020 is landelijk het abonnementstarief ingevoerd voor Wmo-voorzieningen (algemene en maatwerkvoorzieningen). Sindsdien betaalt iedereen maximaal € 19 per maand. Er wordt niet meer gekeken naar inkomen, vermogen en de hoeveelheid hulp en/of ondersteuning. Vanwege deze verandering hebben we per 1 januari 2020 onze Wmo-verordening gewijzigd.

Doelgroepenvervoer ondanks corona flexibel doorgezet

Door het coronavirus was het Wmo- en leerlingenvervoer in 2020 grillig. Dit had gevolgen voor het aantal ritten. Er zijn regionaal verschillende (financiële) afspraken gemaakt om de bedrijfsvoering van de vervoerders niet in gevaar te brengen. Dit heeft gezorgd voor een flexibele inzet van het Wmo-vervoer en leerlingenvervoer.

Pilot praktijkondersteuner Jeugd GGZ huisartsen succesvol

We zijn in 2020 gestart met een pilot voor de inzet van een praktijkondersteuner Jeugd GGZ in enkele huisartsenpraktijken. In het laatste kwartaal van 2020 hebben we deze pilot geëvalueerd. We constateren dat we hiermee maatwerk kunnen bieden en uiteindelijk de uitgaven voor jeugd-GGZ kunnen beperken. Daarom is besloten de inzet van de praktijkondersteuner Jeugd GGZ per 2021 voort te zetten en zo mogelijk uit te breiden.

Instrumenten ingericht om samenwerking zorg en veiligheid te verbeteren

Daarnaast zijn de eerste stappen gezet voor een betere samenwerking tussen de domeinen zorg en veiligheid. Er is een lokaal portefeuillehouderoverleg opgezet, zodat we lokaal kunnen sturen op onderwerpen op het snijvlak van zorg en veiligheid. Om op casusniveau te kunnen samenwerken is een bestuurlijk kader opgesteld voor hoe de domeinen lokaal kunnen samenwerken. In het verlengde daarvan is een lokaal casusoverleg opgezet, waarin professionals casuïstiek integraal kunnen benaderen. Voordat dit overleg van start ging, zijn

enkele sessies gehouden met de interne professionals die betrokken zijn bij de casuïstiek. Dit was nodig voor een gezamenlijk beeld van de opgave, de kansen en de uitdagingen die hierbij komen kijken. Hiermee is intern een basis gelegd voor de samenwerking. De versterking van de samenwerking met de lokale ketenpartners is door corona vooruitgeschoven naar 2021.

De gemeenten van de Veiligheidsregio Kennemerland (met uitzondering van Uitgeest) hebben een eerste aanzet gedaan om een gezamenlijke governancestructuur op te zetten voor zorg en veiligheid. Dit zetten zij door in 2021.

Uitvoering geven aan de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg

De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg is 1 januari 2020 in werking getreden. Voor de uitvoering van deze wet werken we nauw samen met de gemeenten en ketenpartners van de Veiligheidsregio Kennemerland (met uitzondering van Uitgeest). In het begin waren er een aantal kinderziekten, maar die zijn gezamenlijk verholpen. Eind 2020 hebben de gemeenten en de betrokken ketenpartners geconstateerd dat de uitvoering van de wet in onze regio inmiddels op orde is.

Heemstede heeft zelf nog geen ervaring opgedaan met de wet. Sinds eind 2019 worden alle Heemstedse inwoners waarop een crisismaatregel (verplichte GGZ in een crisissituatie) van toepassing is, voor beoordeling verplaatst naar een nieuw beoordelingscentrum van GGZ inGeest in Haarlem. Volgens de wet moet vervolgens de burgemeester van Haarlem worden betrokken bij de crisismaatregel. Hierdoor hebben de Heemstedse bestuurders hiermee nog geen ervaring kunnen opdoen. Daarnaast is er nog geen aanvraag voor een zorgmachtiging voor een Heemstedse inwoner ingediend. Toch is de organisatie erop voorbereid en ingericht, als we wel worden betrokken bij een crisismaatregel of zorgmachtiging.

Vorbereiding decentralisatie Beschermd Wonen

In 2020 hebben de gemeenten van de Veiligheidsregio Kennemerland (met uitzondering van Uitgeest) de decentralisatie Beschermd Wonen verder voorbereid. Er zijn vier deelonderwerpen geformuleerd waarin de gemeenten mogelijk kunnen samenwerken. In 2020 is per deelonderwerp onderzocht of samenwerking wenselijk is en, zo ja, in welke vorm. De intentie is om in 2021 de keuzes over deze samenwerking voor te leggen aan de colleges en de raden.

In het laatste kwartaal van 2020 heeft het Rijk bekendgemaakt dat het de decentralisatie van de middelen voor Beschermd Wonen uitstelt tot 2023. Deze extra tijd is welkom, omdat we nog veel stappen moeten nemen, voordat duidelijk is hoe de gemeenten gaan samenwerken. In eerste instantie zou deze decentralisatie overigens gelijk opgaan met die van de maatschappelijke opvang. Het Rijk heeft de laatste echter met vijf jaar uitgesteld.

Met welke partijen werken we aan dit programma?

Gemeenschappelijke regeling werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk): sociale werkvoorziening.

3 Wat hebben we gemeten?

Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 04-03-2021)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar laatste meting	Waarde
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2018	563,7	2019	574,4
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12- t/m 21-jarigen	2018	0	2019	0
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2018	2	2019	2
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	2018	67	2019	69,1%
Werkloze jongeren	%16- t/m 22-jarigen	2018	1	2019	1%
Personen met een bijstandsuitkering	aantal per 10.000 inwoners vanaf 18 jaar	2019	149,3	2020	378,5
Lopende re-integratievoorzieningen	aantal per 10.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	2018	284,8	2020	139,4
Jongeren met jeugdhulp	% jongeren tot 18 jaar	2018	7,3	2019	8,1
Jongeren met jeugdbescherming	% jongeren tot 18 jaar	2018	0,4	2019	0,4
Jongeren met jeugdreclassering	% jongeren 12 tot 23 jaar	2018	X	2019	X
Wmo-cliënten met maatwerkarrangement	Aantal per 10.000 inwoners	2019	X	2020	650

Overige beleidsindicatoren

Aanvullend op de wettelijke beleidsindicatoren zijn er de klanttevredenheidsonderzoeken Wmo (jaarlijks) en Werk en Inkomen (eens in de drie jaar). Deze geven inzicht in de kwaliteit en de resultaten van het aanbod en in de ervaringen van cliënten over onze dienstverlening. Het laatste klanttevredenheidsonderzoek Werk en Inkomen was in 2019. Uit de vragen over het contact met de Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken (IASZ), bleek toen dat 93 procent van de bezoekers zich voldoende tot zeer goed geholpen voelde. Dit is een verbetering ten opzichte van 2016, toen dit onderdeel ook al positief scoorde. Daarnaast bleek uit het klanttevredenheidsonderzoek Wmo over 2019 dat 85 procent van de ondervraagden 'eens' of 'helemaal mee eens' waren met de stelling 'Ik vind de kwaliteit van de ondersteuning die ik krijg goed'.

Daarnaast volgen we op andere manieren de inzet en kwaliteit van de gecontracteerde of gesubsidieerde ondersteuning op het vlak van de Jeugdwet en Wmo. Dit gebeurt via de maandelijkse verantwoording/facturatie, de aanvullende periodieke rapportages van de aanbieders en, zo nodig, de gesprekken met aanbieders.

Aanvullend op de wettelijke beleidsindicatoren zijn in het beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023 nieuwe beleidsindicatoren opgenomen. Deze zijn gekoppeld aan de drie kernthema's van het beleidsplan.

Versterken sociale basis en informele netwerk

Eenzaamheid (%)		
Jaar	Heemstede	Nederland
2012	33,8	38,7
2016	35,3	42,9
Bron: Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM		

Gezonde omgeving

Recent alcoholgebruik scholieren % Heemstede	
2009	48%
2013	36%
2015	32%

Bron: Jeugdmonitor Emovo GGD KL

Overgewicht (%)		
Jaar	Heemstede	Nederland
2012	42	48,2
2016	41,9	48,9

Bron: Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM

Recent gepest kinderen 4-11 jaar %	Heemstede
2018	35%

Bron: Kindermonitor GGD KL

Toeleiding en ondersteuning

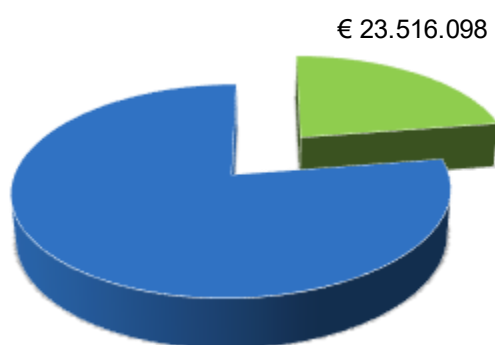
Verhouding aantal uitstaande voorzieningen (Zorg in natura (ZIN) en PGB) vs. kosten ZIN en PGB	2018	2019	2020
Individuele voorzieningen Jeugdwet			
Aantal individuele voorzieningen Jeugdwet	782	908	1012
Lasten individuele voorzieningen Jeugdwet	€ 2.610.277	€ 2.979.379	€ 3.152.792
Gemiddelde uitgaven per individuele voorziening Jeugdwet	€ 3.338	€ 3.281	€ 3.115
Maatwerkvoorzieningen Wmo (excl. collectief vervoer)			
Aantal maatwerkvoorzieningen Wmo	727	812	884
Lasten maatwerkvoorzieningen Wmo	€ 1.784.322	€ 2.044.757	€ 2.268.994
Gemiddelde uitgaven per maatwerkvoorziening Wmo	€ 2.454	€ 2.518	€ 2.567

Bron: administratie IASZ

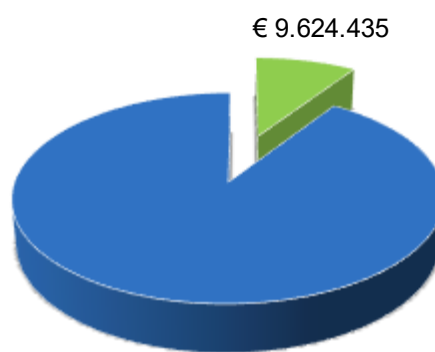
4 Wat heeft het programma gekost?

(x € 1.000)	rekening	begroting	rekening
	2019	2020	2020
Lasten	19.353	23.762	23.516
Baten	5.774	9.064	9.624
Resultaat programma	-13.579	-14.698	-13.892

Lasten programma 6

Baten programma 6

Aandeel programma in totale rekening van € 104.284.230

Detailtabel programma 6 – Sociaal domein (x € 1.000)

taakveld	omschrijving taakveld	rekening 2019	begroting 2020	rekening 2020
Lasten, uitgesplitst per taakveld				
6.1	<i>Samenkracht en burgerparticipatie</i>	2.185	2.502	2.402
6.2	<i>Wijkteams</i>	289	405	416
6.3	<i>Inkomensregelingen</i>	5.389	9.213	9.238
6.4	<i>Begeleide participatie</i>	1.507	1.448	1.448
6.5	<i>Arbeidsparticipatie</i>	413	520	388
6.6	<i>Maatwerkvoorzieningen</i>	1.520	1.435	1.573
6.71	<i>Maatwerkdienstverlening 18+</i>	4.432	4.793	4.528
6.72	<i>Maatwerkdienstverlening 18-</i>	3.618	3.446	3.523
Totale lasten van het programma		19.353	23.762	23.516

taakveld	omschrijving taakveld	rekening 2019	begroting 2020	rekening 2020
Baten, uitgesplitst per taakveld				
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	495	428	430
6.2	<i>Wijkteams</i>	25	0	0
6.3	<i>Inkomensregelingen</i>	4.378	7.957	8.500
6.4	<i>Begeleide participatie</i>	14	14	14
6.5	<i>Arbeidsparticipatie</i>	101	86	88
6.6	<i>Maatwerkvoorzieningen</i>	193	164	193
6.71	<i>Maatwerkdienstverlening 18+</i>	436	400	372
6.72	<i>Maatwerkdienstverlening 18-</i>	132	15	27
Totale baten van het programma		5.774	9.064	9.624
Saldo programma		-13.579	-14.698	-13.892

Toelichting op de financiële cijfers:

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

60105-Stichting WIJ Heemstede

Reeds in de voorjaarsnota 2020 is voor een sluitende subsidieaanvraag Stichting WIJ Heemstede een structurele verhoging van de budgetsubsidie meegenomen. Het bedrag van € 25.000 zal na definitieve vaststelling van de budgetsubsidie 2020 aan Stichting WIJ Heemstede worden overgemaakt.

60106-Maatschappelijke begeleiding asielzoekers en inburgering

Het voordeel van € 52.000 betreft het overschot op het van het rijk ontvangen implementatiebudget nieuwe Wet inburgering van € 54.000. De invoering van de nieuwe Wet inburgering is uitgesteld naar 1 januari 2022 in plaats van de eerdere datum van 1 juli 2021. Een klein deel van ongeveer € 2.000 is in 2020 ingezet ten behoeve van personele kosten ter voorbereiding van de nieuwe Wet inburgering. Het restant van € 52.000 wordt via resultaatbestemming 2020 overgeheveld naar 2021.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

60301-Bijstandsverlening

Het nadeel op de lasten bijstandsverlening bedraagt € 49.000.

Dit bestaat uit een nadeel van € 508.000 op de uitkeringslasten TOZO levensonderhoud en kapitaalverstrekking, een voordeel van € 101.000 op de uitkeringslasten inkomensvoorzieningen Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz levensonderhoud, een voordeel van € 49.000 op de uitkeringslasten Bbz kapitaalverstrekking en onderzoekskosten, een voordeel op de stelposten inkomensvoorzieningen van € 275.000, en een voordeel van € 34.000 op de toegerekende lasten salarissen en inhuur IASZ (Tozo € 25.000 en overig € 9.000).

Onderstaand een nadere toelichting:

- Tozo uitkeringslasten levensonderhoud en kapitaalverstrekking; nadeel € 508.000.
Op basis van de aanvragen voor Tozo 1 en 2 en een inschatting voor Tozo 3 zijn bij de najaarsnota de lasten levensonderhoud ingeschat op € 2.900.000. De werkelijke lasten voor Tozo 1, 2 en 3 zijn (inclusief de kapitaalverstrekingen van € 371.000) € 508.000 hoger ofwel € 3.408.000.
- Bijstandslasten PW, IOAW, IOAZ en Bbz levensonderhoud; voordeel € 101.000.
De bijstandslasten van de zgn. BUIG regeling (Inkomensvoorzieningen Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz levensonderhoud) bedragen in 2020 € 3.699.000. Ten opzichte van de begroting van € 3.800.000 geeft dit een voordeel van € 101.000.
- Bijstandslasten Bbz kapitaalverstrekking en onderzoekskosten; voordeel € 49.000.
De kapitaalverstrekingen en onderzoekskosten van de Bbz regeling bedragen in 2020 € 26.000. Ten opzichte van de begroting van € 75.000 geeft dit een voordeel van € 49.000.
- Stelposten inkomensvoorzieningen; voordeel € 275.000.
Hiervan wordt voorgesteld € 269.000 via resultaatbestemming 2020 mee te nemen naar 2021. Dit zijn:
  - Stelpost Tozo uitvoeringskosten IASZ € 224.000.

Bij de najaarsnota is de geraamde rijksvergoeding voor uitvoeringskosten Tozo van € 419.000 voor € 132.000 ingezet voor inhuur IASZ, voor 15% ofwel € 63.000 ingezet voor inhuur overige afdelingen, en voor € 224.000 gereserveerd als stelpost inhuur IASZ. In 2020 is deze stelpost niet aangesproken. Omdat de Tozo regeling doorloopt naar volgend jaar wordt voorgesteld deze mee te nemen naar 2021.

- Stelpost nog te besteden gelden versterking gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid € 13.400. Conform het beleidsplan schuldhulpverlening 2021-2024 "Samen tegen schulden" zal dit bedrag worden meegenomen naar 2021 ter dekking van de meerkosten 2021.

- Stelpost 2^e tranche 2020 veranderopgave inburgering € 31.500.

Deze middelen zijn bedoeld om inburgeringsplichtigen, die te maken hebben met de onvolkomenheden van de huidige Wet inburgering, activiteiten aan te bieden met meer kansen op snelle en duurzame integratie en participatie in de samenleving. Voorgesteld wordt dit mee te nemen naar 2021.

- Doorberekende salarissen en inhuur IASZ; voordeel € 34.000.

Betreft een voordeel van € 25.000 op de inhuur ten behoeve van de Tozo regeling en een voordeel van € 9.000 overige doorberekende salarissen op dit subtaakveld.

Het inhuurbudget IASZ ten behoeve van de Tozo regeling Bloemendaal en Heemstede bedroeg voor 2020 € 250.000. Hierop is € 225.000 uitgegeven. Omdat de Tozo regeling doorloopt naar volgend jaar wordt voorgesteld het restant van € 25.000 -/- de bijdrage van Bloemendaal van € 11.600 ofwel € 13.400 via resultaatbestemming 2020 mee te nemen naar 2021.

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

60501-Participatiewet re-integratie

Het voordeel op de lasten re-integratie bedraagt € 132.000. Dit bestaat uit een voordeel van € 3.000 op doorberekende salarissen en een voordeel van € 129.000 op de ingezette gelden voor re-integratie. Het re-integratiebudget voor 2020 bedroeg € 333.000. De uitgaven bedragen € 204.000.

Door de uitbraak van het coronavirus en de beperkende maatregelen van de overheid is een deel van de arbeidsmarkt verstoord. Het is lastig gebleken om voor nieuwe instromer een beschikbare baan te vinden in 2020. Van de klanten die in 2020 nieuw zijn ingestroomd verwachten wij bij 14 klanten dat er trajectkosten ten laste van 2021 gaan komen. Wij houden rekening met een gemiddeld bedrag van € 2.000 per plek, wat neerkomt op een totaal bedrag van € 28.000.

Naast de re-integratie opgave is dit jaar ook gebleken dat de trajecten "nieuw beschut" duurder zijn dan verwacht. De kosten liggen per plaats maximaal € 13.000 hoger dan het bedrag dat de gemeente aan vergoeding ontvangt van het rijk. De prognose voor 2021 bedraagt 7 plaatsen wat neerkomt op een totaalbedrag van € 91.000. Voorgesteld wordt € 119.000 (€ 28.000 + € 91.000 via resultaatbestemming 2020 mee te nemen naar 2021.

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen

60601-Wmo: Rol- en vervoersvoorzieningen

Het nadeel is € 109.000 voornamelijk als gevolg van hogere lasten individuele en collectieve vervoersvoorzieningen (sociale verstrekkingen in natura, als gevolg van hogere geïndexeerde tarieven voor vervoer) en collectieve rolvoorzieningen.

Vanaf 2019 is er een verandering geweest, namelijk de overgang van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage naar een lager vast abonnementstarief. Evenals vorig jaar werd er een aanzuigende werking geconstateerd.

60602-Wmo: Woonvoorzieningen

Het nadeel is € 29.000 en is veroorzaakt door hogere lasten met betrekking tot woonvoorzieningen

Op jaarbasis kunnen de lasten van de woonvoorzieningen fluctueren, op begrotingsbasis wordt het gemiddelde van de uitgaven van de laatste 3 jaren begroot.

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

67101-Wmo oude taken (2007): Huishoudelijke hulp

Vanaf 2020 worden de lasten en baten sociaal domein geraamd op basis van eigen ervaringscijfers. Op dit subtaakveld is een nadeel van € 122.000 gerealiseerd, het betreft met name Zorg in natura. Daar staat tegenover dat er geen lasten zijn gemaakt m.b.t. de Regeling Huishoudelijke Hulp Toelage

Vanaf 2019 is er een verandering geweest, namelijk de overgang van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage naar een lager vast abonnementstarief. Evenals vorig jaar werd er een aanzuigende werking geconstateerd.

67102-Wmo nieuwe taken (2015)

Op dit subtaakveld is een voordeel van € 387.000 gerealiseerd, hoofdzakelijk als gevolg van een onderschrijding m.b.t. WMO 2015 zorg in natura individueel. (individuele begeleiding en dagbesteding)
Een deel van de onderschrijding is terug te voeren op een terugvordering van Stichting Kennemerhart uit 2018. De uitgaven met betrekking tot de dagbesteding zijn minder dan voorzien.

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

67201-Jeugdwet: jeugdhulp e.d.

Vanaf 2020 worden de lasten en baten sociaal domein geraamd op basis van eigen ervaringscijfers. Op dit subtaakveld is een nadeel van € 77.000 gerealiseerd. Het betreft een overschrijding m.b.t. Jeugdzorg in Natura.

Baten

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

60301-Bijstandsverlening

Het voordeel op de baten bijstandsverlening bedraagt € 600.000.

Dit bestaat uit een voordeel van € 538.000 op de baten Tozo levensonderhoud en kapitaalverstrekking, een voordeel van € 27.000 op de baten Tozo uitvoeringskosten, een voordeel van € 77.000 op de baten inkomensvoorzieningen Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz levensonderhoud, een nadeel van € 19.000 op de uitkeringslasten Bbz kapitaalverstrekking en onderzoekskosten, en een nadeel van € 23.000 op de bijdrage van de IASZ Bloemendaal in de salarissen en inhuur IASZ. Onderstaand een nadere toelichting:

- Baten TOZO levensonderhoud en kapitaalverstrekking; voordeel € 538.000
De hogere baten Tozo levensonderhoud en kapitaalverstrekking hebben voor € 508.000 betrekking op de hogere Tozo vergoeding van het Rijk i.v.m. met de hogere lasten (zie ook de toelichting bij de lasten). De Tozo uitkeringslasten levensonderhoud en kapitaalverstrekking worden 100% vergoed door het Rijk. Daarnaast geven de baten uit verstrekte leningen Tozo levensonderhoud een voordeel van € 30.000.
- Baten TOZO uitvoeringskosten; voordeel € 27.000
Op basis van de door de IASZ genomen besluiten Tozo 1 t/m 3 in 2020 (859 besluiten levensonderhoud en 74 besluiten kapitaalverstrekking) is de Rijksvergoeding 2020 berekend op € 446.000. Op basis van de genomen besluiten Tozo 1^e en 2 en de verwachte besluiten Tozo 3 was bij de najaarsnota uitgegaan van een bedrag van € 419.000. Omdat de Tozo regeling doorloopt naar volgend jaar wordt voorgesteld dit voordeel van € 27.000 via resultaatbestemming 2020 mee te nemen naar 2021.
- Baten Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz levensonderhoud; voordeel € 77.000
Het zgn. BUIG budget (Bundeling Uitkering Inkomensvoorzieningen Gemeenten) is na de vaststelling van de najaarsnota vastgesteld op € 3.752.000. Dat is € 122.000 hoger dan waarmee in de najaarsnota rekening mee was gehouden. Daar was uitgegaan van het door het Rijk vastgestelde nader voorlopige budget 2020, inclusief een verwachte stijging van 4% conform het percentage uit het rapport Berenschot, ofwel € 3.630.000. Daarnaast zijn de baten uit verstrekte leningen (incl. een aanpassing reservering voor oninbaarheid) € 45.000 lager dan begroot.
- Baten Bbz kapitaalverstrekking; nadeel € 19.000
Het nadeel van € 19.000 betreft de lagere baten rijksbudget BBZ levensonderhoud en kapitaalverstrekking en hogere baten uit verstrekte leningen (incl. een aanpassing voor oninbaarheid).
- Baten salarissen en inhuur; nadeel € 23.000.
Mede als gevolg van op dit taakveld minder toegerekend salarislasten en inhuur, is de bijdrage van de gemeente Bloemendaal lager.

60302-Bijzondere bijstand, schuldhulp en minimabeleid

Het nadeel van € 57.000 bestaat uit een nadeel van € 25.000 op baten uit verstrekte leningen (incl. aanpassing voorziening oninbaarheid) en een nadeel van € 32.000 op de aan de Wmo doorberekende lasten compensatie eigen bijdragen (ex WTCG). Zie hiervoor ook de toelichting bij de lasten.

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen

60601-Wmo: Rol- en vervoersvoorzieningen

Het voordeel van € 28.000 bestaat geheel uit de opbrengst van hulpmiddelen die als gevolg van het faillissement van een leverancier door de gemeente Heemstede zelf zijn aangeschaft en welke dit boekjaar zijn verkocht aan de hulpmiddelen specialist welke alle activiteiten heeft overgenomen.

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18+

67102-Wmo nieuwe taken (2015)

Vanaf 2020 worden de lasten en baten sociaal domein geraamd op basis van eigen ervaringscijfers. Op dit subtaakveld is een nadeel van € 46.000 gerealiseerd. Het betreft hier lagere WMO eigen bijdragen als gevolg van een besluit van de Minister van VWS de eigen bijdrage voor de Wmo (exclusief beschermd wonen en opvang) vrij te stellen voor de maanden april en mei 2020. Aanleiding hiervoor was het feit dat als gevolg van de coronacrisis een substantieel deel van de zorg en ondersteuning in de Wmo niet (volledig) kon worden geleverd.

1 Wat hebben we bereikt?

2 Wat hebben we ervoor gedaan?

3 Wat hebben we gemeten?

4 Wat heeft het programma gekost?

Dit programma gaat over milieu, duurzaamheid en afval. Hieronder vallen niet de bijdragen en plannen die het welzijn en de gezondheid van de inwoners van Heemstede bevorderen; die staan in programma 6 Sociaal domein. De gemeente Heemstede zet in op aardgasvrij in 2050 voor de hele gemeente en energieneutraal gemeentelijk vastgoed in 2030. In programma 8 is te lezen welk duurzaam meerjarenonderhoudsplan hiervoor in 2020 is opgesteld. Duurzame mobiliteit wordt besproken in programma 2 Verkeer, vervoer & waterstaat en ons ecologisch beleid is opgenomen in programma 5 Sport, cultuur en recreatie.

Hieronder leest u eerst wat we met dit programma hebben bereikt (paragraaf 1). Vervolgens gaan we in op wat we hiervoor in 2020 hebben gedaan (paragraaf 2). Daarna vindt u in paragraaf 3 een tabel van gemeten resultaten op beleidsindicatoren en tot slot staan in paragraaf 4 de kosten voor dit programma.

1 Wat hebben we bereikt?

We verbinden ons aan een milieubewust en duurzaam Heemstede. Zo geven we Heemstede mooier, schoner en duurzamer door aan de generaties na ons. Hiertoe zet de gemeente zich in voor de algemene doelen van rioolbeheer, de bescherming van de volksgezondheid, handhaving van een goede en gezonde leefomgeving, en het beschermen van natuur en milieu.

We willen kunnen genieten van gezond oppervlaktewater, waarlangs en waarop fijn gerecreëerd kan worden. We willen dat woningen en trottoirs vrij blijven van water in een zwaar weersituatie en dat ontsluitingswegen en wegen vlakbij zorginstellingen begaanbaar blijven.

In 2020 hebben we gewerkt aan de ambitie om meer van het huishoudelijk afval te recyclen. Het uiteindelijk doel is maximaal 100 kilo restafval per inwoner op te halen. Daarnaast blijven we binnen de exploitatie van de begraafplaats bezig om in te spelen op ontwikkelingen in de wereld van de uitvaartverzorging. Hierbij zijn we alert op de veranderende wensen van de gebruikers, zonder het huidige karakter en de cultuurhistorische waarden uit het oog te verliezen. Ook is in 2020 een Actualisatie toekomstbestendige begraafplaats Heemstede opgesteld en vastgesteld. Onder paragraaf 2 leest u meer over hoe we aan onze beleidsdoelen hebben gewerkt.

Relevante beleidsnota's

- GRP 2017-2021 (riolering, hemelwater en grondwater)
- Grondwaterbeleidsplan Bloemendaal en Heemstede 2017-2021
- Grondwaterbeheerplan Heemstede 2017-2021
- Beleidsplan openbare verlichting 2018-2022
- Nota Duurzaam Heemstede 2020-2024
- VANG-doelstelling 2014 (Publiek Kader Huishoudelijk afval 2025)

2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Eerste stappen gezet vanuit Nota Duurzaam Heemstede 2020-2024

In de nieuwe nota Duurzaam Heemstede staan onze duurzaamheidsambities op de volgende vijf thema's: energietransitie, circulaire economie, ecologie, klimaatadaptatie en duurzame mobiliteit. In 2020 is gestart om het programmamanagement te versterken en meetinstrumenten op te zetten. Dit is nodig om te kunnen sturen op de duurzaamheidsdoelstellingen.

Regionale Energiestrategie is op weg naar vaststelling

Heemstede maakt voor het opstellen van de Regionale Energiestrategie (RES) DEEL uit van de regio Noord-Holland Zuid. In 2020 is ingestemd met de concept-RES Noord-Holland Zuid. Dit betekent dat deze in 2021 kan worden vastgesteld. Onderdeel van de RES is de Regionale Structuur Warmte (RSW). Dit is een meerjarige regionale samenwerking waarmee we de regionale warmtevraag in beeld brengen. Ook bekijkt de RSW welke alternatieve warmtebronnen potentie hebben in de regio. De RES is een meerjarig programma dat iedere twee jaar opnieuw wordt herijkt op basis van de laatste (technologische) ontwikkelingen en wet- en regelgeving.

Studies voor warmtetransitie gebouwde omgeving in volle gang

We hebben het Stappenplan Transitievisie Warmte gemeente Heemstede vastgesteld. Dit stappenplan beschrijft welke stappen we nemen om te komen tot de Transitievisie Warmte Heemstede 2021. In 2020 zijn de eerste stappen van dit plan gezet. Ook hebben we gewerkt aan de haalbaarheidsstudies van restwarmte uit de WRK-drinkwaterleiding en de kansen om warmte te winnen uit riolering.

Op verschillende fronten circulaire economie gestimuleerd

In 2020 zijn bij inkopen en aanbestedingen zo veel mogelijk de richtlijnen en afspraken uit het Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (inclusief het Protocol Social Return on Investment) aangehouden. Daarnaast stimuleren ons afvalbeleid en de bijbehorende VANG-doelstellingen de circulaire economie.

Regelingen voor regionale aanpak energiebesparing effectief

Op verschillende fronten stimuleren we regionaal energiebesparing met regelingen. In de regio Zuid-Kennemerland en IJmond werken we hiervoor samen in de Regionale aanpak energiebesparing (REP). De provincie Noord-Holland financiert deze aanpak voor 50 procent. Daarnaast werken we hiervoor samen met Bloemendaal, Haarlem en Zandvoort via de Regeling Reductie Energiebesparing (RRE). De cofinanciering van de REP loopt over drie jaar (2019-2021) en per jaar bedraagt de gemeentelijke bijdrage hieraan € 30.000. Door de coronacrisis mogen we de middelen tot eind 2022 uitgeven (één jaar verlengd dus). De RRE loopt ten minste tot 31 maart 2021 en mogelijk tot 31 december 2021. De RRE is volledig gefinancierd vanuit de rijksoverheid en bedraagt voor Heemstede ongeveer € 144.000.

Voor de coöperatie HeemSteeds Duurzamer zijn deze regelingen een extra impuls om woningen in de regio en Heemstede versneld te verduurzamen. In het afgelopen jaar hebben we via de regelingen samen met HeemSteeds Duurzamer en het Duurzaam Bouwloket ten minste 2000 huishoudens bereikt. Dit deden we met onder andere de bespaarboon, een maatwerkadvies, infraroodopnames, de mobiele showroom duurzaamheid en besparingskits. Ook hebben we een collectieve isolatieactie geïnitieerd en geadviseerd over landelijke subsidies. Daarnaast is in 2020 een energiescan uitgevoerd bij veertig ondernemers in Heemstede. Deze hebben vervolgens een groot scala aan duurzaamheidsmaatregelen uitgevoerd. Ook hieraan heeft de provincie Noord-Holland meebetaald.

Openbare verlichting in 2020 30 procent zuiniger dan in 2013

Toepassing van led en dimmen in de nacht is inmiddels standaard in de openbare verlichting van Heemstede. Hierdoor wordt onze openbare verlichting snel zuiniger, zeker nu we in de jaren 2019-2022 extra lampen vervangen door led. Dankzij alle maatregelen heeft de gemeente in 2020 ruim voldaan aan de landelijke energiedoelstellingen voor openbare verlichting (20 procent besparing in 2020 ten opzichte van 2013). In 2020 hebben we namelijk ongeveer 30 procent bespaard ten opzichte van 2013.

Dankzij regelingen verdubbeling in adviesaanvragen Duurzaam Bouwloket

Het Duurzaam Bouwloket geeft advies aan inwoners en ondernemers over het verduurzamen van een woning of bedrijfspand. Het loket houdt ook bij *hoeveel* inwoners en ondernemers dat advies inwinnen. Eind van het derde kwartaal van 2020 waren 1814 koopwoningen van Heemstede geregistreerd bij het Duurzaam Bouwloket. Dat is een ruime verdubbeling ten opzichte van eind 2019 (toen 882). Dit is onder andere te danken aan acties zoals de bespaarboon, maatwerkadviezen, bespaarkits en de collectieve isolatieactie vanuit verschillende regelingen. Meer huiseigenaren verduurzamen daardoor hun woning en winnen advies in bij het Duurzaam Bouwloket.

Op alle fronten en samen aan de slag voor klimaatadaptatie

In 2020 hebben we samen met gemeente Bloemendaal een stresstest uitgevoerd. Dit doen we op basis van voorspelde hittestress en de veranderingen die voorspeld worden op het gebied van waterbeheer (wateroverlast en watertekorten). De stresstest is voorgeschreven vanuit het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie. Het resultaat is dat we lokaal inzicht krijgen in wat er gebeurt, als de extreme weertypen die voorspeld worden, werkelijkheid worden in 2050.

De stresstest is de eerste stap in een omvangrijk proces van klimaatadaptatie. Dit proces heeft een zeer lange doorlooptijd. Bij het zoeken naar oplossingen op het gebied van klimaatadaptatie werken we samen binnen regionale samenwerkingsverbanden zoals 'Samenwerking in de waterketen', maar ook in MRA-verband. Water houdt zich immers niet aan gemeentegrenzen. Dat betekent dat we oorzaken en gevolgen beter kunnen overzien als we het stressgebied vergroten en dus de berekeningen over een groter gebied trekken. De resultaten van de stresstest gaan we uitwerken in de beleidsnota Klimaatadaptatie. Vanuit deze beleidsnota willen we komen tot een strategie voor klimaatadaptatie.

Binnen de Omgevingswet krijgt water een sterkere rol als ordenend principe. Daarom nemen we het als bouwsteen op in de Heemstedse Omgevingsvisie. Daarnaast vormt water(beheer) een basis voor de uitgangspunten in de Nota Duurzaam Heemstede. Bovendien stellen we een uitvoeringsagenda op voor de te nemen maatregelen. Dit houdt onder meer in dat we plekken zoeken (speelplekken, pleinen en groenstroken), waar we water bij extreme weersomstandigheden naartoe kunnen leiden. Dit doen we dan tijdelijk, totdat er ruimte is in riolen en watergangen. Ook kijken of we water kunnen leiden naar gebieden die gevoelig zijn voor te lage (grond)waterstanden in tijden van droogte. Verder kan groen worden ingezet om hittestress te voorkomen en opwarming van water in waterleidingen te beperken.

Deze maatregelen voor klimaatadaptatie moeten we integraal nemen, samen met inwoners en ondernemers in een wijk. We willen wateroverlast, watertekort en hittestress oplossen en biodiversiteit bevorderen. Hiervoor is de inrichting van particulier terrein even belangrijk als de inrichting van de openbare ruimte. Alleen gezamenlijk, als gemeente en inwoners, kunnen we een gebied klimaatbestendig maken. Participatie, informatie en communicatie zijn dus belangrijk om als gemeente klimaat robuust te worden.

Meting van de luchtkwaliteit

In 2020 zijn metingen verricht om de luchtkwaliteit in Heemstede op diverse locaties in kaart te brengen. Dit komt voort uit het Actieplan Aanpak Verkeersdruk Heemstede. Het doel hiervan is de luchtkwaliteit verbeteren en schadelijke uitstoot door verkeer minimaliseren. In 2021 zetten we deze metingen voort.

Op verschillende plekken riolering vervangen of renovatie gepland

In 2020 is het project Vervanging riolering Van Lennepweg-Noord afgerond. Verder hebben we ons in 2020 voorbereid op de renovatie van de hoofdrioolleidingen in de Heemstedse-Dreef, Cruquiusweg, Wipperplein en Javalaan. De werkzaamheden hiervoor zijn aanbesteed. In deze leidingen krijgt de bestaande rioolbuis een nieuwe binnenwand. In de planning van de renovatie van het riool in de Heemstedse-Dreef zijn het asfaltonderhoud en de vervanging van verkeerslichten meegenomen. Dit om de overlast voor het verkeer en de omwonenden zo klein mogelijk te houden. De rioolrenovatie staat gepland begin 2021.

Voor de Van Merlenlaan is een plan van aanpak opgesteld voor de vervanging of renovatie van de riolering. In die aanpak is de wens verwerkt om deze weg 'duurzaam veilig' in te richten, met als uitgangspunt een 30 km/uur-gebied. Hierbij betrekken we ook de Camplaan-West, Valkenburgerlaan-Noord en het Raadhuisplein vanaf de Hendrik de Keyserlaan tot aan de Valkenburgerlaan. De voorbereiding van dit werk loopt door in 2021.

Kwaliteit drainageleiding is onderzocht

In 2020 hebben we de kwaliteit en werking van de drainageleidingen onderzocht in verschillende wijken, met verschillende aanlegjaren. Dit doen we om te kijken of de leidingen nog goed zijn. Ook hebben we gekeken of de leidingen in de komende jaren in een vervangingsplan opgenomen moeten worden. De resultaten worden opgenomen in het nieuwe grondwaterbeheerplan en het programma water (nieuw GRP)

Landelijk en lokaal doelstellingen voor scheiden van afval

Gemeente Heemstede heeft in haar Nota Duurzaam Heemstede de landelijke VANG-doelstelling (Van Afval Naar Grondstof) onderschreven. Dit betekent dat we de kilo's restafval per persoon willen terugbrengen naar 100 kilo per jaar in 2020 en naar 30 kilo per jaar in 2025. Daarnaast heeft de rijksoverheid de verbrandingsbelasting aanzienlijk verhoogd. Dit is een extra reden voor de gemeente om het inzamelen en scheiden van ons afval snel te verbeteren. Alleen dan blijven de kosten voor afvalverwerking betaalbaar.

Ook is er een raadgevoel Duurzaam Afvalbeleid 2020-2030 opgesteld. Hiermee willen we toewerken naar een betere scheiding van afval binnen Heemstede. Zo kunnen we bijdragen aan de circulaire economie en de landelijke doelstelling behalen. Het voorstel is opgesteld met input vanuit de gemeenteraad. We bespreken het voorstel in de loop van 2021 verder.

Ja-jasticker is goedgekeurd; invoering in 2021

Op 25 juni 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met de invoering van de ja-jasticker in Heemstede. Dit betekent dat inwoners voortaan moeten aangeven dat ze wél ongeadresseerd reclamedrukwerk willen in plaats van andersom. De sticker wordt ingevoerd om de hoeveelheden gebruikt papier per inwoner te verminderen. Naar verwachting wordt de sticker in 2021 definitief ingevoerd.

Urnenbos en nieuw beleid voor toekomstbestendig begraven

Op verschillende manieren werken we aan toekomstbestendige begraafplaatsen. In 2020 is bijvoorbeeld het urnenbos aangelegd, dat we in 2021 in gebruik nemen. Hiermee spelen we in op de trend van begraven en het bestemmen van as in een natuurlijke omgeving. Ook is in 2020 de Actualisatie toekomstbestendige begraafplaats Heemstede opgesteld en vastgesteld. Tot slot is gestart met de restauratie van de grafkapel Van Vollenhoven. Voor de restauratie is subsidie ontvangen van de provincie Noord-Holland. De restauratie is voltooid in 2021.

Met welke partijen werken we aan dit programma?

GBKZ: Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid int alle heffingen van dit programma. Het gaat hier om de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de begrafenisrechten.

Meerlanden: deze partij voert de afvalinzameling en -verwerking uit.

3 Wat hebben we gemeten?

Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 8/02/2021)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar meting	Waarde
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	2017	202	2019	175,2
Hernieuwbare elektriciteit	%	2017	1,9	2018	3,6

Overige beleidsindicatoren

Inzamelgegevens

Hieronder staan de inzamelresultaten van 2014 tot en met 2020. Deze tabel laat de samenstelling van ons restafval zien. Het restafval afkomstig van huishoudens is verzameld en gesorteerd in de verschillende fracties. Uit deze gegevens blijkt dat het aandeel gft-afval in het restafval is afgenomen maar nog steeds hoog is.

Samenstelling restafval	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gft-afval	43%	39%	40%	39%	44%	43%	34%
Papier en karton	10%	9%	9%	12%	9%	7%	11%
Plastic verpakkingen	9%	9%	6%	7%	10%	9%	12%
Glas	3%	3%	2%	1%	2%	2%	3%
Textiel	2%	3%	4%	2%	3%	3%	2%

Ontwikkeling afvalstoffenheffing

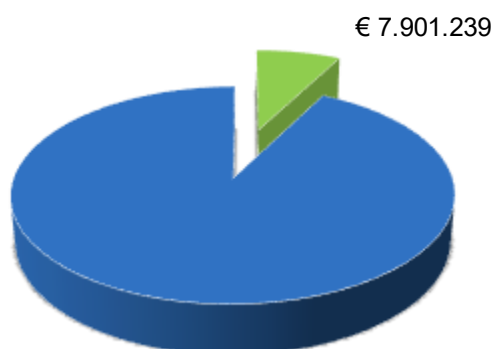
	2018	2019	2020	2021
Tarief afvalstoffenheffing kleine rolemmer (basistarief)	197,85	215,04	257,74	285,43
Tarief afvalstoffenheffing grote rolemmer	247,32	268,80	322,18	356,78

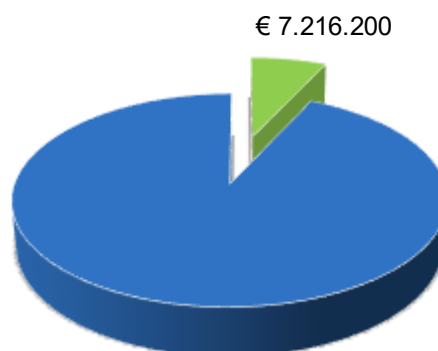
4 Wat mag het programma kosten?

(x € 1.000)	rekening	begroting	rekening
	2019	2020	2020
Lasten	6.993	8.195	7.901
Baten	6.339	7.096	7.216
Resultaat programma	-654	-1.099	-685

Lasten programma 7

Baten programma 7

Aandeel programma in totale rekening van € 104.284.230

Detailtabel programma 7 – Volksgezondheid en milieu (x € 1.000)

taakveld	omschrijving taakveld	rekening 2019	begroting 2020	rekening 2020
Lasten, uitgesplitst per taakveld				
7.1	<i>Volksgezondheid</i>	1.691	2.064	2.003
7.2	<i>Riolering</i>	2.066	2.282	2.164
7.3	<i>Afval</i>	2.689	2.896	2.984
7.4	<i>Milieubeheer</i>	112	461	199
7.5	<i>Begraafplaatsen en crematoria</i>	435	492	551
Totale lasten van het programma		6.993	8.195	7.901
Baten, uitgesplitst per taakveld				
7.1	<i>Volksgezondheid</i>	0	0	0
7.2	<i>Riolering</i>	2.706	2.961	2.879
7.3	<i>Afval</i>	3.017	3.523	3.643
7.4	<i>Milieubeheer</i>	4	4	0
7.5	<i>Begraafplaatsen en crematoria</i>	612	608	694
Totale baten van het programma		6.339	7.096	7.216
Saldo programma		-654	-1.099	-685

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 77.000. Dit bestaat uit:

- Het voordeel van € 58.000 op het subtaakveld Centrum voor jeugd en gezin wordt afgeroomd door een tekort op exploitatiebudgetten Wmo-loketten (onder programma 6 sociaal domein).
- Voordeel van € 6.000 op subtaakveld Gezondheidszorg ten gevolge van kleinere overschrijdingen
- Voor invoering van de "ja-ja sticker" wordt een deel in 2021 uitgegeven (€ 15.200 voordeel). Voorgesteld wordt daarom dit bedrag mee te nemen naar 2021 als resultaatbestemming;
- Het bedrag dat gereserveerd was voor de nota duurzaamheid 2018 komt hoger uit als gevolg van de energiemonitoring en inhuur (€ 19.000 nadeel). Dit bedrag is betrokken bij het klimaatakkoord (taakveld 7.4) waarvan voorgesteld wordt het restant via resultaatbestemming mee te nemen naar 2021. Hierdoor is de overschrijding op de nota duurzaamheid 2018 budgettair neutraal;
- De in de algemene uitkering gelabelde RUD gelden (regionale uitvoeringsdienst) zijn niet door de omgevingsdienst IJmond ingezet en vallen hiermee vrij (€ 10.000 voordeel).

Taakveld 7.2 Riolering

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 118.000. Dit bestaat uit:

- In 2020 konden geen uren toegerekend worden aan specifieke rioolinvesteringen. Deze uren zijn in de rioolexploitatie verantwoord (€ 84.000 nadeel);
- Energiebelasting 2016-2019 op pompen (€ 14.000 nadeel);
- Onderhoudskosten pompen (€ 18.000 nadeel);
- Afrekening elektra pompen over voorgaande boekjaren (€ 30.000 voordeel);
- Onderhoud straatkolken (€ 33.000 voordeel);
- Onderhoud drainage (€ 11.000 voordeel);
- Niet in 2020 uitgevoerde projecten uit het GRP 2017-2021 (€ 125.000 voordeel);
- Opstellen nieuw GRP 2022 – 2025 via resultaatbestemming naar 2021 (€ 25.000 voordeel);
- Minder lasten aanslagoplegging 2020 door GBKZ (€ 10.000 voordeel).

Dit voordeel wordt verrekend met de storting in de voorziening riolering. Voor een uitgebreid beeld van de rioolexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen. Van de niet uitgevoerde GRP projecten wordt voorgesteld de volgende projecten via resultaatbestemming mee te nemen naar 2021:

- maatregelen klimaatadaptatie € 13.500
- drainage-effect kaart € 10.000)

Taakveld 7.3 Afval

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 88.000. Dit wordt veroorzaakt door:

- Lagere uitvoeringskosten aanslagoplegging GBKZ (€ 19.000 voordeel);
- Lasten pilot Merlenhoven (*niet in afvalstoffenheffing betrokken*) (€ 30.000 nadeel);
- Onderzoek uniformering tarieven en afvalonderzoek (€ 9.000 nadeel);
- Afrekening 2020 op basis van 4^e kwartaalrapportage Meerlanden (€ 68.000 nadeel).

Het nadeel kan niet verrekend worden met de voorziening afval omdat deze voorziening nihil is. Voor een uitgebreid overzicht van de afvalexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 261.000. Dit wordt veroorzaakt door:

- Kosten legionellabestrijding gemeentelijke eigendommen (€ 15.000 nadeel);
- Inhuur ten laste van vacaturepot (€ 7.000 nadeel). De vacaturepot vormt op dit taakveld een overschrijding maar wordt betrokken in het resultaat op de salarisbegroting 2020. Dekking van de vacaturepot ontstaat uit vrijvallende salarislasten die vanuit alle taakvelden worden samengevoegd. Het managementteam beslist over de aanwending;
- Restant budget klimaatgelden Rijk (€ 220.000 voordeel). Hiervan wordt een resultaatbestemming van € 201.000 voorgesteld omdat de overschrijding op de nota duurzaamheid 2018 van € 19.000 hiermee verrekend wordt (zie ook taakveld 7.1). Deze uitgaven passen binnen de klimaatgelden;

- Restant budget duurzaamheid inclusief communicatie (€ 61.000). Dit wordt voorgesteld mee te nemen naar 2021 via resultaatbestemming;
- Restant onderzoek riothermie (€ 2.000 voordeel).

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 59.000. Dit wordt veroorzaakt door:

- Lijkschouw bij euthanasie (€ 7.000 nadeel);
Uitvaartverzorging
- Minder salarislasten door o.a. opheffing bureau Planning en Control en vacatureruimte (€ 16.000 voordeel);
- Hier staat tegenover kosten voor inhuur ten laste van de vacaturepot (€ 26.000 nadeel);
- Onderhoud en schoonmaakkosten (€ 14.000 nadeel);
Onderhoud begraafplaats
- Minder salarislasten door o.a. opheffing bureau Planning en Control en vacatureruimte (€ 4.000 voordeel);
- Onderhoudslasten begraafplaats (€ 32.000 nadeel).

De begraafplaats leidt niet tot een exploitatieresultaat omdat de uitvaartverzorging wordt verrekend met de egaliseringsreserve uitvaartverzorging en het onderhoud met de voorziening onderhoud graven. Hierin wordt ook de vacaturepot betrokken.

Baten

Taakveld 7.2 Riolering

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 82.000. Dit ontstaat omdat er in de begroting rekening was gehouden met een *onttrekking* aan de voorziening riool terwijl de rioolexploitatie een voordeel heeft gerealiseerd zodat er sprake is van een *storting* in de voorziening riool. De geraamde onttrekking kan dus achterwege blijven, maar omdat deze inkomst wel begroot was is dit een nadeel in de exploitatie bij de jaarrekening 2020 ten opzichte van de begroting 2020.

Taakveld 7.3 Afval

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 120.000. Dit wordt veroorzaakt door:

- Meer aanslagen dan geraamd (€ 11.000 voordeel);
- Afrekening verpakkingsbijdrage 2018 en 2019 (€ 54.000 voordeel);
- Meer ontvangen voorschot verpakkingsbijdrage 2020 (€ 55.000 voordeel).

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 86.000. Dit wordt veroorzaakt door:

Uitvaartverzorging

- Meer begrafenisrechten ontvangen en bijdragen voor groenbedekking (€ 60.000 voordeel);
- Lagere opbrengst uit verhuur Aula door corona-crisis (€ 3.000 nadeel).

Onderhoud begraafplaats

- Meer ontvangen afkoop onderhoud graven en onderhoud zerken (€ 19.000 voordeel);
- Onttrekking aan de voorziening onderhoud graven (€ 10.000 voordeel).

De begraafplaats leidt niet tot een exploitatieresultaat omdat de uitvaartverzorging wordt verrekend met de egaliseringsreserve uitvaartverzorging en het onderhoud met de voorziening onderhoud graven.

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Portefeuillehouder: Annelies van der Have

[1 Wat hebben we bereikt?](#)

[2 Wat hebben we ervoor
gedaan?](#)

[3 Wat hebben we gemeten?](#)

[4 Wat heeft het programma
gekost?](#)

Binnen dit programma werken we aan het ordenen van de bebouwde en onbebouwde omgeving en het in stand houden van de woningvoorraad. Ook valt hieronder het planmatig uitvoeren van het volkshuisvestingsbeleid.

Hieronder leest u eerst wat we op deze thema's willen bereiken (paragraaf 1). Vervolgens gaan we in op wat we in 2020 daadwerkelijk hebben bereikt (paragraaf 2). Daarna vindt u in paragraaf 3 een tabel van gemeten resultaten en tot slot staan in paragraaf 4 de kosten voor dit programma.

1 Wat hebben we bereikt?

Heemstede moet een aantrekkelijke, groene woongemeente blijven. In samenwerking met omliggende gemeenten spelen we in op de belangrijkste omgevingsontwikkelingen in de regio. In 2020 hebben we hiertoe onder andere de Zuid-Kennemer agenda vastgesteld. Daarmee willen we het landschap versterken, ons economisch kapitaal beter benutten en zorgen voor een plek voor iedereen (wonen). Daarnaast proberen we hiermee in te spelen op het veranderende klimaat en onze opgaven te verbinden met betere bereikbaarheid. Ook hebben we in 2020 gewerkt aan diverse ruimtelijke projecten. Deze zijn gefaciliteerd en getoetst aan de gemeentelijke uitgangspunten, zoals de motie 'Groene oase' en de prestatieafspraken.

Verder hebben we ons in 2020 verder voorbereid op de nieuwe Omgevingswet, Vanuit het programma hebben we gewerkt aan projecten zoals het opnieuw inrichten van de procedure voor vergunningaanvragen en het werken met nieuwe instrumenten, zoals de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Tot slot is het belangrijk dat we de bestaande woningvoorraad beter benutten en doorstroming bevorderen met de bouw van sociale huurwoningen en woningen voor starters en ouderen. Daarvoor zijn onder andere de startersleningen in afgelopen jaar gehandhaafd en hebben we met woningcorporaties afspraken gemaakt. Hiermee hebben we de doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en veiligheid een impuls gegeven, doorstroming bevordert en experimenten mogelijk gemaakt met gemengde woonvormen en woongroepen.

Relevante beleidsnota's

- Huisvestingsverordening Heemstede (2017)
- Verordening starterslening Heemstede (2017)
- Nota Parkeernormen Heemstede (2012)
- Beleidskader ontwikkelingen herziening bestemmingsplan Landgoederen en Groene Gebieden (december 2015)
- Erfgoedverordening (2017)
- Welstandsnota c.a. (2016)
- Visie winkelcentra Heemstede met uitvoeringsprogramma (2016/2017)
- Alle vigerende bestemmingsplannen (2009-2020)
- Economisch actieprogramma Heemstede 2016-2020 (2015)
- Beleid vastgoedtransacties (2016)
- Volkshuisvestingsbeleid Heemstede (2016)
- Nota Duurzaamheid 2020-2024 (2020)
- Plan van aanpak implementatie Omgevingswet (2017)
- Groenbeleidsplan 2014-2023 inclusief kapbeleid (2013)
- Regionaal Actieprogramma Wonen 2016 t/m 2020 (2016)

2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Regionale samenwerking leidt tot waardevolle agenda voor omgevingsbeleid

Heemstede heeft in 2020 samen met andere gemeenten in de regio de Zuid-Kennemer agenda vastgesteld. Hiermee spelen we in op de belangrijkste ontwikkelingen in de regio. Als regio Zuid-Kennemerland gaan we het landschap versterken, het economisch kapitaal beter benutten, zorgen voor een plek voor iedereen (wonen), inspelen op het veranderende klimaat en onze opgaven verbinden met betere bereikbaarheid. Deze regionale (omgevings)agenda bevat belangrijke uitgangspunten voor de lokale omgevingsvisies. Tegelijkertijd is het een instrument dat onze focus toont aan de MRA.

Ook heeft Heemstede een aanzet gegeven voor de governance van de regionale samenwerking. Hierin waren de opgaven uit de Zuid-Kennemer agenda het uitgangspunt. Dit moet er in 2021 toe leiden dat we een convenant vaststellen. Dit convenant is gericht op een betere positie van de gemeenteraden bij de besluitvorming over regionale visies en projecten. Hiermee sluiten we aan bij de motie 'Op kracht in de MRA-Regiocommissie Zuid-Kennemerland'.

Heemstede blijft in ontwikkeling met diverse ruimtelijke projecten

Het afgelopen jaar werkten we weer aan diverse ruimtelijke projecten, in het bijzonder het Havenkwartier en het Manpadslaangebied. Voor het project Havenkwartier zijn de initiatiefnemers in 2020 gestart met een participatieproces. Zij willen samen met belanghebbenden komen tot een integrale visie voor herontwikkeling van het gebied. Voor het project Manpadslaangebied is ons uitgangspunt: wat groen is, blijft groen. In het afgelopen jaar hebben we gesproken met de betrokken grondeigenaren om dit te bereiken. Uit die gesprekken is een nieuwe visie op het gebied voortgekomen: de Visie Delva. Deze biedt genoeg aanknopingspunten om verder te praten met de ontwikkelaars.

Ook zijn in 2020 zowel bestaande als nieuwe projecten voorbereid, waaronder de Patrijzenlaan, Zuidstrook de Hartekamp, Spaarne Gasthuis, Kennemerduin en coöperatieve boerderij Herenboeren. De ruimtelijke ontwikkelingen bij Havendreef en polikliniek SEIN zijn in 2020 afgerond. Dit zijn allemaal initiatieven van derden die wij faciliteren en toetsen aan de gemeentelijke uitgangspunten. Bijvoorbeeld aan de motie 'Groene oase' en aan de wens voor sociale woningbouw. Via het 'Overzicht bouwprojecten' is de raadscommissie Ruimte maandelijks geïnformeerd over de laatste stand van zaken van bouw- en herontwikkelingsprojecten.

Vanuit Programma Omgevingswet in volle voorbereiding op nieuwe wet

Per 1 januari 2022 gaat naar verwachting de Omgevingswet in. De doelstellingen van de Omgevingswet zorgen voor veranderingen op drie fronten: we moeten op een andere manier werken, er is ander beleid en andere regelgeving nodig en onze (digitale) dienstverlening moet anders. Dit drieluik hebben we doorvertaald naar het gemeentelijke Programma Omgevingswet. In 2020 zijn er vanuit dit programma diverse projecten gestart, zodat we er klaar voor zijn als de nieuwe wet ingaat. Er is een vernieuwde procedure ingericht voor vergunningaanvragen en de commissie Ruimtelijke Kwaliteit is ingesteld. Ook zijn de omgevingsvisie en het omgevingsplan verder voorbereid. Tot slot zijn diverse relevante verordeningen en mandaatregelingen aangepast. Via een voortgangsrapportage is de raadscommissie Ruimte maandelijks geïnformeerd over deze projecten.

De omgevingsvisie is het belangrijkste politiek-bestuurlijke document waarin we onder de Omgevingswet gemeentelijke ambities kunnen opnemen. In 2020 is op basis van de in 2019 geïnventariseerde trends en opgaven uitgewerkt welke beleidsinzet daarbij nodig is. In 2021 vervolgen we met het opstellen van de hoofdlijnen voor de visie en enkele ontwikkelscenario's. De omgevingsvisie zelf wordt in 2022 vastgesteld. De omgevingsvisie is de basis voor de omgevingsplannen die daarna volgen. Op die manier borgen we de gemeentelijke ambities uit de visie in regels.

Op weg naar het regionale Woonakkoord 2021-2025

In 2020 hebben we het 'Woonakkoord 2021-2025' opgesteld, samen met gemeenten uit de regio en met de provincie Noord-Holland. Het Woonakkoord is de opvolger van het Regionaal Actie Programma Wonen (RAP) 2016 t/m 2020. In het Woonakkoord staan afspraken om gezamenlijk te werken aan de opgaven die er liggen. Het Woonakkoord wordt in 2021 ter vaststelling voorgelegd aan de raden van de regiogemeenten en de Gedeputeerde Staten Noord-Holland.

Voor komende prestatieafspraken zijn nieuwe kaderafspraken nodig

Onze prestatieafspraken hebben als doel dat er voldoende en kwalitatief goede woningen beschikbaar zijn. Het gaat hier om woningen in een prettige woon- en leefomgeving voor bewoners en woningzoekenden met een

laag of bescheiden inkomen. De prestatieafspraken die we hierover jaarlijks maken, zijn gebaseerd op de kaderafspraken 2018 t/m 2021. Dit betekent dat we in 2021 nieuwe kaderafspraken moeten opstellen voor de volgende vier jaar (2022-2025). Het ligt voor de hand dat de gemeente daarvoor eerst haar 'Volkshuisvestingsbeleid Heemstede' actualiseert. Op die manier kunnen we de nieuwe kaderafspraken baseren op actueel woonbeleid.

Huisvestingsverordening geëvalueerd en nieuwe verordening voorbereid

Op 1 juli 2021 eindigt de looptijd van de huisvestingsverordening. De gemeenten en corporaties in de regio hebben daarom in 2020 de verordening geëvalueerd. Vervolgens hebben zij voorbereidingen getroffen om hun verordeningen te actualiseren. De verordeningen stemmen we regionaal af. Op die manier geldt namelijk voor woningzoekenden in de regio een zo veel mogelijk gelijke regeling voor de toewijzing van sociale huurwoningen.

Pact voor uitstroom vertaald naar twaalf actiepunten

In 2020 hebben deelnemende partijen het 'Pact voor uitstroom in 12 actiepunten' ondertekend. Hierin staan twaalf actiepunten die we in regionaal verband verder gaan uitwerken. In het Pact voor uitstroom zijn afspraken gebundeld over de uitstroom uit beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Dit zijn afspraken tussen gemeenten, zorgorganisaties, welzijnsorganisaties en woningcorporaties in de regio Zuid-Kennemerland/IJmond. Met het pact willen we de samenwerking bij de uitstroom richting geven en verbeteren. Dit doen we door te werken aan vraagstukken uit de praktijk van cliënten en professionals.

Samen met woningcorporaties doorstroming senioren bevorderen

Wij werken samen met de woningcorporaties om de doorstroming van ouderen te bevorderen. Hiervoor zetten we bijvoorbeeld verhuiscoaching en bewustwordingscampagnes in. Daarnaast stellen we in 2021 aan de raad voor om aan te sluiten bij de regeling 'Ouder worden en prettig wonen', zoals die geldt in Haarlem. Doel van deze regeling is ouderen ondersteunen bij het verhuizen en zorgen dat zij bij verhuizing de huurprijs behouden van hun vorige woning.

Startersleningen na motie PvdA verder uitgebreid

De startersleningen zijn het afgelopen jaar gehandhaafd. Met de starterslening moeten meer mensen een woning kunnen kopen. Dit is ook voordelig voor huiseigenaren die willen doorstromen naar een volgende woning. In reactie op een motie van de PvdA wordt deze regeling verder uitgebreid. Dit moet het mogelijk maken dat ook inwoners van andere gemeenten in de regio Zuid-Kennemerland/IJmond startersleningen krijgen. Ook is de regeling toegankelijk voor mensen van buiten onze gemeente die vanwege hun werk in Heemstede willen wonen.

Energiecoaches stimuleren om energie te besparen

We willen dat ook de laagste inkomensgroepen meedoen in de energietransitie en profiteren van eventuele besparingen. Daarom is het concept van energiecoaches opgenomen in het Regionaal Actieprogramma Wonen (RAP). De energiecoach vertelt medebewoners hoe ze zelf energie kunnen besparen.

Toewerken naar duurzaam gemeentelijk vastgoed

In 2019 is het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) vastgesteld. Dit plan borgt het onderhoudsniveau van de gemeentelijke gebouwen tot het kwaliteitsniveau 'sober doch doelmatig'. In aanvulling daarop is in 2020 gewerkt aan voorstellen om de verduurzaming van de gemeentelijke panden voor te bereiden. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen het bereiken van een A-label en maatregelen die energieneutraliteit tot doel hebben.

Uitwerken strategisch vastgoed

In 2019 is benoemd in welke mate de gemeentelijke panden strategisch zijn. Het afgelopen jaar is dit gekoppeld aan de verduurzaming van het gemeentelijke vastgoed. In 2021 werken we dit verder uit.

Met welke partijen werken wij aan dit programma?

GBKZ: Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid heft en int de leges van dit programma.

Omgevingsdienst IJmond: voert de RUD-taken (regionale uitvoeringsdienst) uit, zoals vergunningverlening, toezicht en handhaving en toezicht bodemsanering. Daarnaast is er een contactfunctionaris aangesteld.

3 Wat hebben we gemeten?

Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 26/08/2019)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar laatste meting	Waarde
Nieuwbouw woningen	Aantal per 1.000 woningen	2018	0,8	2019	2,7
Demografische druk*	%	2019	101,1	2020	102,2
Gemiddelde WOZ-waarde	In duizend euro	2019	502	2020	546
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudens	In euro's	2019	823	2020	900
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens	In euro's	2019	877	2020	965

*De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar en ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.

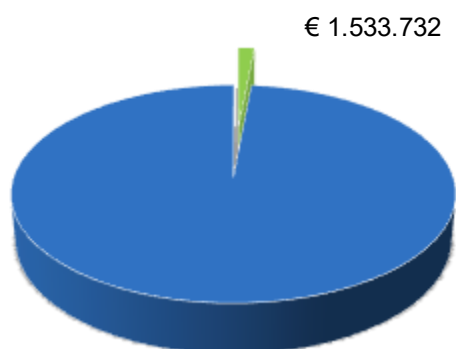
Overige beleidsindicatoren

Heemstede heeft behoefte aan woningen in het sociale huur segment en het middensegment (dat wil zeggen de middel dure huur- en koopwoningen tot circa € 400.000).

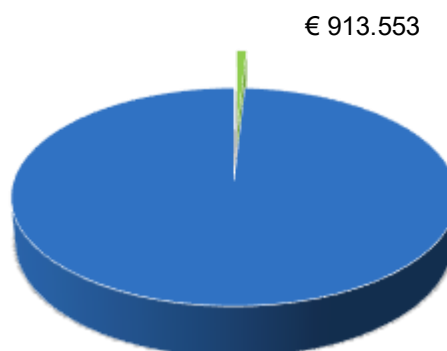
4 Wat heeft het programma gekost?

(x € 1.000)	rekening	begroting	rekening
	2019	2020	2020
Lasten	1.679	1.494	1.534
Baten	1.672	932	914
Resultaat programma	-7	-562	-620

Lasten programma 8

Baten programma 8

Aandeel programma in totale rekening van € 104.284.230

Detailtabel programma 8 – Volkshuisvesting (x € 1.000)

taakveld	omschrijving taakveld	rekening 2019	begroting 2020	rekening 2020
Lasten, uitgesplitst per taakveld				
8.1	<i>Ruimtelijke ordening</i>	429	471	483
8.3	<i>Wonen en bouwen</i>	1.250	1.023	1.051
Totale lasten van het programma		1.679	1.494	1.534
Baten, uitgesplitst per taakveld				
8.1	<i>Ruimtelijke ordening</i>	0	0	12
8.3	<i>Wonen en bouwen</i>	1.672	932	902
Totale lasten van het programma		1.672	932	914
Saldo programma		-7	-562	-620

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 28.000. Dit is als volgt ontstaan:

- Inhuur ten laste van de vacaturepot (€ 32.000 nadeel);
- Vervallen bijdragen aan regionaal overleg 2018 tot en met 2020 omdat de inspanning in menskracht is geleverd (€ 47.000 voordeel);
- Woonakkoord en marktanalyse (€ 5.000 nadeel);
- Stortingen in voorziening onderhoudsfonds woningen en gebouwen voor Princehof en Overboslaan (€ 29.000 nadeel). De gebouwen zijn beschikbaar voor verhuur en worden daarom verantwoord op dit taakveld. Voorheen vond verantwoording plaats op taakveld 6.1. Het nadeel hier leidt daarom tot eenzelfde voordeel op taakveld 6.1 en is budgettair neutraal;
- Minder subsidie voor monumentale gebouwen gestort in de voorziening onderhoudsfonds woningen en gebouwen (€ 47.000 voordeel). Dit is budgettair neutraal omdat ook minder baten (de subsidie) worden ontvangen. Dit vormt voor hetzelfde bedrag een nadeel onder de baten;
- Klein onderhoud gebouwen (€ 49.000 nadeel). Dit nadeel ontstaat voornamelijk doordat onderzoeken naar duurzaamheid, het opstellen van een geactualiseerd MJOP en het verplaatsen van zonnepanelen op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording niet ten laste van de voorziening mogen worden gebracht (groot onderhoud). De kosten komen daarom in de exploitatie;
- Minder uitgaven aan omgevingsvergunningen (€ 4.000 voordeel);
- Uitgaven welstandscommissie aan welstandsadvisering (€ 11.000 nadeel).

Baten

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 31.000. Dit is als volgt ontstaan:

- Inkomsten uit leegstands- en splitsingsvergunningen (€ 4.000 voordeel);
- Subsidie onderhoud monumentale gebouwen Heemstede (€ 47.000 nadeel). Dit nadeel is budgettair neutraal (zie ook lasten bij dit taakveld);
- De verhuur van grond aan de Esso vindt plaats op basis van omzet en wordt via voorschot geïnd. De afrekening vindt na afloop van het boekjaar plaats als de omzetgegevens van Esso zijn gecontroleerd door hun accountant. De afrekening 2019 die in 2020 plaats vindt leidt tot een nadeel (€ 14.000 nadeel);
- De energie bij de Bosboom Toussaintlaan is over voorgaande boekjaren afgerekend in 2020. Hierdoor ontstaat een nadeel ten opzichte van de begroting (€ 7.000 nadeel);
- Een hogere opbrengst op omgevingsvergunningen (€ 33.000 voordeel).

Recapitulatie programma's

(x € 1.000)	rekening	begroting	rekening
	2019	2020	2020
Lasten	56.564	65.541	65.126
Baten	56.992	97.899	98.720
Totaal saldo	428	32.358	33.594
Mutaties reserves:			
Toevoeging reserves	5.873	38.004	38.370
Onttrekking reserves	6.755	5.639	5.565
Resultaat programma <i>(na mutaties reserves)</i>	1.310	-7	789

Overzicht baten en lasten

	begroot 2020 ultimo			rekening 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	17.037.564	80.047.707	-63.010.143	17.786.810	80.064.513	-62.277.703
Programma 1 Veiligheid	2.154.292	5.608	2.148.684	2.065.921	6.480	2.059.441
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	5.118.926	62.810	5.056.116	5.360.089	205.770	5.154.319
Programma 3 Economie	198.102	50.520	147.582	205.764	53.883	151.881
Programma 4 Onderwijs	2.599.914	116.518	2.483.396	2.495.105	113.469	2.381.636
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	4.972.075	522.028	4.450.047	5.049.368	521.395	4.527.973
Programma 6 Sociaal domein	23.763.537	9.065.634	14.697.903	23.516.098	9.624.435	13.891.663
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	8.194.560	7.095.320	1.099.240	7.901.239	7.216.200	685.039
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.494.915	932.809	562.106	1.533.732	913.553	620.179
Saldo van baten en lasten	65.533.885	97.898.954	-32.365.069	65.914.126	98.719.698	-32.805.572
Mutaties reserves	38.004.105	5.639.036	32.365.069	38.370.104	5.564.532	32.805.572
Resultaat	103.537.990	103.537.990	0	104.284.230	104.284.230	0

PARAGRAFEN

Paragraaf lokale heffingen

Deze paragraaf gaat over de lokale heffingen en belastingen, en biedt inzicht in de lokale lastendruk. Dit is belangrijk voor de afweging tussen enerzijds beleid en anderzijds inkomsten. Ook leest u in deze paragraaf welk beleid de gemeente in 2020 heeft gevoerd voor de lokale heffingen. De tarieven, grondslagen en overige bepalingen van deze heffingen worden jaarlijks door de raad in december van het jaar voorafgaand aan het verslagjaar definitief vastgesteld in de verschillende (belasting)verordeningen.

In 2020 is 25 procent van de inkomsten van de gemeente Heemstede afkomstig uit lokale heffingen. Bij de lokale heffingen onderscheiden we retributies en belastingen:

- Retributies hebben een directe relatie met een gemeentelijke taak, zoals riolering, afvalstoffeninzameling, begraafplaats en leges. Bij retributies mogen de geraamde opbrengsten niet uitgaan boven de geraamde kosten per gemeentelijke taak.
- Belastingen hebben een algemeen karakter en geen directe relatie met een gemeentelijke taak. Ze worden onder meer geheven als een bijdrage in de kosten van de voorzieningen van openbaar nut die de gemeente heeft getroffen. De gemeente voert een autonoom beleid voor de hoogte van de belastingtarieven.

De tabel hierna geeft inzicht in de geraamde opbrengsten uit lokale heffingen, zoals die zijn ingezet als dekkingsmiddel in 2020.

Opbrengst leges en retributies

Pr.	Taakveld	Subtaakveld	Directe lasten taakvelden	Directe baten taakvelden (excl. heffingen)	Netto-lasten taakvelden	Indirecte lasten (overhead, btw)	Totaal lasten	Opbrengst heffingen	Dekking
0	0.2 Burgerzaken	00201 Huwelijken	32.276	0	32.276	12.878	45.154	66.744	148%
0	0.2 Burgerzaken	00202 Documenten burgerlijke stand	55.778	0	55.778	9.523	65.301	10.486	16%
0	0.2 Burgerzaken	00203 Basisregistratie Personen (BRP)	212.266	0	212.266	37.932	250.198	17.451	7%
0	0.2 Burgerzaken	00204 Rijbewijzen	182.549	0	182.549	15.506	198.055	120.730	61%
0	0.2 Burgerzaken	00205 Reisdocumenten	111.423	0	111.423	57.075	168.498	83.987	50%
		Subtotaal producten burgerzaken	594.292	0	594.292	132.914	727.206	299.399	41%
1	1.2 Openbare orde en veiligheid	10201+10202 vergunningen/APV	209.333	0	209.333		209.333	6.480	3%
8	8.3 Wonen en bouwen	20402+80301 Woonschepen	22.373	0	22.373	0	22.373	6.463	29%
3	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	30301 Weekmarkt	51.660	0	51.660		51.660	34.751	67%
8	8.3 Wonen en bouwen	80309 Omgevingsvergunningen	1.050.276	0	1.050.276		1.050.276	901.553	86%
7	7.3 Afval	70307 t/m 70311 / 01007 en 60302	3.339.633	355.125	2.984.508	701.825	3.686.333	3.483.072	94%
7	7.2 Riolering	70201-70203 /30301/ 20102	2.522.373	0	2.522.373	363.837	2.886.210	2.877.367	100%
7	7.5 Begraafplaatsen	70502+70503	539.072	33.199	505.873	155.300	661.173	661.173	100%
		Totaal leges/ retributies	8.329.012	388.324	7.940.688	1.353.876	9.294.564	8.270.259	89%

Opmerking: de bodemleges wordt niet meer apart bijgehouden en in bovenstaande tabel vermeld, omdat deze is verdisconteerd in de bijdrage aan de Omgevingsdienst op het taakveld 7.1 Volksgezondheid. Het gaat hierbij jaarlijks om kleine bedragen (in totaal minder dan € 5.000 per jaar, waarbij de kosten hoger zijn dan de opbrengsten). De regel bodemleges onder de Wet milieubeheer is daarmee vervallen in bovenstaande tabel.

Opbrengst belastingen

progr.	taakveld	subtaakveld	totale opbrengst
0	0.63 parkeerbelasting	06301 parkeerbelasting	651.776
0	0.64 belasting overig	06401 precario recreatieboten	51.561
0	0.61 OZB woningen	06101 onroerende zaakbelasting	5.014.195
0	0.62 OZB niet woningen	06201 onroerende zaakbelasting	1.357.941
0	0.64 belasting overig	06402 precariobelasting	150.069
0	0.64 belasting overig	06403 roerende ruimtebelasting	4.254
0	0.64 belasting overig	06404 hondenbelasting	64.551
		totaal belastingen	7.294.346

Toelichting op onroerendezaakbelasting, rioolheffing en afvalstoffenheffing

a. Onroerendezaakbelasting

Voor de opbrengst uit onroerendezaakbelasting (ozb) wordt de nettobelastingcapaciteit (WOZ-waarde) van de onroerende zaken in Heemstede afgezet tegen het ozb-tarief. De totale (netto) belastingcapaciteit van de Heemsteedse objecten is voor 2020 gebaseerd op de WOZ-waarden op peildatum 1 januari 2019. De hoogte van de ozb- opbrengst wordt mede bepaald door hoeveel beroep- en bezwaarschriften zijn toegekend en door het percentage leegstand bij niet-woningen. In de tabel hierna ziet u de begrote versus de werkelijke ozb-opbrengst in 2020.

Opbrengst ozb 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2020	Tarief 2020
Woningen			
- eigenaren	5.021.114	5.014.195	0,0757%
Niet-woningen			
- eigenaren	842.829	830.850	0,2192%
- gebruikers	531.784	527.091	0,1757%
Totaal niet-woningen	1.374.613	1.357.941	
Totale opbrengst ozb 2020	6.395.727	6.372.136	

b. Rioolheffing

In de tabel hierna is uitgewerkt hoe de toegerekende kosten in 2020 waren opgebouwd.

taak- veld	sub- pr.	sub- taak- veld	Kosten taakvelden:	Begroot 2020 (incl.wijzigingen)	Werkelijk 2020
7.2	7	70202	kapitaallasten	852.463	852.462
7.2	7	70202	exploitatiekosten	468.540	271.412
7.2	7	70201	exploitatiekosten	70.380	72.002
2.1	2	20102	schoonhouden straatkolken	36.300	46.798
2.1	2	20102	schoonhouden wegen (50%)	297.985	301.401
3.3	3	30301	veegkosten weekmarkt (50%)	10.855	10.891
7.2	7	70201	Doorbelasting overhead primair proces VOR	2.250	2.345
7.2	7	70202	Doorbelasting overhead primair proces VOR	131.847	170.625
7.2	7	70201	Doorbelasting overhead primair proces UOR	5.893	6.343
7.2	7	70202	Doorbelasting overhead primair proces UOR	148.488	194.554
7.2	7	70203	Doorbelasting GBKZ	86.995	76.930
7.2	7	70202	oninbare vorderingen	12.400	12.400
7.2	7	70202	toeslag toekomstige investeringen	445.000	445.000
7.2	7	70202	Storting voorziening riool	58.587	59.209
Totaal kosten taakvelden				2.627.983	2.522.373
Baten taakvelden					
7.2	7	70202	Onttrekking voorziening riool	83.600	0
Totaal baten				83.600	0
Netto kosten				2.544.383	2.522.373
Extracomptabel toe te rekenen kosten:					
0.4	0	div.	algemene overhead	132.238	132.238
			BTW-druk exploitatiekosten	173.687	171.534
			BTW-druk investeringen	76.870	60.065
Totale kosten				2.927.177	2.886.210
7.2	3	70203	Opbrengst heffingen	2.877.610	2.877.367
Dekking				98%	100%

In 2020 telde Heemstede 13.104 rioolaansluitingen (12.367 woningen en 737 bedrijven) tegen een tarief van € 221,42 per aansluiting. Het verschil (€ 24.000) met de opbrengst uit de tabel ontstaat door afwijkingen over voorgaande jaren. De rioolheffing is kostendekkend.

c. Afvalstoffenheffing

In de tabel hierna is uitgewerkt hoe de toegerekende kosten in 2020 waren opgebouwd.

taak veld	pro gram ma	sub taak veld	Kosten taakvelden:	Begroot 2020 (incl. wijzigingen)	Werkelijk 2020
7.3	7	70308	Inzameling	986.896	1.040.145
7.3	7	70309	Milieustraat	283.775	292.073
7.1	7	70103	Communicatie, beleid en publieksinfo	98.099	78.207
7.3	7	70310	Inzamelmiddelen	145.064	149.271
7.3	7	70311	Verwerkingskosten	1.221.520	1.262.578
7.3	7	70310	Kapitaallasten inzamelmiddelen	45.639	45.638
2.1	2	20102	Ledigen en verwerken afval-/hondenpoepbakken	140.115	140.115
7.3	7	70307	GBKZ	199.688	180.775
7.1	7	70104	Doorbelasting VOR en UOR	43.709	46.336
6.3	6	60302	Kwijtschelding	60.000	91.744
7.3	7	70308	Oninbaar	12.750	12.750
Totaal kosten taakvelden				3.237.255	3.339.633
Baten taakvelden					
7.3	7	70311	Opbrengst verpakkingsconvenant	51.000	160.125
0.10	0	01007	Onttrekking algemene reserve	195.000	195.000
7.3	7	70307	Voorziening afvalstoffenheffing	0	0
Totaal baten				246.000	355.125
Netto kosten				2.991.255	2.984.508
Extracomptabel toe te rekenen kosten:					
0.4	0	div.	algemene overhead	41.302	41.302
			BTW-druk exploitatielasten	655.367	660.623
Totale kosten				3.687.924	3.686.433
7.3	7	70307	Opbrengst heffingen	3.472.118	3.483.072
Dekking				94%	94%

In 2020 telde Heemstede 12.332 aansluitingen voor huisvuil. De afvalstoffenheffing is begrotingstechnisch na de begrotingswijzigingen (bij voorjaars- en najaarsnota) en bij de realisatie in de jaarrekening 2020 niet kostendekkend. In de primaire begroting voor 2020 werd nog uitgegaan van een kostendekkende afvalstoffenheffing, afgezien van het door de raad genomen besluit € 100.000 te onttrekken aan de algemene reserve ten gunste van de afvalstoffenheffing.

Op de exploitatie van de afvalstoffenheffing resteert bij de realisatie in de jaarrekening een tekort van € 203.000 (€ 3.483.000 minus € 3.686.000). Dit heeft verschillende oorzaken:

- Voorjaarsnota 2020:
  - Tijdens het boekjaar 2020 is besloten de ja/ja-sticker in te voeren, zodat geen rekening meer gehouden kon worden met de sticker in de heffing voor 2020 (€ 20.000 nadeel).
  - De afrekening Meerlanden over 2019 was gebaseerd op een definitief indexcijfer, gedaalde grondstofprijzen en eenmalige kosten voor de overstap naar een nieuw kunststof regiemodel (€ 125.000 nadeel).
- Najaarsnota 2020:
  - De coronacrisis bracht extra kosten met zich mee (€ 106.000 nadeel). Hiervan werd € 11.000 veroorzaakt door de inzet van verkeersbegeleiders bij de milieustraat en € 95.000 door het ingeleverde extra afval.
  - In de najaarsnota 2020 is besloten tot extra dekking uit algemene reserve voor hogere kosten van het ingeleverde extra afval (€ 95.000 voordeel).
- De btw-lasten vielen hoger uit door hogere uitgaven gedurende 2020, die niet verrekend konden worden in de afvalstoffenheffing (€ 49.000 nadeel).
- De pilot-Merlenhove en het onderzoek naar uniformering van de tarieven werden buiten de heffing gehouden (€ 32.000 nadeel).
- Bij de afrekening over 2020 op basis van de prognose voor het vierde kwartaal Meerlanden, bleek er meer afval ingeleverd dan geraamd (€ 69.000 nadeel).
- De gemeente heeft meer belasting kwijtscholden dan geraamd (€ 32.000 nadeel).
- Het verpakkingsmateriaal inclusief de afrekening over voorgaande boekjaren bracht meer op dan verwacht (€ 109.000 voordeel). Hiervan heeft € 55.000 betrekking op 2020 en € 54.000 op 2018 en 2019.
- De kosten van de ja/ja-sticker (najaarsnota) verschuiven grotendeels naar 2021 (€ 15.000 voordeel). In de najaarsnota 2020 is voorgesteld dit bedrag via resultaatbestemming mee te nemen naar 2021.
- De kosten voor verkeersbegeleiders (najaarsnota) zijn gedekt uit de coronareserve (€ 11.000 voordeel).

De stand van de voorziening afvalstoffenheffing blijft nihil.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Heemstede voert voor een aantal heffingen een beleid om belastingplichtigen die niet in staat zijn hun belastingsschuld te betalen, in aanmerking te laten komen voor kwijtschelding. In 2020 werd kwijtschelding verleend voor de afvalstoffenheffing en de hondenbelasting (alleen voor de eerste hond). De totale kwijtscheldingen in 2020 bedroegen € 91.800 voor de afvalstoffenheffing en € 1.400 voor de hondenbelasting.

2. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.1 Inleiding

Het weerstandsvermogen en het beheersen van risico's vormen belangrijke en complexe gemeentelijke aangelegenheden. Hier komt nog bij, dat niet elk risico gemakkelijk vertaald kan worden naar een financiële impact. Bij het samenstellen van deze paragraaf is de nota reserves en voorzieningen - weerstandsvermogen 2019 (vastgesteld in de raad van 31 oktober 2019) als onderlegger gebruikt met de kennis van nu.

In paragraaf 2.2 wordt het weerstandsvermogen toegelicht. Allereerst wordt ingegaan op de gebruikte begrippen en wordt de berekening van de ratio van het weerstandsvermogen weergegeven. Vervolgens worden de risico's van de gemeente Heemstede geïventariseerd en gekwantificeerd. In paragraaf 2.3 is ter ondersteuning van de financiële positie een overzicht van de vijf verplichte kengetallen, een nadere toelichting en beoordeling openomen. In paragraaf 2.4 is de EMU bijlage opgenomen.

2.2 Het weerstandsvermogen

Om een goed oordeel te kunnen geven over het weerstandsvermogen zijn twee elementen van belang:

A. Beschikbare weerstandscapaciteit

Dit zijn de middelen en mogelijkheden waarover een gemeente beschikt of kan beschikken om risico's in financiële zin af te dekken. We onderscheiden incidentele (algemene reserve, post onvoorzien en stille reserves) en structurele weerstandscapaciteit (begrotingsruimte en reserve belastingcapaciteit). Conform de nota reserves en voorzieningen - weerstandsvermogen 2019 wordt in Heemstede de weerstandscapaciteit bepaald door de algemene reserve. Deze bedraagt per 31-12-2020: € 38.716.767.

B. Benodigde weerstandscapaciteit (de risico's)

Inventarisatie van de risico's die niet op een of andere manier zijn ondervangen en die een financieel gevolg kunnen hebben. Een risico is in dit verband een kans op het zich voordoen van een onvoorzien gebeurtenis met een financieel nadelig gevolg. De risico's zijn bij de begroting 2020 ingeschat op

Ratio weerstandsvermogen

Bij de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen - weerstandsvermogen 2019 is besloten om een norm van 2,0 als uitgangspunt te nemen voor het weerstandsvermogen met een bandbreedte van 1,8 – 2,2. Hiervoor is gekozen omdat een norm van 2,0 een uitstekend weerstandsvermogen betekent en de voorkeur is gegeven aan een solide weerstandsvermogen, mede omdat dit de robuustheid van de financiële positie weergeeft.

De ratio van het weerstandsvermogen kan per 31 december 2020 als volgt worden berekend.

Beschikbare incidentele weerstandscapaciteit (A)	=	38.716.767	=	18,9
-----		-----		
Benodigde incidentele weerstandscapaciteit (B)		2.050.000		

De hoogte van het beschikbare weerstandsvermogen (A) is een gevolg van het storten van de verkoopopbrengst van de Eneco-aandelen in de algemene reserve in 2020. De benodigde weerstandscapaciteit (B) is de inschatting bij de begroting 2020.

NB. Hier dient vermeld te worden dat de inschatting van de benodigde weerstandscapaciteit bij de begroting 2021 is verhoogd naar € 4.148.000 waardoor er inmiddels op begrotingsbasis sprake is van een ratio van 9,2.

Deze ratio kan worden beoordeeld met behulp van onderstaande normtabel.

Normtabel weerstandsvermogen	
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
< 1,0	Onvoldoende

De gemeente Heemstede heeft een berekende ratio voor het weerstandsvermogen van 18,9 wat volgens de normtabel overeenkomt met een uitstekend weerstandsvermogen. Uitgaande van een benodigde weerstandscapaciteit van € 2.050.000 (begroting 2020) en een maximale ratio weerstandsvermogen van 2,2 (bandbreedte 1,8 – 2,2) is een algemene reserve benodigd van maximaal afgerond € 4.510.000 (2,2 x € 2.050.000).

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit (onderdeel A)

De beschikbare weerstandscapaciteit van Heemstede bestaat uit het geheel van middelen die de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken. Voor Heemstede betreft dit de algemene reserve.

Beschikbare weerstandscapaciteit (A)	
Algemene reserve per 31 december 2020	€ 38.716.767

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, de post onvoorzien, stille reserves en onbenutte belastingcapaciteit. Bij het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit in deze paragraaf wordt conform de nota reserves en voorzieningen–weerstandsvormogen 2019 de beschikbare weerstandscapaciteit alleen bepaald door de algemene reserve.

Berekening van de benodigde weerstandscapaciteit - de risico's (onderdeel B)

De belangrijkste risico's zijn in deze paragraaf opgenomen. De lijst moet worden beschouwd als een zo goed mogelijke inschatting op basis van de beschikbare informatie. Ingeschat wordt hoe groot de kans is dat de risico's zich inderdaad voordoen. Omdat niet alle risico's zich tegelijk voor zullen doen en ook de risicokans niet gelijk is, is het niet noodzakelijk om de vastgestelde risico's voor 100% op te nemen. Om enige spreiding te bewerkstelligen is voor deze systematiek gekozen en wordt van onderstaande tabel uitgegaan.

Score	Risicokans	Gemiddelde risicokans
1. laag	0% - 25%	12,50%
2. gemiddeld	25% - 50%	37,50%
3. hoog	50% - 75%	62,50%
4. zeer hoog	75% - 100%	87,50%

Risico's uit groep 4 (zeer hoog) doen zich vrijwel zeker voor en zijn daarmee niet echt een risico meer, maar min of meer een zekerheid. Daarom dienen de risico's in deze groep zoveel mogelijk te worden afgedekt door het vormen van een voorziening. Het is dan wel nodig dat het risico goed te kwantificeren is, want een voorziening moet altijd in overeenstemming met de onderliggende verplichting zijn. Er bestaan ook risico's die door de hoogte niet afgedekt kunnen worden door de gemeente zelf. Indien mogelijk worden deze risico's bij een verzekeraar ondergebracht. Dit geldt bijvoorbeeld voor aansprakelijkheid en brandschade.

Risico's uit groep 1 (laag) worden in de meeste gevallen niet afzonderlijk genoemd, maar worden getotaliseerd. Risico's lager dan € 50.000 worden niet in de risico-inventarisatie betrokken. Deze moeten worden gedekt uit de normale flexibiliteit van de bedrijfsvoering. Onderstaand een samenvatting van de inventarisatie van de opgenomen risico's zoals bij de begroting 2020 werden voorzien. Het gaat om risico's die niet op een of andere manier zijn ondervangen (waar geen voorziening voor is gevormd of verzekering voor is aangegaan) en die een financieel gevolg kunnen hebben.

Totaaloverzicht benodigde weerstandscapaciteit (B)					begroot risico		werkelijk risico
Risico's	maximaal risico	kans	%	bedrag	bedrag		
1 Corona-virus [nieuw t.o.v. begroting 2020]	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.			
2 GR Zuid-Kennemerland WSW (Paswerk)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.			
3 Algemene uitkering: herijking gemeentefonds	1.200.000	laag	12,50%	150.000			
4 Investeringsprojecten	1.221.000	gemiddeld	37,50%	458.000			
5 Garantstelling leningen	1.417.000	laag	12,50%	177.000			
6 Veiligheidsregio Kennemerland	1.969.000	laag	12,50%	246.000			
7 Renteontwikkeling	260.000	laag	12,50%	33.000			
8 Rijksbelastingen	3.447.000	laag	12,50%	431.000	10.100		
9 Dividenduitkering	1.551.200	laag	12,50%	194.000	109.900		
10 Niet verhaalbare planschades	100.000	laag	12,50%	13.000			
11 APPA regeling bestuurders	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.			
12 Decentralisatie overheidstaken sociaal domein	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.			
13 Participatiewet -inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz	900.000	laag	12,50%	113.000			
14 Omgevingswet	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.			
15 Afval Energie Bedrijf (AEB)	275.000	hoog	62,50%	172.000			
16 Overige risico's	500.000	laag	12,50%	63.000			
	maximaal risico			12.840.200			
				benodigde weerstandscapaciteit	2.050.000	120.000	

Noot: Met betrekking tot risico 16: na het vaststellen van de begroting 2020 eind 2019 brak de corona-crisis uit. Bij het opstellen van de rekening 2019 (in 2020) is daarvoor risico 16 opgenomen. Vanwege de importantie van dit risico is hierin de lijn van de rekening 2019 gevolgd.

In onderstaande schema's worden de risico's nader toegelicht en wordt aangegeven of het risico zich ook heeft voorgedaan in 2020.

1. Corona-virus	
Omschrijving	De uitbraak van het coronavirus heeft naast maatschappelijke gevolgen ook financiële consequenties voor de gemeente Heemstede. De gemeente vervult immers een belangrijke rol in de bestrijding van het virus en de uitvoering van een aantal door het kabinet aangekondigde maatregelen. Extra kosten zullen onvermijdelijk zijn.
Kans	p.m.
Impact	De financiële gevolgen zijn moeilijk in te schatten omdat het verdere verloop van de coronacrisis nog onzeker is. Uitgangspunt is dat kosten die te maken hebben met de coronamaatregelen vergoed worden door het Rijk. De huidige gedragslijn is dat het verschil tussen de bijstandskosten en bijdrage van het Rijk in de bijstandskosten wordt verrekend met de reserve Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz. Bij een negatieve stand zal deze reserve, conform de nota reserves en voorzieningen – weerstandsvermogen 2019, worden aangevuld vanuit de algemene reserve. Verder zijn de reserves sociaal domein en algemene reserve toereikend om extra kosten als gevolg van coronamaatregelen op te kunnen vangen.
Voorgedaan risico	Geen

2. Gemeenschappelijke regeling Zuid-Kennemerland (WSW)

Omschrijving	<p>De deelnemende gemeenten zijn Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort. Gemeenten moeten op contractniveau met Paswerk afspraken maken ten aanzien van het realiseren van Sociale Werkvoorziening (SW)-plaatsen, Begeleid Werken (BW)-plaatsen en detacheringen. De Participatiewet biedt slechts voor een beperkte groep personen de mogelijkheid van een vorm van beschermt werk. De gemeenten ontvangen van het rijk via de Integratie-uitkering Participatie gelden voor de WSW. De bijdrage aan Paswerk wordt naar rato van deze gelden verdeeld. Op basis hiervan maakt de gemeente Heemstede ca 8% uit van het totaal. Bij financiële tekorten zal Heemstede voor dit percentage worden aangesproken.</p>
Kans	p.m.
Impact	<p>De begroting van Paswerk 2020 (o.b.v. de septembercirculaire 2018) laat ten opzichte van de rijksbijdrage Integratie-uitkering Participatie WSW deel een tekort voor Heemstede zien van € 28.000 in 2020, € 65.000 in 2021, € 505.000 in 2022 en € 34.000 in 2023. Hierbij moet worden vermeld dat Paswerk de rijksbijdragen naar boven heeft bijgesteld met de indexering van de loonkosten WSW. In de begroting van 2019 werd deze werkwijze nog niet gevolgd en werd de Integratie-uitkering Participatie (WSW deel) geheel niet geïndexeerd. De in de begroting van Paswerk getoonde tekorten geven dus een voorlopige inschatting. In de begroting van Heemstede zijn de cijfers geactualiseerd o.b.v. de meicirculaire 2019. De tekorten die in de begroting zijn verwerkt bedragen € 39.000 in 2020, € 88.000 in 2021, € 98.000 in 2022 en € 106.000 in 2023. Bij elke rijkscirculaire zullen de tekorten worden geactualiseerd.</p> <p>Uitgaande van een kans op een extra jaarlijks tekort Paswerk van € 1 miljoen, betekent voor Heemstede een extra tekort op de WSW van € 80.000. Gelet op de beschikbare bestemmingsreserve sociaal domein (v/h reserve decentralisaties Wmo en Jeugdwet) wordt in deze paragraaf er van uitgegaan dat geen aanvullende dekking uit de algemene reserve noodzakelijk is. Het risico wordt als p.m. aangemerkt.</p>
Voorgedaan risico	Geen

3. Algemene uitkering: herijking gemeentefonds

Omschrijving	<p><i>Integratie sociaal domein</i></p> <p>Bij de meicirculaire 2018 zijn de integreerbare delen van de integratie-uitkeringen sociaal domein met ingang van 2019 opgegaan in de algemene uitkering en maken daarmee deel uit van de 'trap-op-trap-af systematiek. Er zijn bij deze operatie 26 maatstaven aan de algemene uitkering toegevoegd. De herverdeeleffecten worden opgeheven door introductie van een suppletie-uitkering. Heemstede heeft een klein voordeel en wordt gekort d.m.v. een negatieve suppletie-uitkering van € 29.000. Voor de nog niet integreerbare taken zoals de WSW, re-integratie nieuwe doelgroepen, Wmo beschermd wonen en Jeugdwet voogdij/18+ zijn nieuwe integratie-uitkeringen gekomen. De verwachting is dat deze nog niet integreerbare taken sociaal domein uiterlijk 2021 opgaan in de algemene uitkering.</p> <p><i>Herijking gemeentefonds</i></p> <p>Ook werken de fondsbeheerders samen met de VNG aan een herijking van de verdeling van het gemeentefonds. In maart 2019 is het traject een volgende fase ingegaan en worden in een onderzoek voorstellen ontwikkeld voor een nieuwe verdeling van de gemeentefondsclusters. Bij overheveling van gelden tussen de clusters naar de gemeenten zal sprake zijn van herverdeeleffecten. Invoering van de nieuwe verdeling is voorzien in 2021. Het is nu nog niet aan te geven of het herverdelingseffect voor Heemstede positief of negatief uitvalt.</p>
Kans	Laag

Impact	Gemeenten worden gecompenseerd voor het meerdere boven een nadeel van € 15 per inwoner per jaar. Het risico bedraagt theoretisch maximaal € 400.000 per jaar (cumulatief). In het kader van het weerstandsvermogen wordt gerekend met een maximaal risico van € 400.000 per jaar. Dit betekent vanaf 2021 een berekend risico van 12,5% (laag risico) van € 1.200.000 ofwel € 150.000.
Voorgedaan risico	Geen

4. Investeringsprojecten

Omschrijving	De gemeente loopt risico bij de investeringsprojecten.
Kans	Gemiddeld
Impact	Uitgaande van een gemiddeld investeringsbedrag van € 1.221.000 voor grote projecten (bruto krediet > € 500.000), waarbij het risico zich in de komende 4 jaar één keer voordoet, wordt het risico berekend op 37,50% hiervan. Ook de IHP investeringen zijn hierbij betrokken. Het berekend incidenteel risico komt daarmee op afgerond € 458.000.
Voorgedaan risico	Geen

5. Garantstelling leningen

Omschrijving	De gemeente staat garant voor een aantal leningen, die onder andere aan College Hageveld, sportverenigingen en gezondheidsinstellingen zijn verstrekt. Hoewel jaarlijks de begrotingen en jaarrekeningen worden beoordeeld, loopt de gemeente financieel risico doordat zij aangesproken kan worden door een geldverstrekende instantie. In de bijlagen is een overzicht opgenomen (overzicht gewaarborgde geldleningen) waarin de gegarandeerde geldleningen zijn weergegeven. Het bedrag van de gegarandeerde geldleningen waarvoor de gemeente Heemstede garant staat (zonder de leningen die zijn overgenomen door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw) bedraagt volgens dit overzicht (F2) per 31 december 2020 € 7,4 mln.
Kans	Laag
Impact	De kans dat een vereniging of instelling niet aan de verplichtingen kan voldoen, wordt op basis van de historie praktisch nihil geschat. Het risico wordt derhalve gekenmerkt als "laag". Het gemiddelde bedrag per lening, waarvoor de gemeente garant staat, bedraagt € 1.417.000. Er wordt van uitgegaan dat in de komende 4-jaarsperiode één incident kan plaatsvinden. Uitgaande van een laag risico wordt het incidentele risico geschat op 12,50% van € 1.417.000 ofwel € 177.000.
Voorgedaan risico	De gemeente is niet aangesproken voor wanbetaling van één van de gegarandeerde geldleningen.

6. Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

Omschrijving	VRK is sinds 2008 één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. De gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort vormen samen met de hulpdiensten de veiligheidsregio. Op basis van het aantal inwoners maakt de gemeente Heemstede 4% uit van het totaal. Bij financiële tekorten zal Heemstede voor dit percentage worden aangesproken. Het totale weerstandsvermogen van VRK is € 3,4 miljoen. Daarvan moet VRK 70% aanhouden en de gemeenten 30%. Per balansdatum 2019 heeft VRK heeft een eigen weerstandscapaciteit van € 2,3 miljoen. Dit bedrag kan worden opgevangen via de post onvoorzien van € 0,5 miljoen en de aanwezige reserve van € 1,8 miljoen. BDO Audit & Assurance B.V. heeft over 2018 een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven.
--------------	--

Kans	Laag
Impact	Het risico wordt beoordeeld als laag gelet op de financiële positie met betrekking tot het weerstandsvermogen van de VRK. Berekening vindt plaats aan de hand van de gemeentelijke bijdrage in 2020 aan de VRK. Uitgaande van een laag risico wordt de benodigde weerstandscapaciteit berekend op 12,5% van € 2.335.000 en is € 292.000.
Voorgedaan risico	Geen

7. Renteontwikkeling

Omschrijving	De renteontwikkeling is een onzekere en niet te beïnvloeden factor.
Kans	Laag
Impact	Uitgaande van een gemiddeld investeringsbedrag voor de komende 4 jaar van € 6,5 miljoen en een afwijkend rentepercentage van 1% kan het risico worden berekend op € 44.000. Dit betekent voor 4 jaar een maximaal risico van € 260.000. Uitgaande van een laag risico kan het incidentele risico worden bepaald op € 33.000 (12,50% van € 260.000).
Voorgedaan risico	Geen

8. Rijksbelastingen

Omschrijving	De fiscus heeft aangegeven dat zij de gemeente beoordeelt op het Tax Control Framework (TCF). Concreet houdt dit in, dat de eigen audits van de gemeente en de controles die daarin uitgevoerd worden moeten overeenstemmen met de eisen die de fiscus daar aan stelt. De gemeente heeft zich daar ook aan geconformeerd in de overeenkomst voor Horizontaal Toezicht met de fiscus. De fiscus kan daarnaast op eigen initiatief een controle (boekenonderzoek) uitvoeren. In principe vindt dit eens in de vijf jaar plaats. Gezien de door de fiscus gehanteerde systematiek (euro-steekproef), leidt een kleine fout al tot een hoge correctie. Een audit moet dergelijke fouten zoveel mogelijk ondervangen.
--------------	--

BTW

Van de meeste uitgaven die de gemeente als overheid doet, kan de betaalde BTW deels of geheel gedeclareerd worden bij het BTW compensatiefonds (BCF). Daarnaast kan de gemeente ook de BTW die zij als ondernemer betaalt in vooraftrek brengen (fiscale BTW). Hoewel er jaarlijks diverse controles op de juistheid van de Btw-afdracht en declaraties bij het BTW compensatiefonds plaatsvinden, kan een boekenonderzoek tot een naheffingsaanslag leiden. De kans op een boekenonderzoek door de belastingdienst is altijd aanwezig. Dit kan resulteren in een naheffingsaanslag. In 2020 is geen sprake geweest van een boekenonderzoek door de belastingdienst. Wel is de gemeente gestart met een eigen boekenonderzoek over 2019 (interne audit). Daarnaast is op basis van recente jurisprudentie BTW over re-integratie 2015 tot en met 2019 teruggevraagd. Dit heeft tot een voordeel van € 156.000 geleid die betrokken wordt bij de algemene middelen. In 2020 heeft het ministerie van financiën het besluit genomen het inzamelen, monitoren en registreren van verpakkingsmateriaal te bestempelen als diensten aan derden (namelijk aan de verpakkingsindustrie). Als gevolg hiervan wordt een deel van de BTW op afval in de ondernemerssfeer gebracht en kan er minder compensabele BTW worden doorberekend in de afvalstoffenheffing. Dat laatste vormt een toekomstig nadeel voor de gemeente. Dit besluit is ingevoerd met terugwerkende kracht vanaf 2015. De gemeente Heemstede heeft zich aangesloten bij een bezwaarprocedure tegen dit besluit (collegebesluit, D-stuk).

Vennootschapsbelasting

Op 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor publieke organisaties ingevoerd. De Wet op de vennootschapsbelasting (Vpb) is zo aangepast dat overheden ook belast kunnen worden voor economische activiteiten die ook door private ondernemingen (kunnen) worden uitgevoerd. Door deze wetwijziging vallen activiteiten waarvoor

gemeenten als ondernemer optreden onder de Vpb. De gemeente heeft de gevolgen van de vennootschapsbelastingplicht in beeld gebracht. Op grond van uitgevoerde fiscale scans en berekeningen is vanaf 2016 het standpunt dat de gemeente niet onderworpen is aan vpb-heffing. De gemeente is dus vooralsnog niet belastingplichtig en daarom wordt het risico voor wat betreft Vpb op p.m. gewaardeerd.

Kans Laag

Impact Het financiële risico wordt beoordeeld aan de hand van de totaal gedeclareerde BTW over 2018 bij het BTW compensatiefonds en de in 2018 als ondernemer in vooraftrek genomen BTW op aangifte. De BCF declaratie over 2018 bedroeg € 2.921.000 en de in vooraftrek genomen fiscale BTW bedroeg € 526.000. Het totale bedrag komt daarmee op € 3.447.000 wat bij een laag risico van 12,5% neerkomt op afgerond € 431.000.

Voorgedaan risico Er is geen boekenonderzoek geweest. Wel heeft het hiervoor omschreven besluit van het Ministerie van Financiën voor de inzameling van verpakkingsmateriaal tot naheffingen geleid met terugwerkende kracht vanaf 2015. Over deze naheffingen werd € 10.100 aan rentekosten berekend. De naheffing zelf betrof een budgettaire neutrale verschuiving tussen compensabele BTW en BTW als ondernemer.

9. Dividenduitkeringen

Omschrijving Dividenduitkeringen zijn door hun aard onderhevig aan onzekerheid. De dividenduitkeringen over 2019, te ontvangen in 2020, worden in deze begroting geraamd op € 1.551.200 (Eneco € 612.800, Stedin € 437.500, Meerlanden € 152.200 en BNG € 348.700).

Kans Laag

Impact Uitgaande van een laag risico wordt het risico berekend op afgerond € 194.000 (12,5% van € 1.551.200).

Voorgedaan risico In 2020 is € 1.246.000 aan dividenduitkeringen ontvangen. BNG € 55.000, Meerlanden € 118.700, Stedin € 459.500 en Eneco € 612.800. Inclusief begrotingswijzigingen was er € 1.355.900 geraamd. Dat betekent dat er € 109.900 minder is ontvangen. Conform de voorjaarsnota 2020 was de dividendopbrengst 2019 van de BNG gesteld op € 156.000. Op 15 december jl. heeft de Europese Centrale Bank (ECB) de banken aanbevolen om tot 30 september 2021 af te zien van dividenden of deze te beperken. BNG Bank heeft besloten gebruik te maken van de ruimte die de ECB biedt en een bedrag van circa EUR 25 miljoen aan dividend over 2019 uit te keren (ongeveer EUR 0,45 per aandeel). Het uit te keren bedrag is slechts een deel van het door aandeelhouders op 16 april 2020 goedgekeurde dividend over 2019. Het resterende bedrag (EUR 46 miljoen) blijft gereserveerd voor uitkering. De uitkering van dit restant zal op basis van de ECB-aanbeveling niet vóór 30 september 2021 plaatsvinden en is onderworpen aan mogelijke toekomstige aanbevelingen van de ECB. Rekening wordt gehouden met een dividendopbrengst van € 55.000.

10. Niet verhaalbare planschades

Omschrijving Hoewel ten behoeve van de afhandeling van claims inzake planschades met succes een beroep op externe expertise kan worden gedaan, blijven de uitkomsten van mogelijke procedures en risico's een onzekere factor. Nu de wet uitdrukkelijk de mogelijkheid biedt planschadeovereenkomsten aan te gaan, wordt dit ook standaard gedaan, waardoor de risico's tot een minimum beperkt blijven. Door het aangaan van een planschadeovereenkomst neemt de initiatiefnemer het risico van de planschade op zich.

Kans Laag

Impact	Uitgaande van een laag risico en een claim van € 100.000 in 4 jaar wordt het incidentele risico berekend op afgerond € 13.000 (12,50% van € 100.000).
Voorgedaan risico	Geen

11. APPA voor bestuurders en voormalig bestuurders

Omschrijving	De APPA (Algemene pensioenwet Politieke ambtsdragers) biedt politieke ambtsdragers de mogelijkheid om het reeds opgebouwde pensioen aan de gemeente over te dragen. De gemeente heeft deze taak ondergebracht bij een pensioenverzekeraar, maar blijft wel het risico dragen. Als het behaalde rendement niet overeenkomt met het benodigde rendement, moet de gemeente bijbetalen om het benodigde eindkapitaal veilig te stellen.
Kans	p.m.
Impact	De mate waarin extra gestort moet worden voor verplichtingen binnen de APPA verzekering is afhankelijk van meerdere factoren. De berekening wordt eenmaal per jaar, namelijk bij het opmaken van de jaarrekening, gemaakt. Dan wordt met actuariële berekeningen bekeken hoeveel kapitaal benodigd is om aan alle toekomstige verplichtingen te voldoen. De uitkomst is afhankelijk van de waardeontwikkeling van de beleggingsportefeuille van de verzekeraar, de mutaties in het achterliggende jaar en de te hanteren rekenrente (wordt jaarlijks door het Rijk vastgesteld.) Dit risico is op dit moment dus niet goed te kwantificeren en wordt daarom p.m. opgenomen.
Voorgedaan risico	Geen

12. Decentralisaties overheidstaken sociaal domein

Omschrijving	<p>Per 1-1-2019 worden de taken sociaal domein vergoed via de algemene uitkering. In de jaren 2015 tot en met 2018 ontvingen gemeenten via de integratie-uitkeringen sociaal domein gelden van het Rijk voor uitvoering van de taken van de decentralisaties Wmo, Jeugdwet en Participatiewet. In de begroting van Heemstede werden deze gelden 1 op 1 geoormerkt voor het sociaal domein. Met ingang van 2019 is een groot deel van de integratie-uitkeringen overgeheveld naar de algemene uitkering. Het 1 op 1 oormerken van de rijksmiddelen is vanaf dat moment niet meer mogelijk. Want vanaf 2019 wordt ook op dit onderdeel de zogenoemde "trap-op-trap-af-systematiek" van toepassing. Dit betekent dat dit deel van de uitkering meebeweegt met de omvang van de rijksuitgaven.</p> <p>Gemeenten hebben vier jaar ervaring (2015-2018) met de uitvoering van de (nieuwe) taken in het kader van het sociaal domein. Vanaf 2020 zijn de budgetten sociaal domein geraamd op basis van de eigen ervaringscijfers over de afgelopen vier jaar. De financiële consequenties hiervan zijn verwerkt in programma 6 Sociaal domein.</p>
Kans	p.m.
Impact	<p>Conform de nota reserves en voorzieningen 2019 is door de gemeenteraad de minimaal vereiste omvang van de reserve sociaal domein gesteld op € 2,8 miljoen. De reserve sociaal domein bedraagt per 31 december 2020 € 3,69 miljoen. Het verschil van € 0,9 miljoen ten opzichte van de buffer bestaat enerzijds uit toekomstige verplichtingen op grond van eerder genomen raadsbesluiten van in totaal € 550.000 en anderzijds uit de extra rijks gelden 2019 Jeugdwet (€ 350.000).</p> <p>Gezien de beschikbare bestemmingsreserve wordt in deze paragraaf er van uitgegaan dat geen aanvullende dekking uit de algemene reserve noodzakelijk is. Het risico wordt als p.m. aangemerkt.</p>
Voorgedaan risico	Geen

13. Open einde regeling Participatiewet-inkomensdeel, IOAW en IOAZ

Omschrijving	<p>Voor de WWB, IOAW, IOAZ en Bbz wordt door het Rijk een specifieke uitkering verstrekt. De bijstandsbudgetten worden verdeeld via een nieuw objectief verdeelmodel. Voor kleinere gemeenten maakt naast deze objectieve verdeling ook nog een historische component onderdeel uit van de verdeling.</p> <p>De huidige gedragslijn is dat het verschil tussen de bijstandskosten en bijdrage van het Rijk in de bijstandskosten wordt verrekend met de reserve Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz. Als de reserve niet toereikend is om de toekomstige bijstandskosten te kunnen verevenen zal het tekort ten laste van de algemene middelen gebracht.</p> <p>Op basis van recente cijfers over het aantal bijstandsccliënten en de rijksuitkering is voor 2020-2023 jaarlijks een voordelig resultaat geraamd van € 172.000, wat volgens de huidige gedragslijn zal worden toegevoegd aan deze reserve. Hierdoor zal geen beroep meer worden gedaan op de algemene middelen. Uitgaande van deze begrotingscijfers zal Heemstede ook geen beroep hoeven te doen op de vangnetregeling. Deze regeling voorziet in een compensatie van 50% voor tekorten tussen de 7,5% en de 12,5% en volledige compensatie voor tekorten boven de 12,5%. Op basis hiervan zal het tekort nooit hoger kunnen zijn dan jaarlijks ca. € 350.000.</p>
Kans	Laag
Impact	Uitgaande van de huidige vangnetregeling kan het maximale tekort jaarlijks € 350.000 bedragen. De reserve Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz bedraagt per 31 december 2020 € 500.000. Dit betekent voor de komende 4 jaar een risico van maximaal € 900.000 (4 x € 350.000 minus € 500.000). Bij de huidige economie is de kans op hogere bijstandsantallen ingeschat op laag. Uitgaande van een laag risico van 12,5% bedraagt het incidentele risico € 113.000.
Voorgedaan risico	Geen Het voordelig resultaat 2020 bedraagt € 175.000.

14. Omgevingswet

Omschrijving	De inwerkingtreding van de omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2022. De gemeente bereidt zich voor op invoering. Onder de Omgevingswet wordt de categorie vergunningvrij bouwen aanzienlijk uitgebreid. Dat betekent dat er minder omgevingsvergunningen worden verleend en de legesopbrengst daarmee evenredig afneemt. Op dit moment is nog geen inschatting te maken met welk percentage de legesopbrengst zal afnemen. Onder de Wabo kan ook al ruim vergunningvrij worden gebouwd. De regelgeving rond vergunningvrij bouwen is tamelijk complex. Vanuit het oogpunt van dienstverlening wordt veel tijd gestoken in het informeren van inwoners wat er vergunningvrij mag worden gebouwd. De verwachting is dat het vergunningvrij bouwen onder de Omgevingswet nog complexer wordt. Het verruimen van het vergunningvrij bouwen zal niet leiden tot een kleinere formatie.
Kans	p.m.
Impact	p.m.
Voorgedaan risico	Geen

15. Afval Energie Bedrijf (AEB)

Omschrijving	Het Afval Energie Bedrijf Amsterdam (AEB) heeft problemen met achterstallig onderhoud en veiligheid. Hierdoor zijn in juli 2019, 4 van de 6 productielijnen tijdelijk stilgelegd. De financiële positie was al wankel en hierdoor is AEB in directe financiële problemen gekomen. De gemeente Heemstede heeft een rechtstreeks contract met AEB voor de
--------------	---

nascheiding en verbranding van restafval. Voor de korte termijn, is de verwerking van ons restafval geborgd. Voor de lange termijn blijft dit echter onzeker en is dus een (financieel) risico. Absolute prioriteit is en blijft het afvoeren en de verwerking van ons restafval te garanderen, zo nodig naar een andere locatie. Dit zal mogelijk leiden tot hogere transport- en verwerkingskosten.

Kans Hoog

Impact Het maximale risico bedraagt tussen € 150.000 en € 400.000 (ontstaan door hogere verwerkingskosten per ton en mogelijk extra transportkosten). Bij het bepalen van het risico is uitgegaan van de gemiddelde mogelijke extra kosten ad. € 275.000 ([€ 150.000 + € 400.000] / 2). Bij een hoog risico van 62,5% komt dat neer op een bedrag van afgerond € 172.000.

Voorgedaan risico In het jaar 2020 is de situatie AEB aangepast en in controle gekomen. Dus in 2020 was dit risico er nog wel (deels). Voor 2021 is dit risico er niet meer. Aandachtspunt blijft de (markt)ontwikkeling van de tarieven van verwerken restafval.

16. Overige risico's

Omschrijving Alle overige risico's zijn te beperkt van omvang om ze apart te berekenen en toe te lichten.

Kans Laag

Impact Hiervoor worden 10 risico's van € 50.000 met een laag risico geraamd. Uitgaande van een laag risico (12,5%) bedraagt het incidentele risico € 63.000.

Voorgedaan risico Geen

2.3 Kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie.

Conform de BBV is elke gemeente verplicht in deze paragraaf de volgende kengetallen op te nemen: netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit.

Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid. De kengetallen worden gezamenlijk opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, omdat deze paragraaf weergeeft hoe solide de begroting is en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen.

Toelichting op de kengetallen

Netto schuldquote (kengetal 1a)

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De vraag is: kan de gemeente met zijn inkomen de schuld wel dragen?

1a. Netto schuldquote	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
A Onderhandse leningen = Vaste schulden (BBV art.46)	33.528.000	41.175.000	21.368.000
B Kortlopende schulden = Netto vlottende schuld (BBV art.48)	3.479.000	11.155.000	4.824.000
C Overlopende passiva (BBV art.49)	3.470.000	1.543.000	6.029.000
D Langlopende uitzettingen = Fin. vaste activa (BBV art.36d t/m 36f)	0	0	0
E Kortlopende vorderingen en uitzettingen < 1 jaar (BBV art.39)	11.608.000	5.707.000	40.540.000
F Liquide middelen (BBV art.40)	23.000	0	21.000
G Overlopende activa (BBV art.40a)	1.887.000	2.221.000	1.210.000
A + B + C - D - E - F - G	26.959.000	45.945.000	-9.550.000
H Totale baten excl. mutaties reserves (BBV art.17c)	56.991.887	56.514.346	98.719.698
Netto schuldquote (A + B + C - D - E - F - G) / H x 100%	47,3%	81,3%	-9,7%

Ten opzichte van de begroting is de netto schuldquote beduidend lager. Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen de 0% en 90%. Als de netto schuldquote tussen 100% en 130% ligt, is de gemeenteschuld hoog. Ligt deze boven de 130%, dan bevindt de gemeente zich in de gevarenzone en dient het bestuur er werk van te maken om de schuld te verlagen. De uitkomst van de netto schuldquote voor onze gemeente is zelfs negatief en kan dus als zeer laag worden aangemerkt. Dit heeft te maken met de verkoop van de Eneco aandelen en de extra aflossing van de onderhandse leningen.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (kengetal 1b)

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
A Onderhandse leningen = Vaste schulden (BBV art.46)	33.528.000	41.175.000	21.368.000
B Kortlopende schulden = Netto vlottende schuld (BBV art.48)	3.479.000	11.155.000	4.824.000
C Overlopende passiva (BBV art.49)	3.470.000	1.543.000	6.029.000
D Langlopende uitzettingen = Fin. vaste activa (BBV art.36b t/m 36f)	359.000	369.000	283.000
E Kortlopende vorderingen en uitzettingen < 1 jaar (BBV art.39)	11.608.000	5.707.000	40.540.000
F Liquide middelen (BBV art.40)	23.000	0	21.000
G Overlopende activa (BBV art.40a)	1.887.000	2.221.000	1.210.000
A + B + C - D - E - F - G	26.600.000	45.576.000	-9.833.000
H Totale baten excl. mutaties reserves (BBV art.17c)	56.991.887	56.514.346	98.719.698
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (A + B + C - D - E - F - G) / H x 100%	46,7%	80,6%	-10,0%

De solvabiliteitsratio (kengetal 2)

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder het solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) als percentage van het balanstotaal.

2. Solvabiliteitsratio	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
A Eigen vermogen (BBV art.42 lid 1)	23.044.000	21.116.000	56.638.000
B Balanstotaal (BBV art. 37 en 41)	73.251.000	82.078.000	99.694.000
Solvabiliteit (A / B) x 100%	31,5%	25,7%	56,8%

De solvabiliteitsratio is ten opzichte van de begroting flink gestegen door de verkoop van de Eneco aandelen.

Kengetal grondexploitatie (kengetal 3)

Grondexploitaties kunnen een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Dit is overigens niet het geval bij de gemeente Heemstede, omdat wij gronden zelf niet exploiteren. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten.

3. Grondexploitatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
A Niet in exploitatie genomen bouwgronden (BBV art.38a)	0	0	0
B Bouwgronden in exploitatie (BBV art.38b)	0	0	0
A+B	0	0	0
C Totale baten excl. mutaties reserves (BBV art.17c)	56.991.887	56.514.346	98.719.698
Grondexploitatie (A + B) / C x 100%	0,0%	0,0%	0,0%

Structurele exploitatieruimte (kengetal 4)

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt een onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

4. Structurele exploitatieruimte	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
A Totale structurele lasten (BBV art.17c en 19c)	54.063.000	56.219.000	60.208.000
B Totale structurele baten (BBV art.17c en 19c)	54.685.000	56.242.000	93.371.000
C Totale structurele toevoegingen aan de reserves (BBV art.19d)	0	0	37.637.000
D Totale structurele onttrekkingen aan de reserves (BBV art.28d)	298.000	278.000	5.045.000
(B - A) + (D - C)	920.000	301.000	571.000
E Totale baten exclusief mutaties reserves (BBV art.17c)	56.992.000	56.514.000	98.720.000
Structurele exploitatieruimte ((B - A) + (D - C)) / (E) x 100%	1,6%	0,5%	0,6%

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden (kengetal 5)

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. De COELO publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente. De belastingcapaciteit van een gemeente wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 en uit te drukken in een percentage.

5. Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
A OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	411	421	421
B Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	208	221	221
C Afvalstoffenheffing voor een gezin	269	322	322
D Eventuele heffingskorting	0	0	0
E Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A + B + C - D)	888	965	965
F Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t-1	740	740	740
Woonlasten tov landelijke gemiddelde jaar ervoor (E/F) x 100%	120,0%	130,4%	130,4%

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

Uit de beschrijving van de verschillende kengetallen hierboven blijkt dat een afzonderlijk kengetal nog weinig zegt over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Noch hoeft een tegenvallende ontwikkeling op de grondprijs geen negatieve invloed te hebben indien de structurele exploitatieruimte groot is of men over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt, omdat er dan ruimte is om tegenvallers op te vangen. Het is dus, met andere woorden, niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen

3. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Het beheer van de openbare ruimte heeft direct invloed op hoe burgers van de gemeente het leef-, woon- en werkklimaat ervaren. Als het gaat om de openbare ruimte, beheert de gemeente Heemstede een groot aantal kapitaalgoederen. De kwaliteit en het onderhoudsniveau daarvan zijn bepalend voor het voorzieningenniveau binnen de gemeente.

Kapitaalgoederen vertegenwoordigen over het algemeen een groot kapitaal, en het kost veel geld ze te beheren en onderhouden. In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is de paragraaf kapitaalgoederen verplicht voorgeschreven, om de gemeenteraad hierin meer inzicht te bieden.

Beleidskader

Kapitaalgoederen kunnen worden onderhouden op verschillende niveaus. De gemeenteraad stelt het onderhoudsniveau vast, en bepaalt welk budget nodig is om dit niveau te behouden. De raad mag het onderhoudsniveau niet te laag vaststellen, om kapitaalvernietiging of onveilige situaties te voorkomen. Wel mag de raad verschillende onderhoudsniveaus vaststellen, bijvoorbeeld voor het centrum en een buitengebied.

Onderhoud versus investering

Onderhoud wordt opgenomen in een beheerplan en is onderdeel van deze paragraaf. Investeringen worden opgenomen in het investeringsprogramma. Het onderscheid tussen onderhoud en beheer is belangrijk, maar niet altijd duidelijk te maken. Ook de financiële verwerking is anders. Hierna leest u een korte toelichting op de verschillen.

Bij onderhoud wordt een object in een goede oorspronkelijke staat gehouden (werkend en veilig), die voldoet aan het onderhoudsniveau dat de gemeenteraad heeft vastgesteld. Op onderhoud mag nooit meerjarig worden afgeschreven (activering is niet toegestaan). Er is een onderscheid in klein en groot onderhoud:

- Klein onderhoud mag niet opgenomen zijn in een onderhoudsvoorziening, maar er moet structureel budget voor zijn in de exploitatie. Bij klein onderhoud gaat het om zaken als het vervangen van kapotte ruiten, jaarlijkse keuringen van elektrische installaties, en onderhoudsbeurten
- Voor groot onderhoud mag de gemeente een voorziening vormen. Het gaat daarbij om gepland onderhoud door slijtage na een langere periode van gebruik, en voor een substantieel deel van het object. Het gaat dan om zaken als vervanging van riolering, cv-ketel of gras/kunstgras van een voetbal- of hockeyveld, maar ook om periodiek schilderwerk, zonwering, vloerbedekking.

Bij een investering wordt een bestaand object volledig vervangen (een weg bijvoorbeeld) of wordt een heel nieuw object geïnstalleerd of aangelegd.

Ook bij een bestaand object kan sprake zijn van een investering, namelijk als voldaan wordt aan een van de volgende voorwaarden:

- de levensduur wordt verlengd (zoals bij renovatie om een pand te laten voldoen aan de huidige maatstaven en normen); en/of
- er worden aanpassingen gedaan om te voldoen aan wet- en regelgeving (zoals het voldoen aan veiligheidsvoorschriften); en/of
- de kwaliteit van een object verbetert significant (het object blijft niet in dezelfde staat).

Beleids- en beheerplannen

In het beleidsplan stelt de gemeente vast welk kwaliteitsniveau voor een object gehandhaafd moet worden. In beheerplannen wordt het onderhoudsniveau verder uitgewerkt. Een beheerplan geeft inzicht in de financiële positie, verbetert de risicobeheersing en is de basis voor effectief en efficiënt onderhoudsbeheer. Daarom is het belangrijk een beheerplan geregeld af te stemmen op de actuele situatie. Het beheerplan vormt de onderlegger voor de begroting. Daarnaast stelt het BBV een beheerplan verplicht als een voorziening is gevormd om de lasten van groot onderhoud gelijkmatig te verdelen over meer begrotingsjaren. Alleen de gemeenteraad kan een dergelijke voorziening instellen, en dit mag alleen voor groot onderhoud. Het onderliggende beheerplan moet recent zijn: maximaal vijf jaar ouder dan het verslagjaar. Bijvoorbeeld voor het verslagjaar 2020 mag het beheerplan niet ouder zijn dan uit 2015. Het beheerplan moet ook een minimale looptijd van vier jaar hebben.

Het beleids- en beheerplan zijn nu vaak gecombineerde documenten, maar raadt aan deze in elk geval in de besluitvorming te splitsen. Dit omdat de eis tot actualisatie per vijf jaar alleen geldt voor het beheerplan.

Het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor de tennisparken HBC en Groenendaal is ouder dan vijf jaar (vastgesteld in de raadsvergadering van 27 september 2012). In 2019 begon de gemeente ermee deze MJOP's elke vijf jaar extern te actualiseren. De nieuwe MJOP's werden in 2020 vastgesteld. In 2023 stelt de gemeenteraad een nieuw MJOP op voor Sportcentrum en Sportpark Groenendaal. Uit efficiencyoverwegingen en in samenhang met het aanbestedingstraject voor de nieuwe beheer- en exploitatieovereenkomst Sportcentrum en Sportpark Groenendaal medio 2024 is gekozen voor een externe actualisatie in 2023 en niet in 2020. Dat betekent dat het beheerplan ouder is dan vijf jaar. De raad heeft de bevoegdheid om een MJOP later te actualiseren. Als de raad de begroting heeft vastgesteld, gaat de raad ermee akkoord dat het MJOP tennisparken HBC en Groenendaal en het MJOP Sportcentrum en Sportpark Groenendaal later extern geactualiseerd worden, namelijk respectievelijk in 2020 en 2023.

In de tabel hierna ziet u voor welke kapitaalgoederen de gemeenteraad van Heemstede een beheerplan heeft vastgesteld.

Categorie	Omschrijving beheerplan	Vastgesteld door de raad	Looptijd	Frequentie actualisatie (*)	Volgende actualisatie	Voorziening groot onderhoud
Wegen	Beheerplan wegen	2018	2018-2027	1x per 4 jaar	2022	Ja
	Beheerplan openbare verlichting	2019	2019-2022	1x per 5 jaar	2023	Nee
Riolering	GRP(**) Bloemendaal en Heemstede	2017	2017-2021	1x per 5 jaar	2021	Ja
	Grondwaterbeleids- en beheerplan Bloemendaal en Heemstede (dit is onderdeel van het GRP)	2017	2017-2021	1x per 5 jaar	2021	Ja
Water	Beleids- en beheerplan bruggen en beschoeiingen	2015	2015-2020	1x per 5 jaar	2021	Ja
	Baggerplan	2015	2020-2029	1x per 5 jaar	2020	Ja
Groen	Groenbeleidsplan Heemstede	2013	2014-2023	1x per 10 jaar	2021	Nee
	Beheerplan Wandelbos Groenendaal	2015	2015-2032	1x per 6 jaar	2021	Nee
Gebouwen	Actualisatie MJOP bij voorziening Onderhoudsfonds woningen en gebouwen	2019	2020-2029	1x per 3 jaar	2023	Ja
Sport	Meerjarenonderhoudsplan en Sportcentrum en sportpark Groenendaal	2015	2015-2024	1x per 5 jaar	2023	Ja
	MJOP's Tennispark HBC en tennispark Groenendaal	2012	2011-2021	1x per 5 jaar	2020	Ja

* *Frequentie actualisatie: wettelijk moet een beheerplan minstens elke vijf jaar geactualiseerd worden. In bepaalde gevallen is de raad een kortere periode toegezegd.*

** *GRP: gemeentelijk rioleringsplan.*

Hierna volgt een toelichting op zes categorieën: wegen, water, riolering, groen, gebouwen en sport. U leest welke beheerplannen de gemeente heeft per categorie.

Wegen

Kengetallen

Heemstede beschikt onder meer over:

- 1.200.000 m² verharde wegen, fiets- en voetpaden
- 9.025 straatkolken
- 4.750 lichtmasten

Voor het groot onderhoud van de wegen heeft de gemeente een voorziening wegen ingesteld. Daar wordt elk jaar een bedrag in gestort, dat is gebaseerd op de verwachte onderhoudskosten voor tien jaar (2018-2027). Het programma wordt jaarlijks geactualiseerd via een bureau-actualisatie.

Kwaliteitsniveau en onderhoud

Het kwaliteitsniveau van de wegen is gebaseerd op de 'Kwaliteitscatalogus openbare ruimte' van het kennisinstituut CROW. Dit hanteert de kwaliteitsnormen A+, A, B, C, D, waarbij A+ het hoogste kwaliteitsniveau is. De wegen in Heemstede worden onderhouden op kwaliteitsniveau B. Bij kwaliteitsniveau C moet onderhoud gepland worden. Bij niveau D is er onderhoudsachterstand.

Van 2013 tot en met 2015 werd – in verband met de financiële positie van de gemeente – het onderhoudsniveau tijdelijk verlaagd naar niveau C. Dit op voorwaarde dat er geen gevaarlijke situaties mochten ontstaan en geen sprake mocht zijn van kapitaalvernietiging (conform het BBV). De gemeente heeft dit voorkomen door extra in te zetten op klein onderhoud. Dit heeft geleid tot extra achterstand op het onderhoud. Afsproken werd deze achterstand weg te werken in een periode van vier jaar. Het bedrag dat hiervoor nodig is, maakt al deel uit van het saldo van de voorziening en is dus direct beschikbaar. De achterstand moet in 2023 ingelopen zijn.

Schoonhouden wegen en onkruidbestrijding

De gemeente houdt de wegen schoon (onkruidbestrijding op verhardingen) op basis van beeldkwaliteit A volgens de 'Kwaliteitscatalogus openbare ruimte', versie juli 2010. Dit gebeurde ook in 2020 zonder chemische onkruidbestrijdingsmiddelen te gebruiken.

Openbare verlichting

De gemeente stelt jaarlijks geld beschikbaar om een deel van de openbare verlichting te vervangen. In 2019 is een nieuw beheerplan vastgesteld voor 2019-2022. In deze periode spant de gemeente zich extra in voor vervanging. Dit ook omdat in de jaren negentig veel verlichting is vervangen en vooral de armaturen uit die tijd nu weer aan vervanging toe zijn. Door deze extra inspanning heeft de gemeente in 2020 voldaan aan de rijksdoelstelling voor energiebesparing in de openbare verlichting.

Riolering

Kengetallen

Heemstede beschikt onder meer over:

- gemengd riool: 107 km
- hemelwaterriool: 23 km
- drainage: 21 km
- drukriolering: 5,6 km

In 2017 heeft de gemeente het nieuwe gemeentelijk rioleringsplan (GRP 2017-2021) vastgesteld. Hierin is het ambitieniveau 'basis' vastgelegd. Er is geen achterstand in het onderhoud van de riolering.

Water

Kengetallen

Heemstede beschikt onder meer over:

- 160.000 m² watergangen
- 38.000 m¹ beschoeiing

Bruggen en beschoeiingen (oevers)

In 2015 is het 'Beleidsplan bruggen en beschoeiingen 2015-2020' vastgesteld. In het beheerplan is een meerjarenonderhoudsplan opgenomen. In het najaar van 2019 en in 2020 zijn onder andere vervangen:

- de brug in het IJsbaanpad;
- de damwand in de Van Merlenhaven;
- de brug-/duikerconstructie in de J. Dixlaan.

Kwaliteitsniveau en onderhoud

Bij bruggen en beschoeiingen worden drie kwaliteitsniveaus onderscheiden: top, basis en sober. In het beleidsplan legde de gemeente niveau 'basis' vast. Op basis hiervan zijn de bruggen en beschoeiingen in 2019 geïnspecteerd. Vervolgens wordt een beheerplan opgesteld voor de periode 2021 tot en met 2025, en bepaalt de gemeenteraad opnieuw het onderhoudsbudget en de storting in de voorziening bruggen en beschoeiingen.

Baggeren

In 2019 is het Baggerplan 2020-2029 opgesteld. In dit plan is een meerjarenbaggerplanning opgenomen. Een nieuwe afspraak is om het baggerplan elke vijf jaar te actualiseren, in plaats van elke tien jaar.

Kwaliteitsniveau en onderhoud

Bij baggeren zijn geen kwaliteitsniveaus te onderscheiden. De waterdiepte moet minimaal voldoen aan de leggerdiepte die het hoogheemraadschap voorschrijft of bij een vaarweg aan de gehanteerde vaardiepte. Alle watergangen die de gemeente onderhoudt, zijn in 2019 ingemeten. Op basis hiervan en aan de hand van de prognose in aanwasselheid maakt de gemeente een onderhoudsplan.

Groen

Kengetallen

Heemstede beschikt onder meer over:

- ca. 337.000 m² gras
- ca. 137.500 m² heesters
- ca. 11.305 m² hagen
- ca. 9.602 bomen in openbaar gebied
- 76 ha wandelbos
- 10 ha begraafplaats

Wandelplaatsen en plantsoenen

Het Groenbeleidsplan 2014-2023 beschrijft welke uitstraling het groen in Heemstede moet hebben. Daarnaast is de groenstructuur en het onderhoudsniveau erin verankerd. In 2020 is de gemeente begonnen de Nota Ecologie op te stellen, waarin direct wordt gekoppeld aan het huidige groenbeleidsplan.

De plantsoenen worden schoongehouden (geschoffeld) op A-niveau. Bij het onderhoud wordt een combinatie aangehouden van de kwaliteitsnormen A en B. Daarbij mogen geen chemische middelen worden gebruikt. Deze niveaus zijn vastgelegd in de CROW-beeldkwaliteitscatalogus. Het onderhoudsniveau voldoet aan de gestelde norm. De groenvoorzieningen worden voor het grootste deel onderhouden door derden, aan de hand van onderhoudscontracten. In 2020 waren de volgende (meerjarige) onderhoudscontracten van toepassing:

- regulier groenonderhoud wijken: bestek aanbesteed op de markt;
- onderhoud hagen: wordt opnieuw aanbesteed;
- snoeiwerk plantsoenen op basis van snoeiplan: aanbesteed op de markt;
- intensief maaiwerk: contract (inclusief verlengingsopties) niet verlopen;
- extensief maaiwerk: dit bestek wordt opnieuw aanbesteed;
- groot groen (inzet groot materieel en plantsoenrenovaties): dit wordt opnieuw aanbesteed.

Wandelbos Groenendaal

Het beheerplan Wandelbos Groenendaal 2015-2032 beschrijft de onderhoudsdoelen die de gemeente voor dit gebied heeft gesteld. In 2017 heeft de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed de SIM-subsidie toegekend, die de gemeente had aangevraagd om dit wandelbos in stand te houden. Deze subsidie wordt in zes jaar uitgekeerd en is bedoeld om de achterstand in beheer in te lopen, die in het beheerplan is omschreven.

Gebouwen

Gemeentelijke woningen en gebouwen

De gemeentelijke woningen en gebouwen worden onderhouden volgens de meerjarenonderhoudsplanning (MJOP) 2020-2029. Deze planning is in 2019 geactualiseerd. Conform het BBV werkt de gemeente vanaf 2019 met een doorlopende meerjarenplanning. Deze planning kijkt tien jaar vooruit (minimale eis in het BBV is vier jaar). Elke drie jaar wordt de meerjarenplanning door een externe partij geactualiseerd. Elk jaar doen de eigen medewerkers van de gemeente een bureau-actualisatie. Zodoende begint het onderhoud elk jaar met een actueel onderhoudsprogramma, dat aansluit bij de stand van de voorziening onderhoud woningen en gebouwen.

De onderhoudswerkzaamheden aan de woningen en gebouwen worden volgens planning uitgevoerd, vanuit de doelstelling 'sober doch doelmatig'. In 2020 hebben het raadhuis, Oude Slot en Restaurant Groenendaal een grote schilderbeurt gehad en is het derde deel van de historische muur van tennispark Merlenhove opgeknapt. Ook heeft de gemeente voorbereidingen getroffen om in 2021 de cv-ketel op de gemeentewerf te vervangen. Ook zijn er voorbereidingen getroffen om het duurzaam meerjarenonderhoudsplan (DMJOP) uit te voeren. Denk hierbij aan onderzoek naar riothemie (warmte uit het riool) en geothermie (aardwarmte).

Voor 2021 staat het volgende groot/ingrijpend onderhoud gepland:

- metalen kozijnen aula begraafplaats vervangen;
- noodstroomaggregaat gemeentewerf vervangen;
- vierde deel historische muur tennisbaan Merlenhove herstellen;
- cv-installatie gemeentewerf vervangen;
- het DMJOP koppelen aan het MJOP, om de gemeentelijke gebouwen verder te verduurzamen.

Sport

Sportcentrum Groenendaal: vervangen tribunes, uitschuifbare en houten banken sporthal

De vervanging van de tribunes en de uitschuifbare en houten banken van de sporthal is doorgeschoven naar 2021. Sportplaza Groenendaal Heemstede bv, exploitant en beheerder van Sportcentrum Groenendaal, komt met een plan hiervoor.

Sportpark Groenendaal: vervangen waterhockeyveld 1, MHC Alliance

Het jaar dat voorafgaat aan een investering in de hockeyvelden, worden de velden gekeurd. Uit de keuring van veld 1 in 2019 bleek dat de levensduur van dit veld loopt tot en met 2022. Het project is dan ook doorgeschoven naar het investeringsprogramma 2022, en het investeringsprogramma is hierop aangepast.

Tennispark Groenendaal: vervangen top laag gravelbanen 1 tot en met 13, TV Merlenhove

In 2020 heeft het college de nieuwe meerjarenonderhoudsplannen vastgesteld voor de tennisparken HBC en Groenendaal. Uit het nieuwe meerjarenonderhoudsplan tennispark Groenendaal is gebleken dat de levensduur van de gravelbanen 1 tot en met 13 TV Merlenhove loopt tot en met 2022. Het project wordt dan ook doorgeschoven naar het investeringsprogramma 2022.

4. Paragraaf financiering

Inleiding

De Wet Financiering decentrale Overheden (Wet Fido) geeft grotendeels het kader aan waarbinnen de financieringsfunctie bij decentrale overheden moet worden uitgevoerd. Een gemeente is o.a. verplicht om volgens een door de raad vastgesteld treasurystatuut te werken. In het treasurystatuut wordt onder treasury verstaan: "het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's". Alle financieringsactiviteiten worden uitgevoerd conform het statuut, dat is vastgesteld in de raad van 17 december 2015.

Beleid en ontwikkelingen

De ontwikkeling van de rentetarieven op de geld- en kapitaalmarkt wordt nauwlettend gevolgd. De gemeente Heemstede heeft hier in het geheel geen invloed op en zal de tarieven als gegeven moeten aanvaarden. Voor de ontwikkelingen van de rentestanden op korte en lange termijn baseert de gemeente Heemstede zich op de visie van de huisbankier Bank Nederlandse Gemeenten.

Risicobeheer

Verstreking van gelden of het stellen van garanties mag de gemeente vanwege het treasurystatuut alleen indien dat uit hoofde van de publieke taak gebeurt. Verstreking van gelden uit hoofde van de treasuryfunctie mag alleen als dit niet gericht is op het verkrijgen van inkomen en er geen overmatige risico's gelopen worden. De Wet Fido geeft twee verplichte richtlijnen voor de bewaking en beheersing van de renterisico's: a) de kasgeldlimiet voor de korte financiering (< 1 jaar) en b) de renterisiconorm voor de lange financiering (> 1 jaar).

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximale bedrag waarmee een financieringstekort met een kortlopende lening gefinancierd mag worden. Voor 2020 is een kasgeldlimiet aangehouden van € 4,2 miljoen.

Renterisiconorm

Om te voorkomen dat er jaarlijks grote wijzigingen zijn in de rentelasten, is de risiconorm voorgeschreven. De jaarlijkse aflossingen en wijzigingen in de rente (bijvoorbeeld bij een rentevast periode) mogen niet meer dan 20% van het begrotingstotaal zijn. Uit de tabel blijkt dat de gemeente Heemstede de renterisiconorm overschrijdt door de extra vervroegde aflossingen in relatie met de verkoop van de aandelen Eneco en het dekken van het verlies in rendement. Zonder de vervroegde aflossingen komt het renterisico op 18%.

Renterisiconorm	2020
Berekening renterisiconorm 2020	
Begrotingstotaal (primair)	56.500.000
Renterisiconorm 2020 in €	11.300.000
Renterisiconorm 2020 in %	20%
Berekening renterisico volgens rekening 2020	
Reguliere aflossingen	10.348.168
Vervroegde aflossingen	16.529.000
Renteherziening gedurende het jaar	
Totaal renterisico 2020 Heemstede in €	26.877.168
Totaal renterisico 2020 Heemstede in %	48%

Liquiditeitenbeheer

Voor het liquiditeitenbeheer is een overeenkomst met de Bank Nederlandse Gemeenten gesloten. Een tekort aan middelen kan hierdoor op voordelige wijze worden geleend. Voor overtollige gelden is - in het kader van het schatkistbankieren - een rekening-courant overeenkomst gesloten met het Rijk. Deze gelden worden uitgezet zonder risico voor de gemeente.

Schatkistbankieren

Het schatkistbankieren houdt in dat de gemeente verplicht is om overtollig geld in de schatkist te houden. Vanaf 1 januari 2014 zijn gemeenten verplicht te schatkistbankieren. Wel is er sprake van een drempel van 0,75% van het jaarlijks begrotingstotaal ofwel ongeveer € 410.000.

Debiteurenbeheer

Verder voert de gemeente een actief debiteurenbeheer waardoor het debiteurenrisico zoveel mogelijk beperkt wordt. Als debiteurenrisico's bestaan dan zal daarvoor op basis van een analyse bij de jaarrekening een voorziening worden getroffen.

Financieringsbehoefte, rentelasten externe financiering, renteresultaat en wijze van rentetoerekening

De gemeente Heemstede heeft het principe van integrale financiering. In dit systeem bestaat er geen direct verband tussen een bepaalde investering en het financieringsmiddel. Volgens de BBV-regelgeving worden alle rentekosten met ingang van 2018 toegerekend aan de taakvelden via de zogenaamde rente-omslagmethode (gemiddeld rentepercentage). De renteomslag voor 2020 bedraagt 1,5%. Uitzonderingspercentages zijn niet meer toegestaan.

Financieringsbehoefte

Om te voorzien in de financieringsbehoefte staan de gemeente interne en externe financieringsmiddelen ter beschikking. De interne financieringsmiddelen bestaan uit reserves, oftewel eigen vermogen, en de voorzieningen. De externe financieringsmiddelen bestaan uit de opgenomen langlopende geldleningen (langer dan 1 jaar) en kortlopende middelen.

Aangegane langlopende geldleningen	2020
Leningenbestand 1 januari 2020	33.357.168
Reguliere aflossingen	10.348.168
Vervroegde aflossing	16.529.000
Nieuw aangetrokken geldlening 2020	14.704.000
Leningenbestand per 31 december 2020	21.184.000

Verstreckte langlopende geldleningen	2020
Leningenbestand 1 januari 2020	359.366
Aflossingen	107.736
Verstrekkingen	32.084
Stand per 31 december 2020	283.714

Rentelasten externe financiering

De rentelasten externe financiering bestaan uit: rentelasten langlopende en kortlopende geldleningen.

Rentelasten externe financiering	2020
rentelasten bestaande langlopende geldleningen	619.782
rentelasten kort geld	1.812
Totaal rentelasten	621.594

Het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening

De externe rentelasten worden toegerekend aan de diverse (sub) taakvelden. Onderstaande tabel geeft aan welke bedragen op welke wijze zijn verantwoord in de jaarrekening 2020. Hierbij wordt -volgens het BBV-gebruik gemaakt van de rente-omslagmethode. Het totaal aan externe rentelasten en rentebaten over verstrekte geldleningen bedraagt € 597.440 en wordt op basis van een berekend rente-omslagpercentage van 1,5% verdeeld.

Rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van toerekening:	2020
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	621.594
Af: de externe rentebaten verstrekte geldleningen	-24.154
Saldo rentelasten en rentebaten	597.440
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente: via rente-omslagmethode (1,5%)	597.440
Totaal aan taakvelden toe te rekenen externe rente	597.440
De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	771.833
Renteresultaat op het taakveld treasury (programma 0 subtaakveld 00502)	-174.393

Toelichting rente-omslagpercentage

Voor alle investeringen is het rente-omslagpercentage gehanteerd van 1,5%. Volgens het BBV mag het omslagpercentage met een marge van 0,5% worden afgerond. Zoals uit bovenstaande tabel blijkt is er sprake van een renteresultaat van € 174.393. Dit valt binnen de toegestane norm van 0,5%.

Gewaarborgde leningen

Uit het overzicht van gewaarborgde geldleningen opgenomen in het Bijlagenboek blijkt voor welke instellingen de gemeente garant staat uit hoofde van haar publieke taak. Er is niet gebleken dat daarbij sprake is van een instelling die een verhoogd risico heeft op het niet kunnen voldoen aan haar verplichtingen op lange termijn.

Garantiestelling per 31 december 2020	2020
Garantiestelling publieke taak	6,9 miljoen
Achtervang garantiestelling WSW (1)	91,3 miljoen
Totaal	98,2 miljoen

(1) Dit zijn de geldleningen waarvoor de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) borg staat, waarbij de gemeente de achtervang heeft m.b.t. deze leningen. Het gemeentelijke financiële risico is te verwaarlozen.

Als een instelling waarvoor de gemeente garant staat te laat is met betalen gaat er per omgaande een brief van de geldgever (vaak de BNG) naar de gemeente waarin wordt aangegeven dat er sprake is van een betalingsachterstand. In zo'n geval neemt de gemeente contact op met de instelling en de geldgever om afspraken te maken over de betaling. Ook wordt de instelling uitgenodigd voor een gesprek om te kunnen beoordelen of er sprake is van een structureel probleem. Voor verstrekte geldleningen geldt in principe dezelfde procedure met dien verstande dat de geldlening dan verstrekt is door de gemeente en niet de BNG.

5. Paragraaf bedrijfsvoering

Een goede bedrijfsvoering ondersteunt de gemeentelijke organisatie om gemeentelijke taken voor inwoners, bedrijven en instellingen en het bestuur doelmatig en effectief uit te voeren.

Binnen de gemeente werken we aan een moderne, duurzame en toekomstbestendige bedrijfsvoering, die past bij de veranderende samenleving en de ontwikkeling van Heemstede. Ook willen we een aantrekkelijke werkgever zijn, om mensen te kunnen werven met de juiste kwaliteiten.

Organisatieontwikkeling

De organisatieontwikkeling is erop gericht de organisatie toekomstproof te houden. Dit gebeurt in een veranderende samenleving, bij complexere opdrachten zoals de Omgevingswet en de energietransitie, verdere digitalisering, nieuwe taken en noodzakelijke samenwerking in de regio. Vanuit dit perspectief richten wij ons op drie thema's:

- een wendbare organisatie;
- weerbare en lenige professionals;
- een stevige basis.

Met deze thema's als kader is de Heemstedse organisatie tegen het licht gehouden en waar nodig aangepast. De organisatiestructuur is opnieuw geordend in vier domeinen: 1) Ruimte, 2) Samenleving, 3) Dienstverlening, Toezicht & Handhaving, en 4) Bestuurlijke en Juridische Zaken.

Naast deze ordening in domeinen en de bijbehorende sturing is ook de samenwerking over en door de domeinen heen verder gewaarborgd. Zeker voor werkzaamheden waarbij inbreng aan de orde is vanuit meer disciplines en domeinen. Deze herordening heeft ertoe geleid dat:

- de organisatie platter is geworden, omdat een managementlaag is vervallen;
- de positie van het werkveld samenleving/sociaal domein is versterkt;
- de sturing vanuit het organisatiebrede dienstverleningsconcept meer is geborgd;
- er meer ruimte gecreëerd is voor strategische advisering en regie op domeinoverstijgende en/of regionale thema's;
- de inzet voor werk dat buiten de dagelijkse routine ligt, meer is geborgd. Onder andere wordt het projectmatig werken als belangrijk middel daarvoor weer versterkt.

In de eerste helft van 2020 werd de structuur van de domeinen verder verfijnd. Bedrijfsvoering is als domein buiten beschouwing gelaten in afwachting van de uitkomsten van het raadsbesluit over de scope van de samenwerking met Bloemendaal.

Personeel en hrm-beleid

Bij programma 0 is de organisatieontwikkeling toegelicht. Bij de begroting 2020 had de gemeente aangegeven vooral verder te investeren op drie aspecten. Hierna leest u hoe dat gebeurd is:

- Integraal werken nog meer inhoud en betekenis geven
  - In een opleidingsprogramma konden medewerkers hun basisvaardigheden in projectmatig werken versterken. Daarnaast kregen projectleiders en ambtelijk opdrachtgevers in diverse masterclasses de kans om hun kennis en vaardigheden te verdiepen.
  - Er is een werkwijze ingevoerd waarbij nieuwe opgaves en klussen die ambtelijke inzet vergen, in heel korte tijd organisatiebreed via een digitale vragenlijst worden 'gekleurd' door een groot aantal medewerkers vanuit alle disciplines. Dit biedt snel inzicht in welke kennis erover in huis is, wat de samenhang is met en/of hoe het zich verhoudt tot andere prioriteiten van college en raad, hoe ieders netwerk eventueel kan helpen en wie beschikbaar is.
- Participatie goed borgen

Met de vaststelling van het participatiebeleid is ook een werkwijze en methodiek vastgesteld, aan de hand waarvan gewerkt wordt. Medewerkers worden hierin geprofessionaliseerd.

- Slimmer gaan werken

Door de coronacrisis zijn we ons veel bewuster geworden van de digitale en technologische mogelijkheden voor ons werk. En weten we beter hoe we slimmer kunnen werken. Dit is nog niet vormgegeven in een organisatiebreed traject waarin we de 'winst' met elkaar (als teams) kunnen incasseren. Het managementteam heeft in het laatste kwartaal van 2020 wel voorbereidingen getroffen om dat in 2021 te gaan doen. De ambtelijke taakstelling voor 2021 is in dit kader € 80.000 (tweede schijf, zie programma 0).

Naast de intensieve inzet op het gebied van hrm, die met de coronacrisis aan de orde was, heeft de gemeente in 2020 nog het volgende opgepakt:

- De Regeling Generatiepact is geëvalueerd en, in afwachting van de nieuwe cao, verlengd voor één jaar.
- De vitaliteitsregeling is geëvalueerd, voorlopig voor twee jaar verlengd en meer toegesneden op vitaliteit bij thuiswerken.
- Het arbobeleid is geüpdatet en vastgesteld, met instemming van de ondernemingsraad.
- Voor 2020 stond een MTO (medewerkerstevredenheidsonderzoek) gepland. Door corona is dit uitgesteld en alsnog online afgenomen in januari 2021. We zijn ons ervan bewust dat de uitkomsten vanzelfsprekend (deels) coronagerelateerd zijn en daarmee minder vergelijkbaar met het laatste MTO uit 2016.
- Ook het voor 2020 geplande (onderhouds)traject rondom integriteit is door corona verschoven naar 2021 en in februari 2021 gestart.

Hrm-kerngegevens

	2018	2019	2020
Formatie (fte's)	172,6	176,19	179,25
Salariskosten	12,1 mln.	12,7 mln.	13,4 mln.
Aantal in dienst zijnde medewerkers	189	190	196
Uitstroom	17	16	12
Ziekteverzuimpercentage	2,89	6,04	7,15
Leeftijdverdeling:			
- < 25 jaar	1	3	4
- 25 tot 35 jaar	13	25	23
- 35 tot 45 jaar	39	39	43
- 45 tot 55 jaar	64	54	55
- 55 tot 60 jaar	37	43	40
- > 60 jaar	25	26	31
Verdeling man-vrouw	86-102	89-101	88-108
Gemiddelde leeftijd	48,4	48,03	47,62
Gemiddelde duur dienstverband	12,9	12,67	11,82

Toelichting op de hrm-kerngegevens in de tabel hiervoor:

- Bij de verhoging in formatieplaatsen gaat het om uitbreidingen die in de begroting 2020 zijn toegekend in de domeinen participatie, economie, duurzaamheid, AVG en welzijn.
- De salariskosten zijn gestegen door formatieve uitbreiding en cao-verhoging.
- Het ziekteverzuim is gestegen door het langdurend verzuim (43 dagen en langer/21 medewerkers): dit is 80% van het totale verzuim. Het verzuimpercentage (7,15%) is als volgt opgebouwd: 0,56% kort verzuim (1-7 dagen), 0,71% middellang verzuim (8-42 dagen), 4,55% (43-365 dagen) en 1,30% (langer dan 1 jaar) langdurend verzuim. Langdurend verzuim is over het algemeen moeilijk beïnvloedbaar omdat de oorzaken vaak medisch zijn. Dat beeld is in Heemstede niet anders: 80% van het langdurend verzuim is medisch (fysiek/psychisch) en niet werkgerelateerd. Het deel werkgerelateerd verzuim is inmiddels grotendeels opgelost.

Rapportage vervlochten teams Heemstede-Bloemendaal

Sinds drie jaar werken ambtenaren van de gemeenten Heemstede en Bloemendaal meer samen in zogenoemde vervlochten teams. Daarvoor is een basis gelegd in een raadsnotitie uit 2018. In de raadsvergadering van 25 maart 2021 is onlangs besloten hoe in deze paragraaf bedrijfsvoering over de bestaande vervlochten teams wordt gerapporteerd. Dit gebeurt in deze jaarrekening over 2020 voor het eerst, aan de hand van de volgende drie criteria:

- **Kwaliteit:**
rapportage op basis van de benoemde criteria in de burgerpeiling, op het niveau van de organisatie als geheel.
- **Efficiency:**
  - o loonkosten (exclusief niet-beïnvloedbare externe factoren zoals cao-verhogingen) en formatie per vervlochten team;
  - o inhuur: hierover wordt al gerapporteerd in de jaarrekening over de organisatie als geheel;
  - o opvangen kwetsbaarheid per team: beschrijvend.
- **Medewerkerstevredenheidsonderzoek:**
  - o Gemiddeld cijfer voor 'mijn werk', 'leidinggevenden', 'personeelsbeleid' voor de vervlochten teams als geheel.

Hierbij is uitgegaan van bestaande metingen en gegevens, om de manier van meten zo concreet (cijfermatig) mogelijk te maken. Op sommige onderdelen is de rapportage beschrijvend. Niet alle criteria kunnen op deelniveau (team of afdelingsniveau) worden gemeten.

VIJF VERVLOCHTEN TEAMS

Er zijn vervlochten teams bij de financiële administratie, facilitaire zaken, P&O, communicatie en handhaving.

KWALITEIT

Uitgangspunt is dat de bedrijfsvoering van de organisatie bijdraagt aan goede resultaten van de gemeente als geheel. Hiervoor wordt de VNG-benchmark Waarstaatjegemeente.nl gehanteerd, onderdeel Burgerpeiling. Deze peiling wordt elke twee jaar in Heemstede gedaan. De scores worden afgezet tegen die van gemeenten van gelijke omvang (referentiegemeenten). In 2019 namen 42 referentiegemeenten deel aan het onderzoek.

	2018	0-meting 2019	2020	Referentie- gemeente
- Waardering alle inspanning gemeente	-	7,1	-	6,7
- Zorg voor woon- en leefomgeving	-	7,1	-	6,7
- Samenwerking met inwoners	-	6,5	-	6,1
- Directe dienstverlening	-	7,4	-	6,7
- Communicatie en voorlichting	-	7,1	-	6,6

Bron: VNG-benchmark Waar staat je gemeente (wordt om het jaar uitgevoerd; volgend onderzoek in najaar 2021)

MEDEWERKERSTEVREDENHEIDSONDERZOEK (MTO)

In januari 2021 is een MTO uitgevoerd; het voorlaatste MTO dateerde uit 2016. In het MTO van 2021 zijn de vervlochten teams voor het eerst apart onderscheiden. In het MTO van 2016 waren er nog geen vervlochten teams en was ook de clustering van teams anders dan nu in 2021. Daarom zijn de scores van 2016 en 2021 niet te vergelijken voor de vervlochten teams.

De scores van de vervlochten teams bij het MTO 2021 zijn:

- Zeer tevreden = 19% / tevreden = 75% / ontevreden = 6% / zeer ontevreden = 0%
- Score cluster 'Mijn werk' 6,9
- Score cluster 'Leidinggevenden' 6,4
- Score cluster 'Personeelsbeleid' 6,9

Als totaalbeeld zijn de medewerkers van de vervlochten teams gemiddeld tevreden. Dit komt overeen met de landelijke norm.

EFFICIENCY PER VERVLOCHTEN TEAM

Verantwoording

Formatie:

De aan het team toegekende, toegestane formatie per 1 januari van elk jaar wordt in de rapportage genoemd.¹

Loonkosten:

De totale werkelijk uitgegeven loonsom (inclusief alle werkgeverslasten). Bron is de salarisadministratie van de gemeenten Heemstede en Bloemendaal. In de cijfers is ook de eventuele vacatureruimte meegenomen, gewaardeerd in geld. Formatie en loonkosten stijgen of dalen niet altijd evenredig door diverse factoren, zoals overwerk (facilitaire zaken), reguliere periodieke verhogingen, herwaardering van functies en tijdelijke urenuitbreidingen voor extra werk.

Opvangen

kwetsbaarheid :

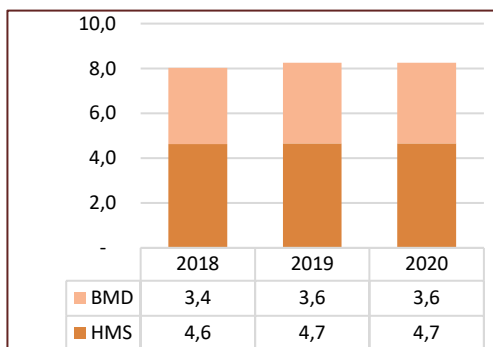
Een beschrijving door het team in welke mate het opvangen van kwetsbaarheid een rol speelt. Bijvoorbeeld omdat er geen achtervang is, of omdat er vereisten gesteld zijn aan werkwijzen (bijvoorbeeld accountantsvoorschriften).

Inhuur:

Derden die tijdelijk en onder aansturing van gemeentelijk personeel taken voor de gemeente vervullen. De kosten voor het inlenen van personeel, die in rekening worden gebracht op basis van een tarief voor het aantal gewerkte uren, vallen onder deze definitie.

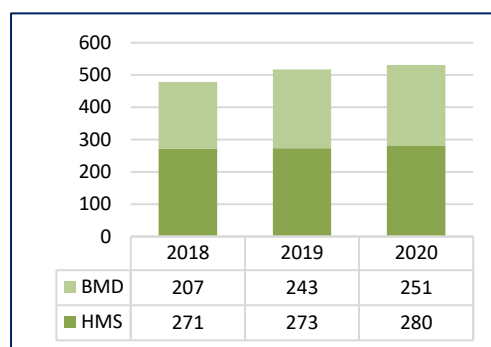
Financiële administratie

Formatie (fte)

Loonkosten (x € 1.000)

met uitzondering van cao-verhoging

Toelichting formatie en loonkosten

- De toegestane formatie is van 2018 op 2019 uitgebreid met de functie applicatiebeheerder financiën (0,3 fte: 0,1 fte Heemstede + 0,2 fte Bloemendaal).

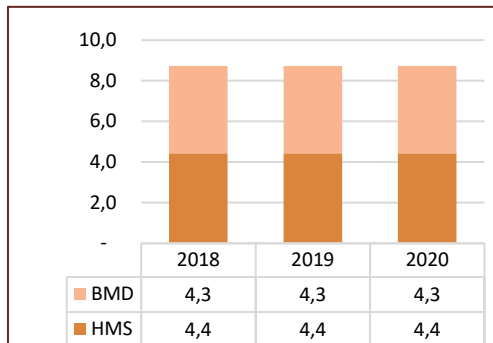
Opvangen kwetsbaarheid

De continuïteit van de werkprocessen wordt beter doordat eenmansposten zonder achtervang verdwijnen. Omdat hiermee de frauderisico's kleiner worden, is dit ook een belangrijk punt voor de accountant. De accountant toetst of de opzet en het bestaan van de administratieve organisatie en interne beheersing toereikend is. Het proces van financiële verslaggeving en administratie is nu als voldoende beoordeeld.

¹ Dit wijkt af van eerdere rapportages, waarin veelal is gerapporteerd aan de hand van het aantal mensen (uitgedrukt in fte) dat bij het betreffende team werkte (bijvoorbeeld op detachingsbasis). Dit aantal kan afwijken van de toegestane formatie.

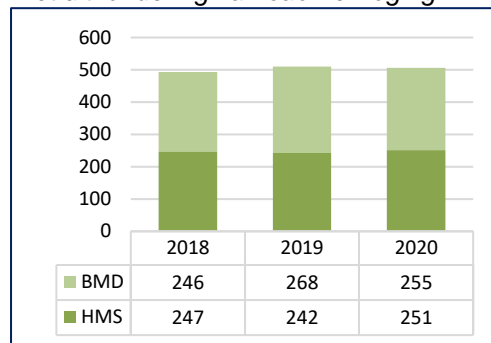
Facilitaire Zaken

Formatie (fte)

Loonkosten (x € 1.000)

met uitzondering van cao-verhoging

Toelichting formatie en loonkosten

- De stijging van de loonkosten van 2018 op 2019 is een gevolg van de herwaardering van een functie van schaal 8 naar schaal 9 (= loonkosten Bloemendaal) en een toename in overwerk.
- Bij de loonkosten van 2019 op 2020 zijn veranderingen te zien. Dit heeft verschillende oorzaken:
  - o Door de coronacrisis is het overwerk afgenomen in beide gemeenten.
  - o Bij de pensionering van een medewerker en het inwerken van een vervanger is er tijdelijk een dubbele bezetting geweest in Heemstede.

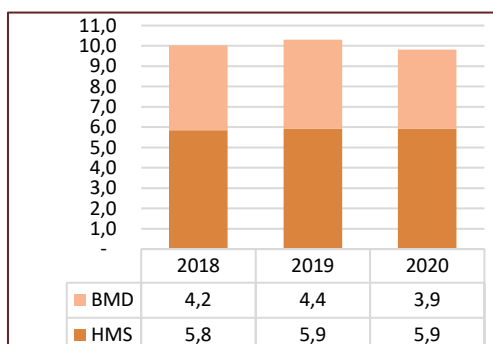
Opvangen kwetsbaarheid

Binnen het team zijn alle functies nu voldoende bezet en is achtervang geregeld. Daarmee is de servicedesk werkplekondersteuning alle werkdagen (fysiek) bezet, om problemen bij het gebruik van devices op te kunnen lossen.

Met de huidige omvang van het vervlochten team kunnen de avondvergaderingen (waaronder raads- en commissievergaderingen) en (toenemende) andere avondactiviteiten gefaciliteerd worden binnen de contractuele uren. Hierdoor zal overwerk veel minder aan de orde zijn. 2020 is hierin een overgangsjaar. Medewerkers van het team kunnen aangevuld worden met oproepkrachten uit een flexpool. Die is in 2020 gecreëerd, maar er is door de coronacrisis maar zeer beperkt een beroep op gedaan. Voor 2021 is hiervoor binnen de toegestane formatie een budget gereserveerd van € 17.000 per gemeente.

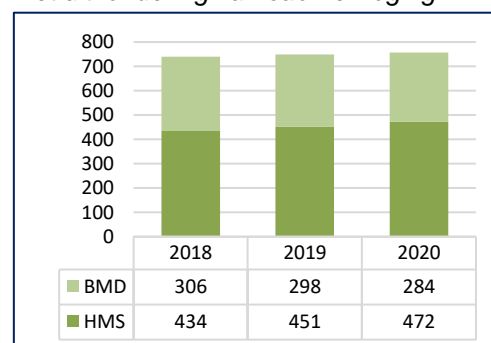
P&O

Formatie (fte)

Loonkosten (x € 1.000)

met uitzondering van cao-verhoging

Toelichting formatie en loonkosten

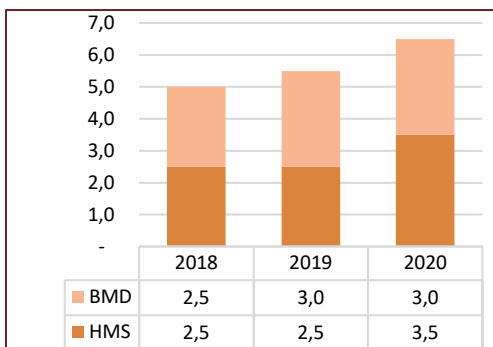
- De toegestane formatie P&O is van 2018 op 2019 gestegen met 0,3 fte: 0,1 fte Heemstede + 0,2 fte Bloemendaal. Het gaat hier om urenuitbreidingen bij diverse functies.
- De daling van loonkosten van Bloemendaal bij een licht stijgende formatie is het gevolg van het vertrek van de manager hrm. Deze formatieplaats in schaal 12 is voor een deel omgezet in formatie op een lager niveau en deels overgezet naar een andere afdeling. Als gevolg hiervan is ook het aandeel van Heemstede in de loonkosten P&O van 2018 op 2020 relatief toegenomen, omdat de manager hrm en facilitaire zaken (schaal 13) is aangesteld in Heemstede.

Opvangen kwetsbaarheid

Binnen het team zijn alle functies voldoende ingevuld en is achtervang geregeld. Daarmee is onder andere het vanuit de accountant vereiste vierogenprincipe gewaarborgd bij de controle van de salarisverwerking. Het applicatiebeheer van het salarissysteem wordt steeds omvangrijker, ook doordat diverse hrm-processen zijn gedigitaliseerd. Omdat hetzelfde systeem – Youforce – gebruikt wordt bij beide organisaties, beschikken de gemeenten over een volwaardige functie hiervoor. Hetzelfde geldt voor de inzet voor arbeidsmarktcommunicatie, een functie die strategisch heel belangrijk is.

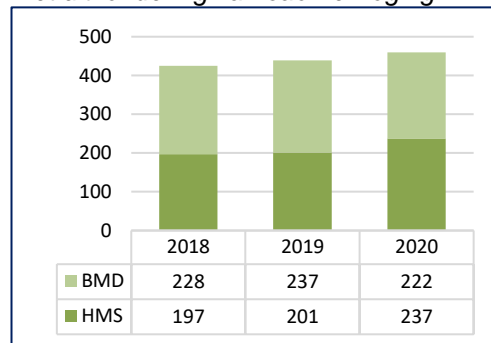
Communicatie

Formatie (fte)

Loonkosten (x € 1.000)

met uitzondering van cao-verhoging

Toelichting formatie en loonkosten

- In 2020 is in Heemstede een medewerker communicatie van het team voorbereiding openbare ruimte overgegaan naar communicatie. Dit verklaart de stijging van de formatie met 1 fte en de bijbehorende stijging van de loonkosten, maar is een verschuiving binnen de formatie van de organisatie als geheel.
- De daling in loonkosten van 2019 op 2020 bij Bloemendaal is het gevolg van verloop binnen het team (lager startsalaris).

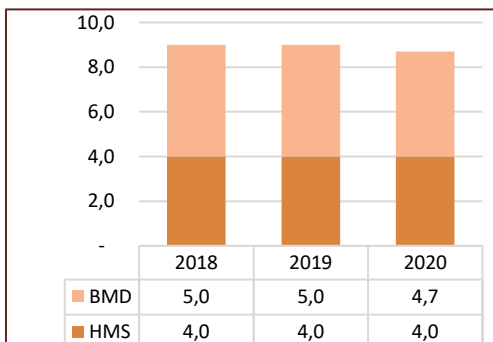
NB: Vanaf 2021 wordt de formatie bij de gemeente Bloemendaal uitgebreid met 0,4 fte, waarmee formatief een gelijke inzet als Heemstede gerealiseerd is.

Opvangen kwetsbaarheid

De digitalisering van de samenleving gaat snel. Door samen te werken, konden de gemeenten een gezamenlijk onlineteam inrichten, dat zich richt op de digitale communicatiekanalen van beide gemeenten (websites, platforms, social media). Daarnaast kunnen de gemeenten samen de vereiste bijdrage leveren aan de regionale rampenbestrijding vanuit de Veiligheidsregio Kennemerland en aan lokale en regionale piketdiensten om de coronacrisis te bestrijden. Ook de bezetting tijdens ziekte en vakanties is nu gewaarborgd.

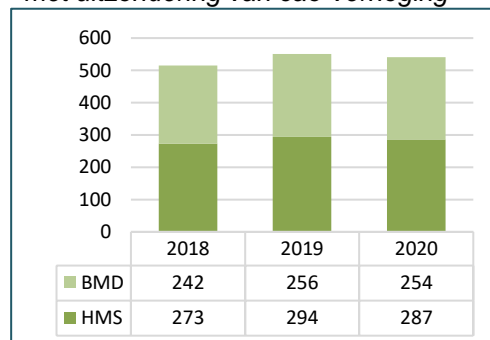
Handhaving

Formatie (fte)

Loonkosten (x € 1.000)

met uitzondering van cao-verhoging

Toelichting formatie en loonkosten

- De stijging van de loonkosten bij Heemstede is te verklaren doordat in 2020 een teamleider (schaal 10) is aangesteld in plaats van een coördinator (schaal 8). Deze professionaliseringsslag volgt uit de toegenomen complexiteit van het veiligheidsdomein en de samenwerking in de regio en met de politie.

- De toegestane formatie van handhaving Bloemendaal van 2019 op 2020 is met 0,3 fte gedaald. Dit komt doordat deze formatie is overgezet naar een andere afdeling.
- Bloemendaal brengt extra formatie en bijbehorend budget in voor de handhavingsactiviteiten bij het strand.

Opvangen kwetsbaarheid

De samenwerking heeft geleid tot een verdubbeling van de totale capaciteit, waarmee de kwetsbaarheid is verminderd. Hierbij wordt voorkomen dat medewerkers op eenmansposten werken. Medewerkers worden nu in koppels en flexibel in beide gemeenten ingezet. Pieken en dalen in de werkzaamheden zijn beter op te vangen en medewerkers kunnen elkaar vervangen bij ziekte of vakanties, zonder dat gemeenten direct externen hoeven in te huren.

INHUUR

De inhuurcijfers van Heemstede worden gerapporteerd over de organisatie als geheel, omdat we een relatief kleine organisatie zijn. De vacatureruimte waarvoor krachten ingehuurd kunnen worden (vacaturepot voor tijdelijke vervanging bij vacature of ziekte) en de inhuur vanuit een flexibel budget (specialisme, extra capaciteit en kunde) staan in een centraal budget en zijn niet verdeeld per afdeling. Sommige primaire afdelingen met veel uitvoerende taken (bijvoorbeeld Publiekszaken en de Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken) hebben een eigen inhuurbudget om pieken in de productie op te vangen.

Naar aanleiding van de motie 'Inhuur externen terugdringen' in de raad van 8 november 2019, is in de jaarverslagen van 2019 gerapporteerd over de inhuur. In 2018 is niet over de inhuur gerapporteerd. Voor nu wordt aangehouden wat bij programma 0 van de jaarverslagen van 2019 en 2020 is gerapporteerd.

Citaat over inhuur uit jaarverslag 2019

'In de raad van 8 november 2019 is de motie 'Inhuur externen terugdringen' aangenomen. In deze motie is onder meer gevraagd inzicht te geven in het totale budget, zowel voor vast personeel als inhuur op aantal fte en totale loonsom, op jaarbasis en dit inzicht jaarlijks aan het eind van het jaar aan te leveren. De werkelijke inhuur bedraagt € 1.268.000, exclusief de vacaturepot. De vacaturepot betreft inhuur die ten laste van de salarisbegroting 2019 wordt gebracht en wordt gedekt uit (tijdelijk) nog niet ingevulde vacatures. Ten laste van de vacaturepot is € 908.000 ingehuurd. Het totaal van de inhuur bedraagt daarmee € 2.176.000. Hiervan wordt € 39.000 niet gedekt door de (salaris)begroting. Dit bedrag wordt ten laste gebracht van het exploitatieresultaat 2019.'

Citaat over inhuur uit jaarverslag 2020 (zie programma 0)

'In de raad van 8 november 2019 is de motie 'Inhuur externen terugdringen' aangenomen. In deze motie is onder meer gevraagd inzicht te geven in het totale budget zowel voor vast personeel als inhuur op aantal fte en totale loonsom, op jaarbasis en dit inzicht jaarlijks aan het eind van het jaar aan te leveren. De werkelijke inhuur bedraagt € 772.000, exclusief de vacaturepot. De vacaturepot betreft inhuur die ten laste van de salarisbegroting 2020 wordt gebracht en wordt gedekt uit (tijdelijk) nog niet ingevulde vacatures. Ten laste van de vacaturepot is € 1.437.000 ingehuurd. Het totaal van de inhuur bedraagt daarmee € 2.209.000. Hiervan wordt € 50.000 niet gedekt door de (salaris)begroting. Dit bedrag wordt ten laste gebracht van het exploitatieresultaat 2020.'

GRIT en Outsourcing Operator Group Delft (OGD)

GRIT (Gemeenschappelijke Regeling Informatie Technologie 2015) is een regeling waarbinnen Heemstede en Bloemendaal samenwerken op het gebied van automatisering. Naar aanleiding van de in 2017 uitgevoerde *Gateway review* is besloten het onder GRIT uitgevoerde beheer van onze ICT-systemen uit te besteden aan een externe partij.

De Europese aanbesteding voor het beheer is in 2018 gestart en is in mei 2019 gegund aan Operator Group Delft (OGD). Het outsourcingtraject hield een migratie in van onze ICT-infrastructuur en het ICT-beheer, en daarna de overgang naar de reguliere dienstverlening van OGD. In de eerste helft van 2020 is de digitale werkplek gemigreerd. In de tweede helft van 2020 is de migratie afgerond en zijn de gemeenten overgegaan naar de reguliere dienstverlening van OGD. Deze outsourcing betekent dat de GRIT-uitvoeringsorganisatie veranderd is van een beheerorganisatie in een regieorganisatie. De uitvoeringsorganisatie stuurt op een kwalitatieve dienstverlening van leveranciers en zorgt ervoor dat deze aansluit op onze interne bedrijfsvoering. Dit is geregeld via met leveranciers overeengekomen Service Level Agreements (SLA's) en de monitoring daarvan verloopt via Service Level Rapportages (SLR's).

De GRIT-uitvoeringsorganisatie heeft het in belangrijke mate mogelijk gemaakt dat medewerkers op afstand digitaal kunnen werken. Door de coronacrisis werd het urgenter om vooral vanuit huis veilig en betrouwbaar digitaal te werken. Er is geïnvesteerd om medewerkers thuis faciliteiten te bieden zoals een online-vergadertool, laptops, beeldschermen en andere randapparatuur. Door hierbij snel en effectief te handelen heeft de gemeente zich op ICT-vlak goed weten voor te bereiden op de richtlijnen en maatregelen rondom de coronacrisis.

Hieronder ziet u de kosten van GRIT die in deze begroting en rekening zijn opgenomen.

GRIT	Begroting 2020	Werkelijk 2020
Kosten GRIT	2.172.000	2.167.000
Bijdrage van derden inclusief Bloemendaal	996.000	1.001.000
Kosten GRIT voor Heemstede	1.176.000	1.167.000

Toelichting:

De bijdrage van Bloemendaal wordt bepaald op basis van de inwoneraantallen. Voor de verdeling van de kosten wordt uitgegaan van de inwoneraantallen op 1 januari 2019. Dit komt neer op een aandeel van Bloemendaal van (afgerond) 46 procent en Heemstede (afgerond) 54 procent.

Informatisering

Informatisering is een vervlochten onderdeel en bestaat uit een aantal teams die samen zowel Heemstede als Bloemendaal bedienen. Naast de activiteiten vermeld bij programma 0 is in 2020 ook het zaakgericht werken verder ontwikkeld.

Zaakgericht werken

Zaakgericht werken betekent controle hebben op resultaatgerichte processen, Het is een middel om grip te krijgen op de behandeling en het resultaat van een zaak. Het functioneel beheer van zaakgericht werken heeft een professionaliseringslag gemaakt. De diverse ontwikkelingen zijn gestructureerd in projecten en/of beheeractiviteiten, en functionele beheerders hebben zich bekwaamd in standaard beheerprocessen. Het bestuurlijk 'Besluit begroting en verantwoording proces Heemstede' is geïmplementeerd in het zaakstelsel en er zijn voorbereidingen gestart om het proces van de griffie hierop geautomatiseerd aan te sluiten. Deze inspanningen zijn erop gericht om de documentmanagementsystemen Verseon in Heemstede en Corsa in Bloemendaal geleidelijk uit de roulatie te nemen, zodat er minder platforms beheerd hoeven te worden.

Daarnaast ondersteunt het zaakgericht werken het integraal samenwerken binnen de gemeente en daarbuiten. Hiertoe is in 2020 het projectmatig werken geïntegreerd met het zaakstelsel Hoegle. Via dit systeem kunnen projectleden en stakeholders projectdocumentatie vastleggen en met elkaar delen.

6. Paragraaf verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Dit belang kan direct of indirect zijn. Bij een direct financieel belang is de gemeente aansprakelijk als verplichtingen of schulden uit een faillissement niet worden nagekomen of ingelost. Bij een direct bestuurlijk belang heeft de gemeente zeggenschap in bijvoorbeeld het bestuur van de verbonden partij, via een wethouder die er zitting in heeft. Bij een indirect bestuurlijk belang voert de verbonden partij een wettelijke taak uit van de gemeente. Zodra de gemeente in een externe partij een bestuurlijk en een financieel belang heeft, wordt deze opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.

Samenwerkingsverbanden waarbij Heemstede fungeert als centrumgemeente, worden beschouwd als deel van de gemeentelijke organisatie van Heemstede. Deze zijn daarom niet meegenomen in deze paragraaf. Dit is het geval bij de lichte gemeenschappelijke regelingen (GR) 'intergemeentelijke regeling sociale zaken (IASZ)' en 'intergemeentelijke afdeling automatisering (GRIT)'.

Het was de bedoeling om – conform de aanbevelingen van het Rapport Rekenkamercommissie Verbonden Partijen 2015 – de raad een totaaloverzicht voor te leggen in de vorm van een nota verbonden partijen. Die zou informatie bevatten over de ontwikkelingen rondom verbonden partijen in 2019. Het is niet gelukt deze nota te behandelen; hij staat op de planning voor behandeling in het vierde kwartaal van 2020.

De informatie in deze paragraaf is in overeenstemming met de aanbevelingen van de rekenkamercommissie.

Overzicht verbonden partijen

Volgens de geldende wetgeving is de lijst van verbonden partijen gesplitst in:

- A. Vennootschappen en corporaties
- B. Stichtingen en verenigingen
- C. Gemeenschappelijke regelingen
- D. Overige verbonden partijen

Hierna vindt u – volgens de indeling hiervoor – eerst een overzicht van de verbonden partijen waarvan de gemeente Heemstede deel uitmaakt, en vervolgens een toelichting per verbonden partij.

A. Vennootschappen en corporaties

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	Tijdsduur
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	NV	Den Haag	Bankier voor overheden, huisbankier Heemstede	Onbepaald
Eneco Groep (vervallen)	NV	Rotterdam	Productie en levering energie	Verkocht maart 2020
Stedin Groep	NV	Rotterdam	Netwerkbeheerder energie	Onbepaald
Meerlanden	NV	Rijsenhout	Afvalinzameling en verwerking	Onbepaald

B. Stichtingen en verenigingen

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	Tijdsduur
Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (Rijk)	Stichting	Heemstede	Inkoop samenwerking	Onbepaald
Stichting Openbaar Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ)	Stichting	Haarlem	Aanbod van openbaar onderwijs	Onbepaald

C. Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Rechtsvorm	Vestigings- plaats	Publiek belang	Tijdsduur
Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	GR	Haarlem	Regionale en lokale brandweezorg, GGD, GHOR, ambulancevervoer en meldkamer	Onbepaald
Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid (GBKZ)	GR	Bloemendaal	Belastingheffing en -inning	Onbepaald
Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk)	GR	Cruquius	Sociale werkvoorziening	Onbepaald
Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten West-Kennemerland	GR	Haarlem	Leerplichtadministratie, leerplichthandhaving en voortijdig schoolverlaten	Onbepaald
Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland	GR	Haarlem	Bereikbaarheid regio Zuid-Kennemerland	Onbepaald
Omgevingsdienst IJmond	GR	Beverwijk	Uitvoerende taken op het gebied van bouwen, ruimte en milieu	Onbepaald

D. Overige verbonden partijen

Naam	Rechtsvorm	Vestigings- plaats	Publiek belang	Tijdsduur
Geen				

Toelichting:

A. Vennootschappen en corporaties

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vorm samenwerking	Algemeen NV												
Samenwerkingspartners	Alle gemeenten, provincies en de rijksoverheid												
Onderwerp	Financiën												
Aard samenwerking	Historisch gegroeid aandeelhouderschap												
	Sturings- en controlemogelijkheden												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Wethouder financiën in Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA)												
Zeggenschap	0,2 procent van de stemmen												
Motieven voor oprichting	(Goedkope) financiering voor gemeenten												
Informatiemomenten raad	Via de reguliere P&C-cyclus												
Sturingsmomenten raad	Alleen de standaardinstrumenten zoals vragen stellen en moties indienen en aannemen												
Lokale beleidsruimte	Niet als aandeelhouder, wel als rekeninghouder												
Uittredingsmogelijkheden	Uittreden is geregeld in de statuten. Mogelijkheden tot overdragen aandelen worden hierdoor beperkt.												
	Relatief belang												
Financieel belang	122.421 aandelen à € 2,50 nominaal												
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 132.518 miljoen</td> <td>€ 4.887 miljoen</td> <td>€ 132.518 miljoen</td> <td>€ 4.887 miljoen</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019	€ 132.518 miljoen	€ 4.887 miljoen	€ 132.518 miljoen	€ 4.887 miljoen
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019										
€ 132.518 miljoen	€ 4.887 miljoen	€ 132.518 miljoen	€ 4.887 miljoen										
Resultaat en uitgekeerd dividend	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat na belastingen</th> <th colspan="2">Dividend per aandeel</th> </tr> <tr> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 337 miljoen</td> <td>€ 163 miljoen</td> <td>€ 2,85</td> <td>€ 1,27</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel		2018	2019	2018	2019	€ 337 miljoen	€ 163 miljoen	€ 2,85	€ 1,27
Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel											
2018	2019	2018	2019										
€ 337 miljoen	€ 163 miljoen	€ 2,85	€ 1,27										
Ontvangen dividend vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 155.700</td> <td>€ 55.000</td> </tr> </tbody> </table>	2020		Begroot	Werkelijk	€ 155.700	€ 55.000						
2020													
Begroot	Werkelijk												
€ 155.700	€ 55.000												
Actuele risico's	De risico's voor Heemstede als aandeelhouder zijn vooral financieel van aard, in de zin dat de dividenduitkering lager kan uitvallen. In het jaarverslag van de BNG wordt ingegaan op de verschillende risico's en de beheersmaatregelen die genomen zijn. Het risicobeheer is erop gericht het veilige risicoprofiel van de bank te handhaven.												
	Beleidsdoelen versus resultaten												
Gezamenlijke beleidsdoelen 2020	N.v.t.												
Heemstedse beleidsdoelen 2020	De dividenduitkering van € 155.700 realiseren												
Heemstedse politieke aandachtspunten	Geen specifiek aandachtspunt												

Eneco Groep (vervallen)

Vorm samenwerking	Algemeen NV												
Samenwerkingspartners	44 Nederlandse gemeenten												
Onderwerp	Productie- en leveringsbedrijf energie												
Aard samenwerking	N.v.t.												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder financiën in Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA)												
Zeggenschap	0,9% van de stemmen												
Motieven voor oprichting	Historisch gegroeid aandeelhouderschap												
Informatiemomenten raad	Via de reguliere P&C-cyclus												
Sturingsmomenten raad	N.v.t.												
Lokale beleidsruimte	N.v.t.												
Uittredingsmogelijkheden	Op 31 januari 2017 is de splitsing van Eneco Groep in een netwerkbedrijf (Stedin) en een energiebedrijf (Eneco) afgerond. De aandelen van Stedin moeten in handen blijven van publieke aandeelhouders, maar voor de aandelen van Eneco geldt dit niet.												
Financieel belang	Relatief belang 44.795 aandelen												
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 2.936 miljoen</td> <td>€ 2.932 miljoen</td> <td>€ 2.804 miljoen</td> <td>€ 3.031 miljoen</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019	€ 2.936 miljoen	€ 2.932 miljoen	€ 2.804 miljoen	€ 3.031 miljoen
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019										
€ 2.936 miljoen	€ 2.932 miljoen	€ 2.804 miljoen	€ 3.031 miljoen										
Resultaat en uitgekeerd dividend	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat na belastingen</th> <th colspan="2">Dividend per aandeel</th> </tr> <tr> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 136 miljoen</td> <td>€ 80 miljoen</td> <td>€ 13,68</td> <td>€ 254,25</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel		2018	2019	2018	2019	€ 136 miljoen	€ 80 miljoen	€ 13,68	€ 254,25
Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel											
2018	2019	2018	2019										
€ 136 miljoen	€ 80 miljoen	€ 13,68	€ 254,25										
Ontvangen dividend vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 612.800</td> <td>€ 612.800</td> </tr> </tbody> </table>	2020		Begroot	Werkelijk	€ 612.800	€ 612.800						
2020													
Begroot	Werkelijk												
€ 612.800	€ 612.800												
Actuele risico's	N.v.t.												
Gezamenlijke beleidsdoelen 2020	Beleidsdoelen versus resultaten N.v.t.												
Heemstedse beleidsdoelen 2020	De begrote dividenduitkering realiseren												
Heemstedse politieke aandachtspunten	In de raadsvergadering van 30 januari 2020 heeft de raad van Heemstede ingestemd met de verkoop van Eneco aan het consortium van Mitsubishi Corporation en Chubu Electric Power Co. Inc. Ook de andere 43 gemeentelijke aandeelhouders hebben ingestemd met de verkoop van alle Eneco-aandelen tegen een overnamebod van € 4,1 miljard. De aandelen zijn in maart 2020 overgedragen en op 25 maart 2020 is het Heemstedse aandeel (0,9 procent) van de verkoopsom van afgerond € 36,7 miljoen bijgeschreven op de bankrekening van de gemeente Heemstede. De aandelen van Eneco hadden een boekwaarde van € 0 op de balans. In het boekjaar 2020 is de verkooptransactie aandelen Eneco boekhoudkundig verwerkt.												

Stedin Groep

Vorm samenwerking	Algemeen NV												
Samenwerkingspartners	44 Nederlandse gemeenten												
Onderwerp	Netwerkbedrijf energie												
Aard samenwerking	Historisch gegroeid na samengaan Energiebedrijf Zuid Kennemerland met Eneco. Eind januari 2017 is de Eneco Groep gesplitst om te voldoen aan de Wet onafhankelijk netbeheer (WON) Daardoor zijn twee bedrijven ontstaan per 31 december 2017: Eneco Groep en Stedin Groep. Alle aandeelhouders die eerst eigenaar waren van één bedrijf, zijn eind januari 2017 eigenaar geworden van twee bedrijven.												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder financiën in Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) Wethouder financiën is vicevoorzitter van de aandeelhouderscommissie (AHC), die wordt gevormd door negen aandeelhouders waaronder de drie grootste: Rotterdam (31,69 procent), Den Haag (16,55 procent) en Dordrecht (9,05 procent). De AHC heeft als doel om de gecoördineerde betrokkenheid van de 53 aandeelhouders te borgen.												
Zeggenschap	0,9 procent van de stemmen												
Motieven voor oprichting	Historisch gegroeid aandeelhouderschap												
Informatiemomenten raad	Via de reguliere P&C-cyclus												
Sturingsmomenten raad	Alleen de standaardinstrumenten zoals vragen stellen en moties indienen en aannemen												
Lokale beleidsruimte	N.v.t.												
Uittredingsmogelijkheden	Op 31 januari 2017 is de splitsing van Eneco Groep in een netwerkbedrijf (Stedin) en een energiebedrijf (Eneco) afgerond. De aandelen van Stedin moeten in handen blijven van publieke aandeelhouders.												
Financieel belang	Relatief belang 44.795 aandelen												
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 2.699 miljoen</td> <td>€ 2.949 miljoen</td> <td>€ 3.044 miljoen</td> <td>€ 3.004 miljoen</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019	€ 2.699 miljoen	€ 2.949 miljoen	€ 3.044 miljoen	€ 3.004 miljoen
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019										
€ 2.699 miljoen	€ 2.949 miljoen	€ 3.044 miljoen	€ 3.004 miljoen										
Resultaat en uitgekeerd dividend	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat na belastingen</th> <th colspan="2">Dividend per aandeel</th> </tr> <tr> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 92 miljoen</td> <td>€ 64 miljoen</td> <td>€ 9,18</td> <td>€ 10,46</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel		2018	2019	2018	2019	€ 92 miljoen	€ 64 miljoen	€ 9,18	€ 10,46
Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel											
2018	2019	2018	2019										
€ 92 miljoen	€ 64 miljoen	€ 9,18	€ 10,46										
Ontvangen dividend vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 468.500</td> <td>€ 459.545</td> </tr> </tbody> </table>	2020		Begroot	Werkelijk	€ 468.500	€ 459.545						
2020													
Begroot	Werkelijk												
€ 468.500	€ 459.545												
Actuele risico's	De risico's voor Heemstede zijn vooral financieel van aard, in de zin dat de dividenduitkering lager kan uitvallen. In het jaarverslag wordt ingegaan op de verschillende risico's en de beheersmaatregelen die genomen zijn.												
Gezamenlijke beleidsdoelen 2020	Beleidsdoelen versus resultaten N.v.t.												
Heemstedse beleidsdoelen 2020	De dividenduitkeringen van totaal € 468.500 realiseren												
Heemstedse politieke aandachtspunten	Geen specifiek aandachtspunt												

Meerlanden

Vorm samenwerking	Algemeen NV												
Samenwerkingspartners	Haarlemmermeer, Aalsmeer, Heemstede, Bloemendaal, Diemen, Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout												
Onderwerp	Afvalinzameling en -verwerking, onderhoud openbare ruimte												
Aard samenwerking	Dienstverleningsovereenkomst voor afvalinzameling en -verwerking, en onderhoud openbare ruimte												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder financiën in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA)												
Zeggenschap	14 procent van de stemmen												
Motieven voor oprichting	Efficiënt werken; risico's en kwetsbaarheid verminderen												
Informatiemomenten raad	- Meerlanden legt de begroting en de jaarrekening ter goedkeuring voor aan de AVA. - De jaarrekening bevat onder meer het voorgestelde dividend per aandeel. - Raadscommissie ontvangt collegebesluiten over de dienstverleningsovereenkomst (DVO).												
Sturingsmomenten raad	Advies aan college over verlenging DVO De nieuwe DVO geldt vanaf 2018.												
Lokale beleidsruimte	Het lokale afvalbeleid, dat door de raad wordt vastgesteld, is betrokken bij de DVO.												
Uittredingsmogelijkheden	De verkoop van de aandelen is geregeld in de statuten van Meerlanden. Uittreding is gecompliceerd, onder meer omdat de milieustraat in Heemstede is gevestigd.												
Financieel belang	Relatief belang 24.580 aandelen à € 46,00 (nominale waarde)												
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 28.220.000</td> <td>€ 29.092.000</td> <td>€ 26.454.000</td> <td>€ 24.743.000</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019	€ 28.220.000	€ 29.092.000	€ 26.454.000	€ 24.743.000
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019										
€ 28.220.000	€ 29.092.000	€ 26.454.000	€ 24.743.000										
Resultaat en uitgekeerd dividend	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat na belastingen</th> <th colspan="2">Dividend per aandeel</th> </tr> <tr> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 2.687.000</td> <td>€ 2.215.000</td> <td>€ 7,32</td> <td>€ 4,83</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel		2018	2019	2018	2019	€ 2.687.000	€ 2.215.000	€ 7,32	€ 4,83
Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel											
2018	2019	2018	2019										
€ 2.687.000	€ 2.215.000	€ 7,32	€ 4,83										
Ontvangen dividend vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020 (dividend over 2019)</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 118.900</td> <td>€ 118.721</td> </tr> </tbody> </table>	2020 (dividend over 2019)		Begroot	Werkelijk	€ 118.900	€ 118.721						
2020 (dividend over 2019)													
Begroot	Werkelijk												
€ 118.900	€ 118.721												
Actuele risico's	In de aandeelhoudersvergadering (AVA) van Meerlanden is in 2020 besloten om onderzoek te doen naar herkapitalisatie. Hierbij wordt ingezet op een objectieve grondslag voor de aandelenverhouding en een dividendverdeling die de ingebrachte omzet en het aantal rioolaansluitingen weerspiegelt. Dit is een belangrijk argument voor alle deelnemers, behalve voor Heemstede. Voor Meerlanden is de herkapitalisatie belangrijk om een aantrekkelijke aanbieder te blijven voor eventuele nieuwe toetreders. Heemstede stelt zich als enige deelnemer kritisch op, omdat de gewijzigde verhouding voor Heemstede leidt tot minder aandelen en daardoor minder dividend. Het percentage deelname en daarmee ook de zeggenschap daalt voor Heemstede naar ongeveer 8 procent. Meerlanden heeft benadrukt dat het de bedoeling is dat een besluit tot herkapitalisatie unaniem wordt genomen in de AVA. Daarom wordt gezocht naar een voorstel waarin ook Heemstede zich kan vinden. Heemstede heeft ook zelf onderzoek gedaan en advies ingewonnen. De mogelijke oplossingsrichting die daaruit kwam, wordt betrokken in het voorstel van Meerlanden. Zie ook de twee collegeberichten rond dit onderwerp, die in 2020 aan de raad zijn gestuurd (30 juni en 15 december). Een voorstel tot herkapitalisatie Meerlanden zal eerst worden voorgelegd aan de raad.												

	<p>De businesscase rond het warmtebedrijf is in 2020 niet levensvatbaar gebleken en gestopt. In 2020 zijn de reeds gemaakte kosten hiervoor afgeboekt. Het resultaat 2020 zal hierdoor negatief beïnvloed worden. Daarnaast worden toekomstige ontvangsten omlaag bijgesteld, omdat deze case is gestopt. Hiermee zal in de begroting 2022 en verder rekening mee worden houden. Ook in de P&C-cyclus 2021 zal hierop worden terugkomen bij de raming van het dividend 2020 dat in 2021 wordt ontvangen.</p>
<p>Gezamenlijke beleidsdoelen 2020</p>	<p>Beleidsdoelen versus resultaten</p> <p>Voor DVO1 gelden uniforme tarieven; voor DVO2 zijn deze in voorbereiding. De werkzaamheden vanuit beide DVO's zijn zo duurzaam mogelijk uitgevoerd. De coronacrisis had een behoorlijke impact op de afvalinzameling en de afvalketen.</p>
<p>Heemstedse beleidsdoelen 2020</p>	<p>De gemeente heeft zich ervoor ingezet om de landelijke VANG-doelstelling te halen van maximaal 100 kilo restafval per inwoner per jaar. Hierop wordt nieuw beleid vastgesteld en geïmplementeerd.</p>
<p>Heemstedse politieke aandachtspunten</p>	<p>Door uniforme tarieven in te voeren, is de dienstverlening aan de verschillende Meerlanden-gemeenten transparanter geworden.</p>

B. Stichtingen en verenigingen

Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (Stichting RIJK)

Vorm samenwerking	Algemeen Stichting												
Samenwerkingspartners (aangeslotenen) Onderwerp	Beverwijk, Bloemendaal, Castricum, De Ronde Venen, Diemen, Heemskerk, Heemstede, Hillegom, Lisse, Noordwijk, Ouder-Amstel, Uitgeest, Teylingen, Uithoorn, Velsen en OVER-gemeenten Oostzaan en Wormerland Inkoop en aanbesteding												
Aard samenwerking	Gezamenlijke uitvoering en delen van hulpbronnen (shared services)												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen Zeggenschap	Sturings- en controlemogelijkheden Gemeentesecretaris van Heemstede in het algemeen bestuur Eén van de zestien stemmen in het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur kan ook buiten vergadering besluiten nemen, mits alle bestuursleden in de gelegenheid zijn gesteld schriftelijk hun mening te geven. De dagelijkse leiding van de stichting berust bij de directeur. De taken en bevoegdheden van de directeur zijn vastgelegd in het directiestatuut. Aan de directeur is een volledige volmacht verleend.												
Motieven voor oprichting Informatiemomenten raad	Voordelen creëren op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor zelfstandige gemeenten door een regionaal inkoopbureau te faciliteren Het college geeft een zienswijze aan voordat het jaarverslag en de begroting van RIJK in het algemeen bestuur worden vastgesteld. Het algemeen bestuur van RIJK stelt vervolgens de begroting en het jaarverslag vast, en houdt daarbij rekening met de zienswijzen en de stemverhouding binnen RIJK. De raad ontvangt het besluit hierover van het college ter kennisname (C-stuk).												
Sturingsmomenten raad Lokale beleidsruimte	Alleen de standaardinstrumenten zoals vragen stellen en moties indienen en] aannemen Gemeenten stellen zelf het lokale inkoopbeleid vast en maken met stichting RIJK een jaarplan, waarin wordt vastgesteld bij welke trajecten de gemeenten ondersteuning willen.												
Uittredingsmogelijkheden	Beëindiging van het bestuurslidmaatschap is geregeld in de statuten. Beide partijen kunnen de samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente Heemstede en Stichting RIJK beëindigen, met een opzegtermijn van één jaar. De overeenkomst geldt vanaf april 2013 voor onbepaalde tijd.												
Jaarverslag (2019)	Relatief belang <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 716.171*</td> <td>€ 83.421</td> <td>€ 193.218</td> <td>€ 179.271</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019	€ 716.171*	€ 83.421	€ 193.218	€ 179.271
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019										
€ 716.171*	€ 83.421	€ 193.218	€ 179.271										
Rekeningresultaat	*inclusief het nog te bestemmen resultaat <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 5.087</td> <td>€ 402.000</td> <td>Nihil</td> <td>Nihil</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2018	2019	2018	2019	€ 5.087	€ 402.000	Nihil	Nihil
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten											
2018	2019	2018	2019										
€ 5.087	€ 402.000	Nihil	Nihil										
Bijdrage vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 228.976</td> <td>€ 230.727</td> </tr> </tbody> </table>	2020		Begroot	Werkelijk	€ 228.976	€ 230.727						
2020													
Begroot	Werkelijk												
€ 228.976	€ 230.727												
Actuele risico's	In 2020 neemt Heemstede 6,2 procent van de totale kosten voor zijn rekening. De waarborgsom (weerstandsvermogen) die uitstaat bij stichting RIJK bedraagt € 10.230. De jaarrekening bevat geen risicoparagraaf.												
Gezamenlijke beleidsdoelen 2020	Beleidsdoelen versus resultaten <ul style="list-style-type: none"> - meerjarig perspectief op de investeringen in stichting RIJK en haar diensten, en de resultaten die worden bereikt; - Ontwikkeling van en naar een begroting op output; - parameters ontwikkelen om de impact te meten; en - keuzemodules aanbieden, die passen bij de lokale situatie. 												
Heemstedese beleidsdoelen 2020 Heemstedese politieke aandachtspunten	Geen. N.v.t.												

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ)

Vorm samenwerking	Algemeen Stichting												
Samenwerkingspartners	Heemstede, Bloemendaal, Zandvoort en Haarlemmermeer												
Onderwerp	Onderwijs												
Aard samenwerking	Verzelfstandiging openbaar onderwijs												
	Sturings- en controlemogelijkheden												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Geen vertegenwoordiger van de gemeente Heemstede in het bestuur												
Zeggenschap	N.v.t.												
Motieven voor oprichting	Verzelfstandigen openbaar onderwijs												
Informatiemomenten raad	<ul style="list-style-type: none"> - Begroting - Jaarstukken - Terugkoppeling uit regionale overleggen (incidenteel) 												
Sturingsmomenten raad	<ul style="list-style-type: none"> - Begroting en jaarstukken ter informatie - Benoemen leden van de raad van toezicht - Ingrijpen bij taakverwaarlozing 												
Lokale beleidsruimte	N.v.t.												
Uittredingsmogelijkheden	Uittreden is mogelijk. De raad kan besluiten het bestuur van een of meer scholen weer op zich te nemen. Dat kan voor het eerst vijf jaar na het tijdstip waarop het bestuur over de desbetreffende school aan de stichting is overgedragen.												
	Relatief belang												
Financiële bijdrage Jaarverslag	Jaarverslag (2019)												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 1.680.077</td> <td>€ 1.482.212</td> <td>€ 1.327.445</td> <td>€ 1.217.763</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019	€ 1.680.077	€ 1.482.212	€ 1.327.445	€ 1.217.763
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019										
€ 1.680.077	€ 1.482.212	€ 1.327.445	€ 1.217.763										
Rekeningresultaat	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>- € 367.586</td> <td>- € 197.865</td> <td>n.v.t.</td> <td>n.v.t.</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2018	2019	2018	2019	- € 367.586	- € 197.865	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten											
2018	2019	2018	2019										
- € 367.586	- € 197.865	n.v.t.	n.v.t.										
Bijdrage vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> </tr> </tbody> </table>	2020		Begroot	Werkelijk	€ 0	€ 0						
2020													
Begroot	Werkelijk												
€ 0	€ 0												
Actuele risico's	Het risico voor de gemeente is dat de stichting bestuurlijk niet goed functioneert en dat dit gevolgen heeft voor het voortbestaan van het openbaar onderwijs. In de raad van 30 juni 2016 is besloten tot een nieuwe bestuursvorm (inclusief statutenwijziging) per juli 2016. Sindsdien heeft de stichting een college van bestuur en een raad van toezicht.												
	Beleidsdoelen versus resultaten												
Gezamenlijke beleidsdoelen 2020	Instandhouding bestaande Heemstedse openbare scholen												
Heemstedse beleidsdoelen 2020	Instandhouding bestaande Heemstedse openbare scholen												
Heemstedse politieke aandachtspunten	Geen												

C. Gemeenschappelijke regelingen

Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

	<p>Algemeen</p> <p>Gemeenschappelijke regeling (GR)</p> <p>Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort</p> <p>Wettelijke taken uitvoeren op het gebied van brandweezorg en gezondheidszorg (GGD). Deze taken zijn overgedragen aan de veiligheidsregio in het kader van de interregionale samenwerking of op basis van de Wet veiligheidsregio's.</p> <p>Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering</p> <p>Sturings- en controlemogelijkheden</p> <p>De burgemeester is lid van het algemeen bestuur en van de bestuurscommissie Openbare Veiligheid. De wethouder volksgezondheid is lid van de bestuurscommissie Publieke Gezondheid en Maatschappelijke Zorg.</p> <p>Twee van de 32 stemmen in het algemeen bestuur en bestuurscommissies</p> <p>Door samenwerking tussen gemeenten en een doelmatige organisatie en coördinatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - paraat zijn voor brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing (zoals genoemd in de Wet veiligheidsregio's); - de gezondheid van de bevolking beschermen en bevorderen (zoals genoemd in de Wet publieke gezondheid); - paraat zijn voor de hulpverlening bij ongevallen en rampen, en daarop voorbereid zijn (zoals genoemd in de Wet veiligheidsregio's); - de Wet ambulancezorg uitvoeren, en noodzakelijke zorg en ambulancehulpverlening bieden. <p>Begroting (elk jaar in het voorjaar)</p> <p>Jaarstukken (elk jaar in het voorjaar)</p> <p>Bestuursrapportage (twee keer per jaar)</p> <p>Geregelde informatiebijeenkomsten over actuele ontwikkelingen</p> <p>Feedback uit regionale vergaderingen</p> <p>Zienswijze indienen op de begroting (elk jaar in het voorjaar)</p> <p>Zienswijze indienen op de jaarstukken (elk jaar in het voorjaar)</p> <p>Om de begroting en het jaarverslag van de VRK vast te stellen, wordt de zienswijze van de gemeenteraden gevraagd. Het algemeen bestuur van de VRK stelt vervolgens de begroting en het jaarverslag van de VRK vast, en houdt daarbij rekening met de zienswijzen van de raden en de stemverhouding binnen de VRK. De raadsleden kunnen kennisnemen van de bestuursrapportages in de VRK. Daarnaast rapporteren de portefeuillehouders mondeling aan de raad over de onderwerpen uit de bestuurscommissies.</p> <p>Deze samenwerking is verplicht volgens artikel 9 van de Wet veiligheidsregio's.</p> <p>Relatief belang</p> <p>Op basis van het inwoneraantal vormt Heemstede 5 procent van het totaal van de GR.</p>												
Vorm samenwerking													
Samenwerkingspartners													
Onderwerp													
Aard samenwerking													
Vertegenwoordigers in bestuursorganen													
Zeggenschap													
Motieven voor oprichting													
Informatiemomenten raad													
Sturingsmomenten raad													
Lokale beleidsruimte													
Uittredingsmogelijkheden													
Financiële bijdrage Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 3.358.000</td> <td>€ 4.054.000</td> <td>€ 41.612.000</td> <td>€ 32.562.000</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019	€ 3.358.000	€ 4.054.000	€ 41.612.000	€ 32.562.000
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019										
€ 3.358.000	€ 4.054.000	€ 41.612.000	€ 32.562.000										
Rekeningresultaat	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 1.335.000</td> <td>€ 1.062.000</td> <td>€ 298.000</td> <td>€ 456.000</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2018	2019	2018	2019	€ 1.335.000	€ 1.062.000	€ 298.000	€ 456.000
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten											
2018	2019	2018	2019										
€ 1.335.000	€ 1.062.000	€ 298.000	€ 456.000										
Bijdrage vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 2.335.000</td> <td>€ 2.334.000</td> </tr> </tbody> </table>	2020		Begroot	Werkelijk	€ 2.335.000	€ 2.334.000						
2020													
Begroot	Werkelijk												
€ 2.335.000	€ 2.334.000												
Actuele risico's	In de programmabegroting 2020 van de VRK worden de risico's en beheersmaatregelen benoemd.												
	Beleidsdoelen versus resultaten												

Gezamenlijke beleidsdoelen 2019	De gemeenten willen een robuuste organisatie creëren, die voldoende draagvlak heeft om een grote crisis in de regio het hoofd te kunnen bieden. En die tegelijkertijd efficiënt en effectief kan functioneren, in dienst van de gemeenten. Ook hebben de gemeenten de intentie de VRK waar mogelijk te gebruiken om bestuurlijke drukte en versnippering van taken en organisaties te voorkomen.
Heemstedse beleidsdoelen 2019 Heemstedse politieke aandachtspunten	De gemeente Heemstede heeft in de zienswijze geen aparte beleidsdoelen meegegeven aan de VRK. <ul style="list-style-type: none"> - Gemeenschappelijke regeling actualiseren (inclusief aangepaste stemverhoudingen en kostenverdelingssystematiek). - Knelpunten oplossen met de gemeentelijke bluswatervoorziening.

Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Kennemerland-Zuid (GBKZ)

Vorm samenwerking	Algemeen Centrumgemeenteconstructie (GR)												
Samenwerkingspartners	Heemstede, Bloemendaal (centrumgemeente) en Zandvoort												
Onderwerp	Financiën: belastingen innen												
Aard samenwerking	Hulpbronnen delen (shared services)												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder financiën in Stuurgroep GBKZ												
Zeggenschap	Onbepaald, in de GR zijn geen afspraken gemaakt over stemverhoudingen in de stuurgroep. De bevoegdheid om financieel en fiscaal beleid vast te stellen, ligt nog steeds bij individuele gemeenten.												
Motieven voor oprichting	Efficiënter werken en organisatorische voordelen												
Informatiemomenten raad	- Bedrijfsplan (C-stuk, bij de start van het nieuwe kalenderjaar) - Jaarverslag (C-stuk, halverwege het jaar) - Managementrapportage (C-stuk, in het najaar)												
Sturingsmomenten raad	Alleen de standaardinstrumenten zoals vragen stellen en moties indienen en aannemen												
Lokale beleidsruimte	De bevoegdheid om financieel en fiscaal beleid vast te stellen en te wijzigen (en daarmee de inhoudelijke kaders voor de uitvoering door GBKZ) ligt bij individuele gemeenten.												
Uittredingsmogelijkheden	Uittreding is alleen mogelijk met een opzegtermijn van twee jaar. De financiële gevolgen van uittreding zijn voor rekening van de uittredende gemeente.												
Financiële bijdrage	Relatief belang Op basis van het inwoneraantal en het aantal aanslagregels vormt Heemstede ongeveer 35 procent van het totaal van deze GR. De bijdrage aan de GBKZ is opgenomen inclusief proces- en griffiekosten en inclusief de geïnde kosten en rente van dwangbevelen.												
Jaarverslag	GBKZ maakt deel uit van de gemeente Bloemendaal en publiceert geen eigen balans. De bijdrage aan GBKZ is opgenomen inclusief proces- en griffiekosten en inclusief de geïnde kosten en rente van dwangbevelen.												
Bijdrage	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Afrekening 2018</th> <th>Afrekening 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Werkelijk</td> <td>Werkelijk</td> </tr> <tr> <td>€ 663.000</td> <td>€ 641.000</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Begroot</td> <td>Werkelijk</td> </tr> <tr> <td>€ 756.000</td> <td>665.000</td> </tr> </tbody> </table>	Afrekening 2018	Afrekening 2019	Werkelijk	Werkelijk	€ 663.000	€ 641.000	2020		Begroot	Werkelijk	€ 756.000	665.000
Afrekening 2018	Afrekening 2019												
Werkelijk	Werkelijk												
€ 663.000	€ 641.000												
2020													
Begroot	Werkelijk												
€ 756.000	665.000												
Actuele risico's	<ul style="list-style-type: none"> - Bedrijfsproces innen: door faillissementen van een incasso- en deurwaarderskantoor heeft GBKZ via aanbesteding een nieuw incasso- en deurwaarderskantoor aangetrokken. - Er worden hogere eisen gesteld aan een digitale overheid en aan bedrijfsvoering in het algemeen. Om te kunnen voldoen aan de wettelijke verplichtingen informatievoorziening en aan te sluiten bij nieuwe ontwikkelingen is een informatieplan GBKZ 2018-2020 opgesteld. In het bedrijfsplan wordt de bedrijfsvoering nader toegelicht. 												
Gezamenlijke beleidsdoelen 2020	Beleidsdoelen versus resultaten In het bedrijfsplan worden jaarlijks verschillende doelen geformuleerd.												
Heemstedse beleidsdoelen 2020	Geen andere doelen dan gezamenlijke doelen.												
Heemstedse politieke aandachtspunten	Geen lokale politieke aandachtspunten.												

Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk)

Vorm samenwerking	Algemeen Gemeenschappelijke regeling (GR)												
Samenwerkingspartners	Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort												
Onderwerp	Sociale werkvoorziening												
Aard samenwerking	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder sociaal domein in bestuur												
Zeggenschap	In de GR zijn geen afspraken gemaakt over de stemverhoudingen in de stuurgroep. De bevoegdheid om financieel en fiscaal beleid vast te stellen, ligt nog steeds bij individuele gemeenten.												
Motieven voor oprichting	De gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de deelnemende gemeenten uitvoeren en behartigen op het gebied van de sociale werkvoorziening, en de bij of krachtens de Wet sociale werkvoorziening opgedragen taken zo efficiënt en effectief mogelijk uitvoeren.												
Informatiemomenten raad	- Begroting (elk jaar in voorjaar)												
Sturingsmomenten raad	- Jaarstukken (elk jaar in het voorjaar)												
Lokale beleidsruimte	Zienswijze indienen op begroting (elk jaar in voorjaar)												
Uittredingsmogelijkheden	N.v.t. Een deelnemende gemeente kan uittreden als de colleges van twee derde van de deelnemende gemeenten daarmee instemmen. Uittreding kan alleen met ingang van de dag waarop de nieuwe zittingsperiode van het bestuur ingaat.												
Financiële bijdrage	Relatief belang De gemeente Heemstede participeert voor circa 8 procent in deze gemeenschappelijke regeling op basis van toegekende integratiebudgetten Participatiewet (WSW-deel).												
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 7.062.507</td> <td>€ 7.062.507</td> <td>€ 4.122.658</td> <td>€ 4.141.640</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019	€ 7.062.507	€ 7.062.507	€ 4.122.658	€ 4.141.640
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019										
€ 7.062.507	€ 7.062.507	€ 4.122.658	€ 4.141.640										
Rekeningresultaat	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage Heemstede</th> </tr> <tr> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 930.206</td> <td>€ 368.874</td> <td>€ 244.153</td> <td>€ 368.874</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage Heemstede		2018	2019	2018	2019	€ 930.206	€ 368.874	€ 244.153	€ 368.874
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage Heemstede											
2018	2019	2018	2019										
€ 930.206	€ 368.874	€ 244.153	€ 368.874										
Bijdrage vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 1.454.000</td> <td>€ 1.454.000</td> </tr> </tbody> </table>	2020		Begroot	Werkelijk	€ 1.454.000	€ 1.454.000						
2020													
Begroot	Werkelijk												
€ 1.454.000	€ 1.454.000												
Actuele risico's	<p>Het grootste risico in 2020 is het verslechterde economische klimaat door de coronacrisis. De omzet van de GR is daarmee onder druk komen te staan. Het Rijk heeft middelen vrijgemaakt om het risico van omzetverlies enigszins te compenseren. Omdat de mate en snelheid van het economisch herstel nog moeilijk in te schatten zijn, blijft dit risico voorlopig bestaan.</p> <p>In de begroting 2020 van de GR wordt ook gesproken over de volgende risicofactoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ontwikkeling politiek landschap en welke beleidskeuzes op landelijk niveau worden gemaakt, vooral over de Participatiewet, waaronder nieuw beschut; - cao-onderhandelingen na afloop cao WSW op 31 december 2018 over loonontwikkeling; - aanvullende bijdrage nodig als integratie-uitkering Participatiewet (WSW-deel) niet toereikend is; - rentestijging die van invloed is op de rentelasten. 												
Gezamenlijke beleidsdoelen 2020 Heemsteedse beleidsdoelen 2020 Heemsteedse politieke aandachtspunten	<p>Beleidsdoelen versus resultaten</p> <p>De bij of krachtens de Wet sociale werkvoorziening opgedragen taken zo efficiënt en effectief mogelijk uitvoeren.</p> <p>Geen andere doelen dan gezamenlijke doelen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geen lokale politieke aandachtspunten. - Toekomstperspectief sociale werkvoorziening en de daaruit afgeleide huisvestingsbehoefte. 												

Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten regio West-Kennemerland

Vorm samenwerking	Algemeen Gemeenschappelijke regeling (GR)												
Samenwerkingspartners	Heemstede, Heemskerk, Velsen, Beverwijk, Haarlem, Bloemendaal en Zandvoort												
Onderwerp	Onderwijs: leerplichtadministratie, leerplichthandhaving en RMC (regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten)												
Aard samenwerking	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder onderwijs in gemeenschappelijk orgaan												
Zeggenschap	Elke gemeente heeft één stem.												
Motieven voor oprichting	Organisatorische voordelen: kwetsbaarheid verminderen, deskundigheid bevorderen en daarmee kwaliteit en dienstverlening op hoger plan brengen. Daarnaast: grensoverstijgende problematiek vraagt om een regionale afstemming, aansturing en uitvoering + efficiënter werken.												
Informatiemomenten raad	- Begroting (elk jaar in voorjaar) - Jaarstukken (elk jaar in het voorjaar) - Terugkoppeling uit regionale overleggen (incidenteel)												
Sturingsmomenten raad	- Zienswijze indienen op het jaarverslag 2018 (raadsbesluit 29 mei 2019) - Zienswijze indienen op de begroting 2020 (raadsbesluit 29 mei 2019)												
Lokale beleidsruimte	In de gemeenschappelijke regeling worden drie takenpakketten (percelen) onderscheiden. Gemeenten kunnen kiezen welke ze afnemen. Heemstede neemt alle drie de percelen af.												
Uittredingsmogelijkheden	Uittreding is de eerste drie jaar (tot 1 januari 2017) in principe niet mogelijk. Daarna wel door besluit van college, met opzegtermijn van één jaar. Gemeenschappelijk orgaan regelt financiële afhandeling. Uittredende gemeente betaalt de kosten die het gevolg zijn van uittreding.												
Financieel belang	Relatief belang De (onderstaande) bijdrage betreft de bijdrage voor perceel 1 en 2 (Centrale Administratie en Leerplicht). De leerwerktrajecten (perceel 3) worden betaald per traject of geplaatste jeugdige. Deze gelden worden gedekt door de integratie-uitkering sociaal domein.												
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 289.326</td> <td>€ 291.622</td> <td>€ 289.326</td> <td>€ 291.226</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019	€ 289.326	€ 291.622	€ 289.326	€ 291.226
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019										
€ 289.326	€ 291.622	€ 289.326	€ 291.226										
Rekeningresultaat	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 66.081</td> <td>€ 82.031</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2018	2019	2018	2019	€ 0	€ 0	€ 66.081	€ 82.031
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten											
2018	2019	2018	2019										
€ 0	€ 0	€ 66.081	€ 82.031										
Bijdrage vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 86.733</td> <td>n.n.b.</td> </tr> </tbody> </table>	2020		Begroot	Werkelijk	€ 86.733	n.n.b.						
2020													
Begroot	Werkelijk												
€ 86.733	n.n.b.												
Actuele risico's	Geen.												
Gezamenlijke beleidsdoelen 2020	Beleidsdoelen versus resultaten Ongeoorloofd verzuim terugdringen, voortijdig schooluitval voorkomen en herplaatsingen realiseren												
Heemstedse beleidsdoelen 2020	Relatief verzuim blijft op hetzelfde niveau of wordt verder teruggedrongen. Geen absoluut verzuim.												
Heemstedse politieke aandachtspunten	In de raadsvergadering van juni 2018 is geen nadere zienswijze meegegeven, anders dan in te stemmen met de begroting 2019 en kennis te nemen met het jaarverslag 2017.												

Gemeenschappelijke Regeling Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland

Vorm samenwerking	Algemeen Gemeenschappelijke regeling (GR)												
Samenwerkingspartners	Haarlem, Heemstede, Bloemendaal en Zandvoort												
Onderwerp	Verkeer en vervoer: mobiliteitsprojecten met regionaal belang voorbereiden en uitvoeren, vanuit een Regionaal Mobiliteitsfonds.												
Aard samenwerking	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen Zeggenschap	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder verkeer Projectvoorstellen worden ter besluitvorming voorgelegd aan de raden van de deelnemers. Ze worden goedgekeurd bij akkoord van een meerderheid van de raden. De raad van de gemeente waar het project zich bevindt, moet in elk geval akkoord zijn.												
Motieven voor oprichting	- Hoger ambitieniveau bereiken: samen meer realiseren, o.a. dankzij sterkere lobby - Gezamenlijk optrekken in grensoverschrijdende projecten												
Informatiemomenten raad	Eens per kwartaal informeert de stuurgroep de raden met een rapportage over de planning, budget en eventuele risico's. Daarnaast is er een begroting, jaarverslag en jaarplan.												
Sturingsmomenten raad	- Voorstellen nieuwe projecten - De hiervoor genoemde documenten												
Lokale beleidsruimte	Projectvoorstellen op het grondgebied van een gemeente vereisen goedkeuring van de raad van die gemeente.												
Uittredingsmogelijkheden	Uittreding is mogelijk met een opzegtermijn van minimaal één jaar. Verplichtingen die voortvloeien uit reeds genomen besluiten over projecten, moeten worden nagekomen. Hiervoor wordt een onafhankelijke registeraccountant ingehuurd.												
Financieel belang	Relatief belang De vier deelnemende gemeenten storten jaarlijks een bijdrage in het fonds, gerelateerd aan het aantal inwoners. Heemstede stort in de periode 2013 t/m 2027 in totaal € 2.372.000.												
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 4.902.000</td> <td>€ 5.992.000</td> <td>nihil</td> <td>nihil</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019	€ 4.902.000	€ 5.992.000	nihil	nihil
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019										
€ 4.902.000	€ 5.992.000	nihil	nihil										
Rekeningresultaat	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 938.000</td> <td>€ 1.090.000</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2018	2019	2018	2019	€ 938.000	€ 1.090.000	€ 0	€ 0
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten											
2018	2019	2018	2019										
€ 938.000	€ 1.090.000	€ 0	€ 0										
Bijdrage vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 190.000</td> <td>€ 190.000</td> </tr> </tbody> </table>	2020		Begroot	Werkelijk	€ 190.000	€ 190.000						
2020													
Begroot	Werkelijk												
€ 190.000	€ 190.000												
Actuele risico's	In de jaarrekening 2019 wordt per project aangegeven hoe het ervoor staat met de realisatie.												
Gezamenlijke beleidsdoelen 2020	Beleidsdoelen versus resultaten Het parkeren van fietsen bij stations verbeteren, regionale doorstroming met DVM verbeteren, doorstroming openbaar vervoer verbeteren, en regionale routekeuzes verbeteren door bewegwijzering. Deze projecten zijn uitgesteld naar 2021. Het is onzeker of bewegwijzering nog in 2021 gebeurt of door externe factoren verschuift naar 2022.												
Heemstedse beleidsdoelen 2020 Heemstedse politieke aandachtspunten	Dezelfde als de gezamenlijke beleidsdoelen. Regelmatige rapportage over voortgang (kwartaalrapportage)												

Omgevingsdienst IJmond

Vorm samenwerking	Algemeen Gemeenschappelijke regeling (GR)												
Samenwerkingspartners	Beemster, Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest, Velsen, Waterland, Wormerveer en Zandvoort, en de provincie Noord-Holland												
Onderwerp	Uitvoerende taken op het gebied van bouwen, ruimte en milieu												
Aard samenwerking	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden De wethouder volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing is lid van het algemeen bestuur. De gemeente Heemstede neemt vanaf 1 mei 2017 deel aan deze GR.												
Zeggenschap	Per deelnemer één stem												
Motieven voor oprichting	Wettelijke verplichting voor het basispakket												
Informatiemomenten raad	- Begroting (elk jaar in voorjaar) - Jaarstukken (elk jaar in het voorjaar) - Milieujaarverslag												
Sturingsmomenten raad	- Zienswijze indienen op begroting (elk jaar in het voorjaar) - Zienswijze indienen op de jaarstukken (elk jaar in het voorjaar)												
Uittredingsmogelijkheden	Voor zover het de GR betreft: geen												
Financiële bijdrage	Relatief belang In de GR zijn de basistaken inclusief de WABO (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht)-taken opgenomen (1.115 uur à € 84,00 = € 93.660). Daarnaast is er een dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor 1.748 uur overige taken à € 84,00 = € 146.832 en voor controle Drank- en Horecawet 300 uur à € 84,00 = € 25.200). De DVO is géén onderdeel van de gemeenschappelijke regeling.												
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 509.260</td> <td>€ 419.249</td> <td>€ 3.840.294</td> <td>€ 3.806.530</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019	€ 509.260	€ 419.249	€ 3.840.294	€ 3.806.530
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2019	31 dec 2019										
€ 509.260	€ 419.249	€ 3.840.294	€ 3.806.530										
Rekeningresultaat	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 10.512</td> <td>€ 1</td> <td>€ 146</td> <td>n.v.t.</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2018	2019	2018	2019	€ 10.512	€ 1	€ 146	n.v.t.
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten											
2018	2019	2018	2019										
€ 10.512	€ 1	€ 146	n.v.t.										
Bijdrage vs. begroting*	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2020</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 240.492</td> <td>€ 240.492</td> </tr> </tbody> </table> <p>(* De bijdragen zijn inclusief de DVO, maar exclusief de controle Drank- en Horecawet.</p>	2020		Begroot	Werkelijk	€ 240.492	€ 240.492						
2020													
Begroot	Werkelijk												
€ 240.492	€ 240.492												
Actuele risico's	Op pagina 8 van de rekening 2019 van de Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) zijn de risico's benoemd.												
Gezamenlijke beleidsdoelen 2020	Beleidsdoelen versus resultaten Uitvoering basispakket, inclusief WABO-taken. Onder het basispakket gaat het om de RUD-taken (regionale uitvoeringsdienst), zoals vergunningverlening, toezicht en handhaving en toezicht bodemsanering. Daarnaast is er een contactfunctionaris aangesteld.												
Heemstedse beleidsdoelen 2020	Geen aparte beleidsdoelen geformuleerd.												
Heemstedse politieke aandachtspunten	Geen aparte aandachtspunten meegegeven.												

7. Paragraaf grondbeleid

Grondbeleid kan grote risico's met zich meebrengen voor de financiële positie van de gemeente, wanneer de gemeente besluit een grondpositie in te nemen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Grondbeleid kan actief of faciliterend zijn. Bij actief grondbeleid verwerft de gemeente zelf grond, maakt deze bouwrijp en geeft deze uit. Bij faciliterend grondbeleid stelt de gemeente voorwaarden aan hoe derden, bijvoorbeeld projectontwikkelaars, grond in hun eigendom mogen ontwikkelen. De gemeente stelt dan in structuurvisies en bestemmingsplannen de planologische grenzen vast van de ontwikkelingsmogelijkheden. Projectontwikkelaars en andere initiatiefnemers moeten zich houden aan deze grenzen.

Heemstede kent geen grote uitbreidingslocaties, en voert faciliterend grondbeleid. De uitvoering van de diverse projecten wordt overgelaten aan private partijen. Hiermee worden de financiële risico's voor de gemeente ondervangen.

De gemeente houdt de regie over de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen via de bestemmingsplannen. Het college heeft besloten om geen structuurvisie vast te leggen (B&W, 19 januari 2012, C-stuk). In 2021 zal verder worden gewerkt aan de ontwikkeling van de Omgevingsvisie, in samenwerking met de gemeente Bloemendaal. Volgens planning zal deze eind 2021 worden vastgesteld door de raad. Voor het grondbeleid zal het faciliterend grondbeleid worden voortgezet.

Kostenverhaal bij ruimtelijke ontwikkelingen

Bij ruimtelijke ontwikkelingen maakt de gemeente een kostenverhaal. Dat gaat over de exploitatiekosten die de gemeente moet maken in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling (woningbouwplan), bijvoorbeeld kosten voor de herinrichting van de openbare ruimte. Dit kan de gemeente zowel langs publiekrechtelijke (via een exploitatieplan) als privaatrechtelijke weg (via een anterieure overeenkomst) regelen. Het kostenverhaal wordt verplicht gesteld in de Wet ruimtelijke ordening (Wro); in de praktijk wordt gesproken over de Grondexploitatiewet (Grex-wet), die in feite een onderdeel van de Wro is. Een exploitatieplan is verplicht, tenzij het kostenverhaal op een andere manier (bijvoorbeeld door een overeenkomst) is verzekerd. Bij de Heemstedse ontwikkelingen is en wordt het kostenverhaal geregeld via privaatrechtelijke (anterieure) overeenkomsten.

Beleid uitgifte gemeentegrond

Heemstede heeft relatief weinig uitgeefbare grond in bezit. Het aantal uitgiftes van gemeentegrond is dan ook beperkt; meestal gaat het daarbij om snippergroen. Volgens het door de raad vastgestelde gronduitgiftebeleid wordt alleen niet-strategisch en niet-functioneel openbaar groen als snippergroen verkocht. Het kan hierbij alleen gaan om groen dat niet bepalend is voor de verkavelingsopzet en het bijbehorend groenbeeld, en er mogen geen kabels en leidingen in het betreffende perceel liggen. Op de bijbehorende uitgiftekaarten zijn de gronden aangegeven die voor uitgifte vatbaar zijn. Snippergroen wordt verkocht op aanvraag. Door deze stroken groen te verkopen, kunnen de onderhoudskosten voor de gemeente worden teruggebracht.

Tot december 2016 hanteerde de gemeente een basisgrondprijs van € 150 per m² (kosten koper). Voor percelen boven de 50 m² werd de prijs bepaald op basis van taxatie. In december 2016 is besloten in alle gevallen van gronduitgifte de grondprijs via taxatie te bepalen (B&W, besluit 'Kader gemeentelijke vastgoedtransacties', 19 december 2016, B-stuk).

Overzicht projecten in uitvoering

De gemeente voert faciliterend grondbeleid bij de volgende projecten in uitvoering.

Projecten in uitvoering	Stand van zaken
Princenbuurt (Patrijzenlaan)	Vanuit initiatiefnemers is het verzoek gekomen om op de percelen Patrijzenlaan 15 + 21 en Glipperweg 64-72 nieuwbouw te realiseren. Om de nieuwe woningen, tuinen en openbare ruimte te realiseren, is gemeentegrond nodig. Momenteel is de gemeente bezig met de planologische voorbereidingen, waaronder de verkoop van de gemeentelijke grond. De onderhandelingen hierover waren in 2020 nog niet afgerond.
Havendreef	Alle woningen zijn opgeleverd en de grond openbare ruimte is aan de gemeente teruggeleverd.
Slottuin	De omgevingsvergunning voor de woningen en appartementen is verleend. De teruglevering van de openbare ruimte volgt na de oplevering.
Watermuziek/Spaarnelicht	Alle woningen van plandeel Watermuziek zijn opgeleverd en bewoond; de grond openbare ruimte is aan de gemeente teruggeleverd. Voor de twee appartementengebouwen met parkeergarage van plandeel Spaarnelicht is de omgevingsvergunning verleend; de teruglevering van grond openbare ruimte volgt na oplevering.

8. Paragraaf taakstellingen

Conform het advies van onze toezichthouder Gedeputeerde Staten van Noord-Holland is ook in deze begroting een aparte paragraaf Taakstellingen opgenomen. In deze paragraaf wordt in één oogopslag de opgenomen bezuinigingen c.q. taakstellingen zichtbaar, die verspreid in de begroting op programmaniveau zijn opgenomen.

Stelpost onderuitputting kapitaallasten (2020 – 2023: aflopend van € 100.000 naar € 0)

In de begroting wordt - door middel van het opnemen van een stelpost (voordeel) van € 200.000 - jaarlijks rekening gehouden met het feit dat de kapitaallasten in werkelijkheid lager uitvallen dan begroot. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat investeringsuitgaven later plaatsvinden dan begroot. Jaarlijks wordt in de voorjaarsnota gerapporteerd over de onderuitputting kapitaallasten.

Door onze toezichthouder (de provincie Noord-Holland) is, naar aanleiding van de begroting 2019, aangekondigd dat zij deze stelpost niet meer als structureel dekkingsmiddel accepteren, wel als incidenteel dekkingsmiddel. In de begroting is deze stelpost geleidelijk verlaagd van € 200.000 in 2019 naar € 100.000 in 2020, € 67.000 in 2021, € 34.000 in 2022 en € 0 in 2023.

Uit de voorjaarsnota 2020 (blz. 9) blijkt dat er in totaal een voordeel van € 169.000 wordt behaald op de kapitaallasten en de stelpost van € 100.000 wordt gerealiseerd.

Bezuiniging verkoop gemeentelijke eigendommen (€ 38.500 structureel)

Op 28 juni 2012 heeft de gemeenteraad van Heemstede de motie “Beperkte OZB-stijging” aangenomen. In deze motie is o.a. aangegeven voorzieningen efficiënter te organiseren. Met name wordt hier gedoeld op het gemeentelijk onroerend goed dat voor diverse doeleinden wordt ingezet en gebruikt. Oorspronkelijk was in de (meerjaren)begroting hiervoor een taakstelling geraamd van € 97.500. Door verkoop van de panden Raadhuisplein 25, Nijverheidsweg 3 en de grondopbrengst Havendreef in 2017 is een bedrag van € 59.000 structureel gerealiseerd. De nog te realiseren taakstelling bedraagt daarom € 38.500.

In de Voorjaarsnota 2020 is aangegeven om deze taakstelling bij de verkoop van Glipper Dreef 147 te betrekken en is daarmee ingelost.

Taakstelling kostendekkendheid leges (€ 20.000 structureel)

In de begroting is vanaf 2020 een taakstellende extra legesopbrengst opgenomen van € 20.000. Deze taakstelling is gerealiseerd.

Taakstelling ambtelijke organisatie (2020 – 2022: oplopend van € 30.000 naar € 250.000 structureel)

In de begroting 2020 is ter financiering van het flexibel inhuurbudget voor 2020 een taakstelling ambtelijke organisatie opgenomen van € 30.000. Deze loopt op naar € 80.000 in 2021 en vanaf 2022 € 250.000. In de begroting is aangegeven dat dit realiseerbaar is door ‘winst’ uit de verdere digitalisering (van werkprocessen), het optimaliseren van werkprocessen en herstructurering van de leidinggevende structuur van de organisatie. Deze taakstelling/reallocatie van formatie kan alleen gefaseerd gerealiseerd worden.

De tranche van 2020 is gerealiseerd door aanpassingen in de leidinggevende structuur waardoor € 30.000 (structureel) wordt bespaard. De stelpost wordt gedekt door de salariskosten bij bestuursondersteuning met € 30.000 te verlagen.

9. Paragraaf corona

Inleiding

Sinds maart 2020 is sprake van een wereldwijde coronacrisis. Inmiddels weten we dat de coronacrisis structurele gevolgen voor de maatschappij heeft. De gemeente Heemstede heeft het afgelopen jaar de schouders gezet onder de aanpak van de coronacrisis. Het onvoorspelbare verloop van de crisis vroeg en vraagt continu om improviseren en doet een beroep op de wendbaarheid en flexibiliteit van de gemeente. Ondanks de uitvoering van alle maatregelen en inzet rondom de crisis, hebben we projecten en programma's door kunnen laten lopen en zijn nieuwe zaken opgepakt en blijven we dat doen. Inmiddels is duidelijk geworden dat de coronacrisis geen tijdelijk karakter heeft, maar dat de komende jaren structureel ingezet moet worden op de gevolgen van deze crisis voor de maatschappij. We zetten primair in op de (bestrijding van de gevolgen van de) crisis en het laten doorlopen van de brede dienstverlening. Vervolgens pakken we de lopende programma's en projecten op waarin de gevolgen van corona waar mogelijk worden meegenomen. Daarna pakken we de lange termijn planning verder op.

In april 2021 is de raad de notitie aangeboden 'Eén jaar coronacrisis in Heemstede terugblik en toekomst - *Evaluatie en toekomstvoorstellen gevolgen corona*'. Hierin is teruggekeken op de aanpak tot nu toe en is een herstelagenda opgesteld voor de komende tijden. Het merendeel van deze paragraaf corona is ook gebaseerd op deze notitie.

Achtereenvolgens wordt in deze paragraaf teruggekeken op 2020 aan de hand van een vijftal thema's: economie, werk en inkomen (1), samenleving (2), gebruik van de buitenruimte en duurzaamheid (3), veiligheid handhaving en evenementen (4) en communicatie en participatie (5).

Vervolgens wordt een korte doorkijk gegeven naar 2021: wat is de voorgestelde herstelagenda?

Dan wordt de projectorganisatie beschreven aan de hand waarvan de ambtelijke organisatie de corona-crisis 'te lijf is gegaan', ook binnen de regionale context, en wat de corona-crisis betekende en nog steeds betekent voor het werken van alle medewerkers ('gemeente als werkgever').

Daarna wordt ingegaan op de risicobeheersing: in hoeverre brengt de coronacrisis risico's met zich mee met betrekking tot rechtmatigheid en het in-control zijn. Waarna tot slot een financieel overzicht van de impact van de coronacrisis wordt gegeven over 2020.

Bij de programma's in het jaarverslag wordt de financiële impact van de coronacrisis kort toegelicht (onder het kopje 'Wat heeft het gekost'). In deze paragraaf treft U een compleet en integraal beeld aan.

Terugblik 2020

In deze terugblik wordt een beeld geschetst aan de hand van een 5-tal thema's.

1. Economie, werk en inkomen

Steunmaatregelen

Voor ondernemers zijn er vanuit de Rijksoverheid verschillende noodmaatregelen beschikbaar gesteld. Naast deze landelijke maatregelen bood (en biedt) Heemstede een aanvullend pakket lokale maatregelen om de Heemstedse ondernemers, zzp'ers, stichtingen en verenigingen extra te ondersteunen.

Het betreffen de volgende maatregelen:

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo 1, 2 en 3)

Sinds het begin van de coronacrisis kunnen ondernemers ondersteuning krijgen vanuit de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). Deze landelijke maatregel voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt. Ook voorziet het in een lening voor bedrijfskapitaal van maximaal € 10.157 om zakelijke liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen. Hieronder vindt u een kort overzicht rondom de inzet van steunpakketten.

Tozo	Aantal aanvragen	Aantal toekenningen	Bijzonderheden
Tozo 1	610	510	Binnen drie dagen ruim 330 aanvragen bij de IASZ* voor financiële steun. Normaal gesproken zijn dit er tien per jaar.
Tozo 2	160	144	Partner-inkomenstoets wordt ingevoerd. Iedereen moet opnieuw aanvragen (deels verkort).
Tozo 3 (deze regeling loopt nog door en kan worden aangevraagd: met terugwerkende kracht tot 1 januari 2021)	139	138	Iedereen moet opnieuw aanvragen (deels verkort).
Tozo 1,2 en 3 Bedrijfskapitaal	xxx ¹	53	Voor bedrijfskosten kan maximaal € 10.157 worden geleend tegen 2 procent rente. Aflossing start per 1 juli 2021. Over de periode januari 2021 tot en met juni 2021 wordt tijdelijk geen rente berekend.

* IASZ: Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken

In Heemstede hebben 78 ondernemers gebruikgemaakt van Tozo 1, 2 en 3, waarvan 55 ononderbroken sinds Tozo 1.

Vanaf de aanvraag voor Tozo 3 vraagt de gemeente actief uit in welke branche ondernemers werkzaam zijn. De grootste groep ondernemers met een Tozo-uitkering geeft aan te werken in de branche 'cultuur en sport', waaronder de evenementensector. Ook horeca, groothandel/detailhandel, advies/consultancy en persoonlijke dienstverlening scoren hoog.

Precariobelasting/huurcompensatie

De gemeente heeft op een aantal punten financiële lastenvermindering doorgevoerd, zoals bij belasting voor terrasverruiming en de precariobelasting. Vanaf 1 juni 2020 hoefden ondernemers met een terras geen extra precariobelasting te betalen. Daarnaast is de precariobelasting voor maart tot en met juni 2020 helemaal kwijtscheldend. Na 1 oktober 2020 konden ondernemers conform bestaand beleid contact opnemen met GBKZ (Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid) voor uitstel van betaling of een betalingsregeling. Aanvragen hiervoor werden per individueel geval beoordeeld. De raad heeft het tarief in de verordening Precario 2020 voor terrassen en uitstallingen begin oktober op nul euro vastgesteld. Daarnaast besloot het college op 8 december 2020 de helft van de huur over de periode van 16 maart tot 1 juni 2020 en van 14 oktober 2020 tot 1 januari 2021 kwijt te schelden aan horecaondernemers die ruimte huren van de gemeente en wiens onderneming verplicht gesloten is door de coronamaatregelen.

Overige ondersteuning van lokale ondernemers

De gemeente is zo veel mogelijk in gesprek gebleven met de lokale ondernemers over de situatie. De lijnen waren kort en ondernemers en de gemeente wisten elkaar goed te vinden. Bij de detailhandel ging het vooral om thema's zoals spreiding van het winkelend publiek door ruimere openingstijden, lokaal kopen, omgaan met wachtrijen voor winkels, een gezamenlijke bezorgservice opzetten op initiatief van de ondernemers, en het veilig begaanbaar maken van stoepen waarbij uitstallingen in de openbare ruimte verminderd zijn.

¹ Het aantal aanvragen bedrijfskapitaal is niet ingevuld, omdat dit een vertekend beeld zou geven. Veel aanvragers hadden dit in eerste instantie aangekruist, maar besloten na nadere informatie dat ze het niet wilden of verkeerd begrepen hadden.

Ondernemersloket

In maart 2020 heeft de gemeente een ondernemersloket opgericht om ondernemers te informeren en te helpen bij vragen over de Tozo. Veel ambtenaren van verschillende afdelingen hebben zich hiervoor ingezet. Dit loket is binnen een week operationeel geworden. Vooral in de eerste weken van het loket is hier intensief gebruik van gemaakt. Eind mei 2020 is het ondernemersloket gestopt, omdat de vraag naar deze dienst was afgenomen.

2. Samenleving

Kwetsbaren, ouderen en mantelzorgers

Kwetsbaren, ouderen en mantelzorgers zijn hard geraakt door de coronacrisis. Mensen zijn nog meer aan huis gebonden. Dagbesteding en ontmoetings- en ondersteuningsactiviteiten werden alleen in aangepaste vorm aangeboden en lagen aan het begin van de crisis helemaal stil. Samen met onze partners in het maatschappelijk middenveld monitoren we de inwoners die hierdoor geraakt worden, en denken we mee over een alternatieve inzet van de lokale zorg- en welzijnsorganisaties. Ook proberen we innovatie te bevorderen; we hebben bijvoorbeeld het beeldbellen vanuit Plein 1 mogelijk gemaakt en er is een online kookworkshop gegeven. Onze lokale partners uit het maatschappelijk middenveld – waaronder de bibliotheek, Zorgbalans en Kennemerhart – hebben waar mogelijk ook aanpassingen gedaan. Ze ontwikkelden alternatieven die wel kunnen, zoals hybride vormen van dagbesteding en ontmoeting, waarbij een deel van de inwoners fysiek aanwezig is en een ander deel digitaal meedoet.

Vrijwillige inzet

Ook inwoners melden zich aan om kwetsbaren en ouderen te ondersteunen. Vanaf het begin van de crisis druppelen initiatieven binnen van vrijwilligers bij de gemeente en WIJ Heemstede. In samenwerking met WIJ Heemstede zetten wij ons in om vraag en aanbod te koppelen, bijvoorbeeld via WE HELPEN. Ook brengen we initiatieven bij inwoners onder de aandacht, bijvoorbeeld via de website www.wijmakenheemstede.nl. Afgelopen voorjaar is een katern – in de vorm van een ganzenbord – opgenomen in De Heemsteder, met als doel kwetsbaren, ouderen en jongeren in Heemstede te ondersteunen bij het vragen om hulp. Tegelijkertijd fungeerde dit als stimulans voor alle inwoners om anderen hun hulp aan te bieden.

Gezinnen en kinderen

Door de coronacrisis zijn mensen veel aan huis gebonden. Voor gezinnen die al kwetsbaar zijn, kan dit extra spanningen opleveren. Kwetsbare gezinnen worden gemonitord door het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Tot op heden is het aantal hulpvragen van gezinnen niet significant gestegen. Ook voor deze groep is er inzet vanuit de samenleving. Ouders van kinderen die geen lid zijn van een vereniging kunnen contact opnemen met de buurtsportcoaches. Dit om een sport te vinden die bij hun kind past, en vervolgens een vereniging die zich openstelt voor kinderen die (nu) geen lid zijn. Daarnaast is een stagiaire begonnen het preventieve aanbod voor de jeugd in Heemstede te inventariseren en evalueren, om ook ruimte te maken voor nieuwe initiatieven zoals Buurtgezinnen en Home-start.

Noodopvang, kinderopvang en onderwijs

Tijdens de eerste lockdown zijn in Heemstede zes kinderopvanglocaties voor noodopvang geregeld. In samspraak met scholen, ouders en het CJG is noodopvang of benodigde (extra) begeleiding thuis geboden aan kinderen uit het speciaal onderwijs en kinderen uit kwetsbare gezinnen. In het voorjaar van 2020 zijn 253 kinderen opgevangen, waarvan 26 kinderen uit kwetsbare gezinnen. Op 2 juni 2020 maakten 33 kinderen gebruik van de noodopvang.

Vanaf 16 december 2020 zijn de scholen en kinderdagopvang opnieuw gesloten. Anders dan in de eerste lockdown moesten de basisscholen in deze tweede lockdown openblijven voor noodopvang. Dit moesten leerkrachten combineren met digitaal lesgeven. Uit gesprekken met schoolbesturen in Heemstede bleek dat 10 tot 30 procent van de leerlingen gebruikmaakte van de noodopvang, aanzienlijk meer dan tijdens de eerste lockdown. Dit kwam doordat ouders/verzorgers minder bang waren voor besmetting op school, er meer kinderen waren met een achterstand en werkgevers minder leken mee te denken met hun werknemers met schoolgaande kinderen. Dit betekende extra druk op de basisscholen. Om de druk te verlagen is er samenwerking gezocht met de kinderopvang of werden onderwijsassistenten ingezet.

Jongeren en Jeugd aan Zet

Landelijk is er steeds meer aandacht voor de groep jongeren, ook in Heemstede. Tijdens de crisis werkt de gemeente met verschillende jongerenorganisaties samen om iets voor de Heemstedse jongeren te kunnen betekenen. Ook maakt Heemstede gebruik van de middelen die het Rijk beschikbaar stelt voor 'Jeugd aan Zet'. Die zijn bedoeld om activiteiten voor en door jongeren in Heemstede te organiseren, binnen de grenzen van de coronamaatregelen. Er is onder andere een reeks digitale activiteiten georganiseerd in de kerst- en

voorjaarsvakantie. Een succes was het Fortnite-toernooi, met 242 deelnemers en 654 jongeren die hebben meegekeken. Ook de andere activiteiten trokken meer dan 200 kijkers. Bij de organisatie en uitvoering van de activiteiten is een groep van meer dan 25 jongeren betrokken geweest. Tot slot zijn er buiten(sport)activiteiten georganiseerd voor kinderen met en zonder beperking.

Tot slot zagen we een lichte stijging van vragen naar hulp en ondersteuning vanuit jongeren bij het CJG en zijn partners. Het ging veelal om situaties waarin jongeren niet lekker in hun vel zitten, waardoor er meer spanningen ontstaan in de thuissituatie. Daarnaast deden jongeren met psychische klachten vaker een beroep op de hulp van de jeugd-GGZ. Bij deze jongeren is er meestal al langer wat aan de hand en heeft de coronacrisis de situatie verergerd.

Continuïteit financiering Wmo en Jeugdwet

De VNG en het Rijk hebben afspraken gemaakt over de continuïteit van de financiering van de zorg in de Wmo en Jeugdwet tijdens de crisis. Het gaat dan over meerkosten als gevolg van de coronamaatregelen, de financiering van alternatieve vormen van zorg en de compensatie van inkomstenderving door verminderde inzet. In navolging hiervan heeft de gemeente samen met de regiogemeenten afspraken gemaakt met de zorgaanbieders over de financiering, zodat de continuïteit van zorg geboden wordt. De financiële consequenties hiervan zijn nu nog niet te overzien.

Vervoer

De crisis heeft financiële gevolgen voor de vervoerders binnen RegioRijder. In samenwerking met de regiogemeenten heeft de gemeente voor deze vervoerders compensatie geregeld voor de gedeerde inkomsten. Daarnaast is de gemeente sinds kort verantwoordelijk voor het vaccinatievervoer. Mensen met een Wmo-pas kunnen gratis gebruikmaken van RegioRijder. Inwoners zonder Wmo-pas kunnen terecht bij WIJ Heemstede voor het vrijwillige vervoer. Mocht ook dat geen soelaas bieden, dan konden en kunnen inwoners contact opnemen met de gemeente voor een oplossing.

3. Gebruik van de buitenruimte en duurzaamheid

Gezondheid, sport en het gebruik van de buitenruimte

De openbare ruimte werd altijd al gebruikt voor ongeorganiseerde sport, maar door corona is dit meer en anders geworden. Op veel pleinen, speelterreinen, grasvelden en parkeerterreinen sporten nu regelmatig groepjes ouderen, volwassenen en kinderen. Sport en bewegen is ook tijdens de coronacrisis een belangrijk aandachtspunt geweest. Voor kinderen en jongeren heeft de gemeente geprobeerd het sporten zo veel mogelijk te stimuleren en door te laten gaan binnen de geldende maatregelen. Ook hebben verschillende sportclubs hun deuren opengesteld voor niet-leden, om sporten in tijden van corona zo toegankelijk mogelijk te maken.

Overbruggingsregeling liquiditeit/continuïteit sport, cultuur en overige maatschappelijke instellingen

Er is een tijdelijke overbruggingsregeling liquiditeit sport, cultuur en overige maatschappelijke instellingen ingesteld. Met deze regeling worden organisaties op het gebied van sport, cultuur en overige maatschappelijke instellingen financieel ondersteund met een lening als zij in ernstige liquiditeitsproblemen komen.

Kwijtschelding huur sportverenigingen

Er zijn grofweg twee verhuurders in de gemeente Heemstede die verhuren aan sportverenigingen: de gemeente zelf en Sportplaza. Naast het kwijtschelden aan verschillende gebruikers van onze gymzalen heeft de gemeente huur kwijtgescholden aan twee tennisverenigingen en heeft Sportplaza huur kwijtgescholden aan de verenigingen op het sportpark Groenendaal en in het zwembad/sporthal Groenendaal. Dit betrof met terugwerkende kracht het kwijtschelden van de huur voor de maanden maart, april en mei 2020. Het Rijk heeft de gedeerde huurinkomsten gecompenseerd via de regeling 'Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19'.

Duurzaamheid

De 42 projecten uit het uitvoeringsprogramma duurzaamheid liepen door. Waar mogelijk worden de gevolgen van corona meegenomen in de uitwerking.

4. Veiligheid, handhaving en evenementen

Veiligheid en handhaving

De coronacrisis heeft verschillende directe effecten op het veiligheidsbeeld in Heemstede. Zo is het aantal woninginbraken tijdens de crisis sterk gedaald. Tegelijkertijd is het aantal meldingen van jeugdoverlast en overlast toegenomen. De crisis heeft ook gevolgen voor andere facetten van veiligheid, zoals het risico van ondermijning van horeca en verenigingen, maatschappelijke onrust en de toename van cybercrime. Opvallend is

dat sommige verwachte effecten door de coronacrisis zijn uitgebleven. Er zijn bijvoorbeeld nog geen extra meldingen binnengekomen van huiselijk geweld. Binnen de afdeling openbare orde en veiligheid is aandacht voor deze zaken ingebed in de dagelijkse werkzaamheden.

Vanaf het begin van de coronacrisis is ingezet op de zichtbaarheid van Toezicht en Handhaving binnen de gemeente. Dagelijks maken toezichthouders rondes in de verschillende wijken van Heemstede. Daarbij was extra aandacht voor plekken waar veel mensen samenkomen, zoals op de piekmomenten in de supermarkten, op de weekmarkt, bij de milieustraat Meerlanden en in de verschillende natuurgebieden. Sinds 22 september 2020 zet de gemeente boven op de huidige bezetting een extra koppel toezichthouders in. Door deze extra capaciteit kan de gemeente niet alleen proactiever toezien op de naleving van de maatregelen, maar ook vaker in gesprek gaan met inwoners en ondernemers, om te kijken waarin de gemeente mogelijk kan adviseren of ondersteunen.

Beeld in Heemstede

Het beeld in Heemstede is dat de coronamaatregelen over het algemeen goed worden nageleefd. Wel is de druk op de openbare orde en veiligheid en handhavingstaken van de gemeente in de coronacrisis flink toegenomen. Dit heeft verschillende oorzaken. Het aantal meldingen van kleine overlast is met 43,5 procent toegenomen in vergelijking met de periode vóór de coronacrisis, net als in andere gemeenten in de regio. Denk hierbij aan op straat spelende kinderen of een foutgeparkeerd voertuig. Voor deze toename zijn verschillende redenen. Inwoners zijn vaker thuis en kunnen hierdoor sneller overlast ervaren. Daarnaast is het aantal binnenkomende vragen over uiteenlopende onderwerpen gestegen, zoals vragen over mogelijkheden rondom bezoek thuis ontvangen of evenementen. De handhavingstrategie van de gemeente is om eerst te waarschuwen voordat een bekeuring wordt uitgeschreven.

Jeugdoverlast

In het laatste kwartaal van 2020 steeg het aantal meldingen van jeugdoverlast. In sommige gevallen kwam dit doordat inwoners niet duidelijk voor ogen hadden hoe de regelgeving was voor jongeren tot 13 jaar, waarbij jongeren onderling geen afstand hoeven te houden. Andere verklaringen voor meer meldingen van jeugdoverlast zijn dat het moeilijker wordt voor jongeren om zich aan de regels te blijven houden, maar ook dat mensen vaker thuis zijn en sneller overlast ervaren.

In gesprek met ondernemers

De impact van de coronamaatregelen op ondernemers is groot. In Heemstede is het beeld dat ondernemers over het algemeen hun verantwoordelijkheid namen. Sommigen probeerden creatieve oplossingen te bedenken, die raakten aan de grenzen van wat binnen de regelgeving was toegestaan. Extra handhavings- en toezichtcapaciteit maakte het mogelijk om proactiever met de lokale ondernemers in gesprek te gaan. In de eerste plaats om hen te wijzen op hun eigen verantwoordelijkheid en solidariteit van de ondernemers, maar ook om te kijken waarin de gemeente kon ondersteunen of adviseren. Ook werd er wordt ondernemers de gelegenheid geboden om onderling ervaringen en adviezen uit te wisselen.

Winkelgebieden, uitstallingen en terrassen

Tijdens de hele coronacrisis is Toezicht en Handhaving de winkelgebieden in Heemstede blijven monitoren. Waar nodig zijn maatregelen genomen om de gebieden zo veilig mogelijk te houden. In de aanloop naar de verschillende feestdagen is steeds vooruitgekeken en zijn de nodige voorbereidingen getroffen. De openingstijden werden bijvoorbeeld verruimd, er werd extra loopruimte gecreëerd door uitstallingen beperkt toe te staan of parkeerplekken af te zetten, en er werden afspraken gemaakt met winkeliers over mogelijke rijvorming. Aan het begin van de zomer is de notitie *Uitgangspunten gebruik openbare ruimte winkelgebieden en horeca* opgesteld, in samenspraak met de lokale horecaondernemers. De proeftijd hiervoor liep van 1 juni tot 15 oktober 2020. Er lagen ook plannen voor winterterrassen, maar sinds 14 oktober 2020 is de horeca opnieuw gesloten.

Markt

Op de weekmarkt in Heemstede zijn de coronamaatregelen nauwgezet opgevolgd. Dit heeft ertoe geleid dat de opstelling van de markt is aangepast op basis van het plan dat de marktcommissie hiervoor heeft opgesteld. Ook is er in verband met drukte een coronacoach ingezet, die bezoekers aanspreekt op de 1,5 meterregel. Sinds 14 december 2020 gelden er aanvullende maatregelen, met als gevolg dat een beperkt aantal niet-essentiële branches tijdelijk geen standplaats mocht innemen.

Doorstroomlocaties

Op 29 september 2020 was er een maximum gesteld aan het aantal personen dat gelijktijdig in een bepaalde ruimte aanwezig mocht zijn (30 personen binnen en 40 personen buiten). In overleg met de regio zijn zogenoemde doorstroomlocaties beoordeeld, om te kijken of ze van deze regel ontheffing konden krijgen. Dit zijn locaties waar mensen doorlopen en niet blijven zitten. In Heemstede zijn dit onder andere de publiekshal op het gemeentehuis, de kinderboerderij in Groenendaal en Plein1 en de Luifel. Toen de gedeeltelijke lockdown in het najaar van 2020 werd verzaamd, zijn de meeste van deze locaties echter helemaal gesloten, of alleen opengebleven voor dagbesteding en activiteiten voor kwetsbare inwoners.

Evenementen

Naar aanleiding van de noodverordening van 27 maart 2020 zijn alle evenementen in Heemstede tot 1 juni 2020 afgelast. Eind september gaven nieuwe maatregelen opnieuw aanleiding kritisch te kijken naar de uitvoerbaarheid van evenementen in de feestmaanden. Per evenement werd gekeken of het in aangepaste vorm kon doorgaan, of dat het naar een later tijdstip kon worden uitgesteld, voordat het werd afgelast. Waar mogelijk is gezocht naar alternatieve manieren om de feestdagen toch feestelijk te maken. Zo heeft de gemeente onder andere meegedacht over hoe Sint-Maarten veilig gevierd kon worden en is de 'Lichtjesavond' in de vorm van een digitale herdenkingsdienst gegoten. Naar aanleiding van de persconferentie op 13 oktober en de afkondiging van de gedeeltelijke lockdown, werden alle evenementen in Heemstede tot eind 2020 afgelast.

5. Communicatie en participatie

Communicatie

In crisistijd is heldere communicatie en goed contact met inwoners voor de gemeente nog essentiëler dan anders. Om de communicatie zo efficiënt en effectief mogelijk te laten verlopen heeft de gemeente verschillende middelen ingezet, die hieronder worden toegelicht.

Crisiscommunicatie/Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

Voor de crisiscommunicatie werkt het team Communicatie zowel regionaal (in VRK-verband) als lokaal. Vooral in de beginperiode maakte de gemeente dagelijks regionale omgevingsanalyses voor de VRK. Twee omgevingsanalisten van team Communicatie van Heemstede werkten hieraan mee. Zij draaiden ook mee in de piketdiensten binnen de veiligheidsregio. Daarnaast werden er dagelijks, later drie keer in de week, lokale omgevingsanalyses gemaakt. Met de lokale omgevingsanalyses is gestopt op 1 november, en met de regionale op 1 december.

Verder namen medewerkers van Heemstede deel aan de regionale afstemming over coronacommunicatie in VRK-verband, bijvoorbeeld over het vuurwerkverbod. Op lokaal niveau waren (en zijn) de communicatiemedewerkers ook 's avonds en in het weekend stand-by voor crisiscommunicatie. In het begin van de crisis ging het daarbij vooral om het delen van nieuwe landelijke informatie; later (en ook nu nog) ligt het accent meer op communicatie over bijvoorbeeld grote drukte bij kust- en wandelgebieden.

Gemeentelijke website en de socialmediakanalen:

- Op de gemeentelijke website is een speciale coronapagina ingericht, waar inwoners belangrijke en actuele informatie rondom corona kunnen vinden. De crisiscommunicatie op deze website wordt dagelijks aangepast.
- Op Wijmakenheemstede.nl is een coronapagina aangemaakt, met verwijzingen naar partijen en initiatieven voor hulp en ondersteuning.
- Op sociale media worden regelmatig berichten en andere actuele informatie rondom corona geplaatst.

Naleving maatregelen:

Op het gebied van (het naleven van) de coronamaatregelen is onder andere ingezet op:

- landelijke maatregelen onder de aandacht brengen via de website en de sociale kanalen van de gemeente;
- de 'anderhalve meter' onder de aandacht brengen door op verschillende plekken in Heemstede krijtsjablonen op straat te plaatsen;
- inwoners motiveren om zich aan de maatregelen te blijven houden door middel van een lokale communicatiecampagne;
- aandacht voor verspreid winkelen in de aanloop naar de feestdagen op de website en sociale kanalen van de gemeente;
- een pluim uitreiken aan Alliance voor het nemen van verantwoordelijkheid in de naleving van de maatregelen op het sportpark;

- aandacht vragen voor het afstand houden met bezoek in huiselijke sfeer, door de GGD-campagne 'ik hou (afstand) van jou' in Heemstede te delen.

Chatten met de gemeente: de burgemeester heeft een serie live chats gehouden met inwoners uit Heemstede, waaronder jongeren.

Lokale krant: in De Heemsteder hebben interviews gestaan met de gemeente. Ook is de lokale krant ingezet voor diverse acties in samenwerking met het maatschappelijk middenveld, bijvoorbeeld om (hulp)vraag en aanbod samen te brengen met een ganzenbordspel, een kaart uit te knippen om naar iemand te sturen en verhalen en initiatieven van Heemstedse inwoners en organisaties te delen.

Communicatiecampagne 'Klein geluk': de lokale campagne 'Klein geluk' is op 22 december 2020 gelanceerd en liep door tot de eerste week van februari 2021. Doel was bewustwording te creëren over wat er nog wél kan in deze crisistijd en wat klein geluk betekent voor Heemstedenaren. Inwoners kregen de mogelijkheid zelf een verhaal aan te dragen, een quote op een poster te plaatsen en een initiatief te starten met behulp van het initiatievenbudget.

Landelijke quarantainegids: aansluitend op de verspreiding van de landelijke quarantainegids in Heemstede, heeft de gemeente samen met WIJ Heemstede een laagdrempelige hulproute ingezet. Het doel van de gids en de route is de drempel om in quarantaine te gaan te verlagen en te voorkomen dat inwoners hierdoor in de problemen komen, of hen waar mogelijk te ondersteunen bij problemen die ze niet direct zelf kunnen oplossen.

Communicatie GGD: als de gemeente er meerwaarde in zag, is gebruikgemaakt van de communicatiemiddelen en -campagnes die de GGD ter beschikking stelde. Zoals de campagne 'Ik hou (afstand) van jou', maar ook brieven en routekaarten met adviezen aan scholen, sportverenigingen; ook voor ouders.

Participatie

Vóór de crisis waren we gewend de participatie vooral met fysieke bijeenkomsten vorm te geven, maar door de coronacrisis was dat niet meer mogelijk. Geplande bijeenkomsten zijn daarom uitgesteld of, zo mogelijk, digitaal georganiseerd. Ook is in de eerste maanden van de coronacrisis het Stimuleringsbudget minder onder de aandacht gebracht, omdat dit gericht is op 'samen doen'. Later in het jaar is hier wel weer aandacht aan gegeven via de campagne 'Klein geluk'. Daarnaast is er vaker specifieke aandacht besteed aan activiteiten en participatie met jongeren in het kader van 'Jeugd aan Zet'.

Doorkijk en verwachtingen 2021 en verder

Hierna vindt u de herstelagenda van de gemeente Heemstede. Deze geeft in een notendop weer welke zaken de komende tijd prioriteit hebben of krijgen en voor welke opgaven de gemeente zich gesteld ziet door de coronacrisis.

Herstelagenda

	Aanpak komende periode	Toekomstperspectief
Economie, werk en inkomen	<ul style="list-style-type: none"> Regionale doe-agenda uitvoeren en regionale samenwerking arbeidsmarkt onderhouden Beleidsplan schuldhulpverlening 2021-2024 uitvoeren Ondernemers informeren over 'Over Rood' Inventariseren behoefte bij heroriëntatie voor zelfstandig ondernemers De TONK* uitvoeren Precariotarieven voor terrassen tot 1 juli 2021 met 100 procent verlagen Marktgelden alleen heffen voor gebruik van werkelijk aantal vierkante meters GBKZ** moedigt het betalen in termijnen aan Herstelsubsidie toekennen aan de drie winkelgebieden, naar rato van het aantal winkels Huurcompensatie van maximaal 50 procent verlenen aan ondernemers binnen het gemeentelijk vastgoed, voor de periode dat zij verplicht geheel of gedeeltelijk gesloten zijn 	<ul style="list-style-type: none"> Het totale pakket van lokale steunmaatregelen blijvend vernieuwen en aanpassen Ondernemerschap stimuleren, innovatieve ideeën aanmoedigen Onderzoek doen naar steun ondernemers in bepaalde branches Ontwikkelingen en gevolgen van corona borgen in uitvoeringsplan re-integratie Regionale samenwerking op de arbeidsmarkt doorzetten en bijsturen waar nodig
Samenleving	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd aan Zet & Young Leaders Light-projecten uitvoeren Burgers motiveren tot sport en bewegen Motie eenzaamheid invullen Digitaal cultureel platform opzetten Activiteiten ontplooiën voor de mentale gezondheid, aansluiten bij GGD-campagne Regeling ventilatie op scholen opzetten Blijvend monitoren van de samenwerking met het maatschappelijk middenveld 	<ul style="list-style-type: none"> Investeren in jongerenparticipatie Intensiveren van preventieve inzet op jeugd Nieuwe gezondheidsinzichten verankeren in het lokaal preventieakkoord Eenzaamheid structureel aanpakken Ondersteuning GGZ in de wijk versterken Studie- en thuiswerkplekken realiseren in de wijk Alternatieve activiteiten uit de samenleving en het maatschappelijk middenveld kansen bieden
Gebruik van de buitenruimte, en duurzaamheid	<ul style="list-style-type: none"> Actieplan spelen vaststellen en uitvoeren Inzichten verwerken in het lokaal sportakkoord Wensen van gebruikers meenemen in dagelijks onderhoud, waar nodig en mogelijk 	<ul style="list-style-type: none"> Veranderende functie van de buitenruimte invullen, ook in de winkelstraten, aan de hand van de wijkplannen Inzichten verwerken in het lokaal preventieakkoord Regionaal samenwerking blijven zoeken op onderwerpen als circulaire economie en nieuwe mobiliteit

	Aanpak komende periode	Toekomstperspectief
Veiligheid, handhaving en evenementen	<ul style="list-style-type: none"> • Het uitvoeringsplan 2020-2021 uitvoeren • Doorgaan met extra toezicht en handhaving • In contact blijven met de inwoners van de gemeente Heemstede • Meedenken over wanneer en hoe (digitale) evenementen georganiseerd kunnen worden 	<ul style="list-style-type: none"> • Blijvend inspelen op ontwikkelingen cyberveiligheid • Ondernijning herkennen, voorkomen en aanpakken • Investeren in de samenwerking met partners binnen en buiten het veiligheidsdomein, en die samenwerking onderhouden
Communicatie en participatie	<ul style="list-style-type: none"> • Positief communiceren • Tijdlijn met belangrijke communicatiemomenten opstellen • Blijvend inwoners betrekken 	<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijkheden verkennen van digitale dienstverlening, digitale participatie en digitaal werken

*TONK: Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (rijksregeling die door de gemeente wordt uitgevoerd)

** GBKZ: Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid

Projectorganisatie/inzet ambtelijke organisatie

Regionale crisisorganisatie

Bij een ramp of crisis is opschaling cruciaal. De zogeheten GRIP-structuur speelt daarbij een belangrijke rol. Sinds het begin van de coronacrisis is de organisatie opgeschaald naar GRIP-4. Dit niveau gaat over de gemeentegrenzen heen. In zo'n situatie, zo is in de wet bepaald, krijgt de voorzitter van de veiligheidsregio de leiding en wordt er een regionaal beleidsteam (RBT) gevormd. In de coronacrisis bestaat het RBT uit de burgemeesters van alle gemeenten in de regio, waaronder de burgemeester van Heemstede.

Het veiligheidsberaad, dat bestaat uit de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's in Nederland, fungeerde als scharnierpunt tussen de rijkscrisisstructuur enerzijds en de veiligheidsregio's en gemeenten anderzijds. Opschaling naar GRIP 4 betekende dat een aantal bevoegdheden in de crisisbeheersing werd overgedragen aan de voorzitters van de veiligheidsregio's. Zij hadden toen het bevoegd gezag en daardoor meer beslissingsbevoegdheden dan normaal. In het begin van de coronacrisis werd er gewerkt met noodverordeningen. De veiligheidsregio's konden deze – op basis van een landelijk model – zelf vaststellen, publiceren en vervolgens handhaven. Bij elke wijziging van de maatregelen werd de noodverordening aangepast.

Lokale crisisorganisatie

Binnen de gemeente zelf is sinds het begin van de coronacrisis een bestuurlijk team (BT) en een projectteam (PT) opgericht. Beide teams zijn bedoeld om alle zaken rondom externe ontwikkelingen door het coronavirus op te vangen in de ambtelijke organisatie en bestuurlijk af te stemmen. Het BT kwam in het begin één keer per week bij elkaar. Later is dit teruggebracht naar eens per twee weken. Het BT bestaat uit de burgemeester, de wethouder samenleving, de gemeentesecretaris, de projectleider, de projectsecretaris en de projectmedewerker corona.

Projectorganisatie

In maart 2020 is daarnaast besloten om een crisisprojectteam in te richten. In eerste instantie voor een periode van een halfjaar, om alle zaken rondom externe ontwikkelingen door het coronavirus op te vangen in de ambtelijke organisatie en bestuurlijk af te stemmen.

De projectgroep bestond in eerste instantie uit een projectleider uit het managementteam, de gemeentesecretaris, medewerkers van de afdelingen Openbare Orde en Veiligheid, Samenleving, Communicatie, en een projectsecretaris

Na het eerste halfjaar was de coronacrisis echter nog niet voorbij, en werden het projectteam en het bestuurlijk team verlengd. Het projectteam is daarna verbreed met medewerkers van de afdelingen Economie, Handhaving en Financiën. In november is er nog een extra projectmedewerker corona toegevoegd wegens de grote omvang van de opgave, en is de projectleider gewisseld. Het idee om één projectleider aan te stellen voor de duur van de coronacrisis was handig, maar omdat de crisis veel langer duurt dan gedacht is dit een te zware belasting naast het dagelijkse werk voor één persoon. Afsproken is nu dat de MT-leden elkaar om de zoveel tijd afwisselen om de belasting door deze extra taak gelijkmatig te verdelen.

Maart tot en met augustus 2020

De coronacrisis had vanaf maart 2020 grote impact op de ambtelijke organisatie. Toen veel medewerkers van de ene op de andere dag vanuit huis moesten werken, kwam de focus volledig te liggen op het faciliteren van thuiswerken/werken op afstand. Indrukwekkend snel zijn we allemaal digitaal gaan werken. En de wendbaarheid van de organisatie en de medewerkers viel op meer fronten op. Zo toonden medewerkers uit verschillende delen van de organisatie zich flexibel door zich in te zetten voor ander werk dan ze normaal deden. Bijvoorbeeld bij het tijdelijke nieuwe ondernemersloket, bij het online communicatieteam en bij de kinderboerderij. Ook is er vaak in weekenden en avonden gewerkt als de rijksoverheid nieuwe maatregelen aankondigde. In de eerste periode is dit zo veel mogelijk opgevangen door eigen personeel. In de loop van de eerste golf is het reguliere werk (voor projecten en beleid) weer meer op gang gekomen.

In de eerste periode van de crisis heeft de gemeente veel tijd gestoken in de communicatie met medewerkers. Zij werden op de hoogte gehouden van alle zaken die speelden binnen de gemeente en wat dit voor de organisatie betekende. In mei 2020 is er onder medewerkers een enquête gehouden over de situatie rondom corona. Hieruit bleek dat deze communicatie vanuit de organisatie zeer gewaardeerd werd. Uit de enquête bleek verder dat medewerkers verwachten dat thuiswerken in een bepaalde mate een structureel onderdeel blijft van het gemeentelijk werkconcept. Naar aanleiding daarvan heeft de gemeente ook een thuiswerkbeleid opgesteld, dat – na instemming van de ondernemingsraad – in juli 2020 is ingevoerd. Hierin is onder andere aandacht voor een arboverantwoorde inrichting van de thuiswerkplek, privacy- en informatiebeveiligingsaspecten. Daarnaast is er aandacht voor een juiste balans tussen werk en privé en het (grote) gemis aan live contact met collega's. Hieruit volgde een routekaart die ruimte geeft om soms op kantoor te werken of als team elkaar te ontmoeten. In de zomer konden medewerkers zeker een dagdeel per week op kantoor werken. Zo werd sociaal contact met collega's weer mogelijk. In de raadzaal van Heemstede was het bijvoorbeeld mogelijk om op anderhalve meter in grotere groepen met elkaar te overleggen.

September tot en met december 2020

In september werd de coronacrisis weer ernstiger en is het werken op kantoor weer afgeschaald. Vanaf dat moment heeft de gemeente veel ingezet op het vitaliteitsprogramma om medewerkers te faciliteren in het thuiswerken en de samenwerking op afstand. Er zijn online workshops georganiseerd, onder andere voor leidinggevenden over sturen op afstand, en voor alle medewerkers om het thuiswerken te ondersteunen en de grens te bewaken tussen het werk- en privéleven. Medewerkers zijn gestimuleerd om genoeg pauze te nemen en te wandelen. Er is daarnaast extra geïnvesteerd in de ontwikkeling van recent ingestroomde medewerkers en de reguliere opleidingsinspanningen liepen zo veel mogelijk door op individueel, organisatie- en teamniveau. In het voorjaar en de zomer is zo veel mogelijk extra werk opgevangen door het eigen personeel, maar in het tweede deel van het jaar moest de gemeente meer externe krachten inhuren. In december ging de organisatie weer 'helemaal op slot'. Na een aantal keer uitstellen is in januari 2021 ook het medewerkerstevredenheidsonderzoek afgenomen. Daaruit bleek dat de medewerkers bovengemiddeld tevreden zijn. Het belangrijkste aandachtspunt dat ze naar voren brachten, is de werkdruk binnen de organisatie.

Risicobeheersing

De uitbraak van de coronacrisis heeft behalve maatschappelijke gevolgen ook financiële consequenties voor de gemeente Heemstede. De gemeente vervult een belangrijke rol in de bestrijding van het virus en de uitvoering van veel maatregelen die het kabinet afkondigt. Extra kosten zijn hierbij onvermijdelijk. Voor 2020 zijn veel kosten opgevangen binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde steunpakketmaatregelen. Voor een relatief heel beperkt deel moet de raad besluiten of een aanspraak gedaan kan worden op de algemene reserve. De financiële gevolgen voor 2021 zijn moeilijk in te schatten, omdat het verdere verloop van de coronacrisis nog onzeker is. Uitgangspunt is en blijft dat het Rijk de kosten vergoedt die te maken hebben met de coronamaatregelen. Maar op enig moment zullen alle investeringen van het Rijk in steunmaatregelen weer verrekend moeten worden en daarmee wellicht leiden tot bezuinigingsmaatregelen voor gemeenten.

De huidige gedragslijn van de gemeente is dat het verschil tussen bijstandskosten en de bijdrage van het Rijk in de bijstandskosten wordt verrekend met de reserve Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz. Bij een negatieve stand zal deze reserve, conform de 'Nota reserves en voorzieningen – weerstandsvermogen 2019', worden aangevuld vanuit de algemene reserve.

De reserve Sociaal Domein is toereikend. Voor de overige beleidsvelden (o.a. economie, buitenruimte) is de raad verzocht een reserve coronacrisis te vormen, om waar nodig noodzakelijke maatregelen te kunnen financieren. De algemene reserve is daartoe toereikend.

De ambtelijke organisatie en de bestuurlijke processen hebben weliswaar gewerkt met een project- en crisisorganisatie, maar daarnaast zijn de reguliere (werk)processen en ambtelijke en bestuurlijke besluitvormingslijnen gevolgd bij besluiten met financiële consequenties.

De coronacrisis had slechts beperkt consequenties voor het functioneren van de ambtelijke organisatie (vooral thuiswerken), omdat de ICT-infrastructuur al volledig was ingericht op het op afstand werken. Medewerkers konden al beveiligd van afstand inloggen op het netwerk, en iedereen was al voorzien van een laptop en/of andere devices. Aanvullend hierop heeft de gemeente workshops aan medewerkers aangeboden over het omgaan met bedrijfsinformatie bij het op afstand werken.

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn voor de coronacrisis nog geen risico's gekwantificeerd, evenmin als de kans van optreden, resulterend in financiële impact. De gevolgen van de coronacrisis voor 2021 en verder worden rechtstreeks in de begroting verwerkt.

Financieel overzicht 2020 impact coronacrisis

Omdat de uitbraak van het coronavirus financiële consequenties heeft voor gemeentes, heeft de rijksoverheid verschillende keren extra middelen beschikbaar gesteld om kosten en gedeelde inkomsten van de coronacrisis op te vangen. In deze paragraaf vindt u naast een beleidsmatige terugblik over 2020, ook de financiële verantwoording rondom de Covid-19-crisis.

In 2020 ontving de gemeente Heemstede twee compensatiepakketten, via de meicirculaire en de septembercirculaire. Het derde steunpakket werd aangekondigd via de decembercirculaire.

Steunpakketten rijksoverheid	2020 Toegekend	2021 Verwacht
1 ^{ste} steunpakket en 2 ^{de} steunpakket	€ 656.000	€ 115.537
3 ^{de} steunpakket	€ 66.583	€ 95.463
Totaal	€ 722.583	€ 211.000

Bij de compensatiepakketten gaat het om gelden die de gemeente ontvangt via het gemeentefonds, en niet via een specifieke uitkering, zoals bij de Tozo. Met andere woorden: de gemeente mocht – anders dan bij een specifieke uitkering – voor deze steunpakketten zelf het bestedingsdoel bepalen. De rijksoverheid maakt wel een toedeling van waar de kosten aan besteed kunnen worden.

In de tekst hierna wordt voor 2020 aangegeven welke kosten de gemeente heeft gemaakt in het kader van de coronacrisis en wat de verwachtingen zijn voor 2021.

Stand van zaken 2020

Pgr	Compensatiepakketten Rijk coronacrisis	Ontvangen bedragen	NJN 2020	Toevoeging aan reserve coronacrisis
			Toegekende budgetten	
0	Toeristen- en parkeerbelasting	101.000	101.000	0
0	Verkiezingen	49.300		49.300
0	Precariobelasting en markt- en evenementenleges	28.400	28.000	400
1	Toezicht en handhaving	73.600	65.600	8.000
4	Noodopvang kinderen	44.500		44.500
4	Voorschoolse voorziening peuters	10.100	9.000	1.100
5	Lokale en regionale culturele infrastructuur	147.800		147.800
5	Buurt- en dorpshuizen	20.200	15.000	5.200
5/6	Vrijwilligersorganisaties Jeugd	12.700	9.200	3.500
6	Compensatie WSW	119.400	119.400	0
6	Jeugdzorg	32.500		32.500
6	Inhaalzorg en meerkosten Wmo 2015	16.500		16.500
		656.000	347.200	308.800

Inkomsten 2020

Het eerste en het tweede compensatiepakket, toegekend in 2020, waren samen goed voor € 656.000. Van dit bedrag heeft de gemeente, bij de najaarsnota 2020, uiteindelijk € 347.200 gebruikt om de gemaakte coronakosten te dekken. Het restant van € 308.800 is in de bestemmingsreserve coronacrisis gestort. Bij het derde steunpakket is bekendgemaakt dat er nog € 66.583 beschikbaar wordt gesteld vanuit de rijksoverheid voor 2020. Ons voorstel is om dit ontvangen bedrag bij de vaststelling van de jaarstukken 2020 voor 2020 via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve coronacrisis.

Uitgaven 2020

Vrijval toegekende budgetten bij de najaarsnota 2020

De toegekende budgetten in de vierde kolom van de tabel hierboven zijn niet geheel uitgegeven; er resteert een bedrag van € 136.055. Dit komt vooral door de meevallende kosten voor parkeerbelasting (€ 48.344 in plaats van € 101.000), de meevallende kosten voor toezicht en handhaving (€ 30.533 in plaats van € 73.600) en het uitblijven van extra kosten of gedeerde inkomsten op Plein 1 of in een van de andere welzijnsaccommodaties (€ 15.000). Het voorstel is om deze vrijval van € 136.055 toe te voegen aan de reserve coronacrisis via resultaatbestemming bij de vaststelling van de jaarrekening 2020.

De uitgaven voor (de gevolgen van) corona in 2020

Naast de uitgaven bekostigd uit de toegekende budgetten uit de tabel hierboven zijn er in 2020 uitgaven gedaan die niet allemaal vallen binnen het doel waarvoor het Rijk de compensatie beschikbaar heeft gesteld. Deze kosten vallen uiteen in vijf categorieën:

1. Kosten voor project- en crisisorganisatie, lokaal en regionaal: € 163.445
2. Aanpassingen gebouw, (thuis)werkplekken, buitendienst e.d.: € 20.674
3. Maatregelen om de gevolgen van corona op te vangen, zoals de campagne Klein geluk, tegemoetkoming voor leerlingenvervoer, bedankje voor de noodopvang: € 41.468
4. Inkomstenderving van de gemeente die niet zijn meegenomen in bovenstaande tabel, omdat ze niet passen binnen het gestelde doel: € 91.515 (Huurderwing is hier geen onderdeel van.)
5. De meerkosten voor jeugdzorg en Wmo (€ 7.000) en de kosten voor de noodopvang van kinderen (€ 44.999) waren niet bekend bij de najaarsnota 2020, inmiddels zijn ze dat wel.

Raadsbesluit reserve coronacrisis 29 oktober 2020

In het raadsbesluit van 29 oktober 2020 over de reserve coronacrisis is besloten dat het college gemandateerd is om onttrekkingen aan de reserve coronacrisis te doen voor voorstellen die voldoen aan de volgende daartoe gestelde criteria:

1. Het doel waarvoor het Rijk de compensatie beschikbaar heeft gesteld, komt overeen met het doel waarvoor de gemeente de middelen inzet.
2. Van punt 1 kan gemotiveerd worden afgeweken als de verwachting is dat er geen middelen (meer) nodig zijn voor het doel dat het Rijk stelt binnen de gemeente, waarbij de middelen ten minste worden ingezet om andere direct coronagerelateerde kosten en/of gedeerde inkomsten te dekken.
3. Aan ieder project kan maximaal 15 procent overheadkosten toegerekend worden. Dit percentage is gelijk aan het genoemde overheadpercentage in de begroting bij programma 0.
4. Elke onttrekking aan de reserve coronacrisis is vastgelegd in een collegebesluit.

Het voorstel is om 15 procent van de kosten uit categorie 1 (kosten voor project- en crisisorganisatie) ten laste te brengen van de reserve coronacrisis (€ 24.517). Categorieën 2, 3, en 4 vallen buiten de gestelde criteria en worden daarmee niet onttrokken aan de reserve, maar ten laste gebracht van het rekeningresultaat. Categorie 5 (meerkosten voor jeugdzorg en Wmo en de kosten voor de noodopvang van kinderen) valt onder criteria 1 (€ 2.195). Dat betekent dat het college voorstelt om totaal € 76.712 aan de reserve coronacrisis te onttrekken.

Samengevat betekent dit dat de verwachte eindstand van de reserve coronacrisis aan het einde van 2020 € 434.726 zal zijn.

Reserve coronacrisis	(in hele €)
2020	
Stand najaarsnota 2020	308.800
-/- 15 % Project- en crisisorganisatie (niet gedekt in NJN)	-24.517
+/+ Vrijval toegekende budgetten (NJN)	136.055
Nog ten laste van reserve coronacrisis te brengen in 2020	
Kosten noodopvang	-44.999
Meerkosten jeugdzorg en Wmo	-7.196
Verwachte stand reserve corona bij jaarrekening 2020	368.143
+/+ 3e steunpakket Rijk (via resultaatbestemming)	66.583
EINDSTAND RESERVE CORONACRISIS	434.726

Vooruitblik op 2021

Het voorstel is om een coronabegroting 2021 op te stellen, en via de kadernota 2022-2025 ook voor de jaren 2022-2025. Hierin wordt duidelijk wat de toegekende budgetten zijn vanuit het Rijk, voor welk doel we welke budgetten nog in reserve hebben en welke kosten we verwachten in 2021 en verdere jaren. Denk bijvoorbeeld aan:

1. kosten voor project- en crisisorganisatie, lokaal en regionaal;
2. kosten voor aanpassingen gebouw, (thuis)werkplekken, buitendienst e.d.;
3. maatregelen om de gevolgen van corona op te vangen, zoals de campagne Klein geluk, tegemoetkoming voor leerlingenvervoer, bedankje voor de noodopvang;
4. inkomstenderving van de gemeente.

Daarnaast blijft de gemeente in 2021 en daarna inzetten op verschillende lokale steunmaatregelen, om de Heemsteedse samenleving te ondersteunen. Daarbij kan het onder andere gaan om verlaging van de precariobelasting, huurcompensatie, budget om de detailhandel en horeca te ondersteunen ten laste van de reserve coronacrisis, en de regeling ventilatie in scholen.

Om deze steunmaatregelen te dekken, wordt aangeraden voor de langere termijn om de reserve coronacrisis aan te vullen met eigen middelen (gedacht wordt aan de Eneco-gelden), zodat de gemeente de structurele gevolgen van corona de komende jaren kan monitoren in de diverse P&C-producten. De eventueel nog te ontvangen steunpakketten van de rijksoverheid worden hierin vanzelfsprekend als dekkingsmiddel meegenomen. Voorgesteld wordt om dit verder uit te werken bij de Voorjaarsnota 2021 en de Kadernota 2022-2025.

Recapitulatie

De reserve coronacrisis is op 31 december 2020 geëindigd met een positief saldo van € 368.143. In 2021 wordt aan de raad voorgesteld om het resterende bedrag van € 66.583 uit het derde steunpakket hieraan toe te voegen. In het voorjaar wordt gekeken hoe het geld van € 211.439 verdeeld wordt.

Hoewel de gemeente de inzet van de beschikbare coronamiddelen strak monitort, is niet uit te sluiten dat deze middelen ontoereikend zijn om de toekomstige coronagerelateerde extra uitgaven en gederfde inkomsten volledig te compenseren. De gemeente zal ook geld uit eigen middelen moeten inzetten om alle kosten te dekken. Dat geldt niet alleen voor dit jaar, maar ook voor de jaren hierna. De coronacrisis heeft structurele langetermijngevolgen voor de maatschappij. Daarom stellen we voor om in 2021 te werken met een coronabegroting en voor de lange termijn de reserve coronacrisis aan te vullen met eigen middelen, zodat de gemeente de structurele gevolgen van corona de komende jaren kan monitoren in de diverse P&C-producten. De eventueel nog te ontvangen steunpakketten van de rijksoverheid worden hierin vanzelfsprekend meegenomen. Voorgesteld is om dit nader uit te werken bij de Voorjaarsnota 2021 en de Kadernota 2022-2025.

Ook in 2021 wordt de gemeenteraad via de voortgangsrapportages periodiek op de hoogte gesteld van de inzet en besteding van de beschikbare coronamiddelen die voortvloeien uit de steunpakketten.

DEEL C: JAARREKENING

BALANS

Balans en toelichting op de balans

Balans en toelichting op de balans

Balans per 31 december 2020

ACTIVA	2020	2019
1. Vaste activa		
1a Immateriële vaste activa	0	0
1b Materiële vaste activa	55.822.308	57.555.110
Investeringen met een economisch nut	19.941.865	21.511.634
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	20.143.264	20.324.890
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	15.737.179	15.718.586
1c Financiële vaste activa	2.100.380	2.176.032
Kapitaalverstrekkingen	1.816.666	1.816.666
Leningen aan derden	42.366	47.069
Leningen aan deelnemingen		0
Overige langlopende leningen	241.348	312.297
totaal vaste activa	57.922.688	59.731.142
2. Vlottende activa		
2a Voorraden	1.021	1.928
Gereed product en handelsgoederen	1.021	1.928
Onderhanden werk		0
Vooruitbetalingen		0
2b Uitzettingen korter dan één jaar	40.539.751	11.607.883
Vorderingen op openbare lichamen	3.745.477	3.598.553
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	34.501.224	6.501.115
Overige vorderingen	2.186.163	1.477.084
Rekening courantsaldi niet financiële inst.	106.887	31.131
2c Liquide middelen	20.853	23.171
Kassaldi	20.853	23.171
Banksaldi		0
2d Overlopende activa	1.209.221	1.887.293
totaal vlottende activa	41.770.846	13.520.275
TOTAAL ACTIVA	99.693.534	73.251.417

Balans per 31 december 2020

PASSIVA	2020	2019
3. Vaste passiva		
3a Eigen vermogen	56.637.725	23.043.715
Algemene reserve	38.716.767	4.709.095
Bestemmingsreserves	17.132.520	17.024.790
Gerealiseerde resultaat	788.438	1.309.830
3b Voorzieningen	10.834.859	9.729.894
Voorzieningen voor verplichtingen en risico's	3.034.995	2.759.813
Voorzieningen ter equalisering van kosten	4.371.062	4.012.289
Voorzieningen voor middelen van derden, bestemming is gebonden	1.558.802	1.532.792
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing is	1.870.000	1.425.000
3c Vaste schulden	21.367.670	33.528.338
Onderhandse leningen	21.184.000	33.357.168
Waarborgsommen	183.670	171.170
totaal vaste passiva	88.840.254	66.301.947
4. Vlottende passiva		
Kasgeldlening	0	0
4b Netto vlottende schulden korter dan één jaar	4.824.083	3.479.418
Banksaldi	1.943.284	796.000
Overige schulden	2.880.799	2.683.418
Rekening courantsaldi niet financiële instellingen		0
4d Overlopende passiva	6.029.197	3.470.052
totaal vlottende passiva	10.853.280	6.949.470
TOTAAL PASSIVA	99.693.534	73.251.417

Borg- en of garantstellingen aan natuurlijke personen en rechtspersonen (incl. WSW)	98.238.805	74.736.005
---	------------	------------

Toelichting op de balans

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Financiële verordening 2018, waarin door de gemeenteraad op 20 december 2017 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. Daarnaast zijn van betekenis de nota activabeleid 2017 en de nota reserves en voorzieningen – weerstandsvermogen 2019.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de rekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten en deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Toelichting op de balans

Onderstaand worden de diverse posten van de balans nader gespecificeerd. In de toelichting is de nummering van de balansposten aangehouden.

ACTIVA

1. Vaste activa

1b Materiële vaste activa

Grondslag:

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investerings die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut.

De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

De afschrijvingstermijnen van de (im)materiële vaste activa zijn vastgesteld bij raadsbesluit 26 januari 2017 via de Nota activabeleid 2017. Kunstvoorwerpen met een cultuur-historische waarde worden niet geactiveerd.

De materiële vaste activa bestaan uit **de volgende onderdelen:**

	Boekwaarde per 31-12-2020	Boekwaarde per 31-12-2019
Investerings met een economisch nut	19.941.865	21.511.634
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	20.143.264	20.324.890
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	15.737.179	15.718.586
Totaal	55.822.308	57.555.110

Investerings met een economisch nut

Grondslag:

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming in principe lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grond wordt niet afgeschreven.

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is.

Op de waarde van activa met economisch nut mogen reserves niet meer in mindering worden gebracht.

Investeringssubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht.

Compensabele BTW wordt niet geactiveerd.

Het onderstaande overzicht geeft het **verloop** van de boekwaarde weer:

	Boek- waarde 01-01-2020	Investe- ringen	Des- Investe- ring	Afschrij- vingen	Bijdragen derden	Boek- waarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	2.398.300					2.398.300
Woonruimten	178.770	104.088	277.778	5.080		0
Bedrijfsgebouwen *	14.615.441	212.380		772.207	8.901	14.046.713
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	2.520.316	29.802		335.588	9.400	2.205.130
Vervoermiddelen	269.909			38.317		231.592
Machines, apparaten, installaties	819.601	9.669		301.855		527.415
Overige materiële vaste activa	731.242	10.577		209.104		532.715
Totaal	<u>21.533.579</u>	<u>366.516</u>	<u>277.778</u>	<u>1.662.151</u>	<u>18.301</u>	<u>19.941.865</u>

De desinvesteringen betreffen de verkoop van een gebouw; de bijdragen derden betreffen een particuliere gift en doorberekende lasten aan ontwikkelaar.

* Bij controle is in 2020 gebleken dat een activum onjuist gerubriceerd was. Deze rubricering is aangepast wat gevolgen heeft voor de boekwaarde per 1-1-2020 ten opzichte van 31-12-2019. Het betreft het volgende activum:

Bedrijfsgebouwen per 31-12-2019 € 14.593.496 en per 1-1-2020 € 14.615.441; verschil is € 21.945.

Activum 492100 Restauratie grafkapel Van Vollenhoven is overgeheveld van bedrijfsgebouwen economisch nut met heffing naar bedrijfsgebouwen economisch nut. Derhalve een verhoging ad. € 21.945 bij economisch nut.

Per saldo is de totale investering (€ 366.516 -/- € 277.778 -/- € 18.301) € 70.437. De **belangrijkste investeringen** staan in onderstaand overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2020 daadwerkelijk bestede dan wel ontvangen bedrag en het totaalbedrag, dat tot en met 2020 ten laste van het krediet is gebracht.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed 2020	Cumulatief ten laste van krediet
Huisvesten statushouders (Glipperdreef)	-173.700	-173.689	-173.689
MHC Alliance blaashal	450.000	17.234	17.234
Gebouw bibliotheek	3.379.000	26.767	3.381.683
Restauratie grafkapel Van Vollenhoven	187.800	159.478	181.423
	<u>3.843.100</u>	<u>29.790</u>	<u>3.406.651</u>

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Grondslag:

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming in principe lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grond wordt niet afgeschreven.

Ter bestrijding van de kosten wordt een heffing geheven.

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is.

Op de waarde van activa met economisch nut mogen reserves niet meer in mindering worden gebracht.

Investeringsubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht.

Compensabele BTW wordt niet geactiveerd. De afschrijvingstermijn van riolering is met ingang van 2014 van 60 jaar naar 70 jaar gebracht (raadsbesluit 27 juni 2013). De levensduur is onder meer verlengd door toepassing van nieuwe technieken.

Het onderstaande overzicht geeft het **verloop** van de boekwaarde weer:

	Boek- waarde 01-01-2020	Investe- ringen	Des- investe- ringen	Afschrij- vingen	Bijdragen derden	Boek- waarde 31-12-2020
Bedrijfsgebouwen *	84.024			4.764		79.259
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	19.974.620	404.777		582.863		19.796.534
Vervoermiddelen	6.211			2.070		4.141
Machines, apparaten, installaties	32.670			10.890		21.780
Overige materiële activa	205.420	54.314		18.184		241.550
Totaal	<u>20.302.945</u>	<u>459.091</u>		<u>618.772</u>		<u>20.143.264</u>

* Bij controle is in 2020 gebleken dat een activum onjuist gerubriceerd was. Deze rubricering is aangepast wat gevolgen heeft voor de boekwaarde per 1-1-2020 ten opzichte van 31-12-2019. Het betreft het volgende activum:

Bedrijfsgebouwen per 31-12-2019 € 105.969 en per 1-1-2020 € 84.024; verschil is -/- € 21.945.

Activum 492100 Restauratie grafkapel Van Vollenhoven is overgeheveld van bedrijfsgebouwen economisch nut met heffing naar bedrijfsgebouwen economisch nut. Derhalve een verlaging ad. € 21.945 bij economisch nut met heffing.

De totale investering is € 459.091. De **belangrijkste investeringen** staan in onderstaand overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2020 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaalbedrag, dat tot en met 2020 ten laste van het krediet is gebracht.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed 2020	Cumulatief ten laste van krediet
Vervangen telemetrie gemalen	205.000	21.126	54.564
Riolering burg Van Lennepweg*	575.000	265.176	547.303
Riolering Heemsteedse dreef	1.832.800	46.631	100.369
Slottuin – riolering Ir. Lelylaan	110.000	113.962	113.962
Urntuin begraafplaats	121.500	54.314	148.550
	<u>2.844.300</u>	<u>501.209</u>	<u>964.748</u>

* Bij deze investering geldt dat er zowel componenten economisch nut met heffing als maatschappelijk nut voorkomen, maar de investering is als geheel opgenomen bij economisch nut met heffing omdat daar voor wat betreft de uitgaven 2020 het grootste aandeel in zit.

Voor meer gedetailleerde informatie wordt verwezen naar de staat van geactiveerde kapitaaluitgaven in het bijlagenboek of de lijst met lopende en afgesloten kredieten achter in dit boekwerk.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Grondslag:

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Vanaf het boekjaar 2017 moeten investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut op dezelfde wijze worden behandeld en verantwoord als investeringen met een economisch nut.

Het onderstaande overzicht geeft het **verloop** van de boekwaarde weer:

	Boek- waarde 01-01-2020	Investe- ringen	Des- investe- ringen	Afschrij- vingen	Bijdragen derden	Boek- waarde 31-12-2020
Bedrijfsgebouwen	60.007			6.001		54.006
Grond-, weg en waterbouwkundige werken *	15.511.964	1.497.592		1.059.721	413.535	15.536.300
Overige materiële vaste activa *	146.615	5.309		5.051		146.873
Totaal	<u>15.718.586</u>	<u>1.502.901</u>		<u>1.070.773</u>	<u>413.535</u>	<u>15.737.179</u>

De bijdrage betreft een bijdrage van de provincie

* Bij controle is in 2020 gebleken dat een aantal activa onjuist gerubriceerd waren. Deze rubricering is aangepast wat gevolgen heeft voor de boekwaarde per 1-1-2020 ten opzichte van 31-12-2019. Het betreft de volgende activa:

Grond-, weg en waterbouwkundige werken per 31-12-2019 € 15.494.042 en per 1-1-2020 € 15.511.964; verschil is € 17.922. Overige materiële vaste activa per 31-12-2019 € 164.537 en per 1-1-2020 € 146.615; verschil is -/€ 17.922.

Activum 490200 Beleidsplan openbare verlichting 2018-2022 boekwaarde € 13.442 en activum 491820 Heemstedse dreef-Camplaan boekwaarde € 4.480 zijn overgeheveld van overige materiële vaste activa naar grond-, weg en waterbouwkundige werken. Per saldo is de mutatie € 0 binnen deze rubriek.

Per saldo is de totale investering (€ 1.502.901 -/€ 413.535) € 432.128. De **belangrijkste investeringen** staan in onderstaand overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2020 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaalbedrag, dat tot en met 2020 ten laste van het krediet is gebracht.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed 2020	Cumulatief ten laste van krediet
Herenweg fase 4 – wegen	1.038.000	-326.340	1.032.879
Aanleg kruispunt Dreef/Camplaan	250.000	237.159	242.155
Renovatie openbare verlichting	500.000	241.440	271.310
Ontwikkeling haven	2.250.000	200.116	360.027
Vervangen damwand jachthaven	778.100	362.336	544.366
Laanbeplanting J. van Ruisdaellaan	113.000	109.635	109.635
Renovatie plantsoenen	250.000	122.934	122.934
	<u>5.179.100</u>	<u>947.280</u>	<u>2.683.306</u>

Voor meer gedetailleerde informatie wordt verwezen naar de staat van geactiveerde kapitaaluitgaven in het bijlagenboek of de lijst met lopende en afgesloten kredieten achterin dit boekwerk.

Erfpacht

Aan Watersportvereniging Van Merlenhaven is in erfpacht uitgegeven:

a. de jachthaven met bijbehorende terreinen, gelegen te Heemstede aan het Heemsteeds Kanaal nabij het complex Spaarneborgh, kadastraal bekend gemeente Heemstede, sectie A nummer 9061, groot ongeveer 3.170m²;

b. de jachthaven met bijbehorende terreinen en opstallen, gelegen te Heemstede aan de van Merlenvaart nabij de Sportparklaan, kadastraal bekend gemeente Heemstede sectie C nummers 2931 en 2892, tezamen groot 10.618m².

1c Financiële vaste activa

Grondslag:

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen de verkrijgingsprijs. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs. Van een "deelneming" is krachtens artikel 1d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Het **verloop** van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2020 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boek- waarde 01-01-2020	Investe- ringen	Aflossing- en/afschrij- vingen	Boek- waarde 31-12-2020
Kapitaalverstrekkingen aan:				
Deelnemingen	1.816.666			1.816.666
Gemeenschappelijke regelingen				
Overige verbonden partijen				
Leningen aan:				
Openbare lichamen				
Woningbouwcorporaties	47.069		4.703	42.366
Deelnemingen				
Overige verbonden partijen				
Overige langlopende leningen	312.297	32.084	103.033	241.348
Totaal	<u>2.176.032</u>	<u>32.084</u>	<u>107.736</u>	<u>2.100.380</u>

De **deelnemingen** bestaan per 31-12-2020 uit:

Deelneming Meerlanden NV	1.519.029
Aandelenkapitaal NV BNG	277.761
Aandelenkapitaal NV Stedin	19.876
	<u>1.816.666</u>

De **leningen aan woningbouwcorporaties** bestaan per 31-12-2020 uit:

Pré Wonen; grond	42.366
	<u>42.366</u>

De **overige langlopende leningen** bestaan per 31-12-2020 uit:

Verstekte startersleningen	241.348
	<u>241.348</u>

Verkoop aandelen Eneco

In de raadsvergadering van 30 januari 2020 heeft de raad van Heemstede ingestemd met de verkoop van Eneco aan het consortium van Mitsubishi Corporation en Chubu Electric Power Co. Inc. (hierna: het consortium). Ook de andere 43 gemeentelijke aandeelhouders hebben ingestemd met de verkoop van alle Eneco aandelen tegen een overnamebod van € 4,1 miljard.

De overdracht van de aandelen heeft in maart plaatsgevonden en op 25 maart 2020 is het Heemsteeds aandeel (0,9%) van de verkoopsom van afgerond € 36,7 miljoen bijgeschreven op de bankrekening van de gemeente

Heemstede. De aandelen van Eneco hadden een boekwaarde van € 0 op de balans. In het boekjaar 2020 is de verkooptransactie aandelen Eneco boekhoudkundig verwerkt. In 2020 is nog het dividend over 2019 ad. € 520.877 ontvangen. Vanaf 2021 vervalt de structureel geraamde dividenduitkering van Eneco weg.

2. Vlottende activa

2a Voorraden

Grondslag:

Het gereed product en de handelsgoederen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

De onderhanden werken zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen.

De in de balans opgenomen gereed product en handelsgoederen kunnen als volgt worden uitgesplitst:

	Aantal 31-12-2020	Aantal 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Eigen verklaringen	27	51	1.021	1.928
Totaal	<u>27</u>	<u>51</u>	<u>1.021</u>	<u>1.928</u>

2b Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

Grondslag:

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen. Op het punt van uitzettingen is gekozen om de terminologie van de Wet Fido te volgen. Het begrip uitzettingen heeft zowel betrekking op vorderingen als op effecten.

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Stand 31-12-2020	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	3.745.477		3.745.477	3.598.553
Verstreckte kasgeldleningen	21.700		21.700	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	34.501.224		34.501.224	6.501.115
Rekening courantverhoudingen met niet financiële instellingen	106.887		31.131	31.131
Overige vorderingen				
Debiteuren	661.448	170.447	491.001	155.170
Debiteuren Sociale Zaken	1.470.251	145.650	1.324.601	891.291
Voorschotten Sociale Zaken	13.408			1.350
Belastingdebiteuren	445.664	145.983	299.681	385.364
Vorderingen op personeel	1.547			2.980
Overigen	34.226			40.928
Overige uitzettingen				
Totaal	<u>41.001.832</u>	<u>462.080</u>	<u>40.539.751</u>	<u>11.607.883</u>

De in de balans opgenomen post uitzettingen in 's Rijks schatkist wordt hieronder toegelicht.

Sinds eind 2013 zijn decentrale overheden verplichte deelnemers aan schatkistbankieren. Schatkistbankieren is in de basis simpelweg het aanhouden van middelen bij het ministerie van Financiën (de schatkist). Het Agentschap van de Generale Thesaurie voert binnen het ministerie van Financiën het schatkistbankieren uit. Alle deelnemers aan het schatkistbankieren hebben een privaatrechtelijke rekening-courantovereenkomst met de Staat der Nederlanden,

vertegenwoordigd door het Agentschap. In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden met uitzondering van het drempelbedrag. Het drempelbedrag is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden gehouden. Een overzicht van dit drempelbedrag vindt u in het overzicht hieronder:

Jaar 2020

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	420			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	109	223	177	310
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	311	197	243	110
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	56.000			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	56.000			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	420			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
Verslagjaar					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	9.959	20.283	16.328	28.564
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	109	223	177	310

2c Liquide middelen

Grondslag:

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2019
Kassaldi	20.853	23.171
Banksaldi	-	-
Totaal	<u>20.853</u>	<u>23.171</u>

2d Overlopende activa

Grondslag:

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde per 31-12-2020	Boekwaarde per 31-12-2019
Nog te ontvangen Europese overheidslichamen	0	0
Nog te ontvangen bedragen Rijk	21.255	219.647
Nog te ontvangen Nederlandse overheidslichamen	391.113	692.255
Nog te ontvangen bedragen overige overheden	520.684	627.486
Nog te ontvangen bedragen overige	226.697	188.757
Overige overlopende activa (waaronder vooruitbetaalde en vooruitontvangen facturen)	49.472	159.148
Totaal	<u>1.209.221</u>	<u>1.887.293</u>

Onderstaand zijn de **belangrijkste** overlopende posten weergegeven.

	Boekwaarde
Nog te ontvangen Nederlandse overheidslichamen	
GBKZ	51.899
GRIT 4 ^e kwartaal	240.614
IASZ CAK	46.000
IASZ RE-INT	51.000
Overige posten <€ 25.000	1.600
	<u>391.113</u>
Nog te ontvangen bedragen overige overheden	
Comparex div abonnementen/licenties 1 ^e kw 2021	40.232
Meerlanden vs DVO 2 jan	314.906
Overige posten < € 25.000	165.546
	<u>520.684</u>
Nog te ontvangen bedragen overige	
Dividend	55.000
Exploitatiebijdrage sport	31.727
Huur bibliotheek	75.000
Exploitatiebijdrage Sportplaza	25.804
Overige posten < € 25.000	39.166
	<u>226.697</u>
Overige overlopende activa (waaronder vooruitbetaalde en vooruitontvangen facturen)	
VNG contributie	43.472
Overige posten < € 25.000	6.000
	<u>49.472</u>

PASSIVA

3. Vaste passiva

3a Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2019
Algemene reserve	38.716.767	4.709.095
Gerealiseerde resultaat	727.145	1.309.830
Bestemmingsreserves:		
Bestemmingsreserve ter dekking kapitaallasten	7.622.640	7.845.282
Overige bestemmingsreserves	9.509.880	9.179.508
Totaal	17.132.520	17.024.790

Algemene reserve

Grondslag:

De algemene reserve wordt gebruikt voor het opvangen van risico's in algemene zin, of voor het compenseren van rekeningtekorten, of voor frictiekosten als gevolg van ombuigingen in beleid. Deze reserve wordt gevoed door incidentele meevallers zoals rekeningoverschotten, opbrengsten van verkoop van eigendommen e.d. Er wordt geen rente toegerekend aan de algemene reserve e.e.a. op basis van de nota reserves en voorzieningen 2019.

Toevoegingen aan c.q. onttrekkingen uit reserves mogen slechts via resultaatbestemming plaatsvinden en niet meer rechtstreeks via de exploitatie. Iedere toevoeging c.q. onttrekking aan een reserve moet gebaseerd zijn op een raadsbesluit, of plaats vinden bij het vaststellen van de begroting of de bestemming van het rekeningresultaat.

Het **verloop** in 2020 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Saldo 01-01-2020	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2020
Toevoegingen				
Rekeningresultaat 2019		745.130		
Overheveling surplus reserve BUIG		161.077		
Afwikkeling Eneco verkoop aandelen		36.677.707		
Surplus reserve BUIG		14.121		
Onttrekkingen				
Fasering stijging afvalstoffenheffing			100.000	
Extra afvalkosten i.v.m. coronacrisis			95.000	
Nota duurzaamheid 2017-2018			34.900	
Klimaatakkoord en energietransitie			19.700	
Duurzaamheidsprojecten incl. communicatie			36.950	
Ecologisch beleidsplan			5.000	
Afkoop boeterente BNG			3.298.813	
Totaal	<u>4.709.095</u>	<u>37.598.035</u>	<u>3.590.363</u>	<u>38.716.767</u>

Bestemmingsreserves

Grondslag:

Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft gegeven, maar die geen wettelijke of feitelijke verplichting jegens een derde in zich herbergt. Aan (bestemmings)reserves mag rente worden toegeschreven. Toevoegingen aan c.q. onttrekkingen uit reserves mogen slechts via resultaatbestemming plaatsvinden en niet meer rechtstreeks via de exploitatie. Iedere toevoeging c.q. onttrekking aan een reserve moet plaats vinden bij expliciet raadsbesluit, of bij het vaststellen van de begroting of bij de bestemming van het rekeningresultaat. Reserves kunnen niet negatief zijn.

Het **verloop** van de bestemmingsreserves in 2020 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Saldo			Saldo 31-12-2020
	01-01-2020	Toevoeging	Onttrekking	
Bestemmingsreserves ter dekking kapitaallasten				
Centralisatie huisvesting	3.162.412		129.925	3.032.487
Huisvesting buitendiensten aan de Cruquiusweg	1.306.623		51.500	1.255.123
Aanp. oevers en aanleg brug Plan Watertoren	502.247		41.217	461.030
Multifunctionele accommodatie Julianaplein 1	874.000			874.000
Reserve kapitaallasten Haven	2.000.000			2.000.000
Overige bestemmingsreserves				
1% regeling kunst	23.571			23.571
Sociale volkshuisvesting	199.363		2.300	197.063
PW inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz	500.001	175.731	175.732	500.000
Egalisatiereserve begraafplaats	56.834	15.495		72.329
Implementatie omgevingswet	133.951		38.330	95.621
Sociaal domein	3.685.703			3.685.703
Statushouders	180.085			180.085
Nieuwe initiatieven 2018-2022	200.000		12.635	187.365
IHP	4.200.000			4.200.000
Coronacrisis	0	580.843	212.700	368.143
Totaal	<u>17.024.790</u>	<u>772.069</u>	<u>664.339</u>	<u>17.132.520</u>

Voor een specificatie van de mutaties wordt verwezen naar de staat van reserves en voorzieningen in het bijlagenboek.

Toelichting per bestemmingsreserve

Reserve centralisatie gemeentelijke huisvesting

De gemeenteraad heeft op 28 juni 2001 besloten om een bestemmingsreserve gemeentelijke huisvesting in te stellen. Deze reserve was gevormd voor de realisatie van projecten die voortvloeien uit het plan Watertoren. Dit plan omvatte de nieuwbouw van een brandweerkazerne, de verbouwing van de gemeentewerf, het bouwplan Watertoren en de uitbreiding van het raadhuis.

Deze reserve is gevoed met eenmalige opbrengsten, zoals een eenmalige storting van extra winst Eneco energie over het jaar 2000, de helft van de verkoopopbrengst van de aandelen Bouwfonds Nederlandse Gemeenten en een eenmalige onttrekking aan de algemene reserve. Daarnaast zijn de verkoopopbrengsten van gronden in het bouwplan Watertoren en diverse gemeentewoningen aan deze reserve toegevoegd. Het behoud van de groene ruimte door het niet bouwen van de woontoren Accent leidt tot een gedeerde grondopbrengst van € 495.230 en € 65.112 aan gedeerde bouwleges. Deze opbrengsten van in totaal € 560.342 zouden aan de reserve "centralisatie gemeentelijke huisvesting" toegevoegd worden. De werkelijke afschrijving van het raadhuis loopt tot en met 2047. Nu er geen opbrengst van de woontoren gestort kan worden in de reserve "centralisatie gemeentelijke huisvesting" is de reserve in 2044 uitgeput en komen de afschrijvingslasten van € 129.925 in de periode 2044 tot en met 2047 ten laste van de exploitatie.

Aan deze reserve worden de kapitaallasten voor de verbouwing van het raadhuis onttrokken (€ 129.925).

Daarmee komt het saldo per 31 december 2020 uit op € 3.082.487.

Reserve huisvesting buitendiensten aan de Cruquiusweg

De reserve is bedoeld voor de dekking van de afschrijvingslasten van de gemeentewerf. De reserve huisvesting buitendiensten aan de Cruquiusweg wordt gedurende de afschrijvingstermijn van 40 jaar in gelijke termijnen verminderd. In 2020 is voor de dekking van de afschrijvingslast een bedrag € 51.500 onttrokken. Het saldo van deze reserve bedraagt op 31 december 2020 € 1.255.123.

Reserve aanpassen oevers en aanleg brug Plan Watertoren

Deze reserve is bedoeld voor de dekking van de afschrijvingslasten van oevervoorzieningen en brug als onderdeel van plan Watertoren. Het is niet meer toegestaan om de reserve ineens in mindering te brengen op de investering, maar de bestemmingsreserve dient gedurende dezelfde periode vrij te vallen als de investering. Deze reserve wordt gedurende de afschrijvingstermijn van 30 jaar in gelijke termijnen verminderd. De onttrekking in 2020 bedraagt € 41.217. Het saldo van deze reserve op 31 december 2020 bedraagt € 461.030.

Reserve Multifunctionele accommodatie Julianaplein 1

Het saldo van deze reserve bedraagt op 31 december 2020 € 874.000.

Reserve kapitaallasten Haven

In 2018 is een bedrag van € 2.000.000 gestort in de bestemmingsreserve Haven waaruit de afschrijvingslasten gedurende 30 jaar van het plan Haven worden gedekt. Dit bedrag is onttrokken aan de algemene reserve in 2018. In 2020 is er nog geen sprake van afschrijving. De stand van de bestemmingsreserve Haven bedraagt daarmee per 31 december 2020 € 2.000.000.

Reserve 1%-regeling kunst

Bij het beschikbaar stellen van kredieten voor (ver-)bouw van gemeentelijke gebouwen en reconstructies van wegen en wijken werd een budget van 1% van het totaalbudget gereserveerd voor het realiseren van kunst. Dit was conform de regeling "omschrijving toepassing 1% regeling" van 26 januari 1996 uit de nota "visie op het Heemstedse cultuurbeleid". In de voorjaarsnota 2003 is in het kader van de heroverwegingen besloten om de 1% regeling niet meer automatisch toe te passen. De reserve kan nu worden aangewend wanneer er noodzakelijk onderhoud aan de kunstwerken gepleegd moet worden waarvoor geen middelen beschikbaar zijn. In 2020 zijn er geen restauratiewerkzaamheden uitgevoerd. Het saldo bedraagt op 31 december 2020 € 23.571.

Reserve (sociale) volkshuisvesting

Bij de vaststelling van de "herziening beleidsstrategie Heemstede 2015" op 20 juli 2000 is besloten om vanuit de vroegere reserve bijzondere objecten een bedrag van € 454.000 af te zonderen voor het realiseren van projecten in de sociale woningbouw. In 2020 is voor de tegemoetkomingsregeling verhuiskosten € 2.300 onttrokken. Het saldo van deze reserve bedraagt op 31 december 2020 € 197.063.

Reserve Inkomensdeel PW, IOAW, IOAZ en Bbz

Aan deze reserve wordt toegevoegd:

- Het overschot op de zgn. BUIG (Bundeling Uitkeringslasten regeling WWB, IOAW, IOAZ en BBZ levensonderhoud) van € 175.731.
Het overschot BUIG bestaat uit de baten rijksbudget (€ 3.752.407) en de baten uit verstrekte leningen (€ 155.179) na aftrek van de bijstandslasten (€ 3.698.913) en de verrekening van de inter-temporele rijksvergoeding 2016 en 2017 (€ 32.942).
- Het overschot op de BBZ (bijdragen levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen) van € 16.943.
Dit overschot bestaat uit het rijksbudget (€ 62.922) en de baten uit verstrekte leningen (€ 50.890) na aftrek van de bijstandsuitkeringen (€ 96.869).

Aan deze reserve wordt onttrokken:

- Het tekort op de BBZ (kapitaalverstrekkingen en onderzoekskosten) van € 14.654.
Dit tekort bestaat uit de lasten kapitaalverstrekkingen € 9.984 en onderzoekskosten € 15.821, de te betalen afrekeningen rijk 2018 t/m 2020 € 43.446 en de baten uit verstrekte leningen (€ 54.597).
- Aframing surplus reserve € 161.077 in verband met gemaximeerd saldo reserve van € 500.000.

Het saldo van deze reserve bedraagt op 31 december 2020 € 500.000.

Reserve begraafplaats

Deze reserve is bij de vaststelling van de jaarrekening 2007 gevormd en ingesteld om de schommelingen in de kosten en opbrengsten bij de uitvaartverzorging op te vangen. De jaarlijkse groei of vermindering van de egaliseringsreserve is afhankelijk van een voor- of nadelig exploitatieresultaat op het onderdeel uitvaartverzorging (begraafplaats). Hiermee wordt beoogd dat de tarieven niet ieder jaar moeten veranderen door het (begrote)

exploitatieresultaat. In 2020 sluit de uitvaartverzorging met een positief saldo van € 15.495 waarmee het saldo per 31 december 2020 € 72.329 bedraagt.

Reserve implementatie omgevingswet

In 2017 is er een nieuwe reserve van € 250.000 gevormd om implementatiekosten van de nieuwe omgevingswet te kunnen dekken. In 2020 is er aan de implementatie van de omgevingswet € 20.230 uitgegeven en is € 18.100 uit de reserve gelicht omdat hier een investering (in software) tegenover staat. Na onttrekking van deze bedragen van in totaal € 38.330 resteert per 31 december 2020 nog € 95.621.

Reserve statushouders

Deze bestemmingsreserve is in 2018 ingesteld en is gevoed door de rijksgelden verhoogde asielinstroom en maatschappelijke begeleiding. Er heeft in 2020 geen reservemutatie plaatsgevonden. Het saldo van deze reserve bedraagt daarmee € 180.085 per 31 december 2020.

Reserve sociaal domein

Conform de nota reserves en voorzieningen 2019 is door de gemeenteraad de minimaal vereiste omvang van de reserve sociaal domein gesteld op € 2,8 miljoen. De reserve sociaal domein bedraagt per 31 december 2020 € 3.685.703. Er heeft in 2020 geen reservemutatie plaatsgevonden, gelet op de hoogte van de stand van de Reserve sociaal domein. Het positieve resultaat op de beleidsvelden WMO en Jeugd is derhalve toegevoegd aan de algemene middelen.

Reserve nieuwe initiatieven

Bij vaststelling van de programmabegroting 2019 is een reserve nieuwe initiatieven 2018-2022 ingesteld van € 200.000 (4 x € 50.000 gemiddeld per jaar). In 2020 is er € 12.635 onttrokken aan de reserve. Het saldo van deze reserve bedraagt € 187.365 per 31 december 2020.

Reserve IHP

De stand van de reserve integraal huisvestingsplan basisonderwijs was per primo 2020 € 4.200.000. In 2020 heeft er geen reservemutatie plaatsgevonden.

Reserve Coronacrisis

Voor een specificatie van de mutaties wordt verwezen naar paragraaf 9.

3b Voorzieningen

Grondslag:

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Uitzondering hierop is de voorziening wachtgelden en pensioenen die op de contante waarde van de toekomstige uitkeringsverplichtingen wordt gewaardeerd. De onderhoudsregalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Het grootste verschil tussen voorzieningen en reserves is dat aan voorzieningen een verplichting kleeft. Als gevolg hiervan maken voorzieningen deel uit van het vreemd vermogen. Voorzieningen worden gevormd voor:

- a. van derden verkregen middelen met een specifiek bestedingsdoel (bv. stimuleringsregeling kinderopvang en buitenschoolse opvang) met uitzondering van voorschotbedragen, ontvangen van Europese of Nederlandse overheidslichamen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Dergelijke voorschotbedragen worden overeenkomstig de BBV-voorschriften verantwoord onder de overlopende passiva en gespecificeerd onder 4c.
- b. verplichtingen en/of verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, maar redelijkerwijs te schatten;
- c. op balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- d. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits die kosten hun oorsprong mede vinden in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar **en** de voorziening tot doel heeft gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren (bv. onderhoud woningen en gebouwen);
- e. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven.

Voorzieningen kunnen een schatting zijn van lasten die voortvloeien uit risico's van bedrijfsvoering zoals rechtsgedingen, reorganisaties e.d. in of voor het begrotingsjaar. Daarbij moeten voorzieningen dekkend zijn, niet te hoog en niet te laag. De achterliggende risico's moeten gekwantificeerd zijn.

Het is niet toegestaan rente aan voorzieningen toe te rekenen, tenzij de voorziening op contante waarde berekend is. Voorts kunnen voorzieningen niet negatief zijn.

Mutaties in voorzieningen vinden alleen plaats als ze moeten worden aangepast aan een nieuw noodzakelijk niveau of als ze besteed worden. Stortingen in en vrijval van voorzieningen komen ten laste c.q. ten gunste van de exploitatie. Bestedingen komen rechtstreeks ten laste van de voorziening. Ontvangsten van gelden van derden (subsidies) worden ontvangen in de exploitatie en doorgestort naar de betreffende voorziening.

Voorzieningen voor groot onderhoud, wachtgelden e.d. dienen jaarlijks getoetst te worden aan het onderliggende meerjarenplan. Indien een dergelijke toetsing oplevert dat er extra toegevoegd moet worden aan de voorziening zal dat worden meegenomen tijdens het opstellen van de jaarrekening. Het omgekeerde geldt ook, indien de voorziening meer dan toereikend is dan zal het surplus vrijvallen.

Het **verloop** van de voorzieningen in 2020 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Saldo 01-01-2020	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2020
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's				
Pensioenen en wachtgelden	2.759.813	474.553	199.371	3.034.995
Voorzieningen ter egalisering van kosten				
Onderhoud woningen en gebouwen	254.563	711.428	588.315	377.676
Baggerplan	434.895	120.000	11.923	542.972
Onderhoud wegen	2.457.606	667.800	514.825	2.610.581
Onderhoud bruggen en beschoeiingen	300.852	150.000	162.017	288.835
Eigenarenonderhoud sportpark	564.373	145.000	158.375	550.998
Voorziening van middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is				
Onderhoud graven	997.545		33.199	964.346
Voorziening riolering	535.247	59.209		594.456
Voorziening voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvan een heffing wordt geheven				
Vervangingsinvestering riolering	1.425.000	445.000		1.870.000
Totaal	9.729.894	2.772.990	1.668.025	10.834.859

Voor een specificatie van de mutaties wordt verwezen naar de staat van reserves en voorzieningen in het bijlagenboek.

Toelichting per voorziening

Voorziening pensioenen en wachtgelden

In het BBV is bepaald dat de hoogte van de voorziening gelijk dient te zijn aan de onderliggende verplichtingen.

De volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- Wachtgelden personeel: aangegane (toekomstige) wachtgeldverplichtingen gemeente personeel, waar formele besluiten aan ten grondslag liggen;
- Wachtgelden bestuurders: aangegane (toekomstige) wachtgeldverplichtingen gebaseerd op wettelijke bepalingen;
- Pensioenen voormalig bestuurders: aangegane (toekomstige) pensioenverplichtingen in eigen beheer, gebaseerd op actuariële berekeningen.

In december 2020 heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een circulaire uitgegeven waarin de disconteringsvoet voor de bepaling van de actuariële waarde van de pensioenen van (gewezen) bestuurders wordt gegeven. De disconteringsvoet is gedaald naar 0,082% (was: 0,290%). De daling van de disconteringsvoet heeft tot gevolg dat minder geld volstaat om aan de toekomstige verplichtingen te voldoen. Ten laste van de voorziening mogen worden betaald uitkeringen en pensioenen waar een formeel besluit of regeling aan ten grondslag ligt. De voorziening pensioenen en wachtgelden dient overeenkomstig het besluit begroting en verantwoording (BBV) precies toereikend te zijn voor de onderliggende verplichtingen.

Bij de jaarrekening 2020 dient de voorziening op balansdatum in totaal € 3.034.995 te bevatten om aan de verplichtingen te voldoen. Dit bedrag is gebaseerd op actuariële berekeningen van de bestuurderspensioenen en de wachtgeld- en pensioenverplichtingen van voormalig personeel. In 2020 is daarom een extra storting noodzakelijk van € 474.000 ter dekking van de wachtgeldverplichtingen aan voormalig bestuur.

Voorziening onderhoud woningen en gebouwen

De voorziening is in 2019 geactualiseerd en het beheerplan is opnieuw vastgelegd voor de periode 2019-2029. Jaarlijks wordt er gestort in het onderhoudsfonds ten laste van de in het onderhoudsprogramma opgenomen panden. De storting 2020 voor groot onderhoud bedroeg € 663.980. Daarnaast zijn er subsidies voor groot onderhoud ontvangen. Hiervan is € 5.448 in de voorziening gestort omdat het groot onderhoud daaruit is bekostigd. Voorts is in de voorjaarsnota 2020 een bedrag van € 42.000 extra in de voorziening gestort voor onderhoud van De Luifel (stg. Wij Heemstede). In totaal is er € 711.428 gestort in 2020. De onttrekkingen voor

groot onderhoud bedroegen € 588.315 zodat het saldo van deze voorziening per 31 december 2020 € 377.676 bedroeg.

Voorziening baggerplan

Deze voorziening is ingesteld bij raadsbesluit 27 februari 2003 nr. 13 en heeft als doel om de in de tijd onregelmatig gespreid zijnde kosten van het baggeren op te vangen. In 2019 is er een nieuw baggerplan vastgesteld voor de periode 2020-2029. Conform het baggerplan wordt € 120.000 gestort. De totale onttrekking 2020 bedraagt € 11.923. Er is sprake van uitstel van projecten door Pfas problematiek. Het saldo van de voorziening per 31 december 2020 is € 542.972.

Voorziening onderhoud wegen

Groot onderhoud aan wegen mag niet geactiveerd worden. Groot onderhoud komt daarom ten laste van de voorziening wegen op basis van een beheerplan, klein onderhoud wordt rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht. De voorziening onderhoud wegen wordt in 2021 geactualiseerd en jaarlijks vindt een bureau-actualisatie plaats. Hiermee wordt de toereikendheid gewaarborgd. De reguliere jaarlijkse storting bedraagt € 590.000. Daarnaast is er € 77.800 gestort vanuit een nabetaalde subsidiebeschikking Provincienlaan van de Provincie Noord-Holland. De kosten van dit werk zijn in 2019 verantwoord in deze voorziening. In totaal bedraagt de storting 2020 € 667.800. De onttrekking over 2020 bedroeg € 514.825. Het saldo per 31 december 2020 bedraagt € 2.610.581.

Voorziening onderhoud bruggen en beschoeiingen

In 2007 is de voorziening onderhoud bruggen ingesteld omdat groot onderhoud niet geactiveerd mag worden. Vanaf 2013 is de voorziening uitgebreid met beschoeiingen. In 2020 heeft een inspectie plaats gevonden waaruit naar voren is gekomen dat er verdiepend onderzoek naar de constructieveiligheid van beschoeiingen nodig is. Dit onderzoek vindt in 2021 plaats. In 2020 is overeenkomstig het onderhoudsplan € 150.000 gestort in de voorziening. De onttrekking 2020 bedroeg € 162.017. Daarmee komt de stand van de voorziening per 31 december 2020 op € 288.835.

Voorziening eigenarenonderhoud sportpark

In 2019 is € 145.000 gestort in de voorziening. De uitgaven bedroegen € 189.628. Daarmee bedraagt de voorziening per 31 december 2019 € 564.373.

Voorziening onderhoud graven

Afkoopsommen voor onderhoud graven worden gestort in deze voorziening en verrekend met de onderhoudskosten van de begraafplaats. Omdat het hier gaat om gelden van derden voor het uitvoeren van het onderhoud gedurende een vooraf overeengekomen periode is de voorziening verplicht. Aan de voorziening ligt nog geen beheerplan ten grondslag. In 2020 is sprake van een negatief resultaat op het onderhoud van de begraafplaats van € 33.199. Dit bedrag is onttrokken aan de voorziening. Het saldo van de voorziening is per 31 december 2020 € 964.346.

Voorziening riolering

Basis voor de voorziening is het Gemeentelijk Rioleringsplan (vastgesteld juni 2017). Het resultaat van de rioleringexploitatie (heffing minus kosten) wordt verrekend met de voorziening. In 2020 is een bedrag van € 59.209 (dit is het resultaat van de rioolexploitatie 2020) gestort in de voorziening. De stand van de voorziening per 31 december 2020 is € 594.456.

Voorziening afvalstoffen

Aan de voorziening afvalstoffen worden de kapitaallasten voor de containers onttrokken. Tevens wordt het exploitatieresultaat afval (heffing minus kosten) hiermee verrekend. Omdat het exploitatieresultaat afval in 2020 negatief is wordt niets aan de voorziening toegevoegd. De voorziening is per 31 december 2020 nihil.

Voorziening vervangingsinvesteringen riolering

Deze voorziening dient ter egalisatie van de kosten voor vervangingsinvesteringen riolering met ingang van 2023. Daartoe heeft de raad op 27 juni 2013 besloten tot de vorming van deze voorziening en hierin vanaf 2014 geld te storten: het eerste jaar € 70.000, het tweede jaar € 140.000, het derde jaar € 210.000 enz. Vanaf 2023 worden de vervangingsinvesteringen gedekt uit deze voorziening. In 2020 is € 445.000 gestort. De voorziening bedraagt per 31 december 2020 € 1.870.000.

3c Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer

Grondslag:

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2019
Obligatieleningen	0	0
Onderhandse leningen:	0	0
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	0
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen *	21.184.000	33.357.168
Binnenlandse bedrijven	0	0
Openbare lichamen		
Overige binnenlandse sectoren	0	0
Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	0	0
Door derden belegde gelden	0	0
Waarborgsommen	183.670	171.170
Totaal	21.367.670	33.528.338

* Voor een specificatie wordt verwezen naar de staat van opgenomen geldleningen in het bijlagenboek.

In onderstaand overzicht wordt het **verloop** weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2020

	Saldo 01-01-2020	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2020
Obligatieleningen	0	0	0	0
Onderhandse leningen	33.357.168	14.704.000	26.877.168	21.184.000
Door derden belegde gelden	0	0		
Waarborgsommen	171.170	12.500		183.670
Totaal	33.528.388	14.716.500	26.877.168	21.367.670

De totale rentelast voor het jaar 2020 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 619.782.

4. Vlottende passiva

Grondslag:

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

4b Netto vlottende schulden korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden.

	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2019
Banksaldi	1.943.284	796.000
Overige schulden	2.880.799	2.683.418
Overige kasgeldleningen	-	-
Totaal	4.824.083	3.479.418

4d Overlopende passiva

Grondslag:

In 2010 bepalen de BBV-voorschriften dat voorschotbedragen van Europese of Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren niet meer onder de voorzieningen mogen worden opgenomen, maar verantwoord moeten worden onder de overlopende passiva. Deze voorschotbedragen zijn nu opgenomen onder "voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel" en worden ook als zodanig toegelicht.

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt.

	Saldo	Saldo
	31-12-2020	31-12-2019
Nog te betalen bedragen overige	1.522.761	2.162.400
Nog te betalen bedragen Rijk	3.265.957	189.862
Voorschotbedragen ontvangen van Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel	500.034	514.425
Nog te betalen bedragen overige overheden	232.659	80.342
Vooruitontvangen bedragen	507.786	523.023
Overige overlopende passiva	0	0
Totaal	6.029.197	3.470.052

Onderstaand zijn de **belangrijkste** overlopende posten weergegeven.

	Boekwaarde
	31-12-2020
Nog te betalen bedragen overige	
Accountantskosten jaarrekening 2020	28.000
2020 Meerlanden DVO-1	69.213
OGD outsourcing ict dec	68.531
Energiebelasting 2016 tm 2020	103.775
IASZ Loonkostensubs.	42.655
IASZ JZO diverse	229.021
IASZ RE-INT Pasmach	62.328
IASZ RE-INT RIN	36.973
IASZ WMO diverse	202.063
IASZ WVG diverse	124.212
Portocabin	92.250
Budgetsubsidie bibliotheek	35.362
Afrekening subsidie St WIJ	25.000
Diverse Subsidies	57.321
Overige posten < € 25.000	346.057
	1.522.761
Nog te betalen bedragen Rijk	
IASZ SZW BBZ TOZO	2.614.802
IASZ BBZ kapv. G3	100.214
IASZ TOZO kapv. G4	374.328
Min.BZK GF	175.805
Overige post < € 25.000	808
	3.265.957
Nog te betalen overige overheden	
IASZ WSW Paswerk afr 2020	123.222
Onderhoud brandweerkazerne 2020	64.800
Overige posten < € 25.000	44.637
	232.659
Vooruitontvangen bedragen	
Gift Belvedere	472.774
Overige posten < € 25.000	35.012
	507.786

Gift Belvédère Groenendaal

Voor de bouw van de Belvédère Groenendaal is in 2019 een gift ontvangen van € 500.000. In 2019 is € 18.325 onttrokken voor het krediet "Belvédère" en in 2020 € 8.901 waarmee € 472.774 resteert.

Zwerfafvalvergoeding

Bij de stichting Afvalfonds Verpakkingen kan een vergoeding voor zwerfafvalprojecten worden verkregen. De vergoedingen worden per jaar afgerekend door het fonds. Per 31 december 2019 resteerde nog € 33.099 op dit fonds. Een bedrag van € 4.201,50 is in 2020 onttrokken voor zwerfafvalprojecten en € 4.132 voor de afschrijving van de "stofzuiger" voor de winkelstraat die vanuit dit fonds is aangeschaft. Er resteert nog € 24.765 per 31 december 2020. Hiervan is € 8.264 bestemd voor de afschrijving van de "stofzuiger" voor de winkelstraat (afschrijving 2021 en 2022). Het restant (€ 16.501,50) dient nog in 2021 te worden afgerekend met het fonds.

Voorschotbedragen ontvangen van Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel

	Saldo 1-1-2020	Toe- voegingen	Vrijval 2020	Saldo 31-12-2020
Rijksmonument; Onderhoud molen	-6.852	6.852		0
Rijksmonument raadhuis		8.388	8.388	0
Rijksmonument; Rest. Groenendaal	19.751	13.263		33.014
Wandelbos Groenendaal	24.685	12.342		37.027
Rijksmonument; Graf Vollenhove	65.755			65.755
SPUK	171.086	132.391	193.250	110.227
Compensatie toeslagenproblematiek	0	9.011		9.011
Regeling sportakkoord 2020-2022	0	20.000		20.000
Subsidie BIZ	20.000		15.000	5.000
Mobiliteitsfonds	220.000			220.000
OAB 2020	0	61.293	61.293	0
Totaal	514.425	263.540	277.931	500.034

Toelichting Voorschotbedragen ontvangen van Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel

Instandhoudingssubsidie Rijksmonumenten: onderhoud molen

Van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed is een beschikking voor de instandhoudingssubsidie rijksmonumenten ontvangen voor de molen. De subsidie bedraagt in totaal € 26.080 maar wordt voor 90% gedurende de periode 2016 tot en met 2021 ontvangen. Uiterlijk op 30 april 2022 dient een aanvraag tot vaststelling te zijn ingediend bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed voorzien van een prestatieverklaring en een inspectierapport. Na goedkeuring wordt dan de resterende 10% betaald. Over de periode 2016 tot en met 2020 is in totaal € 19.560 ontvangen. Tot 2020 is € 22.500 besteed zodat het saldo € 2.940 negatief bedroeg. Dit is verrekend met de voorziening groot onderhoud in 2020. Het saldo bedraagt daarmee per 31 december 2020 nihil. In de voorziening onderhoudsfonds woningen en gebouwen waarin de kosten van dit object zijn opgenomen, is rekening gehouden met deze subsidie.

Instandhoudingssubsidie rijksmonumenten: onderhoud oude gedeelte raadhuis

Van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed is een beschikking voor de instandhoudingssubsidie rijksmonumenten ontvangen voor het oude gedeelte van het raadhuis. De subsidie bedraagt in totaal € 55.922 maar wordt voor 90% gedurende de periode 2016 tot en met 2021 ontvangen. Uiterlijk op 30 april 2022 dient een aanvraag tot vaststelling te zijn ingediend bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed voorzien van een prestatieverklaring en een inspectierapport. Na goedkeuring wordt dan de resterende 10% betaald. De werkzaamheden zijn uitgevoerd zodat de subsidie direct gestort wordt in de voorziening onderhoudsfonds woningen en gebouwen. Hieruit zijn ook de kosten betaald. Met de subsidie is rekening gehouden in deze voorziening. Tot en met 2020 is € 41.941 ontvangen en gestort in de voorziening onderhoudsfonds woningen en gebouwen. Het saldo van deze rekening is daarmee nihil per 31 december 2020. In de voorziening onderhoudsfonds woningen en gebouwen waarin de kosten van dit pand zijn opgenomen, is rekening gehouden met deze subsidie.

Instandhoudingssubsidie monumenten: o.a. restaurant Landgoed Groenendaal en Oude Slot

Van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed is een beschikking voor de instandhoudingssubsidie rijksmonumenten ontvangen. Het betreft hier de objecten: Oude Slot (ir.Lelylaan 3-6), portierswoning bij toegangspoort (Herenweg

20), restaurant Landgoed Groenendaal (Groenendaal 3) en de tuinmanswoningen (Groenendaal 4A en 4B). De subsidie bedraagt in totaal € 88.423 maar wordt voor 90% gedurende de periode 2017 tot en met 2022 ontvangen. Uiterlijk op 30 april 2023 dient een aanvraag tot vaststelling te zijn ingediend bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed voorzien van een prestatieverklaring en een inspectierapport. Na goedkeuring wordt dan de resterende 10% betaald. Tot en met 2020 is € 53.054 ontvangen. In 2020 konden geen uitgaven ten laste van deze subsidie worden gebracht. Per 31 december 2020 resteert € 33.014 op deze rekening. In de voorziening onderhoudsfonds woningen en gebouwen waarin de kosten van deze panden zijn opgenomen, is rekening gehouden met deze subsidie.

Instandhoudingssubsidie monumenten: wandelbos Groenendaal

Van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed is een beschikking voor de instandhoudingssubsidie rijksmonumenten ontvangen. Het betreft hovenierswerk in het wandelbos Groenendaal. De subsidie bedraagt in totaal € 82.282 maar wordt voor 90% gedurende de periode 2018 tot en met 2023 ontvangen. Uiterlijk op 30 april 2023 dient een aanvraag tot vaststelling te zijn ingediend bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed voorzien van een prestatieverklaring en een inspectierapport. Na goedkeuring wordt dan de resterende 10% betaald. Tot en met 2020 is € 37.027 ontvangen. Er zijn nog geen uitgaven gedaan zodat dit bedrag wordt "gereserveerd" op deze rekening.

Subsidie restauratie grafmonument Van Vollenhove

Van de Provincie Noord-Holland is een subsidie voor de restauratie van het grafmonument Van Vollenhove ontvangen op basis van de uitvoeringsregeling restauratie provinciale monumenten Noord-Holland. De subsidie bedraagt in totaal € 82.194. Inmiddels is € 65.755 (80%) hiervan ontvangen. Uiterlijk per 1 augustus 2019 diende een aanvraag tot vaststelling te zijn ontvangen door de provincie voorzien van een schriftelijke verslaglegging van de activiteiten en een financiële verantwoording. Inmiddels is door de provincie uitstel verleend voor deze indieningsdatum tot 1 april 2021. Na gereedkomen van het project wordt bij goedkeuring van de provincie het restant (€ 16.439) door hen betaald. Het reeds ontvangen voorschot van € 65.755 is op de balans "gereserveerd" en wordt in 2021 betrokken bij de afrekening van het krediet.

SPUK (sportsubsidie)

Door *verruiming Btw-sportvrijstelling* zijn de BTW-kosten op sportactiviteiten niet meer aftrekbaar. Dit betekent dat de kosten voor sportaccommodaties hoger gaan uitvallen voor gemeenten. Ter compensatie van deze BTW kosten is door het Rijk in 2019 een nieuwe Regeling specifieke uitkering stimulering sport (SPUK) ingesteld. Het SPUK heeft een plafond (analoog aan het BCF). Van de voor 2019 aangevraagde € 325.913 was als voorschot ontvangen (voorlopige toekenning) € 266.276. Over 2019 was hiervan daadwerkelijk € 95.190 besteed aan sportactiviteiten en derhalve werd de uitkering voor 2020 vastgesteld op € 95.190. Op de balans ultimo 2019 was als terugbetalingsverplichting over 2019 € 171.086 opgenomen. Ultimo 2020 heeft het Rijk definitief beschikt en de terugbetalingsverplichting ad € 171.086,81 wordt in 2020 gedekt d.m.v. een vrijval van de balanspost.

In 2020 werd er voor € 193.343 aangevraagd. De voorlopige toekenning bedraagt € 132.391 en valt lager uit dan de aanvraag omdat het totaalbedrag van alle aanvragen hoger is dan het voor 2020 geldende uitkeringsplafond. In 2021 wordt er definitief beschikt.

Subsidie BIZ

In de najaarsnota 2019 zijn de kosten opgenomen van een onderzoek naar de kansrijkheid van het oprichten van een Bedrijveninvesteringszone (BIZ) voor de Raadhuisstraat-Binnenweg. De kosten van dit onderzoek bedragen € 40.000. Hier wordt € 30.000 aan bijgedragen door derden (€ 20.000 subsidie van de provincie en € 10.000 door de ondernemers). De subsidie van de provincie is ontvangen. In 2020 is € 15.000 aan kosten gemaakt en onttrokken aan deze subsidie. Er resteert nog een bedrag van € 5.000 per 31 december 2020. Voor verantwoording van de subsidie aan de provincie is uitstel verleend tot 1 augustus 2022.

Mobiliteitsfonds

De gemeente Heemstede ontvangt jaarlijks € 5.000 uit het mobiliteitsfonds voor het onderhoud van de verkeersregelinstallaties DVM Zuid-Kennemerland. Dit is contractueel overeengekomen met de gemeente Haarlem met een tijdsduur van minimaal 5 jaar. De specifieke werkzaamheden die hiervoor moeten worden gedaan zijn eveneens contractueel vastgelegd. De specifieke werkzaamheden vinden niet jaarlijks, maar periodiek (één keer per 3 à 5 jaar) plaats. Voor deze werkzaamheden is tot en met 2020 € 20.000 ontvangen. Daarnaast is er nog een bijdrage ontvangen voor de realisatie van een fietsenstalling bij het station Heemstede-Aerdenhout van € 200.000. Omdat hier nog geen uitgaven voor zijn gedaan wordt dit bedrag op deze rekening "gereserveerd". Het saldo bedraagt daarmee per 31 december 2020 € 220.000.

OAB 2020

De gemeente Heemstede heeft over 2020 een bedrag ontvangen van € 61.293, ten behoeve van het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden in de Nederlandse taal, het voorkomen van segregatie en het bevorderen van integratie.

Het betreft hier een specifieke uitkering met een geormerkt bestedingsdoel. Bij het niet volledig aanwenden wordt een eventueel overschot teruggevorderd. Aangezien het beschikte bedrag volledig is besteed, bestaat er geen terugbetalingsverplichting aan het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en bedraagt de balanspost Voorschotbedragen ontvangen van Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel (onder overlopende passiva) derhalve per ultimo 2020 nihil.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Borgstellingen of garantstellingen

Niet in de balans opgenomen zijn de verstrekte borgstellingen of garantstellingen aan natuurlijke- en rechtspersonen. Deze kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar	Borgstelling
Diversen 100% garant	13.380.519	100	7.996.982	6.889.070	6.889.070
Totaal	<u>13.380.519</u>		<u>7.996.982</u>	<u>6.889.070</u>	<u>6.889.070</u>

Voor een bedrag van € 91.349.735 aan gegarandeerde geldleningen per 31 december 2020 staat de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw direct garant. De gemeente heeft een achtervangfunctie voor deze geldleningen. Dit betekent dat de gemeente garant staat in het geval dat de WSW niet in staat is de garantie waar te maken. In de praktijk betekent dit dat het financiële risico over deze garantiestellingen voor de gemeente te verwaarlozen is.

Voor een specificatie van de mutaties wordt verwezen naar de staat van gewaarborgde geldleningen in het bijlagenboek.

Lease

De gemeente Heemstede is meerjarig contracten aangegaan voor het gebruik van kopieermachines. Deze verplichting loopt tot en met 31 december 2020 voor een bedrag van € 40.000.

De gemeente Heemstede is in 2020 een contract voor vijf jaar aangegaan voor de lease van kantoormeubilair voor een bedrag van € 62.000.

Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Niet van toepassing.

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

	begroot 2020 primo			begroot 2020 ultimo			rekening 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	1.955.031	1.142.120	812.911	5.937.722	33.523.120	-27.585.398	6.696.413	33.692.771	-26.996.358
Programma 1 Veiligheid	2.054.492	5.608	2.048.884	2.154.292	5.608	2.148.684	2.065.921	6.480	2.059.441
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	5.050.472	56.810	4.993.662	5.118.926	62.810	5.056.116	5.360.089	205.770	5.154.319
Programma 3 Economie	188.848	52.520	136.328	198.102	50.520	147.582	205.764	53.883	151.881
Programma 4 Onderwijs	2.412.403	81.818	2.330.585	2.599.914	116.518	2.483.396	2.495.105	113.469	2.381.636
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	5.072.586	662.889	4.409.697	4.972.075	522.028	4.450.047	5.049.368	521.395	4.527.973
Programma 6 Sociaal domein	19.666.317	5.509.315	14.157.002	23.763.537	9.065.634	14.697.903	23.516.098	9.624.435	13.891.663
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	7.531.975	7.046.820	485.155	8.194.560	7.095.320	1.099.240	7.901.239	7.216.200	685.039
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.484.211	829.509	654.702	1.494.915	932.809	562.106	1.533.732	913.553	620.179
Agemene dekkingsmiddelen	516.900	39.313.365	-38.796.465	309.412	44.714.386	-44.404.974	278.122	44.590.495	-44.312.373
Overhead	10.709.952	1.813.572	8.896.380	10.784.430	1.810.201	8.974.229	10.812.275	1.781.247	9.031.028
Heffing VPB	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien	20.000	0	20.000	6.000	0	6.000	0	0	0
Saldo van baten en lasten	56.663.187	56.514.346	148.841	65.533.885	97.898.954	-32.365.069	65.914.126	98.719.698	-32.805.572
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves (taakveld 010):									
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	0	181.425	-181.425	37.731.637	5.176.268	32.555.369	38.178.878	5.110.403	33.068.475
Programma 1 Veiligheid	0	0	0	0	0	0			
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	0	41.217	-41.217	0	41.217	-41.217		41.217	-41.217
Programma 3 Economie	0	0	0	0	0	0			
Programma 4 Onderwijs	0	0	0	0	0	0			
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	271.205	169.947	101.258	271.205	56.744	214.461			0
Programma 6 Sociaal domein	344.000	198.227	145.773	0	69.627	-69.627	175.731	175.732	-1
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	0	119.110	-119.110	1.263	220.660	-219.397	15.495	196.550	-181.055
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	0	54.120	-54.120	0	74.520	-74.520		40.630	-40.630
Resultaat	57.278.392	57.278.392	0	103.537.990	103.537.990	0	104.284.230	104.284.230	0

Kosten die niet direct toewijsbaar zijn aan een subtaakveld moeten via een verdeelsleutel worden toegerekend. Dit geldt bijvoorbeeld voor de loonkosten van het personeel dat werkzaam is voor verschillende subtaakvelden in het primaire proces. De verdeelsleutel wordt in de begroting van het betreffende boekjaar vastgesteld. De verdeelsleutel bestaat uit een percentuele verdeling over de subtaakvelden op basis van de urenverdeling zoals die in de begroting van Heemstede gehanteerd werd tot 2017. Wijzigingen in de sleutel vinden alleen plaats indien er een significante wijziging in het totaal aantal uren van een afdeling is ontstaan zoals bijvoorbeeld bij een formatie-uitbreiding.

Aanwending post onvoorzien

In de begroting is een post onvoorzien opgenomen voor kleine incidentele niet-voorzien uitgaven van € 20.000 (wettelijke verplichting). Door het college is het budget aangewend voor € 14.000 voor het verdiepend onderzoek impact corona (collegebesluit 23 juni 2020). Er valt per saldo een budget van € 6.000 vrij in deze jaarrekening.

Begrotingsrechtmatigheid

Conform de kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV heeft er op taakveldniveau bij de verschillende programma's een analyse plaatsgevonden van mogelijke begrotingsonrechtmatigheden (alleen voor overschrijdingen aan de lastenkant; werkelijke lasten hoger dan de begrote lasten). Hierbij is inzichtelijk gemaakt of en in hoeverre mogelijke overschrijdingen meewegen in het rechtmatigheidsoordeel en of deze onrechtmatigheden geschaard kunnen worden onder de volgende 3 uitzonderingen:

- kostenoverschrijdingen die zijn gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (1),
- kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid (2)
- kostenoverschrijdingen bij opneideregelingen (3)

Tabel begrotingsrechtmatigheid			
Lastenoverschrijding programma	Begrotingsafwijking	Onrechtmatig, telt niet mee	Onrechtmatig, telt wel mee
P1: Veiligheid	€ 198.000	€ 198.000	
P2: Verkeer, vervoer en waterstaat	€ 241.000	€ 241.000	
P3: Economie	€ 8.000	€ 8.000	
P5: Sport, cultuur en recreatie	€ 77.000	€ 29.000	€ 48.000
P8: Volkshuisvesting	€ 40.000	€ 40.000	
Totaal	€ 564.000	€ 516.000	€ 48.000

Recapitulatie 2020

	werkelijk 2020		
	Lasten	Baten	Saldo
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	56.156.914	85.629.045	-29.472.131
0.1 Bestuur	1.319.187	0	1.319.187
0.2 Burgerzaken	723.185	336.438	386.747
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0
0.4 Overhead	10.812.275	1.781.247	9.031.028
0.5 Treasury	-126.623	37.947.924	-38.074.547
0.61 OZB woningen	389.670	5.014.196	-4.624.526
0.62 OZB niet-woningen	0	1.357.941	-1.357.941
0.63 Parkeerbelasting	0	651.776	-651.776
0.64 Belastingen overig	15.075	270.434	-255.359
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	72.836	32.743.001	-32.670.165
0.8 Overige baten en lasten	3.792.767	-38.444	3.831.211
0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0
0.10 Mutaties reserves	38.370.104	5.564.532	32.805.572
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	788.438	0	788.438
Programma 1 Veiligheid	2.065.921	6.480	2.059.441
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.673.185	0	1.673.185
1.2 Openbare orde en veiligheid	392.736	6.480	386.256
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	5.360.089	205.770	5.154.319
2.1 Verkeer en vervoer	4.662.200	178.664	4.483.536
2.2 Parkeren	341.927	20.000	321.927
2.3 Recreatie havens	6.284	7.106	-822
2.4 Economische havens en waterwegen	349.678	0	349.678
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0
Programma 3 Economie	205.764	53.883	151.881
3.1 Economische ontwikkeling	154.104	19.132	134.972
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	51.660	34.751	16.909
3.4 Economische promotie	0	0	0
Programma 4 Onderwijs	2.495.105	113.469	2.381.636
4.1 Openbaar basisonderwijs	32.187	0	32.187
4.2 Onderwijshuisvesting	1.469.326	30.523	1.438.803
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	993.592	82.946	910.646

werkelijk 2020

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	5.049.368	521.395	4.527.973
5.1 Sportbeleid en activering	224.986	0	224.986
5.2 Sportaccommodaties	854.223	195.520	658.703
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	293.780	0	293.780
5.4 Musea	2.500	0	2.500
5.5 Cultureel erfgoed	17.307	0	17.307
5.6 Media	1.175.817	264.157	911.660
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.480.755	61.718	2.419.037
Programma 6 Sociaal domein	23.516.098	9.624.435	13.891.663
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.403.331	429.502	1.973.829
6.2 Wijkteams	415.697	0	415.697
6.3 Inkomensregelingen	9.238.072	8.500.614	737.458
6.4 Begeleide participatie	1.447.865	14.180	1.433.685
6.5 Arbeidsparticipatie	388.333	88.056	300.277
6.6 Maatwerkvoorzieningen	1.573.614	193.914	1.379.700
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	4.527.691	371.409	4.156.282
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	3.521.495	26.760	3.494.735
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	7.901.239	7.216.200	685.039
7.1 Volksgezondheid	2.003.094	0	2.003.094
7.2 Riolering	2.164.547	2.878.632	-714.085
7.3 Afval	2.983.231	3.643.196	-659.965
7.4 Milieubeheer	199.601	0	199.601
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	550.766	694.372	-143.606
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.533.732	913.553	620.179
8.1 Ruimtelijke ordening	483.456	12.000	471.456
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0	0	0
8.3 Wonen en bouwen	1.050.276	901.553	148.723
Saldo van baten en lasten	104.284.230	104.284.230	0

Overzicht incidentele baten en lasten per programma

Incidentele lasten per programma:		2020
Programma	Omschrijving	
0 Bestuur en ondersteuning	Advieskosten (voorjaarsnota 2020)	15.000
0 Bestuur en ondersteuning	GRIT hard- en software (voorjaarsnota 2020)	13.000
0 Bestuur en ondersteuning	Fiscaal administratieve werkzaamheden (voorjaarsnota 2020)	22.000
0 Bestuur en ondersteuning	Terugontvangst teveel betaalde eindheffing w erkostenregeling (najaarsnota 2020)	-17.900
0 Bestuur en ondersteuning	Voorziening pensioenen en w achtgelden (jaarrekening 2020)	474.553
0 Bestuur en ondersteuning	Voorziening dubieuze debiteuren (jaarrekening 2020)	165.000
0 Bestuur en ondersteuning	Kw ijtschelding huren ondernemers ivm coronamaatregelen	38.000
0 Bestuur en ondersteuning	Heffingsrente naheffingsaanslagen BTW afval	10.000
1 Veiligheid	Extra toezicht naleving coronamaatregelen (najaarsnota 2020)	54.600
2 Verkeer, vervoer en w aterstaat	Voorziening groot onderhoud w egen	78.000
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Ecologisch beleidsplan	5.000
6 Sociaal Domein	TOZO (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfst.Ondernemers) kap.verstrekking en levensondersteuning	3.408.000
6 Sociaal Domein	TOZO uitvoeringskosten	225.000
6 Sociaal Domein	Veranderopgave inburgering 1e tranche; verhoging taalniveau statushouders	31.000
6 Sociaal Domein	Implementatiekosten nieuwe inburgeringswet	2.000
6 Sociaal Domein	Stelpost participatiewet WSW corona	113.000
6 Sociaal Domein	Social Return On Investment (SROI)	24.000
7 Volksgezondheid en milieu	Nota duurzaamheid	34.900
7 Volksgezondheid en milieu	Klimaatakkoord en energietransitie	19.700
7 Volksgezondheid en milieu	Duurzaamheidsprojecten incl. communicatie	36.950
7 Volksgezondheid en milieu	Regionaal economische samenwerking (subs. RES)	30.000
7 Volksgezondheid en milieu	Extra lasten afvalverwerking door Corona-crisis	95.000
8 Volkshuisvesting, ro en stedelijke	Tegemoetkoming verhuiskosten	2.300
8 Volkshuisvesting, ro en stedelijke	Implementatie omgevingswet	38.330
Subtotaal incidentele lasten exploitatie		4.917.433
0 Bestuur en ondersteuning	Toevoeging aan de algemene reserve (surplus reserve Participatiewet > € 500.000 naar alg.	175.000
0 Bestuur en ondersteuning	Toevoeging aan de Reserve Coronacrisis (obv NJN 2020)	308.800
0 Bestuur en ondersteuning	Toevoeging aan de Reserve Coronacrisis (obv Jaarrekening 2020)	59.300
6 Sociaal Domein	Toevoeging aan de reserve Participatiewet, IOAW, IOAZ en BBZ (voordelige saldo)	175.000
7 Volksgezondheid en milieu	Toevoeging exploitatie 2020 Uitvaartverzorging aan egaliseringsreserve	15.495
Subtotaal incidentele lasten reserves		733.595
Totaal incidentele lasten		5.651.028

Incidentele baten per programma:		2020
Programma	Omschrijving	
0 Bestuur en ondersteuning	Precariobelasting (voorjaarsnota 2020)	-20.200
0 Bestuur en ondersteuning	BNG dividend (voorjaarsnota 2020, jaarrekening 2020)	-274.000
0 Bestuur en ondersteuning	BTW teruggave reïntegratie	156.000
0 Bestuur en ondersteuning	Gemeentefonds steunpakketten corona (sep.circ.2020 € 656.000 en dec.circ.2020 € 67.000)	723.000
1 Veiligheid	Resultaatbestemming VRK 2019 (voorjaarsnota 2020)	17.000
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	Subsidie groot onderhoud wegen provincieaan	78.000
4 Onderwijs	Vrijval OAB 2020	61.000
6 Sociaal Domein	TOZO rijksbijdrage kapitaalverstrekking en levensonderhoud	3.408.000
	TOZO rijksbijdrage uitvoeringskosten	446.000
	TOZO bijdrage IASZ Bloemendaal in uitvoeringskosten	98.000
	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfst. ondernemers (Tozo); debiteuren en hardheidsclausule	30.000
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Groenbeleidplan	15.000
6 Sociaal Domein	Voordelig saldo bijstandslasten t.g.v. reserve Participatiewet, IOAW, IOAZ en BBZ	175.000
7 Volksgezondheid en milieu	Rijksuitkering klimaatakkoord	201.000
7 Volksgezondheid en milieu	Implementatie Jaja-sticker	15.200
7 Volksgezondheid en milieu	Duurzaamheidsprojecten incl. communicatie	61.000
7 Volksgezondheid en milieu	Exploitatiesaldo 2020 uitvaartverzorging	15.495
8 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Boekwinst woning Glipperdreef	104.000
8 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Snippergroen	39.000
	Subtotaal incidentele baten exploitatie	5.348.495
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking bestemmingsreserve nieuwe initiatieven 2018-2022	12.600
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking alg. reserve ecologisch beleidsplan	5.000
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking alg. reserve nota duurzaamheid	34.900
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking alg. reserve klimaatakkoord en energietransitie	19.700
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking alg. reserve duurzaamheidsprojecten incl. communicatie	36.950
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking alg. reserve voor fasering afvalstoffenheffing	100.000
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking alg. reserve voor extra afvalverwerking Corona	95.000
6 Sociaal Domein	Onttrekking reserve Participatiewet, IOAW, IOAZ en BBZ (overheveling surplus naar alg.)	175.000
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking (sociale) volkshuisvesting	2.300
8 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Onttrekking bestemmingsreserve implementatie omgevingswet	38.330
	Subtotaal incidentele baten reserves	519.780
Totaal incidentele baten		5.868.275
Totaal incidentele baten en lasten		2020
Totaal incidentele lasten		5.651.028
Totaal incidentele baten		5.868.275
Totaal incidentele baten en lasten		-217.247
Structurele baten en lasten reserves		2020
Lasten		
		0
	Subtotaal structurele lasten reserves	0
Baten		
0 Bestuur en ondersteuning	Reserve centralisatie gemeentelijke huisvesting (kapitaallasten)	129.925
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking bestemmingsreserve Werf (kapitaallasten)	51.500
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	Onttrekking bestemmingsreserve aanleg oevers, brug Plan Watertoren (kapitaallasten)	41.217
6 Sociaal Domein	Kapitaallasten personenbus WMO (Renault Master; TN519R)	5.000
6 Sociaal Domein	Kapitaallasten personenbus WMO (Renault Master; SG844H)	12.173
	Subtotaal structurele baten reserves	239.815
Totaal structurele baten en lasten reserves		239.815
Rekening 2020 structureel in evenwicht		2020
saldo rekening 2020		788.438
totaal incidentele lasten exploitatie		4.917.433
totaal incidentele baten exploitatie		5.348.495
saldo incidentele baten en lasten exploitatie		431.062
totaal incidentele toevoegingen reserves		733.595
totaal incidentele onttrekkingen reserves		519.780
saldo incidentele toevoegingen en onttrekkingen reserves		-213.815
Het structurele en reële evenwicht in de begroting		571.191

Verschillenanalyse per programma

Zie tabel op volgende bladzijde.

Verschillenanalyse (alleen toelichting verschillen op Taakveldniveau > € 25.000)				Nadere toelichting op (sub-)taakveld		
Prog	Taakveld	voordeel x 1.000	nadeel x 1.000	- = nadeel + = voordeel	Sub-taakveld	Toelichting
0 - Bestuur en dienstverlening		64				
	0.1 Bestuur	275				
				26	00101-Raad en commissies	Er is minder gebruik gemaakt van diverse vergoedingen (€ 16.000 voordeel). De rekenkamer heeft het budget niet volledig benut (€ 10.000 voordeel).
				41	00102-College secretariaat	De salarislasten van het college B&W zijn lager uitgevallen (€ 33.000 voordeel), lagere kosten APPA verzekering (€ 4.000 voordeel) en lagere uitgaven op studiekosten B&W (€ 4.000).
				-11	00104-Griffie	Diverse kosten voor de Griffie zijn hoger uitgevallen (€ 11.000 nadeel).
				219	00106-Participatie (nieuwe initiatieven)	Minder uitgaven op initiatieven regulier budget (€ 56.000 voordeel). Er is in 2020 € 175.000 beschikbaar gesteld uit de bestemmingsreserve nieuwe initiatieven 2018-2022. Daarvan is € 12.500 uitgegeven aan nieuwe initiatieven (€ 162.500 voordeel). € 12.500 zal daadwerkelijk worden onttrokken uit de bestemmingsreserve.
	0.4 Overhead		-56			
				70	00401-Personeelskosten	Lagere personeelslasten op algemene overhead (€ 114.000 voordeel). Lagere doorbelasting financieel personeel aan Bloemendaal wegens vacature (€ 44.000 nadeel)
				-23	00402-ICT kosten	Hogere uitgaven ICT kosten. Dit wordt met name veroorzaakt door extra inzet van landmeetkundige diensten bij GEO informatiebeheer als gevolg van oplevering van nieuwbouw woningen en enkele overige verschillen op ICT kosten (€ 25.000 nadeel). Overige verschillen (€ 3.000 voordeel)
				-41	00403-Huisvestingskosten	De huisvestingskosten zijn hoger uitgevallen. De kosten klein onderhoud gebouwen Raadhuisplein 1 zijn € 29.000 hoger uitgevallen. De kosten van onderhoud werf Cruquiusweg zijn € 15.000 hoger uitgevallen (totaal € 44.000 nadeel); Overige verschillen (€ 3.000 voordeel).
				-15	00404-Overige bedrijfsvoeringskosten	Meer uitgaven op overige bedrijfsvoeringskosten (€ 15.000 nadeel);
				-66	00405-Publieksvoorlichting	Hogere kosten publieksvoorlichting. Dit heeft te maken met kosten die gemaakt zijn als gevolg van de coronacrisis (€ 60.000). Dit betreft voornamelijk campagne- en voorlichtingskosten m.b.t. corona. De overschrijding van € 60.000 zal betrokken worden bij de bestemmingsreserve corona en is daarmee budgetneutraal. De oorzaken van het overige verschil van € 6.000 zijn divers (€ 66.000 nadeel)
				6	00406-Representatie	Minder kosten representatie (€ 6.000 voordeel);
				13	00407-GRIT	Doorbelasting GRIT aan de gemeente Bloemendaal (€ 6.000 voordeel). Minder kosten GRIT (€ 7.000 voordeel).
	0.5 Treasury		-101			
				-101	00501-Aandelen	Dividend 2019 BNG lager dan geraamd (nadeel € 101.000)

Verschillenanalyse (alleen toelichting verschillen op Taakveldniveau > € 25.000)				Nadere toelichting op (sub-)taakveld		
Prog	Taakveld	voordeel x 1.000	nadeel x 1.000	- = nadeel + = voordeel	Sub-taakveld	Toelichting
	0.61 OZB woningen	29		-10	06101-Onroerende zaakbelastingen (OZB)	Lagere opbrengst OZB (€ 7.000 nadeel). Overig verschil (€ 3.000 nadeel).
	0.63 Parkeerbelasting	53		39	06102-Wet waardering onroerende zaken	De uitvoeringskosten voor de OZB zijn lager uitgevallen (€ 36.000 voordeel). Overige verschillen (€ 3.000 voordeel).
	0.7 Algemene en overige uitkeringen	161		53	06301-Fiscaal Parkeren	Het voordeel bedraagt € 53.000. Gedurende het jaar werd in verband met de corona-crisis een inkomstenderving op deze post ingeschat van € 71.000 in de voorjaarsnota en € 30.000 in de najaarsnota. In totaal dus € 101.000 die ten laste van het compensatiepakket van het rijk voor coronakosten gebracht zou worden. In werkelijkheid blijkt het nadeel uit te komen op € 48.000. Het verschil van € 53.000 is daarmee een voordeel ten opzichte van de begroting 2020 op dit taakveld. Uiteraard wordt ook slechts € 48.000 ten laste van het compensatiepakket gebracht.
	0.8 Overige baten en lasten		-279	161	00701-Gemeentefonds	De op dit subtaakveld verantwoorde baten van de algemene uitkering zijn € 161.000 hoger dan begroot. De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de septembercirculaire 2020 en de werkelijke cijfers op de decembercirculaire 2020. Dit geeft een voordeel van € 161.000. Na aftrek van de geormerkte posten bedraagt het netto voordeel € 94.000.
				-38	00801-Algemene baten en lasten (Baten)	Kwijtschelding huur aan ondenremers wegens coronamaatregelen (€ 38.500 nadeel)
				-241	00801-Algemene baten en lasten (Lasten)	Diverse stelposten functioneel verantwoord (140.000 voordeel); Stelpost onvoorzien (€ 20.000 nadeel); Storting voorziening pensioenen en wachtgelden (€ 474.000); Stelpost voor MJOP bruggen en beschoeiingen moet vrijvallen (€ 100.000 voordeel); BTW Reintegratie 2015 tm 2019 (€ 156.000 voordeel); Oversteekplaats Adriaan Pauwlaan is krediet geworden en uit de exploitatie gehaald (€ 25.000 voordeel); Storting voorziening dubieuze debiteuren (€ 165.000 nadeel) en overig (€ 3.000 nadeel).

Verschillenanalyse (alleen toelichting verschillen op Taakveldniveau > € 25.000)				Nadere toelichting op (sub-)taakveld		
Prog	Taakveld	voordeel x 1.000	nadeel x 1.000	- = nadeel + = voordeel	Sub-taakveld	Toelichting
	0.10 Mutaties reserves; stortingen		-154			
				-161	01000-Mutatie reserves P0 (Lasten)	Algemene Reserve Aframing reserve BUIG 2020 (€ -161.000)
				-66	01000-Mutatie reserves P0 (Baten)	Mutatie algemene reserve (€ 116.000 nadeel); Lagere onttrekking uit bestemmingsreserve nieuwe initiatieven (€ 163.000 nadeel). Dit leidt echter tot een voordeel op subtaakveld 00106 Participatie (nieuwe initiatieven); Mutatie reserve coronacrisis (€ 213.000 voordeel).
				271	01005-Mutatie reserves P5 (Lasten)	Onttrekking reserve WMO (€ 271.000)
				-57	01005-Mutatie reserves P5 (Baten)	Bestemmingsreserve Julianaplein 1 (€ -38.000), Onttrekking reserve WMO (€ -5.000), Onttrekking best res 1% kunst (€ -1.500), Onttrekking reserve WMO (€ -12.000)
				-175	01006-Mutatie reserves P6 (Lasten)	Onttrekking reserve BUIG (€ -175.000)
				106	01006-Mutatie reserves P6 (Baten)	Onttrekking reserve BUIG (€ 143.000), Bijdrage uit bestemmingsreserve statushouders (€ -36.000)
				-14	01007-Mutatie reserves P7 (Lasten)	Mutaties reserve begraafplaats (€ -14.000)
				-24	01007-Mutatie reserves P7 (Baten)	Algemene reserve duurzaamheidsprojecten (€ -5.000), Mutaties reserve begraafplaats (€ -19.000)
					01008-Mutatie reserves P8 (Lasten)	
				-34	01008-Mutatie reserves P8 (Baten)	Lagere onttrekking bestemmingsreserve impl.omgevingswet (€ 34.000 nadeel)
	Overige verschillen	135				
1	- Veiligheid	89				
	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-				
	1.2 Openbare orde en veiligheid	82				
				43	10202- Toezicht naleving APV/bijzondere wetten	Hogere salarislasten (€ 3.000 nadeel) en lagere kosten voor toezicht op naleving van coronaregels (€ 46.000 voordeel).
				39	10203- Openbare orde en veiligheid	Lagere salarislasten wegens vacature (€ 26.000 voordeel) en wegens coronamaatregelen zijn diverse onderzoeken en activiteiten niet doorgegaan (€ 13.000 voordeel)
	Overige verschillen	7				

Verschillenanalyse (alleen toelichting verschillen op Taakveldniveau > € 25.000)				Nadere toelichting op (sub-)taakveld		
Prog	Taakveld	voordeel x 1.000	nadeel x 1.000	- = nadeel + = voordeel	Sub-taakveld	Toelichting
2 - Verkeer, vervoer en waterstaat			-98			
	2.1 Verkeer en vervoer		-114	-114		Nadelen voornamelijk op klein onderhoud wegen en straat meubilair (€ 50.000), waterschapsbelasting wegen (€ 10.000), zwerfafval en schoonhouden wegen (€ 45.000) energiebelasting openbare verlichting en verkeersregelinstanties (€ 94.000), salarislasten incl. vacaturepot (€45.000). Voordelen op schadevergoedingen lichtmasten en straatwerk (€ 31.000) en elektrakosten (€ 39.000).
	2.2 Parkeren	-				
	2.4 Economische havens en watergangen	-				
	Overige verschillen	16				
3 - Economie			-4			
	3.1 Economische ontwikkeling	-				
	3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	-				
	Overige verschillen		-4			
4 - Onderwijs		118				
	4.1 Openbaar basisonderwijs					
	4.2 Onderwijshuisvesting	-				
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	96				
				75	40301 - Basisonderwijs: financiën	Het voordeel van € 75.000 is enerzijds tot stand gekomen door het later aanwenden van het uitvoeringsbudget lokaal sportakkoord ad € 20.000.
				-40	40307 - Overige lokaal bestuurlijke taken	Het nadeel van € 40.000 is veroorzaakt door eenmalige extra lasten in het boekjaar 2020 als gevolg van het feit dat de lasten muziek/ gym van het openbaar en bijzonder onderwijs over het kalenderjaar in plaats van het schooljaar worden genomen. Dit vanuit het uitgangspunt van uniformiteit.
				61	40308 - Peuterspeelzalen	Het betreft hier de dekking van de gemaakte lasten ivm het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden in de Nederlandse taal, het voorkomen van segregatie en het bevorderen van integratie. Deze dekking betreft de vrijval ad € 61.000 van de beschikte specifieke uitkering, waardoor per saldo de volledig ontvangen middelen zijn aangewend voor het doel waarvoor ze bestemd zijn.
	Overige verschillen	22				

Verschillenanalyse (alleen toelichting verschillen op Taakveldniveau > € 25.000)				Nadere toelichting op (sub-)taakveld		
Prog	Taakveld	voordeel x 1.000	nadeel x 1.000	- = nadeel + = voordeel	Sub-taakveld	Toelichting
5 - Sport, cultuur en recreatie			-126			
	5.1 Sportbeleid en activering	-				
	5.2 Sportaccomodaties		-47		-47 50201 - Gemeentelijke sportaccomodaties	Het nadeel bedraagt € 47.000 en wordt nagenoeg uitsluitend veroorzaakt door terugbetalingsverplichting BTW-subsidie SPUK als gevolg van uitgestelde sportinvesteringen, tevens wordt er naar rato toegekend.
	5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	46			46 50305 - Beeldende kunst	
	5.4 Musea	-				
	5.5 Cultureel erfgoed	-				
	5.6 Media	35			35 50602 - Multifunctioneel pand Julianaplein 1 (Plein1)	Het voordeel van € 35.000 komt grotendeels door lagere lasten als gevolg van een verminderde openstelling vanwege corona.
	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie		-192		-192	Nadelen op doorberekende salarislasten (€ 48.000), onderhoud bedrijfsmiddelen (€ 5.000) en wandelplaatsen en plantsoenen door gestegen bestekkosten en klimaatverandering waardoor droogte en plagen (€ 177.000). Totaal nadelen € 230.000 Voordelen door minder evenementen (€ 4.000), minder uitgaven wandelbos Groenendaal (€ 10.000) en de kinderboerderij (€ 9.000), minder vervanging speeltoestellen (€ 6.000), ecologisch beleidsplan (€ 5.000), aankoop grond C.Hyijenslaan (€ 4.000). Totaal voordelen € 38.000.
	Overige verschillen	32				
6 - Sociaal domein			806			
	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	77			25 60105-Stichting WIJ Heemstede	Het verschil tussen resultaten lasten en baten is een voordeel van in totaal € 25.000 en komt hoofdzakelijk door een onderschrijding op het budget klein onderhoud accommodaties in gebruik bij Stichting WIJ Heemstede en door de autonome prijsontwikkeling salarislasten
					52 60106-Maatschappelijke begeleiding asielzoekers en inburgering	Het voordeel van € 52.000 betreft een onderschrijding op het van het rijk ontvangen implementatiebudget nieuwe Wet inburgering (€ 54.000).
	6.2 Wijkteams	-				

Verschillenanalyse (alleen toelichting verschillen op Taakveldniveau > € 25.000)				Nadere toelichting op (sub-)taakveld		
Prog	Taakveld	voordeel x 1.000	nadeel x 1.000	- = nadeel + = voordeel	Sub-taakveld	Toelichting
	6.3 Inkomensregelingen	494				
				-508	60301-Lasten Inkomensvoorzieningen	<u>Uitkeringslasten TOZO levensonderhoud en kapitaalverstrekking.</u> Op basis van de aanvragen voor Tozo 1 en 2 en een inschatting voor Tozo 3 zijn bij de najaarsnota de lasten levensonderhoud ingeschat op € 2.900.000. De werkelijke lasten voor Tozo 1, 2 en 3 zijn (inclusief de kapitaalverstrekingen van € 371.000) € 3.408.000. Naddeel € 508.000.
				101		<u>Uitkeringslasten inkomensvoorzieningen Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz levensonderhoud (BUIG).</u> De bijstandslasten van de BUIG regeling bedragen in 2020 € 3.699.000. Ten opzichte van de begroting van € 3.800.000 geeft dit een voordeel van € 101.000.
				49		<u>Uitkeringslasten Bbz kapitaalverstrekking en onderzoekskosten.</u> De kapitaalverstrekingen en onderzoekskosten van de Bbz regeling bedragen in 2020 € 26.000. Ten opzichte van de begroting van € 75.000 geeft dit een voordeel van € 49.000.
				275		<u>Stelposten inkomensvoorzieningen.</u> 1. Stelpost Tozo uitvoeringskosten IASZ € 224.000. Bij de najaarsnota is de geraamde rijksvergoeding voor uitvoeringskosten Tozo van € 419.000 voor € 132.000 ingezet voor inhuur IASZ, voor 15% ofwel € 63.000 ingezet voor inhuur overige afdelingen, en voor € 224.000 gereserveerd als stelpost inhuur IASZ. In 2020 is deze stelpost niet aangesproken. 2. Stelpost nog te besteden gelden versterking gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid € 13.400. Conform het beleidsplan schuldhelpverlening 2021-2024 "Samen tegen schulden" zal dit bedrag worden meegenomen naar 2021 ter dekking van de meerkosten 2021. 3. Stelpost 2e tranche 2020 veranderingopgave inburgering € 31.500. Deze middelen zijn bedoeld om inburgeringsplichtigen, die te maken hebben met de onvolkomenheden van de huidige Wet inburgering, activiteiten aan te bieden met meer kansen op snelle en duurzame integratie en participatie in de samenleving.
				34		<u>Toegerekende lasten salarissen en inhuur IASZ</u> Het inhuurbudget IASZ ten behoeve van de Tozo regeling Bloemendaal en Heemstede bedroeg voor 2020 € 250.000. Hierop is € 225.000 uitgegeven (€ 25.000 voordeel). Daarnaast een voordeel van € 9.000 overige doorberekende salarissen op dit subtaakveld.

Verschillenanalyse (alleen toelichting verschillen op Taakveldniveau > € 25.000)				Nadere toelichting op (sub-)taakveld		
Prog	Taakveld	voordeel x 1.000	nadeel x 1.000	- = nadeel + = voordeel	Sub-taakveld	Toelichting
				538	60301-Baten Inkomensvoorzieningen	<u>Tozo levensonderhoud en kapitaalverstrekking</u> De hogere baten Tozo levensonderhoud en kapitaalverstrekking (€ 538.000 voordeel) hebben voor € 508.000 betrekking op de hogere Tozo vergoeding van het Rijk i.v.m. met de hogere lasten (zie ook de toelichting bij de lasten). De Tozo uitkeringslasten levensonderhoud en kapitaalverstrekking worden 100% vergoed door het Rijk. Daarnaast geven de baten uit verstrekte leningen Tozo levensonderhoud een voordeel van € 30.000.
				27		<u>Tozo uitvoeringskosten</u> Op basis van de genomen besluiten Tozo 1e en 2 en de verwachte besluiten Tozo 3 was bij de najaarsnota uitgegaan van een bedrag van € 419.000. Op basis van de door de IASZ genomen besluiten Tozo 1 t/m 3 in 2020 (859 besluiten levensonderhoud en 74 besluiten kapitaalverstrekking) is de Rijksvergoeding 2020 berekend op € 446.000. Voordeel € 27.000.
				77		<u>Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz levensonderhoud</u> Het BUIG budget is na de vaststelling van de najaarsnota vastgesteld op € 3.752.000. Dat is € 122.000 hoger dan waarmee in de najaarsnota rekening mee was gehouden. Daar was uitgegaan van het door het Rijk vastgestelde voorlopige budget 2020, inclusief een verwachte stijging van 4% conform het percentage uit het rapport Berenschot, ofwel € 3.630.000. Daarnaast zijn de baten uit verstrekte leningen (incl. een aanpassing reservering voor oninbaarheid) € 45.000 lager dan begroot. Per saldo een voordeel van € 77.000
				-19		<u>Bbz kapitaalverstrekking</u> Het nadeel van € 19.000 betreft de lagere baten rijksbudget BBZ levensonderhoud en kapitaalverstrekking en hogere baten uit verstrekte leningen (incl. een aanpassing voor oninbaarheid).
				-23		<u>Salarissen en inhuur</u> Mede als gevolg van op dit taakveld minder toegerekend salarislasten en inhuur, is de bijdrage van de gemeente Bloemendaal lager. Nadeel € 23.000
				-57	60302-Bijzondere bijstand, schuldhulp en minimabeleid	Het nadeel van € 57.000 bestaat uit een nadeel van € 25.000 op baten uit verstrekte leningen (incl. aanpassing voorziening oninbaarheid), en een nadeel van € 32.000 op de aan de Wmo doorberekende lasten compensatie eigen bijdragen (ex WTCG). Zie hiervoor ook de toelichting bij de lasten.
	6.4 Begeleide participatie					

Verschillenanalyse (alleen toelichting verschillen op Taakveldniveau > € 25.000)				Nadere toelichting op (sub-)taakveld		
Prog	Taakveld	voordeel x 1.000	nadeel x 1.000	- = nadeel + = voordeel	Sub-taakveld	Toelichting
	6.5 Arbeidsparticipatie	132		132	60501-Participatiewet re-integratie	Door de uitbraak van het coronavirus en de beperkende maatregelen van de overheid is een deel van de arbeidsmarkt verstoord. Het is lastig gebleken om voor nieuwe instromer een beschikbare baan te vinden in 2020. Het re-integratiebudget voor 2020 bedroeg € 333.000. De uitgaven bedragen € 204.000 (€ 129.000 voordeel). Daarnaast is er een voordeel van € 3.000 op doorberekende salarissen
	6.6 Maatwerkvoorzieningen		-110	-81	60601-Wmo rol- en vervoersvoorzieningen	Het nadeel is per saldo € 81.000; Vanaf 2019 is de inkomensafhankelijke eigen bijdrage gewijzigd naar een lager vast abonnementstarief. Evenals vorig jaar werd er een aanzuigende werking geconstateerd. Hierdoor ontstond een nadeel van € 109.000 voornamelijk als gevolg van hogere lasten individuele en collectieve vervoersvoorzieningen (sociale verstrekkingen in natura, als gevolg van hogere geïndexeerde tarieven voor vervoer) en collectieve rolvoorzieningen. Het voordeel van € 28.000 bestaat geheel uit de opbrengst van hulpmiddelen die als gevolg van het faillissement van een leverancier door de gemeente Heemstede zelf zijn aangeschaft en welke dit boekjaar zijn verkocht aan de hulpmiddelenspecialist welke alle activiteiten heeft overgenomen.
				-29	60602-Wmo woonvoorzieningen	Het nadeel van € 29.000 werd veroorzaakt door hogere lasten met betrekking tot woonvoorzieningen. Op jaarbasis kunnen de lasten van de woonvoorzieningen fluctueren, op begrotingsbasis wordt het gemiddelde van de uitgaven van de laatste 3 jaren begroot
	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	219				
				-122	67101-Wmo 2007 huishoudelijke hulp	Vanaf 2019 is de inkomensafhankelijke eigen bijdrage gewijzigd naar een lager vast abonnementstarief. Evenals vorig jaar werd er een aanzuigende werking geconstateerd. En vanaf 2020 worden de lasten en baten sociaal domein geraamd op basis van eigen ervaringscijfers. Op dit subtaakveld is een nadeel van € 122.000 gerealiseerd, het betreft met name Zorg in natura. Daar staat tegenover dat er geen lasten zijn gemaakt m.b.t. de Regeling Huishoudelijke Hulp Toelage.

Verschillenanalyse (alleen toelichting verschillen op Taakveldniveau > € 25.000)				Nadere toelichting op (sub-)taakveld		
Prog	Taakveld	voordeel x 1.000	nadeel x 1.000	- = nadeel + = voordeel	Sub-taakveld	Toelichting
	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-		-77	341	67102-Wmo 2015 begeleiding en kortdurend verblijf	Vanaf 2020 worden de lasten en baten sociaal domein geraamd op basis van eigen ervaringscijfers. Lagere lasten m.b.t. WMO 2015 zorg in natura individueel (individuele begeleiding en dagbesteding). Voordeel € 387.000. Op dit subtaakveld is tevens een nadeel van € 46.000 gerealiseerd. Het betreft hier lagere WMO eigen bijdragen als gevolg van een besluit van de Minister van VWS de eigen bijdrage voor de Wmo (exclusief beschermd wonen en opvang) vrij te stellen voor de maanden april en mei 2020. Aanleiding hiervoor was het feit dat als gevolg van de coronacrisis een substantieel deel van de zorg en ondersteuning in de Wmo niet (volledig) kon worden geleverd. Per saldo een voordeel van € 341.000.
	Overige verschillen	71		-77	67201-Jeugdwet	Vanaf 2020 worden de lasten en baten sociaal domein geraamd op basis van eigen ervaringscijfers. Op dit subtaakveld is m.b.t. Jeugdzorg in Natura een nadeel van € 77.000 gerealiseerd.
7 - Volksgezondheid en milieu		414				
	7.1 Volksgezondheid	58		58	70102 - Centrum voor jeugd en gezin	Het voordeel van € 58.000 op het subtaakveld Centrum voor jeugd en gezin wordt afgeroomd door een tekort op exploitatiebudgetten Wmo-loketten (onder programma 6 sociaal domein).
	7.2 Riolering	36		15	70103 - Voorlichting, beleid en klachtenafhandeling	
				-15	70105 - Algemeen milieubeleid	Overschrijding op Nota duurzaamheid 2018-2019. Deze overschrijding is betrokken bij de klimaatgelden zodat dit gemeentebreed budgettair neutraal is.
				36		Nadelen op doorberekende salarislasten (€ 83.000 nadeel) en vervallen onttrekking aan de voorziening (€ 82.000 nadeel). Totaal nadeel € 165.000 Voordelen op onderhoud en huisaansluitingen (€ 43.000 voordeel), electra (€ 18.000), kosten voor aanslagoplegging GBKZ (€ 10.000 voordeel), doorschuiven van GRP-projecten naar 2021 (€ 64.000 voordeel) en overige voordelen (€ 66.000), dit betreft het niet aanspreken van de budgetten voor de projecten robuustheid rioolstelsel, opstellen nieuw GRP en maatregelen klimaatadaptatie. Totaal voordeel € 201.000. Per saldo een voordeel van € 36.000

Verschillenanalyse (alleen toelichting verschillen op Taakveldniveau > € 25.000)				Nadere toelichting op (sub-)taakveld		
Prog	Taakveld	voordeel x 1.000	nadeel x 1.000	- = nadeel + = voordeel	Sub-taakveld	Toelichting
	7.3 Afval	32		32		
	7.4 Milieubeheer	266		266		Nadelen op afrekening Meerlanden over 2020 (€ 77.000 nadeel) en kosten pilot Merlenhoven (€ 30.000 nadeel). Voordelen op bijdrage inzameling kunststof verpakkingsmateriaal (€ 109.000 voordeel), kosten voor aanslagoplegging GBKZ (€ 19.000 voordeel) en meer aanslagen dan geraamd (€ 11.000 voordeel).
	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	27		27		Nadeel op legionellabestrijding (€ 15.000 nadeel). Voordeel van € 281.000 op de budgetten klimaatgelden van het Rijk (€ 220.000 voordeel) en duurzaamheid (€ 61.000 voordeel). Per saldo een voordeel van € 266.000.
	Overige verschillen		-5			Nadelen op onderhoudskosten en doorberekende salarislasten op de begraafplaats (€ 52.000 nadeel) en hogere kosten lijkschouwing bij euthanasie (€ 7.000 nadeel). Hier tegenover staan voordelen op inkomsten uit grafrechten en afkoop onderhoud (€ 76.000 voordeel) en een onttrekking aan de voorziening onderhoud graven (€ 10.000 voordeel).
8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke			-58			
	8.1 Ruimtelijke ordening					
	8.3 Wonen en bouwen		-58	-58		Nadeel op onderhoud gebouwen (€ 81.000 nadeel), doorberekende salarislasten (€ 32.000 nadeel), kosten welstandscommissie (€ 11.000 nadeel), nadeel op huurinkomsten (€ 14.000 nadeel). Voordeel op regionale bijdrage (€ 47.000 voordeel) en op omgevingsvergunning (€ 33.000 voordeel).
	Overige verschillen		-			
Totaal verklaarde voor- en nadelen		2.401	-1.197			
Totaal verklaard verschil saldo baten en lasten realisatie 2020 versus begroot 2020		1.205				
Verschil reserve mutaties realisatie 2020 versus begroot 2020 (voordeel)		-154				
Verschil nagekomen mutaties volgens Brugstaat (nadeel)		-262				
Verklaard verschil rekeningresultaat realisatie 2020 versus begroot 2020 voor resultaatbestemming		789				

WNT-verantwoording 2020 Gemeente Heemstede

De WNT is van toepassing op Gemeente Heemstede. Het voor Gemeente Heemstede toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt³

Gegevens 2020		
bedragen x € 1	H.W. de Vos	I.C.M. Hesp
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	0,78
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 108.122	€ 69.493
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.502	€ 12.290
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 127.624</i>	<i>€ 81.783</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 201.000	€ 156.780
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 127.624	€ 81.783
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019		
bedragen x € 1	H.W. de Vos	I.C.M. Hesp
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	0,78
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 105.413	€ 67.440
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.324	€ 11.504
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 123.737</i>	<i>€ 78.944</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 194.000	€ 150.893
Bezoldiging	€ 123.737	€ 78.944

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Niet van toepassing

1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700

De totale bezoldiging van een topfunctionaris inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen) ¹

Niet van toepassing.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700.

Niet van toepassing.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1d. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder.

Niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Single Information Single Audit (SISA)

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021									
FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen)	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B1/01	Aard controle R Indicator: B1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Aard controle R Indicator: B1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06	
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)			
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04			
			€ 91.383	€ 0	€ 0	€ 0			
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Aard controle R Indicator: D8/06	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Aard controle R Indicator: D8/08
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2020	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	
		Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente 1.1 Participatiewet (PW)	Gemeente 1.1 Participatiewet (PW)	Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06	
			€ 3.147.420	€ 21.156	€ 283.253	€ 0	€ 43.915	€ 0	
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004)	Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004)	Gemeente 1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente 1.7 Participatiewet (PW)	Gemeente 1.7 Participatiewet (PW)	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/12		
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11		
			€ 75.128	€ 23.396	€ 0	€ 60.466	€ 0	Ja	
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud) beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2020	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)	
		Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06	
			€ 9.984	€ 2.570	€ 9.980	€ 0	€ 0	€ 0	
		Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)							
			Aard controle n.v.t. Indicator: G3/07						
		Ja							

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)	
		Alle gemeenten verantwoordelijk hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)		€ 2.143.615	€ 173.326	€ 37.504	€ 0	€ 0	
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		€ 534.423	€ 123.712	€ 63.764	€ 0	€ 0	
		3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)		€ 359.211	€ 73.962	€ 864	€ 0	€ 0	
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle R Indicator: G4/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11		
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	577	23	€ 11.208	Ja			
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	159	40		Ja			
		3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	123	11		Ja			
		Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	Aard controle R Indicator: G4/16		
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)							
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)							
		3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)							

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld			
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02			
			€ 132.392	€ 110.229			
Projectnaam/nummer			Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulerings per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/09	Aard controle R Indicator: H4/10	Aard controle R Indicator: H4/11		
		1 Veld 1 water MHC Alliance, Sportpark Groenendaal	€ 52.765		€ 0		
		2 SC Groenendaal: vervangen tribunes sporthal; uitschuifbare banken	€ 9.450			€ 0	
		3 SC Groenendaal: vervangen tribunes sporthal; houten banken	€ 7.823			€ 0	
		4 T.V. Merlenhove baan 1 tm 13, gravel toplaag vervangen	€ 22.499		€ 0		
		5 Stg. GSV-centrum(ovz. struct.subs.)	€ 840			€ 0	
		6 Stg. Sportpark (ovz.struct.subsidies; nieuw onderhoudsplan vanaf 2016)	€ 26.712			€ 0	
		7 Exploitatiebijdrage (Bbv 697850 addendum beheer- en exploitatieovereenkomst Sportplaza Groenendaal Heemstede BV)	€ 17.940			€ 0	
		8 Afroaming exploitatiebijdrage ivm extra huurverhoging sportvelden	-€ 6.663			€ 0	
		9 ONTTREKKING voorziening onderhoud deel sporthal en sportcentrum	€ 54.027			€ 19.287	
		10 ONTTREKKING voorziening onderhoud deel sportpark	€ 6.353			€ 2.876	
		Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)		Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)		
		1 Veld 1 water MHC Alliance, Sportpark Groenendaal			40%		
		2 SC Groenendaal: vervangen tribunes sporthal; uitschuifbare banken			7%		
		3 SC Groenendaal: vervangen tribunes sporthal; houten banken			6%		
		4 T.V. Merlenhove baan 1 tm 13, gravel toplaag vervangen			17%		
		5 Stg. GSV-centrum(ovz. struct.subs.)			1%		
		6 Stg. Sportpark (ovz.struct.subsidies; nieuw onderhoudsplan vanaf 2016)			20%		
		7 Exploitatiebijdrage (Bbv 697850 addendum beheer- en exploitatieovereenkomst Sportplaza Groenendaal Heemstede BV)			14%		
		8 Afroaming exploitatiebijdrage ivm extra huurverhoging sportvelden			-5%		
		9 ONTTREKKING voorziening onderhoud deel sporthal en sportcentrum		€ 19.287	41%		
		10 ONTTREKKING voorziening onderhoud deel sportpark		€ 2.876	5%		
VWS	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	
			Aard controle R Indicator: H8/01	Aard controle R Indicator: H8/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05
			€ 15.000	€ 0	€ 15.000	€ 0	Nee

CONTROLEVERKLARING

DEEL D: BIJLAGEN

Bijlage 1: Overzicht kredieten

Overzicht lopende kredieten rekening 2020										
nr.	Omschrijving	Krediet	Brutokrediet en uitgaven			Subsidies/bijdragen				Toelichting
			Uitgaven t/m 2019	Uitgaven 2020	Restant krediet	Subsidie/bijdrage	Bijdragen t/m 2019	Bijdragen 2020	Restant subs/bijdr.	
811	Basisregistratie grootschalige topografie	135.000	102.614,47	4.596,54	27.789					
819	Vervangen telemetrie gemalen	205.000	33.438,00	21.126,48	150.436					
821	Vervangen hoofdpst telemetriestelsysteem	30.000	6.723,00	1.290,41	21.987					
841	MOP sport: Warmteopwekking (vervangen CV ketel)	2.700			2.700					
842	MOP sport: Vervangen WKK installatie	150.000	86.772,00		63.228					
845	MOP sport: Alliance hockey veld 2	400.000	391.086,79		8.913					
851	MOP sport: hekwerk sportpark	25.243	11.328,04	8.044,00	5.871					
871	Vervangen pc's en laptops	35.000	26.498,69		8.501					
883	Pont Cruquiushaven	225.000	10.484,90	8.994,94	205.520					
885	Klantafhandelings- en informatiesysteem	30.000	19.812,74		10.187					
886	Riolering Rivierenwijk-noord	1.500.000	1.511.628,61	-1.400,96	-10.228	300.000			300.000	De BDU bijdrage is in 2021 ontvangen. Krediet blijft daarom nog open staan.
897	Vervanging beschoeiing Rhododendronvijver	35.000	4.412,08		30.588					
912	Mobiele werkplekken	445.000	431.807,80	6.827,24	6.365					
914	Uitvoeren winkelvisie Heemstede	303.325	151.539,22	5.309,00	146.477					
917	Ontwikkeling haven	2.250.000	159.911,09	200.116,23	1.889.973			9.400	-9.400	Havendreef ligplaatssteiger (HBB Ontwikkeling BV)
918	Heemstedse dreef-Camplaan	250.000	4.480,00	237.675,05	7.845					
921	Restauratie grafkapel Van Vollenhoven	270.000	21.944,75	159.477,87	88.577	82.200			82.200	Subsidie provincie Noord Holland
922	Fietspad Leidsevaartweg zuid	2.150.000	55.288,80	68.133,82	2.026.577	907.500			907.500	Subsidie provincie Noord Holland
923	Fietsverbinding ventweg Cruquiusweg (VB)	45.000	15.960,00	5.660,00	23.380					
927	Fietsparkeren stationsomgeving	967.500	5.000,00		962.500	467.500			467.500	
928	Vervanging switches en firewalls	161.000	119.299,56		41.700					
929	Fietsverbinding Leidsevaartweg noord	440.000	7.767,00	2.962,50	429.271					
933	Vervanging 3 verkeerslichten	47.500	25.070,00	28.329,50	-5.900					In april 2021 ligt raadsbesluit tot verhoging krediet voor.
934	Vervangen damwand jachthaven Van Merlen	790.000	182.030,22	362.336,02	245.634	11.900			11.900	
938	Mobiele werkplekken; vervangen beeldschermen ed.	70.000	64.232,64		5.767					
940	Renovatie OV 2019	500.000	29.870,00	241.440,47	228.690					
941	Riolering Heemstedse dreef e.o.	1.832.800	53.737,69	46.630,98	1.732.431					
946	Doorontwikkeling websites en digitale platforms	35.000	720,00	3.935,00	30.345					
947	Renovatie buitenruimte Spaarneborgh	400.000	8.600,00	15.171,66	376.228					
948	Belvedere wandelbos Groenendaal	450.000	18.325,04	8.901,36	422.774	450.000	18.325,04	8.901,36	422.774	Wordt bekostigd uit gift.
949	Verbouwing Kerklaan 61	1.415.000	58.061,74		1.356.938					
950	IHP Nieuwbouw Nicolaas Beetsschool	3.645.990			3.645.990	478.647			478.647	
951	IHP Extra lokaal Evenaar en De Ark	50.000			50.000					
954	IHP Kinderopvang Nicolaas Beetsschool	316.008			316.008					
955	IHP Gymzaal Nicolaas Beetsschool	1.088.000			1.088.000					
957	Laanbeplanting J. van Ruijsdaellaan	113.000		109.634,61	3.365					
958	Upgrading zwembadgedeelte Groenendaal	36.300			36.300	6.300			6.300	
959	Vervangen oude populieren	45.000		3.039,20	41.961					
960	Renovatie plantsoenen	250.000		122.934,04	127.066					
961	Invoering duurzaam afvalbeleid (VB)	120.000		9.900,00	110.100					
963	Vervangen wifi	101.000			101.000					
964	Aanschaf hardware ivm thuiswerken	84.000			84.000					
965	Bodeauto Facilitaire zaken	30.000			30.000					
966	Oversteekplaats A. Pauwlaan	303.000			303.000					
967	Project Van Merenlaan	130.000			130.000					
968	Blaashal Alliance	544.500		17.233,54	527.266	94.500			94.500	
969	Elektravoorziening weekmarkt	21.000		2.841,54	18.158					
972	Drieherenlaan omvorming naar eenrichtingsverkeer	20.000			20.000					
973	Laanbomen J. de Witstraat	35.000			35.000					
974	Software omgevingswet	18.100			18.100					
Totaal lopende kredieten rekening 2020		22.545.966	3.618.444,87	1.701.141,04	17.226.380	2.798.547	18.325,04	18.301,36	2.761.921	

Overzicht afgesloten kredieten rekening 2020										
nr.	Omschrijving	Krediet	Brutokrediet en uitgaven			Subsidies/bijdragen				Toelichting
			Uitgaven t/m 2019	Uitgaven 2020	Restant krediet	Subsidie/bijdrage	Bijdragen t/m 2019	Bijdragen 2020	Restant subs/bijdr.	
794	Realisatie urnentuin begraafplaats	121.500	94.236,14	54.314,06	-27.050					Afgesloten bij de najaarsnota 2020
837	Uitvoering meetplan riolering	200.000	120.482,46		79.518					Afsluiten bij de jaarrekening 2020. Krediet komt lager uit door gecombineerde werkzaamheden met andere projecten en de gezamenlijke uitvoering met Bloemendaal.
858	Aanpassingen gebouw bibliotheek	3.379.000	3.364.916,13	26.766,94	-12.683		10.000,00		-10.000	Krediet kan worden afgesloten bij de jaarrekening 2020. Overschrijding als gevolg van herzien BTW percentage op basis van werkelijk gebruik.
870	Verkoop Glipdreef 147	104.100		104.088,39	12	277.800		277.777,77	22	Krediet kan worden afgesloten bij de jaarrekening 2020. Verkoop is afgewikkeld.
876	Herenweg fase 4 wegen e.d.	2.193.000	2.181.219,19		11.781	1.155.000	822.000,00	326.340,00	6.660	Afgesloten bij de najaarsnota 2020
880	Riolering Burgemeester Van Lennepweg	575.000	282.127,19	265.176,08	27.697					Afgesloten bij de najaarsnota 2020
889	Renovatie openbare verlichting 2017	238.300	206.590,22	0,00	31.710					Afgesloten bij de najaarsnota 2020
895	Vervanging bomen Torenlaan	139.220	132.350,16	2.095,00	4.775					Afgesloten bij de najaarsnota 2020
898	Vervanging financieel systeem	123.000	109.569,54		13.430					Afgesloten bij de najaarsnota 2020
900	Integreren vaste telefonie Heemstede-Bloemendaal	71.000	71.061,27		-61					Afgesloten bij de voorjaarsnota 2020
903	Renovatie en extra speellocaties	200.000	195.553,32	1.500,00	2.947		5.000,00		-5.000	Afgesloten bij de najaarsnota 2020
904	Aanleg nieuwe brug IJsbaanpad	115.000	50.260,52	57.419,00	7.320					Afsluiten bij de jaarrekening 2020.
913	Camera's in raadzaal	70.000	67.395,00	2.045,00	560					Afsluiten bij de jaarrekening 2020.
939	Aanpassen bushaltes	104.400	87.716,36		16.684	104.400		87.195,00	17.205	Afsluiten bij de jaarrekening 2020.
945	Datadistributie	58.000	66.170,25		-8.170					Afgesloten bij de voorjaarsnota 2020
952	Vervanging toplaag veld 3 MHC Alliance	485.110	484.392,71		717	84.193	84.068,15		125	Afsluiten bij de jaarrekening 2020.
956	Slottuin - riolering Ir. Lelylaan	110.000	0,00	113.962,00	-3.962					Afgesloten bij de najaarsnota 2020
Totaal afgesloten kredieten rekening 2020		8.286.630	7.514.040,46	627.366,47	145.223	1.621.393	921.068,15	691.312,77	9.012	

Bijlage 2: Rapportage Sociaal Domein – Wmo en Jeugd

Inleiding

Vanaf 2020 wordt de verantwoording sociaal domein in de reguliere P&C cyclus meegenomen. Er wordt geen separate rapportage sociaal domein meer opgesteld. Specifiek voor de open einde regelingen binnen de Wmo en de Jeugdwet bestaat de behoefte om inzicht te geven in de onderliggende aantallen en de ontwikkeling van de uitgaven. Van daaruit kan ook de relatie met de reserve sociaal domein worden gemaakt. Daarom is voor de Wmo en de Jeugdwet deze bijlage opgesteld.

De verantwoording van de overige onderdelen binnen het sociaal domein is niet in deze bijlage opgenomen. De toelichtingen hierop zijn gegeven in de jaarstukken 2020 onder programma 6. Zo is de Participatiewet verantwoord onder de toelichtingen van programma 6 op de taakvelden 6.3 Inkomensregelingen, 6.4 Begeleide participatie en 6.5 Arbeidsparticipatie.

In deze bijlage wordt voor de open einde regelingen Wmo en Jeugdwet eerst een beknopt overzicht gegeven van de ontwikkelingen. Vervolgens wordt per soort voorziening inzicht gegeven in de ontwikkeling van de aantallen, de begroting, en de gerealiseerde en geprognosticeerde uitgaven.

Inhoudsopgave

1. Financiële ontwikkelingen Wmo en Jeugdwet
2. Wmo
  - 2.1 Wmo 2007 Huishoudelijke ondersteuning
  - 2.2 Wmo 2007 Vervoersvoorzieningen, woonvoorzieningen en hulpmiddelen
  - 2.3 Wmo 2015 Begeleiding, dagbesteding, kortdurend verblijf en overig
3. Jeugdwet

1. Financiële ontwikkelingen Wmo en Jeugdwet

Wmo

Omvang

€ De gerealiseerde omvang van de open einde regelingen Wmo in 2020 is € 4,7 miljoen

Realisatie resultaat 2020 (t.o.v. begroting)		
	Bedrag	Perc.
Wmo 2007 Huishoudelijke ondersteuning	- € 120.000	- 8%
Wmo 2007 Vervoers-, woonvoorz. en hulpm.	- € 139.000	- 13%
Wmo 2015 (begeleiding, dagbesteding etc.)	€ 149.000	7%
Totaal open einde regelingen Wmo	- € 110.000	- 2%

*Min is een tekort. .

Ontwikkelingen

Vergrijzing

Toename van de vraag door toename 65+ers

Abonnementstarief

Toename aanvragen en afname inkomsten uit eigen bijdrage

Jeugdwet

Omvang

€ De gerealiseerde omvang van de open einde regelingen Jeugd in 2020 is € 3,1 miljoen

Realisatie resultaat 2020 (t.o.v. begroting)		
	Bedrag	Perc.
Totaal open einde regelingen Jeugd	- € 64.000	- 2%

Ontwikkelingen

Per 15 september zijn voor ambulante begeleiding jeugd- en opvoedhulp nieuwe overeenkomsten afgesloten.

2. Wmo

2.1 Huishoudelijke ondersteuning

In het volgende schema wordt het aantal unieke cliënten voor huishoudelijke ondersteuning weergegeven.

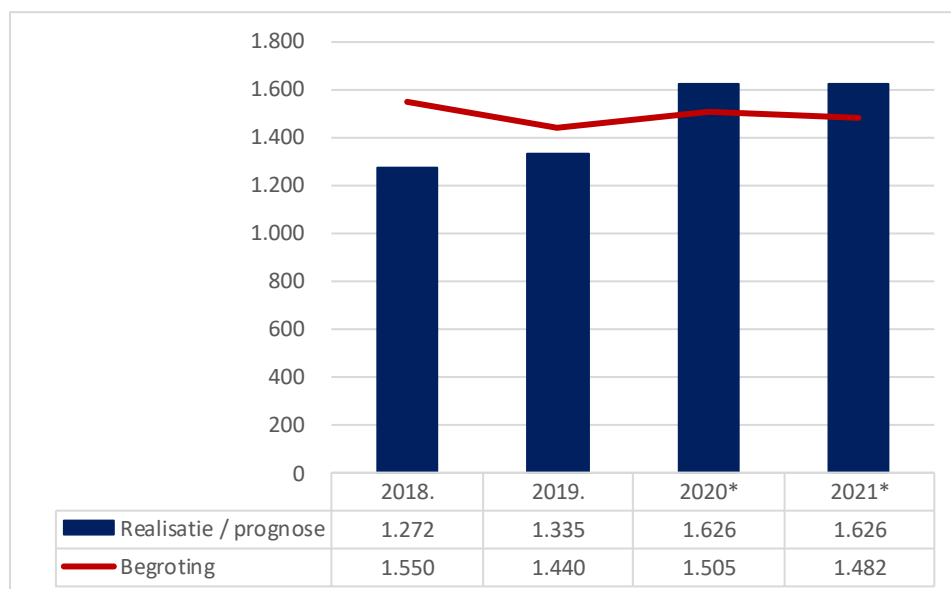
Aantal unieke cliënten (ZIN en PGB)		2018	2019	2020
Toegang met beschikking	Huishoudelijke ondersteuning ZIN	589	689	697
	Huishoudelijke ondersteuning PGB	50	29	27

In het volgende schema treft u een overzicht aan van de uitgaven voor Huishoudelijke ondersteuning.

Huishoudelijke ondersteuning	Begroting 2020	Realisatie 2020	Verschil
Uitgaven Zin	€ 1.610.560	€ 1.730.999	-/- € 120.439
Uitgaven Pgb		-	
Minus HO eigen bijdragen	-/- € 105.000	-/- € 105.323	€ 323
Totaal	€ 1.505.060	€ 1.625.677	-/- € 120.717

De eigen bijdragen zijn in verband met corona voor de maanden april en mei niet geïnd. Hiervoor heeft het Rijk landelijk € 18 miljoen beschikbaar gesteld. Deze zijn verwerkt in de jaarstukken 2020.

In onderstaande grafiek wordt de realisatie vanaf 2018 en een doorkijk naar 2021 weergegeven:

*) Bedragen x € 1.000

De begroting 2020 is inclusief voorgestelde incidentele dotatie in de Najaarsnota van € 68.560. De prognose voor 2021 is gelijk aan de realisatie over 2020.

De realisatie over 2020 laat een toename zien van 22% ten opzichte van de realisatie 2019. Dit wordt vooral veroorzaakt door de toenemende vraag als gevolg van vergrijzing en de aanzuigende werking door het abonnementstarief.

Deze trend is een aandachtspunt voor de komende P&C cyclus.

2.2 Vervoersvoorzieningen, woonvoorzieningen en hulpmiddelen

In het volgende schema worden het aantal nieuwe verstrekkingen per soort voorziening weergegeven.

Voorziening	Aantal <u>nieuwe</u> verstrekkingen	2018	2019	2020
Vervoersvoorziening	Collectief vervoer	191	205	116
	Overige vervoersvoorzieningen	91	70	76
Hulpmiddelen	Rolstoelen	67	58	65
Woonvoorzieningen	Roerende woonvoorzieningen	58	75	71
	Onroerende woningaanpassingen	60	105	109
	Onderhoud/ reparatie	33	33	41
	Verhuizen en herinrichten	4	9	3
Totaal		504	555	481

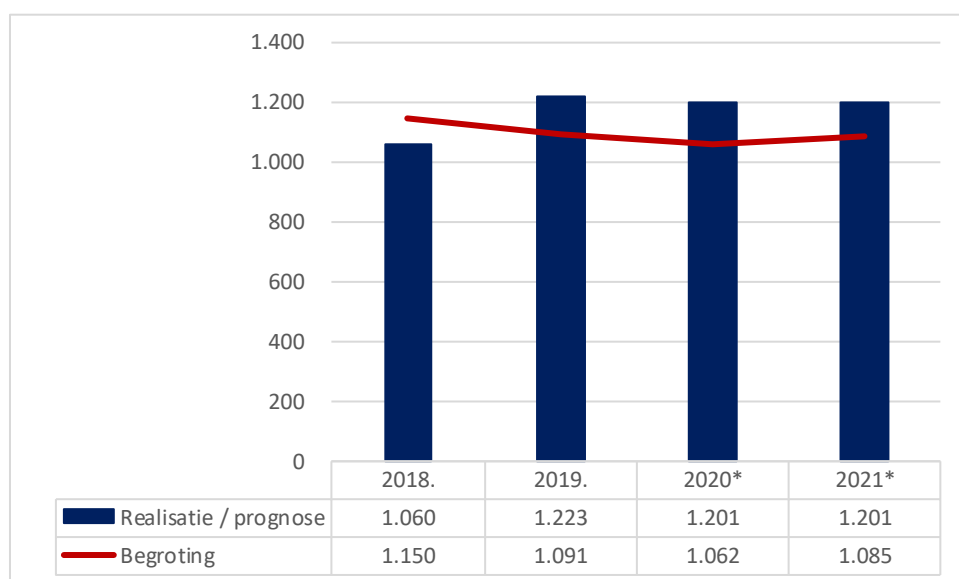
Het volgende overzicht geeft inzicht in het totale aantal Wmo-voorzieningen dat in bruikleen uitstond.

Voorziening	Uitstaande voorzieningen in bruikleen	2018	2019	2020
Vervoersvoorzieningen	Scotmobielen	119	120	111
	Overige vervoersvoorzieningen	96	91	91
Hulpmiddelen	Rolstoelen	267	244	234
Woonvoorzieningen	Trapliften	189	164	167
	Roerende voorzieningen, tilliften	27	34	38
Totaal		708	653	641

In het volgende schema treft u een overzicht aan van de uitgaven van de voorzieningen.

Soort voorziening	Begroting 2020	Realisatie 2020	Verschil
Vervoersvoorzieningen	€ 585.275	€ 551.443	€ 33.832
Hulpmiddelen	€ 266.050	€ 410.461	-/- 144.411
Woonvoorzieningen	€ 230.625	€ 261.043	-/- € 30.418
Minus eigen bijdragen	-/- € 20.000	-/- € 22.267	€ 2.267
Totaal	€ 1.061.950	€ 1.200.679	-/- € 138.729

In onderstaande grafiek wordt de realisatie vanaf 2018 en een doorkijk naar 2021 weergegeven.

*) Bedragen x € 1.000.

De prognose voor 2021 is gelijk aan de realisatie over 2020. De cijfers van de begroting 2021 zijn gelijk aan de cijfers zoals deze zijn opgenomen in de begroting 2021 die in november aan de raad is aangeboden.

In de begroting 2021 is het budget voor vervoerskosten opgehoogd. Het budget voor woningaanpassingen is gelijk gehouden aan de begroting 2020. Vooral deze zorgt ervoor dat in 2021 in bovenstaande tabel de prognose boven de begroting uitstijgt. Ook bij de woningaanpassingen zien we dat door het abonnementstarief de vraag is toegenomen. Indien dit een trend is die ook in 2021 doorzet zal het budget voor woningaanpassingen verhoogd moeten worden. Dit zal worden gemonitord in de p&c cyclus.

2.3 Begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf

In onderstaande tabel wordt het aantal uitstaande voorzieningen (zowel algemeen als maatwerk) op de producten kortdurend verblijf, lichte dagopvang, dagbesteding en begeleiding individueel weergegeven.

Kortdurend verblijf, dagopvang, dagbesteding en begeleiding Individueel aantal cliënten		2018	2019	2020
	Kortdurend verblijf	6	8	3
	Lichte dagopvang (psychosociale problematiek)	28	26	31
	Dagbesteding ZIN	163	191	185
	• Dagbesteding PGB	2	1	0
	Begeleiding individueel ZIN/Begeleiding individueel PGB	146	172	185
		10	12	14
Totaal		355	410	415

In het volgende schema treft u een overzicht aan van de uitgaven voor begeleiding groep, dagbesteding, begeleiding individueel en kortdurend verblijf.

Begeleiding Groep/Dagbesteding en Begeleiding Individueel	Begroting 2020	Realisatie 2020	Verschil
Subsidies - Begeleiding individueel, Dagbesteding (inclusief maaltijden en vervoer) en Inloop GGZ	€ 1.617.018	€ 1.108.069	€ 508.949
Uitgaven ZIN gecontracteerde aanbieders Begeleiding Individueel	€ 391.542	€ 418.152	-/- € 26.610
Uitgaven ZIN gecontracteerde aanbieders Begeleiding Groep		€ 248.748	-/- € 248.748
Uitgaven Kortdurend verblijf	€ 10.250	€ 6.661	€ 3.589
Uitgaven PGB Begeleiding individueel	€ 76.875	€ 103.500	-/- 26.625
Minus Wmo2015 eigen bijdrage cliënten	-/- € 67.500	-/- 6.001.	-/- € 61.499
Totaal	€ 2.028.175	€ 1.879.129	€ 149.056

Binnen de Wmo 2015 zijn ook de regeling chronisch zieken en gehandicapten en de economisch daklozen opgenomen.

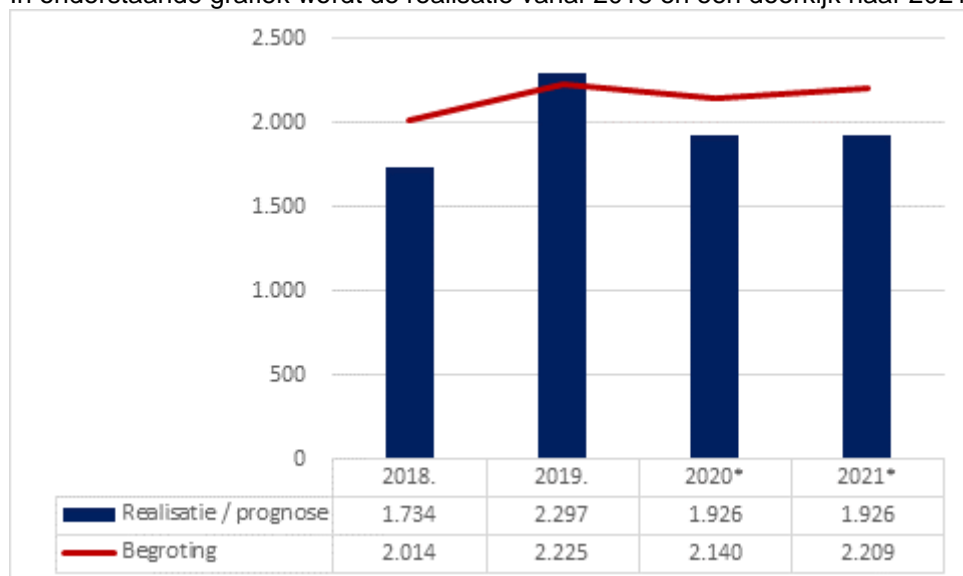
Overig Wmo 2015	2018	2019	2020
Regeling chronisch zieken en gehandicapten	159	151	n.n.b
Economisch daklozen	0	0	n.n.b.

In het volgende schema wordt een overzicht van de begroting en de uitgaven weergegeven.

Regeling chronisch zieken en gehandicapten en economisch daklozen	Begroting 2020	Realisatie 2020	Verschil
Regeling chronisch zieken en gehandicapten	€ 82.000	€ 47.185	€ 34.815
Economisch daklozen	€ 30.000	€ 0	€ 30.000
Totaal	€ 112.000	€ 47.185	€ 64.815

De declaraties voor de regeling chronisch zieken en gehandicapten over 2020 worden voor een belangrijk deel in 2021 ingediend.. Voor de economisch daklozen zijn er in 2020, conform voorgaande jaren geen kosten gemaakt.

In onderstaande grafiek wordt de realisatie vanaf 2018 en een doorkijk naar 2021 weergegeven.

*) Bedragen x € 1.000.

De prognose voor 2021 is gelijk aan de realisatie over 2020. De cijfers van de begroting 2021 zijn gelijk aan de cijfers zoals deze zijn opgenomen in de begroting 2021 die in november aan de raad is aangeboden.

3. Jeugdwet

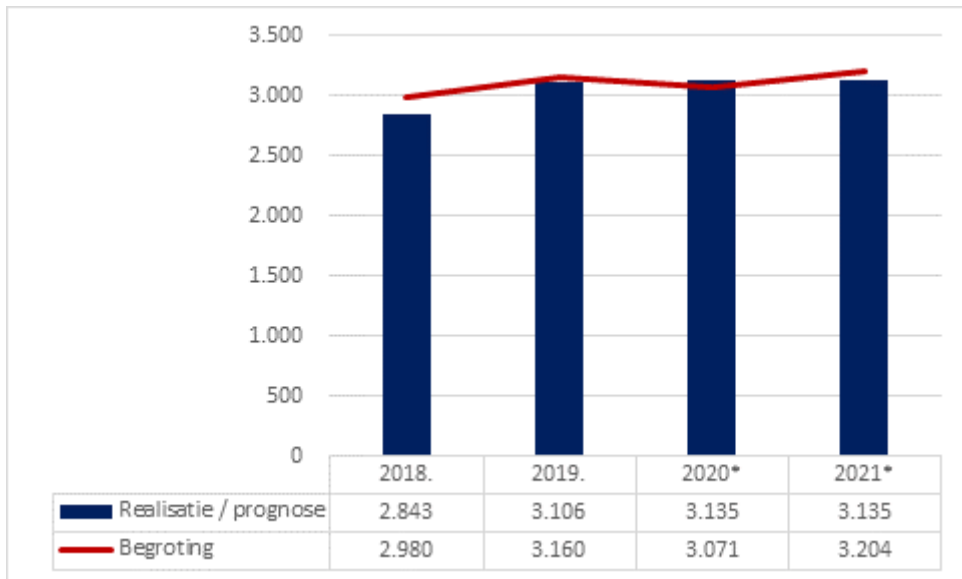
Onderstaande tabel geeft het volgende beeld van de ontwikkeling van het aantal cliënten dat jeugdhulp ontvangt.

Aantal jeugdigen		2018	2019	2020
Jeugdhulp	Aantal jeugdigen ZIN	556	596	634
	Aantal jeugdigen PGB	16	18	13

In het volgende schema wordt een overzicht van de begroting en de uitgaven weergegeven.

Voorzieningen Jeugdwet	Begroting 2020	Realisatie 2020	Prognose 2020
ZIN gecontracteerde aanbieders	€ 3.071.349	€ 2.322.723	€748.626
ZIN Vrijgevestigden		€ 661.874	-/- € 661.874
Pgb		€ 150.520	-/- € 150.520
Totaal	€ 3.071.349	€ 3.135.117	-/- 63.768

Per 15 september zijn voor ambulante begeleiding jeugd- en opvoedhulp nieuwe overeenkomsten afgesloten, deze hebben tot iets hogere uitgaven geleid.

*) Bedragen x € 1.000.

De prognose voor 2021 is gelijk aan de realisatie over 2020. De cijfers van de begroting 2021 zijn gelijk aan de cijfers zoals deze zijn opgenomen in de begroting 2021 die in november aan de raad is aangeboden.

Bijlage 3

Collegeverklaring informatiebeveiliging DigiD en Suwinet

Gemeente Heemstede

Collegeverklaring informatiebeveiliging DigiD en Suwinet

Gemeente Heemstede

Doel en achtergrond verklaring

Met deze verklaring geven wij, het college van burgemeester en wethouders, aan in welke mate de gemeente Heemstede voldoet aan de informatiebeveiligingsnormen voor DigiD en Suwinet.

Deze verklaring maakt onderdeel uit van de verantwoording over informatiebeveiliging middels ENSIA¹ en is tot stand gekomen door een zelfevaluatie over informatiebeveiligingsnormen. De inhoud wordt getoetst door een onafhankelijke IT-auditor.

De verklaring is bestemd voor de stelselhouders van DigiD en Suwinet, te weten het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Reikwijdte en diepgang verklaring

De toetsing gaat over de opzet en het bestaan van de beheersingsmaatregelen om te kunnen voldoen aan de relevante beveiligingsnormen voor DigiD en Suwinet op 31 december 2020.

De beheersingsmaatregelen inzake DigiD en Suwinet die zijn uitbesteed aan dienstverlener(s) worden niet getoetst door de auditor. Deze collegeverklaring en de verantwoording van de dienstverlener(s) dekken tezamen de normen inzake DigiD en Suwinet af. Het overzicht van normen [eventuele afwijkingen] en waar deze belegd zijn, is opgenomen in de bijlagen:

bijlage 1 DigiD met kenmerk z783009/doc2232150

bijlage 2 Suwinet met kenmerk z783009/doc2232151

Verklaring college

Het college verklaart dat bij gemeente Heemstede op 31 december 2020 de beheersingsmaatregelen (in opzet en bestaan) voldoen aan de geselecteerde normen inzake Suwinet.

Het college verklaart dat voor DigiD niet aan alle normen wordt voldaan. Wij hebben verbeterplannen opgesteld om aan de normen te voldoen, de acties zijn belegd en worden gemonitord

(1) ENSIA ondersteunt de gemeente bij de verantwoording over informatiebeveiliging richting de gemeenteraad en de rijksoverheid. ENSIA gaat uit van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), alsmede van informatiebeveiligingsnormen vanuit Basisregistratie Personen (BRP), wet- en regelgeving reisdocumenten (PUN, PNIK), Digitale persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO) en de Gezamenlijke Elektronische Voorzieningen Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (GeVS/Suwinet).

Samenvattend beeld

Onderwerp	Wordt aan alle normen voldaan?	Zijn de uitzonderingen in [een] verbeterplan[nen] opgenomen en zijn de verbetermaatregelen belegd en worden deze gemonitord?
Digid (1) 1002557	Ja	Niet van toepassing
Digid (2) 1002455	Nee	Ja
Suwinet voor SUWI-taken	Ja	Niet van toepassing
Suwinet voor niet-SUWI-taken	Ja	Niet van toepassing

Heemstede, 20 april 2021

College van B en W gemeente Heemstede

Handtekening

Handtekening

Secretaris

Mevr H. de Vos

Burgemeester

Mevr. mr. A. Nienhuis

Naam auditfirma:	Safeharbour BV
Naam auditor:	Ronald Driehuis
Datum ondertekening auditor:	

RAADSBSLUIT

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Heemstede, gelet op artikel 198 van de Gemeentewet:

Besluit:

1. de bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte jaarrekening 2020, bestaande uit het boekwerk jaarstukken en het bijlagenboek vast te stellen;
2. de lasten en baten van de rekening 2020 vast te stellen op € 103.495.792 respectievelijk € 104.284.230;
3. de stortingen en onttrekkingen aan de reserves in de rekening 2020 vast te stellen op € 38.370.104 respectievelijk € 5.564.532;
4. van het voordelig rekeningresultaat 2020 ad. € 788.438 een bedrag van
  - € 1.012.500 over te hevelen naar 2021 en aan de desbetreffende budgetten toe te voegen;
  - € 53.500 budgetneutraal over te hevelen naar 2021;
  - € 224.062 te onttrekken aan de algemene reserve;

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 24 juni 2021.

De griffier,

De voorzitter,